సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

'పేదలందరూ పక్కా ఇళ్లలో ఉండాలన్నదే నా అభిమతం'

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 16 వెల: ₹ 5.50

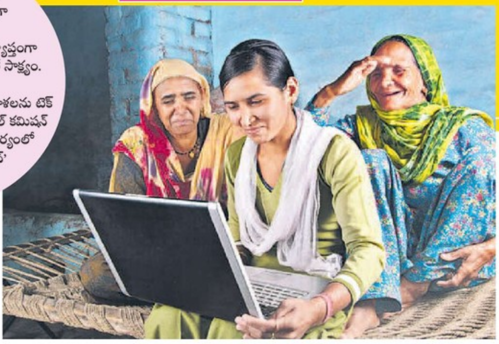
సంపుటి: 18 సంచిక: 61

శుక్రవారం 23-5-2025

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

● ఉమన్ ఎంపవర్‌మెంట్

అంతంత మాత్రమే చదువుకున్న మహిళలను టెక్-సావీలుగా తీర్చిదిద్దవచ్చా? 'అవును' అని చెప్పడానికి దేశవ్యాప్తంగా ఎంతోమంది మహిళల విజయాలే సాక్ష్యం. తాజాగా... దేశవ్యాప్తంగా లక్షలాది మంది మహిళలను టెక్-సావీలుగా తీర్చిదిద్దడానికి నేషనల్ కమిషన్ ఫర్ ఉమెన్(ఎన్‌సీడబ్ల్యూ) ఆధ్వర్యంలో 'యశోద ఏఐ క్యాంపెయిన్' మొదలైంది...

జై.. యశోద ఏఐ

నేషనల్ కమిషన్ ఫర్ వుమెన్ (ఎన్‌సీడబ్ల్యూ) ఆధ్వర్యంలో ప్రత్యేకమైన క్యాంపెయిన్ ప్రారంభమైంది. ఈ క్యాంపెయిన్ ద్వారా లక్షలాది మహిళలకు డిజిటల్ లిటరసీ ప్రాముఖ్యత గురించి తెలియజేస్తారు. సైబర్ నేరాల బారిన పడకుండా మహిళలకు అవసరమైన శిక్షణ ఇస్తారు.

రాబోయే రోజుల్లో మహిళలను టెక్-సావీగా మార్చడానికి రకరకాల కార్యక్రమాలకు రూపకల్పన చేశారు.

ఉత్తర్‌ప్రదేశ్ బరేలీలోని మహాత్మా జ్యోతిబా పులే యూనివర్శిటీలో ప్రారంభమయ్యే 'యశోద ఏఐ క్యాంపెయిన్' (యువర్ ఏఐ సాక్షి ఫర్ షేపింగ్ హరైజన్స్ విత్ డిజిటల్ అవేర్‌నెస్) ద్వారా రాబోయే నెలల్లో దేశవ్యాప్తంగా పట్టణ, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని మహిళలకు ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (ఏఐ), సైబర్ సెక్యూరిటీ, డిజిటల్ లిటరసీలో శిక్షణ ఇస్తారు.

'యశోద ఏఐ' లక్ష్యం దేశంలోని ప్రతి మూలలో మహిళలకు సాంకేతిక విషయాల్లో ప్రావీణ్యం కల్పించడం.

తొలిదశలో రెండు లక్షల కంటే ఎక్కువ మంది మహిళలకు సాంకేతిక విషయాల్లో శిక్షణ ఇవ్వాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు.

స్కూల్, కాలేజి, స్వయంసహాయక బృందాలు, ఆశా వర్కర్స్, టీచర్స్, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు... ఇలా వివిధ వర్గాల మహిళలకు ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (ఏఐ)లో శిక్షణ ఇవ్వనున్నారు. ఈ శిక్షణలో పాల్గొనేవారికి స్థానిక భాషల్లో కోర్సు మెటీరియల్ అందిస్తారు. వర్క్‌షాప్‌లు నిర్వహించి డిజిటల్ టూల్స్ వాడకంపై అవగాహన కలిగిస్తారు.

చేంజ్ మేకర్స్

గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతం అని తేడా లేకుండా అంతంత మాత్రం చదువుకున్న అమ్మాయిలు కూడా సాంకేతిక విషయాల్లో ప్రావీణ్యం సాధించేలా చేయవచ్చని చెప్పడానికి ఎన్నో ఉదాహరణలు ఉన్నాయి. వాటిలో కొన్ని...

ఒడిశాలోని రఘురాజ్‌పూర్ గ్రామానికి చెందిన పద్దెనిమిది సంవత్సరాల చంద్రమాకు నెలకు వెయ్యి రూపాయల ఆదాయం అనేది కష్టంగా ఉండేది. తన మాతృభాషలో మాట్లాడిన మాటలను సెల్‌ఫోన్‌లో రికార్డ్ చేయడం ద్వారా ఇప్పుడు నెలకు అయిదువేలు సంపాదిస్తోంది. బెంగళూరుకు చెందిన స్వచ్ఛంద సంస్థ 'కార్య' కోసం పనిచేస్తోంది చంద్రమా. స్థానికభాషల్లో డేటా సెట్స్‌ను రూపొందించడంపై 'కార్య' దృష్టి పెట్టింది.

కోల్‌కత్తాలోని గ్రామీణ ప్రాంతానికి చెందిన మౌమితా షా దాస్ రోజూ ఉదయాన్నే తన ఫోన్‌లో డిజిటైజింగ్ వర్క్ మొదలుపెడుతుంది. స్కూలుకు వెళ్లి వచ్చిన తరువాత మళ్లీ డిజిటైజింగ్ వర్క్‌లోకి వెళుతుంది.

'తక్కువ టైమ్ పని చేసినా మంచి ఆదాయం సంపాదిస్తున్నాను. ఈ డిజిటల్ టాస్కుల ద్వారా నేను ఏ పని అయినా చేయగలను అనే నమ్మకం వచ్చింది' అంటుంది మౌమిత.

స్మార్ట్ ఫోన్ ఉంటే చాలు...

ఏఐ మోడల్స్‌ని ట్రెన్ చేయడంపై ఫోకస్ చేసే జాబ్స్‌లో హైరింగ్ పెరగడంతో గ్రామీణ ప్రాంతాలకు చెందిన చంద్రమా, మౌమితలాంటి ఎంతో మంది అమ్మాయిలకు ఉపాధి లభిస్తోంది.

వారు చేసే పనికి సాంకేతిక విద్యలో పట్టా అవసరం లేదు. స్మార్ట్‌ఫోన్, డిజిటల్ స్కిల్స్ ఉంటే సరిపోతుంది.

'గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని మహిళలు సబ్జెక్ట్ మ్యాటర్ ఎక్స్‌పర్ట్‌గా మారేలా శిక్షణ ఇస్తాం. మన దేశానికి సంబంధించి ప్రాంతీయ భాషలలో ఏఐ మోడల్స్ అభివృద్ధిపై దృష్టి పెట్టాం' అంటున్నారు 'కార్య' సీయివో మనూ చోప్రా.

ఒకప్పుడు కన్‌స్ట్రక్షన్ వర్కర్‌గా పనిచేసిన రాజస్థాన్‌కు చెందిన రోమల దీదీ ఇలా అంటోంది.

'కార్య ద్వారా నాకు వచ్చే డబ్బుతో పిల్లల బడిఫీజులు చెల్లిస్తున్నాను. ఇతర ఖర్చులకు కూడా ఈ డబ్బు ఉపయోగపడుతోంది'.

ఐ-సాక్ష్యమ్

బిహార్‌కు చెందిన 'ఐ-సాక్ష్యమ్' సంస్థ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ ఉపయోగించి రూపొందించిన ఫెలోషిప్ ప్రోగ్రామ్స్ ద్వారా ఎంతో మంది యువతులను చేంజ్‌మేకర్స్‌గా మారుస్తోంది. నిజానికి వీరిలో చాలామందికి స్మార్ట్‌ఫోన్ గురించి తెలియదు. అలాంటి వారిని కూడా సాంకేతిక అంశాలలో పట్టు సాధించేలా, ఉపాధి పొందేలా చేస్తున్నారు. సాంకేతిక విషయాల్లో పురుషులతో సమానంగా మహిళలు ముందుండే లక్ష్యంతో ఐ-సాక్ష్యమ్ కృషి చేస్తోంది.

ఫ్యాషన్

ఏ వేడుకయినా ముందుగా గుర్తుకు వచ్చేది పట్టు చీరల రెపరెపలే. ఎంత కాస్ట్‌లీ చీర అయినా దానికి తగిన కట్ బ్లౌజ్ ఉంటేనే ఆ కాంబినేషన్ చూడటానికి ఆకర్షణీయంగా ఉంటుంది. పట్టుచీరలకు ట్రెడిషనల్ ఎంబ్రాయిడరీ వర్క్ బ్లౌజ్‌ల కాంబినేషన్‌ని వెనక్కి నెట్టి, ఇండో- వెస్టర్న్ స్టైల్ కట్ బ్లౌజ్‌లు ఫ్యాషన్‌లో ముందు వరుసలోకి వచ్చాయి. పట్టుచీరలు వెస్టర్న్ స్టైల్ బ్లౌజ్ కాంబినేషన్స్ ఇవి...

ట్రెడిషనల్ కట్టు.. వెస్టర్న్ కట్..

పట్టు చీరలకి మోడర్న్ బ్లౌజ్ డిజైన్స్ వేసుకుంటే ఎంతో ట్రెండీ లుక్ వస్తుంది. అలాగే ఇండో వెస్టర్న్ స్టైల్స్ తో ట్రెడిషనల్ గానూ మోడ్రన్ ఫ్యూజన్ స్టైల్ కూడా అట్రాక్ట్ చేస్తుంది.

ట్యూనిక్ స్టైల్..

ఫ్రాక్స్, జీన్స్ మీదకు వేసుకునే టూనిక్స్ మోడల్స్ బ్లౌజ్ స్టైల్ పట్టు చీరకు కాంబినేషన్ సెట్ అయ్యింది. దీనికి కొంత ఎంబ్రాయిడరీ వర్క్ టచ్ ఇవ్వడంతో ట్రెడిషనల్ లుక్ గా మారిపోయింది.

హై-నెక్ టు కాలర్ నెక్

షర్ట్ స్టైల్ బ్లౌజ్ కాన్సెప్ట్ ఇప్పుడు పట్టుచీరలకు చక్కని అమరికగా మారాయి. శారీ కలర్ లేదా కాంట్రాస్ట్ కలర్ కాలర్ నెక్ బ్లౌజ్‌లు ట్రెండీ లుక్ నిస్తాయి.

- **షీర్ అండ్ బెలూన్ స్లీవ్స్ బ్లౌజ్**
శారీ కలర్ నెటెడ్ మెటీరియల్ బెలూన్ స్లీవ్స్ పర్ఫెక్ట్ మ్యాచ్ అవుతుంది.

- **లాంగ్ స్లీవ్స్ పెప్లమ్ బ్లౌజ్**
వెస్టర్న్ లుక్ లో అట్రాక్ట్ చేసే ఈ స్టైల్ చీరను హైలైట్ చేస్తుంది.

- **క్రాప్ టాప్ బ్లౌజ్**
జీన్స్ టాప్‌లా కనిపించే క్రాప్ టాప్‌లను ట్రెండీ బ్లౌజ్‌లా డిజైన్ చేయడం

- **బెల్ట్‌తో చీర**
వెస్టర్న్ స్టైల్ బ్లౌజ్ కి ఎంబ్రాయిడరీ బెల్ట్‌తో స్పెషల్ లుక్‌తో అట్రాక్ట్ చేస్తుంది.

- **కేప్ స్టైల్ బ్లౌజ్**
పట్టు చీర మీద వెస్టర్న్ కేప్ స్టైల్ బ్లౌజ్ రెడ్ కార్పెట్ లుక్ ఇస్తాయి.

- ప్లెయిన్ పట్టు చీరకు, హెవీ వెస్ట్రన్ టాప్ - ట్రెండీ పార్టీలకి సూపర్ ఐడియాగా ప్రశంసలు దక్కుతాయి.

● బ్యూటిప్

టొమాటో ఫేషియల్

పార్లర్‌లో ఫేషియల్‌తో పనిలేకుండా, ఖరీదైన క్రీములు కొనకుండా ముఖం చక్కగా మెరవాలంటే ఇంట్లోనే టొమాటో ఫేషియల్‌ను ప్రయత్నించండి. పెళ్లికూతురులా మెరిసిపోతారు.

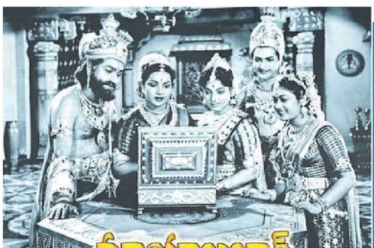
- టొమాటోను గుండ్రని ముక్కలుగా కోయాలి. ఒక ముక్కను తీసుకుని పైన టీస్పూను పంచదార, టీస్పూను కాఫీ పొడి చల్లి ఐదు నిమిషాల పాటు ముఖంపైన రుద్దాలి. తరువాత చేతులతో మర్దన చేసి కడిగేయాలి.
- ఇప్పుడు మరో టొమాటో ముక్కపై టీస్పూను అలోవెరా జెల్ వేసి ఐదు నిమిషాలు మర్దన చేయాలి. ఈ మర్దన అయిన వెంటనే మరో టొమాటో ముక్కపై రెండు టీస్పూన్ల పసుపు వేసి ఐదు నిమిషాలు మర్దన చేయాలి.
- పసుపు పూర్తిగా ఆరాక నీటితో కడిగేసి, తడి లేకుండా తుడిచి మాయిశ్చరైజర్ రాసుకోవాలి. ఈ టొమాటో ఫేషియల్‌లోని ప్రతి స్టెప్‌ను జాగ్రత్తగా అనుసరిస్తే ముఖం కాంతిమంతంగా మెరిసిపోతుంది.

బులియన్

(బంగారం 10 గ్రా.: వెండి కిలో) 22న ముగింపు రూ.లలో

హైదరాబాద్	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	97,110
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	95,150
వెండి	99,500
విజయవాడ	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	99,570
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	89,750
వెండి	1,01,700
విశాఖపట్నం	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	97,910
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	89,750
వెండి	1,12,000
రాజమండ్రి	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	99,570
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	92,440
వెండి	1,01,700
ప్రొద్దుటూరు	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	96,600
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	88,870
వెండి	1,00,000
చెన్నై	
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	97,900
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	89,750
వెండి	1,12,000

గమనిక: గిట్టుబాటు, నిల్వ, పోటీ వంటి పలు అంశాల ప్రాతిపదికన షాపుల మధ్య పసిడి ధరల్లో కొంత వ్యత్యాసం ఉండవచ్చు.

పిల్లలూ...
భారతం తెలుసా మీకు?
రామాయణ, మహాభారతాలు
మన తొలి పాఠ్యపుస్తకాలు.
మీకు పదేళ్లు దాటితే ఈ రెండూ ఏదో ఒక మేరకు తెలిసుండాలి.
వినడం, చదవడం ద్వారా మాత్రమే కాక
చూడటం వల్ల కూడా భారతం తెలుసుకోవచ్చు.
స్కూళ్లు తెరవడానికి ఇంకా రెండు వారాలుంది.
భారతం మీద వచ్చిన సినిమాలు వరుసపెట్టి చూడండి చాలు.
ఆ లిస్టు ఇవాళ ఇస్తున్నాం.
రేపు రామాయణం సినిమాల లిస్ట్ ఇస్తాం.

చూస్తే భారతం చూడాలి

పిల్లలూ...

మహాభారతం అంటే పాండవులకు కౌరవులకు మధ్య వార్ అని మాత్రమే అనుకుంటున్నారా మీరు? మహాభారతంలో ఎన్నో ఎపిసోడ్స్ ఉన్నాయి, క్యారెక్టర్స్ ఉన్నాయి, వీరత్వాలూ శూరత్వాలూ ఉన్నాయి, చీటింగ్ ఉంది, నిజాయితీ ఉంది, ట్రూత్ కోసం నిలబడిన వారు ఉన్నారు, గొప్ప విమెన్ ఉన్నారు, ఆటవిక వీరులున్నారు... వీరందరినీ మీరు తెలుసుకోవాలి.

మహాభారతంలో పాండవులు రాజ్యం కోల్పోయి అరణ్యవాసం చేస్తారు. అజ్ఞాతవాసం కూడా చేస్తారు. కొన్ని సందర్భాల్లో లైఫ్‌లో ఇలాంటి సవాళ్లు వస్తాయి. పాండవులు భయపడలేదు. అరణ్యవాసం చేసి, అజ్ఞాతవాసం చేసి మళ్లీ యుద్ధం చేసి గెలిచారు. అరణ్యవాసం అంటే అడవుల్లో ఉండటం, అజ్ఞాతవాసం అంటే ఐడెంటిటీని దాచి బతకడం.

ఇవాళ ప్రపంచంలో చాలా చోట్ల వార్స్ జరుగుతున్నాయి. వార్‌ను ప్రజలు కోరుకోరు. పాలకులే కోరుకుంటారు. వాళ్లకు కావాల్సినదాని కోసం కొట్లాడుకుంటారు. కాని వార్‌ని ఆపడానికి కొంతమంది ట్రై చేస్తారు. పీస్ అంబాసిడర్స్‌గా మారి వార్ వద్దని మంచి మాటలు చెప్తారు. భారతంలో కృష్ణుడు అలా పాండవులకు, కౌరవులకు రాయబారం చేయాలని చూశాడు. కాని కుదరలేదు. మహాభారతంలో ద్రోణుడు వంటి గొప్ప టీచర్ ఉన్నాడు. శకుని వంటి విలన్ ఉన్నాడు. మాట వినని, మొండికేసే దుర్యోధనుడున్నాడు. వీళ్లందరి నుంచి మనం నేర్చుకోదగ్గ లెసన్స్ ఉంటాయి. అలాగే మహాభారతంలో కుంతి, ద్రౌపది, సుభద్ర... వంటి గొప్ప స్త్రీ పాత్రలను మనం తెలుసుకోవాలి.

మహాభారతాన్ని పిల్లల కోసం సులభంగా అర్థమయ్యేలా కొన్ని పుస్తకాలు రాశారు. అవి తెప్పించుకుని చదవండి. లేదా సినిమాలు చూసి కూడా భారతాన్ని తెలుసుకోవచ్చు. ఎంజాయ్ చేయొచ్చు. సెలవులు కొన్నాళ్లే మిగిలాయి. ఈ సినిమాలు చూసేయండి మరి. అన్నీ యూట్యూబ్‌లో ఉన్నాయి.

1. బాలభారతం: ఇది 1972లో వచ్చిన తెలుగు సినిమా. పాండవుల, కౌరవుల చైల్డ్‌హుడ్ ఇందులో ఉంటుంది. అందరూ పిల్లలే నటించారు.

2. మాయాబజార్: ఇది తప్పకుండా చూడాల్సిన క్లాసిక్. ఇందులో ఘటోత్కచుడు స్పెషల్ అట్రాక్షన్. ఈ కథ భారతంలో లేదుగానీ ఇందులో ఉన్నవన్నీ భారతంలోని క్యారెక్టర్లే. దుష్ట చతుష్టయం అనే నలుగురు ఎవరో ఈ సినిమాలో చూడొచ్చు. చెడు ఆలోచనలు చేస్తే చెడు ఫలితమే వస్తుందని తెలుసుకుంటారు.

3. భీష్మ: మహా భారతంలో భీష్ముడు చాలా ముఖ్యమైన పాత్ర. మహాభారతంలో ఆది నుంచి అంతం వరకూ ఆయన ఉంటాడు. ఆయన మీద తీసిన సినిమా ఇది. పెద్దవాళ్లను తోడు చేసుకుని డౌట్స్ అడుగుతూ ఈ సినిమా చూస్తే మీకు చాలా విషయాలు తెలుస్తాయి.

4. నర్తన శాల: ఇది పాండవులు అజ్ఞాతవాసంలో ఉన్నప్పుడు జరిగిన కథ. పాండవుల్లో భీముడు ఎంత బలం కలిగినవాడో ఈ సినిమాలో చూడొచ్చు. అలాగే కీచకుడు అనే క్యారెక్టర్ ఉంటుంది. బ్యాడ్ క్యారెక్టర్. ఉమెన్‌తో మిస్ బిహేవ్ చేసి తగిన పనిష్మెంట్ పొందుతాడు. తప్పకుండా చూడండి.

5. వీరాభిమన్యు: భారతంలో అభిమన్యుడు అద్భుతమైన పాత్ర. పద్మవ్యూహంలోకి చొచ్చుకు వెళ్లి గొప్పగా పోరాడుతాడు. కాని తిరిగి రావడం తెలియక మరణిస్తాడు. అతని మీద తీసిన సినిమా ఇది.

6. పాండవ వనవాసము: పాండవులు వనవాసం చేసినప్పుడు అంటే అడవుల్లో ఉన్నప్పుడు ఏమేమి ఘటనలు జరిగాయో ఈ సినిమా చూపిస్తుంది.

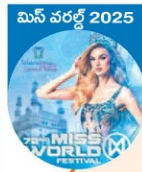

7. దానవీరశూర కర్ణ: మహాభారతాన్ని ఒక్కొక్కరు ఒక్కో పర్స్‌పెక్టివ్‌లో చూస్తారు. ఈ సినిమా కర్ణున్ని ఒక వీరుడుగా, శూరుడుగా చూపుతుంది. అతను దానం ఇవ్వడంలో మేటి అట. అలాగే అతను పొందిన అవమానాలను ఎలా తట్టుకున్నాడో కూడా ఈ సినిమా చూపుతుంది. కర్ణుడు దుర్యోధనుడితో స్నేహం చేస్తాడు. వాళ్లిద్దరూ బెస్ట్ ఫ్రెండ్స్. యుద్ధ సమయంలో ఫ్రెండ్ పక్షాన నిలవడం అతని ధర్మం. ఈ సినిమా తప్పక చూడండి.

8. ఏకలవ్య: ఏకలవ్య శిష్యరికం అని మీరు సామెత వింటూనే ఉంటారు కదా... ద్రోణుడి బొమ్మ పెట్టుకుని విలువిద్య నేర్చుకుంటాడతను. అర్జునుడిని మించిన విలుకాడితను. ద్రోణుడు గురుదక్షిణ అడగగానే ఏమాత్రం ఆలోచించకుండా బొటనవేలు కోసి ఇచ్చేస్తాడు.

అన్నట్టు పిల్లలూ... ఈ సినిమాల్లో భాష మీకు పూర్తిగా అర్థం కాకపోవచ్చు. ఇందులో గ్రాంధిక తెలుగు ఉంటుంది. అయినా సరే చూస్తూ ఉంటే భాష కూడా మీకు తెలుస్తుంది. తెలుగు గొప్ప భాష. అందులో ఎన్నో స్థాయులు ఉన్నాయి. అన్నింటితో మనకు పరిచయం ఉండాలి.

ఇంకెందుకు ఆలస్యం. మీ అమ్మతోనో నానమ్మతోనో కలిసి భారతం సినిమాలు చూడటం మొదలుపెట్టండి.

అమేజింగ్ అమ్మాయిలు

ఈమె పేరు.. వలేరియా పేరస్. మిస్ ప్యూర్టో రికో!

వృత్తిరీత్యా టీచర్. మిడిల్ స్కూల్ పిల్లలకు సైన్స్ బోధిస్తోంది. మిస్ వరల్డ్ పోటీలు, ఆతిథ్యం గురించి వలేరియా పంచుకున్న విషయాలు...

వలేరియా పేరస్. మిస్ ప్యూర్టో రికో

"మిస్ వరల్డ్ కోసం 119 మంది అమేజింగ్ అమ్మాయిలతో పోటీ వావ్ అనిపిస్తోంది. ఈ పోటీల కోసం ఇండియా.. ఎస్పెషల్లీ హైదరాబాద్ రావడం సూపర్బ్ ఫీలింగ్. ఇక్కడి హాస్పిటాలిటీ నాకు చాలా నచ్చింది. మా ఇంటిని, దేశాన్ని వదిలి ఎక్కడో సుదూర తీరాలకు వచ్చినట్టేమీ అనిపించడం లేదు. ప్రతి క్షణాన్నీ ఎంజాయ్ చేస్తున్నాను. మేమంతా భిన్న దేశాల నుంచి వచ్చినవాళ్లమనే భావన కలగట్లేదు. చాలా త్వరగా మా మధ్య బాండింగ్ ఏర్పడింది. ఇనాగ్యురల్ ఫంక్షన్ రోజు.. మేమంతా ఒకరికొకరం మేకప్ చేసుకున్నాం. హెయిర్ స్టయిల్ చేసుకున్నాం. జ్యూవెలరీ కూడా ఎక్స్ఛేంజ్ చేసుకున్నాం. అంత అద్భుతమైన సిస్టర్‌హుడ్ డెవలప్ అయింది మా మధ్య! ఇక్కడికి రావడానికి ముందు కొంచెం భయమేసింది.. ఇక్కడి మనుషులు ఎలా రిసీవ్ చేసుకుంటారో.. వాతావరణం ఎలా ఉంటుందో అని! కానీ ల్యాండ్ అయ్యాక.. ఇక్కడి వాళ్ల మర్యాద చూస్తున్నాను కదా.. ట్రిమెండస్! పహల్‌గామ్ ఘటనతో దేశంలో ఊహించని పరిణామాలు ఏర్పడ్డాయి కదా! అది కూడా కొంచెం భయపెట్టింది. ఫార్చునేట్లీ అంతా ప్రశాంతంగానే ఉంది. ఉండాలి కూడా! అయితే ఆ ఉద్రిక్త పరిస్థితుల్లో కూడా మా సేఫ్ అండ్ సెక్యూరిటీ విషయంలో ప్రభుత్వం చాలా అప్రమత్తంగా ఉంది. మాకెలాంటి ఇబ్బందీ కలగకుండా చూసుకుంది. చూసుకుంటోంది. తెలంగాణ కల్చర్, ఆర్ట్.. రిచ్ అండ్ క్రియేటివ్‌గా ఉంది. ఫుడ్ కొంచెం కారంగా ఉన్నా డెలీషియస్‌గా ఉంది. నచ్చింది. నా బ్యూటీ విత్ పర్పస్ విషయానికి వస్తే.. ఆటిజం, డౌన్‌సిండ్రోమ్ పిల్లల కోసం వర్క్ చేస్తున్నాను. అంతేకాదు సమాజంలోని అట్టడుగు వర్గాల సాధికారత కోసమూ కృషిచేస్తున్నాను. మనుషులందరూ సమానమే! కాబట్టి అవకాశాలూ సమానంగా ఉండాలి. ఉన్నవాళ్లు, లేనివాళ్లు, జెండర్ విభేదాలు ఉండకూడదు. అంతేకాదు ప్రతివారికీ వారికే ప్రత్యేకమైన ప్రతిభ ఉంటుంది. దాన్ని వాళ్లు గుర్తించి, ఆ దిశగా వాళ్ల ప్రయాణం సాగేందుకు సాయపడుతున్నాను" అన్నారు వలేరియా.

– రమ సరస్వతి

ఫొటో: ఎస్ ఎస్ ఠాకూర్

సత్యమేవ జయతే

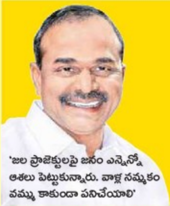
సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 16 వెల: ₹ 5.50

సంపుటి: 18 సంచిక: 61

శుక్రవారం 23-5-2025

'జల ప్రాజెక్టులపై జనం ఎన్నెన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నారు. వాళ్ల నమ్మకం వమ్ము కాకుండా పనిచేయాలి'

లక్నో ఘన విజయం

ఐపీఎల్‌లో 33 పరుగుల తేడాతో ఓడిన గుజరాత్ టైటాన్స్ -13లో

ప్రతికూలతలు పడేశాయ్

అరశాతానికిపైగా పతనమైన దేశీయ స్టాక్ సూచీలు -13లో

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

• పథకాల అమలులో ఫెయిల్.. పాలనలో వైఫల్యం

మద్యం ముడుపుల డాన్ బాబే

దాన్ని కప్పిపుచ్చుకునేందుకే లిక్కర్ స్కామ్ అంటూ చంద్రబాబు కుతంత్రం

వైఎస్సార్‌సీపీ అధినేత, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ఆగ్రహం

కేబినెట్ కళ్లుగప్పి మద్యంపై ప్రివిలేజ్ ఫీజును రద్దు చేస్తూ మూడు చోట్ల ఫైల్‌పై చంద్రబాబు సంతకాలు

దీనివల్ల ఖజానాకు రూ.5 వేల కోట్లకుపైగా నష్టం..

ఆదాయానికి గండి కొట్టడంపై బాబు సర్కారును తప్పుబట్టిన కాగ్

ప్రైవేట్ మద్యం దుకాణాలు, బెల్టు షాపులతో విచ్చలవిడిగా లూటీ

ఎమ్మార్పీ కంటే రూ.20 - రూ.30కి అధికంగా విక్రయాలు

ప్రభుత్వానికి ఆదాయం తగ్గింది.. అలా తగ్గిన ఆదాయం చంద్రబాబు గజదొంగల ముఠా జేబులోకి చేరింది

మద్యం స్కామ్‌పై బలమైన సాక్ష్యాధారాలున్నందునే బాబుపై కేసు నమోదు

ఆ కేసులో ఇప్పుడు ఆయన బెయిల్‌పై ఉన్నారు

తనపై కేసును నీరుగారుస్తూ అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడుతున్నారు

6లో

2019-24 మధ్య మద్యం స్కామ్ జరగకపోయినా.. జరిగినట్లుగా భేతాళ కుట్రలు చేస్తున్నారు

ప్రలోభాలకు లొంగిపోయిన వ్యక్తులు ఇచ్చిన వాంగ్మూలానికి ఏం విలువ ఉంటుంది?

మద్యం షాపులను ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తే లంచాలు ఇస్తారా? ప్రైవేటు వ్యక్తులకు ఇస్తే లంచాలు ఇస్తారా? ఆలోచించండి

మద్యంపై పన్నులు అధికంగా వేసి.. అమ్మకాలు తగ్గించి.. దానివల్ల లాభాలు తగ్గితే ఎవరైనా లంచాలు ఇస్తారా?

మద్యం అమ్మకాలు పెంచి.. దాని వల్ల డిస్టిలరీలకు లాభాలు పెంచితే లంచాలు ఇస్తారా?

బెదిరించి తప్పుడు వాంగ్మూలాలతో సంబంధం లేని వ్యక్తులపై కేసులు పెట్టి.. టార్గెట్ చేసి మరీ వేధిస్తున్నారు

మా ప్రభుత్వ మద్యం పాలసీ, అమ్మకాల్లో ఎలాంటి అక్రమాలు జరగలేదని.. పారదర్శకంగా ఉందని 2022లోనే సీసీఐ తీర్పు

బాబు మోసాలు, అరాచకాలను నిలదీస్తూ జూన్ 4న వెన్నుపోటు దినంగా నిర్వహిస్తాం

సూపర్ సిక్స్ సహా 143 హామీలు అమలు చేయాలని కలెక్టర్లకు డిమాండ్ పత్రాలిస్తాం

న్యాయం, ధర్మానిదే అంతిమ విజయం

14లో

- తప్పుడు కేసులకు అదిరేది లేదు... బెదిరేది లేదు
- అప్పట్లో టీడీపీ, కాంగ్రెస్ కుమ్మక్కై నాపై అక్రమ కేసులు పెట్టాయి
- అణగదొక్కాలని చూశాయి... అణచివేతలో నుంచి పుట్టిందే వైఎస్సార్‌సీపీ: వైఎస్ జగన్

ఒక్క అవినీతి మాత్రమే కాదు.. పాలనలో కూడా ఈ ప్రభుత్వం దారుణంగా విఫలమైంది. ఏడాదిలోనే తీవ్ర వ్యతిరేకత పెల్లుబుకుతోంది. అందుకే నెలకో డైవర్షన్ పాలిటిక్స్ చేస్తున్నారు. ప్రజల దృష్టి మళ్లించేందుకు చంద్రబాబు, ఆయన దొంగల ముఠా(ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి, టీవీ 5) రకరకాల పనులు చేస్తున్నారు.

చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఏర్పడి ఏడాది అవుతున్నా ఒక్కటంటే ఒక్క పథకం అమలు లేదు. మా ప్రభుత్వంలో ప్రవేశపెట్టిన పథకాలన్నీ రద్దు చేశారు. మే నెల పూర్తి కావస్తున్నా చంద్రబాబు ఇస్తానన్న రైతు భరోసా రూ.26 వేలు ఇవ్వలేదు. గత ఏడాది కూడా ఇవ్వలేదు. ఈ ఏడాది ఇప్పటికీ అందలేదు. రైతులకు ఏ పంటకూ గిట్టుబాటు ధర లేదు. ఇంట్లో ఎంత మంది పిల్లలు ఉంటే అంత మందికీ తల్లికి వందనం పథకం కింద రూ.15 వేల చొప్పున ఎగనామం. ఆడబిడ్డ నిధి రూ.18 వేలు, నిరుద్యోగ యువతకు ఏడాదికి రూ.36 వేలు, 50 ఏళ్లకే ప్రతి మహిళకు రూ.48 వేలు మోసంగా మారాయి. పిల్లలకు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్, వసతి దీవెన లేదు.

ఆరోగ్యశ్రీ, ఆరోగ్య ఆసరా లేదు. ఆరోగ్యశ్రీ బకాయిలు రూ.3,600 కోట్లు చెల్లించకపోవడంతో పేదలకు వైద్యం అందడం లేదు. ఇంకా మేనిఫెస్టోలో బాబు ప్రకటించిన 143 హామీల అమలు ఊసే లేదు. అన్ని రంగాలు తిరోగమనం. స్కూళ్లు, ఆస్పత్రులు అన్నీ నాశనం. ఏడాదిలోనే ప్రజలకు రూ.15 వేల కోట్ల కరెంటు బిల్లుల షాక్‌లిచ్చారు.

గజ దొంగల ముఠా దోపిడీ.. రాష్ట్రం అతలాకుతలం

చంద్రబాబు అండ్ గ్యాంగ్‌పై వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్ మండిపాటు

- సంపద సృష్టించి సంక్షేమ పథకాలు అమలు చేస్తానని ఎన్నికల ముందు డైలాగులు
- అధికారంలోకి వచ్చిన ఏడాదిలోనే పూర్తిగా దిగజారిపోయిన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి
- వైఎస్సార్‌సీపీ ఐదేళ్లలో చేసిన రుణంలో ఒక్క ఏడాదిలోనే బాబు 41 శాతం అప్పు
- కేంద్ర ఆదాయం 13.76% పెరిగితే.. రాష్ట్ర ఆదాయం వృద్ధి 3.08 శాతమే
- తగ్గిన రాష్ట్ర ఆదాయం అంతా చంద్రబాబు గజదొంగల ముఠా జేబుల్లోకి వెళ్తోంది
- బాబు యాక్సెస్ విద్యుత్ కొనుగోళ్ల ద్వారా రూ.11 వేల కోట్ల కుంభకోణం
- సెకీతో గత ప్రభుత్వ ఒప్పందం వల్ల రాష్ట్రానికి రూ.89,675 కోట్లు ఆదా
- ఈ ఒప్పందానికి చంద్రబాబు గజదొంగల ముఠాలోని ఈనాడు వక్రీకరణ
- సెకీతో ఒప్పందం కుదుర్చుకునే నాటికి రామేశ్వర్‌ప్రసాద్ గుప్తా ఎండీగా లేరు
- ఆయన్ను ఇటీవల కేంద్రం తప్పిస్తే సెకీ ఒప్పందానికి సన్మానం అంటూ వక్రభాష్యం
- 'ఈనాడు' న్యూస్ పేపర్ కాదు.. టాయిలెట్ పేపర్‌కు ఎక్కువ.. టిష్యూ పేపర్‌కు తక్కువ
- అమరావతి కుంభకోణాల ఖజానా.. ధరలు పెంచి దోచుకోవడమే బాబు విధానం

7లో

రాష్ట్రంలో అప్రకటిత ఎమర్జెన్సీ

జిందాల్, అరబిందో, అల్ట్రాటెక్ లాంటి కంపెనీలను బెదిరించి వెళ్లగొట్టారు

ప్రశ్నించే గొంతులను నొక్కేస్తున్నారు.. హత్యలు, దాడులు, వేధింపులు, అక్రమ కేసులు, అరాచక పాలనలో సరికొత్త రికార్డు సృష్టిస్తున్నారు

ఐఏఎస్, ఐపీఎస్ అధికారులను సైతం అన్యాయంగా వేధిస్తున్నారు

కూటమి ప్రభుత్వ దాడుల పర్వం

చంద్రబాబు సారథ్యంలో కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చాక జరిగిన హత్యలు 390. హత్యలు, హత్యాయత్నాలు, దాడులకు గురైన వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు, కార్యకర్తలు 766 మంది. వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు, కార్యకర్తలపై అక్రమ కేసులు 2,466. జైలుకు వెళ్లిన వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు, కార్యకర్తలు 500 మంది. అక్రమ కేసులు నమోదైన సోషల్ మీడియా యాక్టివిస్టులు 440 మంది. కేసులు నమోదై జైలుకు వెళ్లిన సోషల్ మీడియా యాక్టివిస్టులు 79 మంది. దాడులకు గురైన జర్నలిస్టులు 11 మంది. జర్నలిస్టులపై అక్రమ కేసులు 63. మహిళలపై లైంగిక దాడులు, అత్యాచారాలు 198. ప్రజాసంఘాల నాయకులపై అక్రమ కేసులు 73. జైలుకు వెళ్లిన ప్రజాసంఘాల నాయకులు 2. జైళ్లకు వెళ్లిన జర్నలిస్టులు 8 మంది.

మందుగుండైన సిందూరం

8లో

ఆపరేషన్ సిందూర్‌తో పాక్‌ను మోకాళ్లపై నిల్చోబెట్టాం: ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ

బరితెగించి హద్దులన్నీ దాటుతోంది

ఈడీ తీరును తూర్పారబట్టిన సర్వోన్నత న్యాయస్థానం

- సమాఖ్య పాలన భావనను ఈడీ కాలరాస్తోంది.. ఒక ప్రభుత్వ కార్పొరేషన్ నేరం ఎలా చేయగలదు?..
- ఈడీ దర్యాప్తు చట్టవిరుద్ధంగా సాగుతోంది
- అన్నిరకాల ఉల్లంఘనలకు పాల్పడుతోంది..
- తమిళనాడు రాష్ట్ర లిక్కర్ రిటైలర్ సంస్థపై ఈడీ మనీలాండరింగ్ దర్యాప్తుపై స్టే విధించిన సుప్రీంకోర్టు
- స్వాగతించిన తమిళనాడు ప్రభుత్వం
- ఇప్పటికైనా ఈడీ దుర్వినియోగాన్ని బీజేపీ మానుకోవాలని హితవు

2లో

- ఈడీ రాష్ట్రాల హక్కులను అన్యాయంగా, బలవంతంగా లాక్కుంటోందన్న తమిళనాడు సర్కార్.. సోదాలు, జప్తులకు చట్టబద్ధత ఉందా? అని నిలదీత

తిరుపతిలో అర్ధనగ్నంగా నిరసన తెలుపుతున్న రేషన్ వాహనాల ఆపరేటర్లు

కొత్త ఉద్యోగాలు దేవుడెరుగు.. ఉన్నవి ఊస్టింగా?

14లో

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వేలాది మందిని తొలగించేందుకు చంద్రబాబు, పవన్ కుట్ర

మమ్మల్ని తొలగిస్తే పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమిస్తాం

రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో ఎండీయూ ఆపరేటర్ల నిరసన గళం

సాగు ప్రణాళికపై దృష్టి పెట్టాలి

2లో

జాతీయ, అంతర్జాతీయ మార్కెట్ల డిమాండ్‌కు అనుగుణంగా రాష్ట్రంలో సాగు ప్రణాళికపై వ్యవసాయ శాఖ దృష్టి పెట్టాలి. డిమాండ్ ఉన్న పంటల్ని మాత్రమే సాగయ్యేలా చూడాలి. సమస్యల పరిష్కారం కోసం మంత్రుల కమిటీ దృష్టిపెట్టాలి. మ్యాంగో పల్ప్ జ్యూస్ వినియోగం పెంచేందుకు మధ్యాహ్న భోజన పథకంలో, తిరుమలకు వచ్చే భక్తులకు అందించే అంశాలను పరిశీలించండి.

- అధికారులతో సీఎం చంద్రబాబు

ఇదం జగత్

తిరుమలలో మరో అపచారం

కల్యాణ వేదిక వద్ద నమాజ్ చేసిన వ్యక్తి

5లో

షాక్‌కు గురైన శ్రీవారి భక్తులు

టీటీడీ వైఫల్యంపై తీవ్ర ఆగ్రహం.. వరుసగా ఇన్ని ఘటనలు జరుగుతుంటే ఏం చేస్తున్నారంటూ మండిపాటు

నిందితుడు తమిళనాడు వాహనంలో వచ్చినట్లు గుర్తింపు

పదహారేళ్ల తర్వాత ముందస్తు పలకరింపు!

- మూడు రోజుల్లో రాష్ట్రంలోకి నైరుతి
- 26న రాయలసీమలోకి రుతుపవనాలు
- 29 నాటికి రాష్ట్రమంతటా విస్తరించే సూచనలు
- సాధారణం కంటే అధికంగా వర్షాలు కురిసే అవకాశం

3లో

టీడీపీ ఎమ్మెల్యేలకే నచ్చలేదు ఈ పాలన..

ఎమ్మెల్యేగా ఉన్నందుకు సిగ్గు పడుతున్నా

2లో

- నియోజకవర్గంలో తిరగలేకపోతున్నా. ఎమ్మెల్యేగా ఉన్నందుకు సిగ్గుపడుతున్నా. ప్రజలకు సమాధానం చెప్పలేకపోతున్నా. ఏడాది నుంచి ఒక్క అభివృద్ధి పనీ చేయలేకపోయా. నిధుల కేటాయింపులో ఎందుకీ వివక్ష?

- మాడుగుల టీడీపీ ఎమ్మెల్యే బండారు సత్యనారాయణమూర్తి

పద్ధతి మార్చుకో.. లేకపోతే నేనే రంగంలోకి దిగుతా

2లో

- మంత్రి టీజీ భరత్ వ్యవహార శైలి ఏ మాత్రం బాగోలేదు. పార్టీ నాయకులు, కార్యకర్తలు వెళ్తే ఆధార్ కార్డులు చూసి పనులు చేయడం ఏమిటి? రెండు నెలల్లో మంత్రి తన పద్ధతి మార్చుకోవాలి. లేకపోతే ఆయనను ఎదుర్కొనేందుకు నేనే డైరెక్ట్‌గా రంగంలోకి దిగుతా.

- మంత్రి టీజీ భరత్‌కు టీడీపీ సీనియర్ నేత కేఈ ప్రభాకర్ హెచ్చరిక

టీడీపీకి కమ్యూనిస్టుల పరిస్థితి రాకుండా చూడండి

- అప్పట్లో మనం తెలివిగా రాజకీయం చేసి మన పార్టీతో పొత్తు పెట్టుకున్న ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీలను రాష్ట్రంలో నిర్వీర్యం చేసేశాం. ఇప్పుడు జనసేన, బీజేపీ పొత్తుతో టీడీపీ నిర్వీర్యమైపోతోంది. దీనిని అధిష్టానం గుర్తించకపోతే టీడీపీ పరిస్థితి కూడా ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీల మాదిరిగానే తయారవుతుంది.

- జగ్గంపేట టీడీపీ ఎమ్మెల్యే జ్యోతుల నెహ్రూ

పద్ధతి మార్చుకో.. లేకపోతే నేనే రంగంలోకి దిగుతా

- ఇందుకు రెండు నెలలే గడువు
- మంత్రి టీజీ భరత్‌కు టీడీపీ సీనియర్ నేత కేఈ ప్రభాకర్ హెచ్చరిక
- కర్నూలు జిల్లా టీడీపీ మహానాడులో విభేదాలు బహిర్గతం

కర్నూలు రూరల్: మంత్రి టీజీ భరత్ వ్యవహారశైలిపై టీడీపీ సీనియర్ నేత, మాజీ మంత్రి కేఈ ప్రభాకర్ ఫైర్ అయ్యారు. పద్ధతి మార్చుకోకపోతే తానే రంగంలోకి దిగి పని చెబుతానని హెచ్చరించారు. ఇందుకు రెండు నెలల గడువిస్తున్నట్లు చెప్పారు. గురువారం కర్నూలులో జిల్లా మహానాడు జరిగింది. ఈ కార్యక్రమానికి ఎంపీ బస్తిపాటి నాగరాజు, ఎమ్మెల్యేలు జయ నాగేశ్వరరెడ్డి, కేఈ శ్యామ్‌బాబు, బొగ్గుల దస్తగిరి, జిల్లా అధ్యక్షుడు పాలకుర్తి తిక్కారెడ్డి తదితరులు హాజరయ్యారు. మంత్రి టీజీ భరత్ గైర్హాజరవడంతో కేఈ ప్రభాకర్ అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. మంత్రి వ్యవహార శైలి ఏ మాత్రం బాగోలేదని.. నాయకులు, కార్యకర్తలకు అందుబాటులో ఉండడం లేదని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. పార్టీ నాయకులు, కార్యకర్తలు వెళ్తే ఆధార్ కార్డు చూసి పనులు చేయడం ఏమిటని ప్రశ్నించారు. కర్నూలు నియోజకవర్గం వారికి మాత్రమే పనులు చేయడం అన్యాయమన్నారు. మంత్రి తన పనితీరును మార్చుకోకపోతే రెండు నెలల్లో తానే డైరెక్ట్‌గా ఆయనను ఎదుర్కొనేందుకు రంగంలోకి దిగుతానని హెచ్చరించారు. కాగా, మంత్రిపై కేఈ ప్రభాకర్ విరుచుకుపడుతున్నా.. టీడీపీ జిల్లా అధ్యక్షుడు సహా ఆ పార్టీ ప్రజాప్రతినిధులెవ్వరూ నోరు మెదపకపోవడం గమనార్హం. మరోవైపు ఆ పార్టీ కార్యకర్తలు సైతం మహానాడును పట్టించుకోకపోవడంతో సభలో పెద్ద ఎత్తున ఖాళీ కుర్చీలు దర్శనమిచ్చాయి.

పొత్తుతో కమ్యూనిస్టు పార్టీల్ని చిత్తు చేశాం..
టీడీపీకి ఇప్పుడా పరిస్థితి రాకుండా చూడండి

- నాడు టీడీపీ తెలివైన రాజకీయం చేయగలిగింది
- పదవుల పంపకంలో నిష్పత్తి ఎక్కడ పాటిస్తున్నారు?
- ఇలాంటి పరిస్థితి ఇంకా ఎంతకాలం .. ఇది కరెక్ట్ కాదు
- జగ్గంపేట ఎమ్మెల్యే జ్యోతుల నెహ్రూ హాట్ కామెంట్స్

సాక్షి ప్రతినిధి, కాకినాడ: 'అప్పట్లో మనం తెలివిగా రాజకీయం చేసి ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీలను రాష్ట్రంలో నిర్వీర్యం చేసేశాం. మన పార్టీతో పొత్తు పెట్టుకున్న కారణంగానే నాడు ఆ రెండు పార్టీలూ రాష్ట్రంలో శాశ్వతంగా నష్టపోయాయి. పొత్తుతో ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీలకు ఒకటో, రెండో పదవులు వచ్చి ఉండవచ్చు. ఆ తరువాత మాత్రం ఆ పార్టీలు రాష్ట్రంలో అడ్రస్ లేకుండా పోయాయి. ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితి మన పార్టీకి రాకుండా రాష్ట్ర నాయకత్వం చూడాలి' అని టీటీడీ బోర్డు సభ్యుడు, కాకినాడ జిల్లా జగ్గంపేట ఎమ్మెల్యే జ్యోతుల నెహ్రూ సంచలన వ్యాఖ్యలు చేశారు. కాకినాడలో గురువారం జరిగిన టీడీపీ జిల్లా మహానాడులో ఆయన చేసిన ఈ వ్యాఖ్యలు పెద్ద దుమారాన్నే రేపాయి.

జనసేన, బీజేపీతో పొత్తు మనకే నష్టం

'జనసేన, బీజేపీ పొత్తుతో రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం పార్టీ నిర్వీర్యమైపోతుంది. ఈ పరిస్థితిని అధిష్టానం ఇప్పుడు గుర్తించకపోతే టీడీపీ పరిస్థితి కూడా ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీల మాదిరిగానే తయారవుతుంది' అని జ్యోతుల హెచ్చరించారు. 'రాజకీయాల్లో కూటములుంటాయి. పార్టీలతో కలిసి పనిచేసే విధానం ఉంటుంది. టీడీపీ ఏర్పడిన తరువాత ఎన్నిసార్లు కూటములు ఏర్పడలేదు? ఎన్ని రాజకీయ పార్టీలతో కలవలేదు? ఎన్నిసార్లు బయటకు రాలేదు? పొత్తు నుంచి బయటకు వచ్చినప్పుడు మన పరిస్థితి ఏమిటో ఒక్కసారి చూడండి' అని అన్నారు. 'ఇది కరెక్ట్ కాదు. ఇలా ఎన్నాళ్లుంటుంది. ఆ పరిస్థితి తెలుగుదేశం పార్టీకి రాకుండా నాయకత్వం చూడాలి' అని అన్నారు.

నిష్పత్తి ప్రకారమే పదవులు

టీడీపీ, జనసేన, బీజేపీ పొత్తు నిష్పత్తి ప్రకారమే పదవుల పంపకం జరగాలని నెహ్రూ అన్నారు. ఒక వ్యక్తికి రెండు పదవులు (జనసేన కాకినాడ జిల్లా అధ్యక్షుడు తుమ్మల బాబుకు కాకినాడ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ చైర్మన్ పదవి ఉండగా తాజాగా ఉమ్మడి తూర్పు గోదావరి జిల్లా కేంద్ర సహకార బ్యాంక్ చైర్మన్ పదవి కూడా ఇచ్చారు) ఇచ్చే పరిస్థితి న్యాయమా అని జ్యోతుల నిలదీశారు. ఒక పదవి ఉండగానే ఇక్కడ మరో పదవి ఇవ్వాల్సిన అవసరం ఎందుకు వచ్చిందని ప్రశ్నించారు. మెజార్టీ ఉన్న టీడీపీ పరిస్థితి ఏమిటని అన్నారు. టీడీపీలో ఎవరికిస్తారని అడగడం లేదని, పార్టీ నాయకులకు ఇవ్వాలని మాత్రమే కోరుతున్నానని చెప్పారు. టీడీపీ ఒక్కటే అధికారంలో లేదని, కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉందని, అన్నీ అందరూ కలిసి సమన్వయంతో కలిసి నడుపుకోవాలని సూచించారు. అసలు ఏ పార్టీకి ఎన్ని పదవులిచ్చారో ఒక్కసారి ఆలోచించాలని కోరారు. టీడీపీలో ద్వితీయ శ్రేణి నేతలు పార్టీ కోసం రూ.లక్షలు ఖర్చు పెట్టుకుని నాశనమైపోయారన్నారు. 'మీకు ఏ పనీ పాటా లేదా' అని ఇంట్లో వారి భార్యలు తిడుతున్నారన్నారు. కనీసం వారికి సమాధానం చెప్పడానికైనా ఏదో ఒక తోక (పదవి) తగిలించాలని నెహ్రూ విజ్ఞప్తి చేశారు.

ఎమ్మెల్యేగా ఉన్నందుకు సిగ్గు పడుతున్నా

- నిధుల కేటాయింపులో ఎందుకీ వివక్ష
- ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకెళ్లినా పట్టించుకోలేదు
- మినీ మహానాడులో మాడుగుల ఎమ్మెల్యే బండారు వ్యాఖ్యలు

నక్కపల్లి: 'ఎమ్మెల్యేగా ఉన్నందుకు సిగ్గుపడుతున్నా. నియోజకవర్గంలో తిరగలేకపోతున్నా. ప్రజలకు సమాధానం చెప్పలేకపోతున్నా. ఏడాది నుంచి ఒక్క అభివృద్ధి పనీ చేయలేకపోయా. నిధుల కేటాయింపులో ఎందుకీ వివక్ష' అంటూ అనకాపల్లి జిల్లా మాడుగుల టీడీపీ ఎమ్మెల్యే, మాజీ మంత్రి బండారు సత్యనారాయణమూర్తి తీవ్ర అసంతృప్తి, ఆక్రోశం వెళ్లగక్కారు. పాయకరావుపేట నియోజకవర్గం పరిధిలోని అడ్డురోడ్డులో గురువారం జరిగిన టీడీపీ జిల్లా మినీ మహానాడు వేదికపై జిల్లా పార్టీ అధ్యక్షుడి సమక్షంలో ఇన్‌చార్జి మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర, జిల్లా మంత్రి వంగలపూడి అనిత ఎదుట ఎమ్మెల్యే బండారు నిస్సహాయంగా చేసిన ప్రసంగం దుమారం రేపింది. బండారు మాట్లాడుతూ.. మాడుగుల, చోడవరం నియోజకవర్గాలు బాగా వెనుకబడి ఉన్నాయన్నారు. చంద్రబాబు ఆదేశిస్తేనే ఇక్కడికి వచ్చి పోటీ చేశానన్నారు. టీడీపీ, చంద్రబాబు, తనపై ఉన్న నమ్మకంతో మాడుగుల ప్రజలు 28 వేల ఓట్ల మెజార్టీతో గెలిపిస్తే ఏడాది పూర్తవుతున్నా ఒక్క అభివృద్ధి పనీ చేయలేకపోయానన్నారు. మంత్రులు, ప్రభుత్వంలో పలుకుబడి ఉన్నవారు వారి ప్రాంతాలకు అధిక శాతం నిధులు పట్టుకుపోతూ మాడుగుల, చోడవరం నియోజకవర్గాలకు అరకొరగా నిధులు కేటాయిస్తున్నారని ఆరోపించారు. జిల్లాలో ఆరు నియోజకవర్గాల్లో ఇద్దరు జనసేన పార్టీ వారైతే, టీడీపీ నుంచి గెలిచిన వారిలో ఒకరు స్పీకర్‌గా, మరొకరు హోంమంత్రిగా ఉన్నారన్నారు. మిగిలిన ఇద్దరిలో తాను, చోడవరం ఎమ్మెల్యే కేఎస్ఎన్ రాజు ఉన్నత పదవుల్లేకుండా నియోజకవర్గానికి మాత్రమే పరిమితమై పని చేయాల్సి వస్తోందని అసంతృప్తి వెళ్లగక్కారు. ఈ రెండు నియోజకవర్గాల్లో పెద్దేరు, రైవాడ జలాశయాలు ఉన్నాయని, వీటి మరమ్మతులకు నిధులు కేటాయించాలని ప్రభుత్వ పెద్దలను కోరితే పట్టించుకోలేదన్నారు. రాష్ట్రంలో మిగిలిన ప్రాంతాల్లో రిజర్వాయర్ల ఆధునికీకరణ, మరమ్మతులకు నిధులు కేటాయిస్తున్నట్టు పత్రికల్లో వార్తలు వచ్చాయన్నారు. ఇక్కడ మాత్రం నిధులివ్వట్లేదని, ఈ నియోజకవర్గ ప్రజలు టీడీపీకి ఓట్లేయలేదా అని నిలదీశారు. 'పోనీ.. మూడేళ్లపాటు నిధులివ్వలేమని చెప్పేయండి. నేను నియోజకవర్గంలోకి వెళ్లి నాకు ఓట్లేసి గెలిపించిన ప్రజల కాళ్లావేళ్లాపడి ప్రాధేయపడతా' అని ఆక్రోశం వెళ్లగక్కారు. మూడు నియోజకవర్గాల్లో విస్తరించి ఉన్న గోవాడ సుగర్ పరిశ్రమ మూతపడే స్థితికి చేరుకుందని, ఆధునికీకరణకు నిధులు విడుదల చేయాల్సి ఉందన్నారు.

సీఎం హెలికాప్టర్, విమాన అద్దెలకు రూ.19.12 కోట్లు

సాక్షి, అమరావతి: ముఖ్యమంత్రి, వీవీఐపీల హెలికాప్టర్, విమాన అద్దెలు చెల్లించేందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏవియేషన్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్‌కు ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం తొలి త్రైమాసికానికే రూ.19.12 కోట్లు గ్రాంటును ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది. ఈ మేరకు సాధారణ పరిపాలన శాఖ (రాజకీయ) ముఖ్యకార్యదర్శి ముఖేశ్ కుమార్ మీనా పరిపాలన అనుమతినిస్తూ గురువారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

బుల్లెట్ ప్రూఫ్ హెల్మెట్లు, జాకెట్ల కోసం రూ.99.83 లక్షలు

సాక్షి, అమరావతి: బుల్లెట్ ప్రూఫ్ హెల్మెట్లు, బుల్లెట్ ప్రూఫ్ జాకెట్ల కొనుగోలు కోసం పోలీస్ శాఖకు ప్రభుత్వం రూ.99.83 లక్షలు మంజూరు చేసింది. ఆక్టోపస్ బలగాలకు వాటిని కొనుగోలు చేయాలని నిర్ణయించింది. ఈ మేరకు బడ్జెట్‌ను విడుదల చేస్తూ ప్రభుత్వం గురువారం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

డిజిటల్ రూపంలోనే.. 'సేవలు'

ప్రభుత్వం ఆదేశాలు

సాక్షి, అమరావతి: పారదర్శక పాలనలో భాగంగా ఇకపై అన్ని విభాగాలు పౌరులకు అందించే సేవలు డిజిటల్ రూపంలోనే ఉండాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. 'దరఖాస్తు స్వీకరణ' నుంచి 'తుది సేవ' వరకు మాన్యువల్ విధానంలో కాకుండా పూర్తిగా డిజిటల్ విధానంలోనే అందించాలంటూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి కే విజయానంద్ గురువారం జారీ చేసిన ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు. ప్రస్తుతం ఆన్‌లైన్ ద్వారా అందిస్తున్న అన్ని సేవలను మన మిత్ర వాట్సప్ ప్లాట్‌ఫామ్‌కు అనుసంధానం చేయాలని ఆదేశించారు.

ఢిల్లీకి చేరుకున్న చంద్రబాబు

నేడు పలువురు కేంద్ర మంత్రులతో భేటీ

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: మూడ్రోజుల పర్యటనలో భాగంగా ఏపీ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు గురువారం సాయంత్రం ప్రత్యేక విమానంలో ఢిల్లీకి చేరుకున్నారు. విమానాశ్రయం నుంచి నేరుగా ఆయన జన్‌పథ్-1లోని తన అధికారిక నివాసానికి వెళ్లారు. కొత్త క్రిమినల్ చట్టాల అమలుపై కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్‌షా శుక్రవారం నిర్వహించే సమీక్షకు ఏపీ ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి కె. విజయానంద్, డీజీ హరీష్‌కుమార్ గుప్తాలతో కలిసి చంద్రబాబు హాజరుకానున్నారు. అనంతరం.. కేంద్రమంత్రులు సీఆర్ పాటిల్, నిర్మలా సీతారామన్, రాజ్‌నాథ్ సింగ్, ప్రహ్లాద్ జోషి, అశ్వినీ వైష్ణవ్‌లతో వేర్వేరుగా భేటీ అవుతారు. రాష్ట్రానికి రావాల్సిన నిధులు, ఇతరత్రా విషయాలపై చంద్రబాబు వీరితో చర్చించనున్నట్లు సమాచారం. అనంతరం.. శనివారం జరగనున్న నీతి ఆయోగ్ పాలక మండలి సమావేశానికి సీఎం హాజరై అదేరోజు విజయవాడకు తిరుగు ప్రయాణమవుతారు.

ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయిలు విడుదల చేయండి

ప్రైవేటు ఇంజినీరింగ్ కాలేజీల మేనేజ్‌మెంట్స్ అసోసియేషన్ విజ్ఞప్తి

గుంటూరు ఎడ్యుకేషన్: ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ బకాయిలను వెంటనే విడుదల చేసి, ఆర్థిక కష్టాల నుంచి గట్టెక్కించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రైవేటు ఇంజినీరింగ్ కాలేజీల మేనేజ్‌మెంట్స్ అసోసియేషన్ అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు వాసిరెడ్డి విద్యాసాగర్, పి.మధుసూదనరావు, కోశాధికారి గ్రంధి సత్యనారాయణ గురువారం ఓ ప్రకటనలో కోరారు. అధ్యాపకులకు, సిబ్బందికి వేతనాలు చెల్లించేందుకు యాజమాన్యాలు అప్పులు చేయాల్సి వస్తోందని వాపోయారు. బ్యాంకు రుణాలు సైతం లభించక ఇబ్బందులు పడుతున్నామని తెలిపారు. కాలేజీల నిర్వహణ కోసం చేసిన అప్పులు, వాటి వడ్డీల భారం పెరిగిపోయి తీవ్ర ఆర్థిక కష్టాలను ఎదుర్కొంటున్నామని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. అలాగే 2025-26 విద్యా సంవత్సరానికి ఇంజినీరింగ్ కోర్సుల ఫీజులను కూడా ఖరారు చేసి.. అడ్మిషన్ల ప్రక్రియను సాధ్యమైనంత త్వరగా మొదలుపెట్టాలని కోరారు.

బరితెగించి హద్దులన్నీ దాటుతోంది

ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్ తీరును తూర్పారబట్టిన సర్వోన్నత న్యాయస్థానం

న్యూఢిల్లీ/చెన్నై: దేశంలో సమాఖ్య పాలన భావనను తీవ్రంగా ఉల్లంఘిస్తూ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్(ఈడీ) బరితెగించి ఇష్టారీతిగా ప్రవర్తిస్తోందని సర్వోన్నత న్యాయస్థానం తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తంచేసింది. తనకు ఇష్టమొచ్చినట్లు దర్యాప్తు చేయడం కోసం హద్దులను మీరి విపరీత పోకడలతో కేసు దర్యాప్తును ముందుకు తీసుకెళ్తోందని సుప్రీంకోర్టు ధర్మాసనం వ్యాఖ్యానించింది. తమిళనాడు రాష్ట్ర మద్యం రిటైలర్ సంస్థ ''తమిళనాడు స్టేట్ మార్కెటింగ్ కార్పొరేషన్ (టాస్మాక్)''పై నిబంధనలకు విరుద్ధంగా మనీలాండరింగ్ కేసు దర్యాప్తు జరుపుతోందని సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ బీఆర్ గవాయ్, జస్టిస్ అగస్టీన్ జార్జ్ మాసిహ్‌ల ధర్మాసనం గురువారం ఈడీపై ఆగ్రహ అక్షింతలు చల్లింది. తమిళనాడు ప్రభుత్వ అనుమతి తీసుకోకుండానే టాస్మాక్ కార్యాలయాల్లో ఈడీ సోదాలు చేస్తోందని, ఉన్నతాధికారులను ముఖ్యంగా మహిళలను గంటల తరబడి వేధించి, భయపెడుతోందని తమిళనాడు ప్రభుత్వం, టాస్మాక్ వేసిన పిటిషన్‌ను గురువారం సీజేఐ ధర్మాసనం విచారించింది. ఈడీ దర్యాప్తు తీరును తీవ్రంగా ఆక్షేపించింది. తమిళనాడు రాష్ట్ర లిక్కర్ రిటైలర్ సంస్థపై ఈడీ మనీలాండరింగ్ దర్యాప్తుపై స్టే విధిస్తూ సుప్రీంకోర్టు ఉత్తర్వులు జారీచేసింది.

తిట్లతో తలంటు

డీఎంకే సర్కార్, టాస్మాక్ తరఫున సీనియర్ న్యాయవాదులు కపిల్ సిబల్, అమిత్ ఆనంద్ తివారీ వాదించారు. ఈడీ తరఫున హాజరైన అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ ఎస్‌వీ రాజుకు సుప్రీంకోర్టు తిట్లతో తలంటు పోసింది. ''ఒక ప్రభుత్వ కార్పొరేషన్ అనేది నేరం ఎలా చేయగలదు?. ఈడీ అన్ని చట్టబద్ధ హద్దులను దాటేసి ఇష్టారీతిగా వ్యవహరిస్తోంది. ప్రభుత్వ సమాఖ్య విధానానికి ఏమాత్రం విలువ ఇవ్వకుండా అన్ని రకాల ఉల్లంఘనలకు పాల్పడుతోంది''అని సీజేఐ జస్టిస్ గవాయ్ అసహనం వ్యక్తం చేశారు. ఈడీ దర్యాప్తు చట్టవిరుద్ధంగా సాగుతోందని, అందుకే వెంటనే దర్యాప్తుపై స్టే విధిస్తున్నట్లు ధర్మాసనం తెలిపింది. అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ ఎస్‌వీ రాజు కల్పించుకుని ''దర్యాప్తును ఆపకండి. దాదాపు రూ.1,000 కోట్ల అక్రమాలు జరిగాయి. కనీసం ఈ ఒక్క కేసులోనైనా ఈడీ హద్దులు దాటలేదని భావించండి''అని వేడుకున్నారు. రాజు వాదనలను కపిల్ సిబల్ తప్పుబట్టారు. ''మద్యం దుకాణాల లైసెన్సుల జారీ అంతా సక్రమంగా ఉన్నా అక్రమాలు జరిగాయని అనవసరంగా నేర విచారణను ఈడీ మొదలెట్టింది. 2014 నుంచి ఇప్పటిదాకా అక్రమంగా డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ విజిలెన్స్, అవినీతి నిరోధక విభాగాలతో తప్పుడు ఫిర్యాదులు ఇప్పించి 41 ఎఫ్ఐఆర్‌లు నమోదు చేయించారు. ఇప్పుడు కొత్తగా ఈడీ రంగంలోకి దిగి టాస్మాక్ కార్యాలయాలపై చట్టవ్యతిరేకంగా దాడులు చేస్తోంది. మహిళా అధికారులను గంటల తరబడి టాస్మాక్ ఆఫీసుల్లోనే నిర్బంధించి ఈడీ అధికారులు వేధించారు. ప్రాథమిక హక్కులకు భంగం కల్గించారు''అని సిబల్ వాదించారు.

రాష్ట్రాల హక్కులను కూలదోస్తోంది

సుప్రీంకోర్టులో తమిళనాడు సర్కార్ తన వాదనలను బలంగా వినిపించింది. ''ఈడీ ప్రవర్తన సమాఖ్య విధానాన్ని కూలదోసేలా ఉంది. రాష్ట్రాల హక్కులను కాలరాస్తోంది. తమ పరిధిలోని నేరాల విచారణ రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన విషయంకాగా ఈడీ రాష్ట్రాల హక్కులను బలవంతంగా లాక్కుంటోంది''అని తమిళనాడు ప్రభుత్వం వాదించింది. ఈఏడాది మార్చి ఆరో తేదీ నుంచి మార్చి 8వరకు ఏకధాటిగా 60 గంటలపాటు రాష్ట్రంలో ఈడీ చేసిన సోదాలు, తనిఖీలు, దాడులు, జప్తుల పర్వానికి చట్టబద్ధత ఉందా? అని తమిళనాడు సర్కార్ ఈడీని సుప్రీంకోర్టులో నిలదీసింది. ''మార్చి ఆరో తేదీన టాస్మాక్ ప్రధాన కార్యాలయంలో మనీలాండరింగ్ నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 17 ప్రకారం సోదాలు, జప్తులు చేశామని ఈడీ చెబుతోంది. కానీ టాస్మాక్ అనేది పూర్తిగా రాష్ట్ర పరిధిలోని సంస్థ. ఇప్పటిదాకా అక్రమంగా నమోదైన ఎఫ్ఐఆర్‌లలో ఏ ఒక్క దాంట్లోనూ టాస్మాక్ పేరును 'నిందితుల జాబితా'లో పేర్కొనలేదు. ఎలాంటి ఆరోపణలు లేని, నిందితుల జాబితాలో లేని సంస్థ పరిధిలో, ప్రాంగణాల్లో ఈడీకి విచారణ, దర్యాప్తు చేసే హక్కు లేదు. పీఎంఎల్ఏ చట్టం సైతం ఇదే విషయాన్ని స్పష్టంచేస్తోంది''అని తమిళనాడు సర్కార్ వాదించింది. ''2021లో చివరిసారిగా ఎఫ్ఐఆర్ నమోదైతే ఇంత ఆలస్యంగా సోదాలు చేయడమేంటి?. పీఎంఎల్ఏ చట్టంలోని సెక్షన్ 17 ప్రకారం నమ్మశక్యమైన కారణాలు ఉంటేనే దర్యాప్తు/సోదాలు జరపాలి. కానీ ఈడీ ఈ నిబంధనను గాలికొదిలేసింది. సరైన లక్ష్యంలేకుండా రంగంలోకి దూకి అడ్డదిడ్డంగా దర్యాప్తు చేస్తోంది''అని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వాదించింది. ఈడీని సుప్రీంకోర్టు తప్పుపట్టడం ఇదే తొలిసారి కాదు. గతంలో చాలా కేసుల్లో పలు సుప్రీంకోర్టు ధర్మాసనాలు ఈడీ వైఖరిని తప్పుబట్టాయి. మనీ లాండరింగ్ చట్ట నిబంధనలను దుర్వినియోగం చేస్తున్నారని సుప్రీం కోర్టు ఆక్షేపించింది.

బీజేపీకి చెంపదెబ్బ: సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయంపై డీఎంకే వ్యాఖ్య

టాస్మాక్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు స్టే నిర్ణయం కేంద్రంలోని బీజేపీకి చెంపదెబ్బలా తగిలిందని తమిళనాడులోని పాలక డీఎంకే పార్టీ వ్యాఖ్యానించింది. ఈ మేరకు డీఎంకే సీనియర్ నాయకుడు, పార్టీ కార్యదర్శి(వ్యవస్థాగతం) ఆర్ఎస్ భారతి గురువారం చెన్నైలో మీడియాతో మాట్లాడారు. ''టాస్మాక్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఉత్తర్వులను మేం స్వాగతిస్తున్నాం. 2014లో మోదీ అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుంచి బీజేపీ అధికారంలోని లేని రాష్ట్రాలపై ఈడీని ఉసిగొల్పుతున్నారు. 2021లో తమిళనాడులో ఎంకే స్టాలిన్ సారథ్యంలో డీఎంకే సర్కార్ కొలువుతీరాక ఈ ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసేందుకు ఈడీని రంగంలోకి దింపారు. తాజాగా కోర్టు ఉత్తర్వులు చూశాకైనా బీజేపీ ఈడీని దుర్వినియోగం చేయడం మానుకుంటే మంచిది. తమిళనాడులో మరో 7-8 నెలల్లో శాసనసభ ఎన్నికలున్నాయి. వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకునే ఈడీ సోదాలు చేసింది''అని ఆర్ఎస్ భారతి అన్నారు. కోర్టు నిర్ణయాన్ని విపక్ష పార్టీలు సైతం స్వాగతించాయి.

బెయిలిస్తే సాక్షులను ఎలా ప్రభావితం చేస్తారో చెప్పండి

దర్యాప్తునకు ఏ విధంగా ఆటంకం కలిగిస్తారు?
పీఎస్సార్‌పై జత్వానీ కేసులో సీఐడీకి హైకోర్టు ఆదేశం

- శాఖాపరమైన విచారణలో చెప్పినదాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోం
- అదేమైనా సీఆర్‌పీసీ సెక్షన్ 161 లేదా 164 వాంగ్మూలమా?
- ఇది తప్పుడు కేసు అని సంబంధిత కోర్టు ఇప్పటికే అభిప్రాయపడింది
- విచారణను ఎలా అడ్డుకుంటారో చెప్పాలని ఏజీకి స్పష్టీకరణ
- ఏపీపీఎస్సీ కేసులోనూ పూర్తి వివరాలు సమర్పించాలని ఆదేశం

సాక్షి, అమరావతి: సినీనటి కాదంబరి జత్వానీ ఫిర్యాదు మేరకు ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నం పోలీసులు నమోదు చేసిన కేసులో సీనియర్ ఐపీఎస్ అధికారి పీఎస్సార్ ఆంజనేయులుకు బెయిల్ ఇస్తే ఆయన సాక్షులను ఎలా ప్రభావితం చేయగలరో, దర్యాప్తునకు ఏ విధంగా ఆటంకం కలిగించగలరో చెప్పాలని సీఐడీని హైకోర్టు ఆదేశించింది. దీని ఆధారంగా బెయిల్ మంజూరుపై నిర్ణయం తీసుకుంటామంది. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి డాక్టర్ జస్టిస్ యడవల్లి లక్ష్మణరావు గురువారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఈ కేసులో బెయిల్ కోరుతూ పీఎస్సార్ ఆంజనేయులు హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేసిన విషయం తెలిసిందే. ఈ వ్యాజ్యంపై గురువారం జస్టిస్ లక్ష్మణరావు విచారణ జరిపారు. పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది ఎస్.నాగేష్ రెడ్డి వాదనలు వినిపిస్తూ, గత 30 రోజులుగా పీఎస్సార్ ఆంజనేయులు జైల్లో ఉన్నారని తెలిపారు. దర్యాప్తు పూర్తయిందన్నారు. ఆధారాలన్నీ సేకరించిన నేపథ్యంలో సాక్ష్యాలను తారుమారు చేసే అవకాశమే లేదన్నారు.

దర్యాప్తును ఎలా అడ్డుకుంటారు?

సీఐడీ తరఫున అడ్వొకేట్ జనరల్ (ఏజీ) దమ్మాలపాటి శ్రీనివాస్ వాదనలు వినిపిస్తూ, ఫిర్యాదుదారు జత్వానీకి విరుద్ధంగా ఆంజనేయులు, ఇతర అధికారులు కుట్రపూరితంగా వ్యవహరించారన్నారు. ఇదే విషయాన్ని ఈ కుట్రలో పాలుపంచుకున్న మరో ఐపీఎస్ అధికారి విశాల్ గున్నీ శాఖాపరమైన విచారణ సందర్భంగా చెప్పారని తెలిపారు. ఆంజనేయులుకు బెయిల్ మంజూరు చేస్తే సాక్షులను ప్రభావితం చేయడంతో పాటు సాక్ష్యాలను తారుమారు చేస్తారన్నారు. ఈ సమయంలో న్యాయమూర్తి స్పందిస్తూ, శాఖాపరమైన విచారణలో చెప్పిన వివరాలను తామెలా పరిగణనలోకి తీసుకుంటామని ప్రశ్నించారు. సీఆర్‌పీసీ సెక్షన్ 161 లేదా 164 వాంగ్మూలం అయి ఉంటే దానిని పరిగణనలోకి తీసుకుని ఉండేవారమన్నారు. ఈ కేసు తప్పుడు కేసు అని సంబంధిత కోర్టు ఇప్పటికే అభిప్రాయపడిందని గుర్తు చేశారు. పిటిషనర్‌కు బెయిల్ ఇస్తే ఆయన సాక్షులను ఎలా ప్రభావితం చేస్తారో, దర్యాప్తును ఏ విధంగా అడ్డుకుంటారో చెప్పాలని అడ్వొకేట్ జనరల్‌కు స్పష్టం చేశారు. దీని ఆధారంగా బెయిల్‌పై నిర్ణయం తీసుకుంటామని, అవసరమైన కఠిన షరతులు విధిస్తామని తెలిపారు. విచారణను వచ్చే వారానికి వాయిదా వేశారు.

పీఎస్సార్‌పై ఏపీపీఎస్సీ కేసులో పూర్తి వివరాలు సమర్పించండి

ఏపీ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (ఏపీపీఎస్సీ) గ్రూప్-1 మెయిన్స్ పరీక్షల జవాబు పత్రాల మూల్యాంకనంలో అక్రమాలు, నిధుల దుర్వినియోగం ఆరోపణలపై సీనియర్ ఐపీఎస్ అధికారి, ఏపీపీఎస్సీ అప్పటి అదనపు కార్యదర్శి పెండ్యాల సీతారామాంజనేయులుపై విజయవాడ సూర్యారావుపేట పోలీసులు నమోదు చేసిన కేసులో పూర్తి వివరాలు సమర్పించాలని హైకోర్టు పోలీసులను ఆదేశించింది. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి డాక్టర్ జస్టిస్ యడవల్లి లక్ష్మణరావు గురువారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఈ కేసులో తనకు బెయిల్ మంజూరు చేయాలని సీతారామాంజనేయులు హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేసిన విషయం తెలిసిందే. తనపై పోలీసులు చేసిన ఆరోపణలన్నీ నిరాధారమైనవని, తాను అమాయకుడినని పీఎస్సార్ ఆంజనేయులు తన పిటిషన్‌లో పేర్కొన్నారు. ఈ పిటిషన్‌పై తదుపరి విచారణను హైకోర్టు వచ్చే వారానికి వాయిదా వేసింది. కాగా, ఏపీపీఎస్సీ మూల్యాంకనం కేసులో పీఎస్సార్ ఆంజనేయులు రిమాండ్ గురువారంతో ముగిసింది. దీంతో ఆయన్ను పోలీసులు 2వ అదనపు జ్యుడీషియల్ మేజిస్ట్రేట్ న్యాయస్థానంలో హాజరు పరిచారు. వచ్చేనెల 5వ తేదీ వరకు రిమాండ్‌ను పొడిగిస్తూ న్యాయమూర్తి ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

కుట్రపూరితంగానే మద్యం కేసు పెట్టి అక్రమ అరెస్టులు

సిట్ కస్టడీ పిటిషన్‌పై డిఫెన్స్ న్యాయవాది

విజయవాడ లీగల్: మద్యం విధానంపై కూటమి ప్రభుత్వం పెట్టిన అక్రమ కేసులో డీజీపీ, సిట్ చీఫ్‌గా ఉన్న విజయవాడ పోలీస్ కమిషనర్, దర్యాప్తు అధికారి కుట్రపూరితంగా వ్యవహరిస్తున్నారని ఈ కేసులో నిందితులుగా పేర్కొన్న రాజ్ కేసిరెడ్డి, గోవిందప్ప బాలాజీ, ధనుంజయరెడ్డి, కృష్ణమోహన్‌రెడ్డి తరఫు న్యాయవాది న్యాయస్థానానికి నివేదించారు. ఈ కేసులో అరెస్టయిన ఈ నలుగురినీ వారం రోజులపాటు తమ కస్టడీలో విచారణకు అనుమతించాలని కోరుతూ విజయవాడ ఏసీబీ న్యాయస్థానంలో సిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేసింది. ఆ పిటిషన్‌ను వ్యతిరేకిస్తూ వారి తరఫు న్యాయవాది ఐ.వెంకటేశ్వరరావు గురువారం వాదనలు వినిపించారు. ఈ కేసులో బెవరేజెస్ కార్పొరేషన్ పూర్వ ఎండీ వాసుదేవరెడ్డి, పూర్వ ఉద్యోగి సత్యప్రసాద్‌తో బలవంతంగా ఇప్పించిన వాంగ్మూలాలను అడ్డం పెట్టుకుని సిట్ అధికారులు కుట్రపూరితంగా వ్యవహరిస్తున్నారన్నారు. వారిద్దరికీ మద్యం విధానంలో అవినీతి గురించి తెలిసి ఉంటే అధికార స్థానాల్లో ఉన్నవారు ఎందుకు అడ్డుకోలేదని ప్రశ్నించారు. అంటే సిట్ అధికారుల ఒత్తిడితోనే ప్రస్తుతం వారు అబద్ధపు వాంగ్మూలం ఇచ్చినట్టిందన్నారు. ఇక వారిద్దరి నుంచి ఫిబ్రవరి, మార్చిలోనే వాంగ్మూలాలు తీసుకున్నప్పుడు ఏప్రిల్ 19 వరకు ఎఫ్ఐఆర్‌లో పేర్లను ఎందుకు ప్రస్తావించ లేదని ప్రశ్నించారు. ఈ కేసులో వాసుదేవరెడ్డి, సత్య ప్రసాద్‌లను ఓ చోట నిందితులుగా, మరోచోట సాక్షులుగా చూపిస్తుండటం ద్వారా సిట్ మొత్తం ప్రక్రియను వక్రీకరిస్తోందని న్యాయస్థానానికి నివేదించారు. వారిద్దరి వాంగ్మూలాల ఆధారంగానే రాజ్ కేసిరెడ్డి, బాలాజీ గోవిందప్ప, ధనుంజయ్ రెడ్డి, కృష్ణమోహన్‌రెడ్డి తదితరులను ఒకరి తరువాత ఒకర్ని అరెస్టు చేస్తూ వచ్చారన్నారు. మరి నిందితుల జాబితాలో ఉన్న వాసుదేవరెడ్డి, సత్య ప్రసాద్‌లను సిట్ అధికారులు ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదని ప్రశ్నించారు. వారు ఎక్కడ ఉన్నారో ఆచూకీ లేదని సిట్ తరఫు న్యాయవాది చెప్పారు. ప్రస్తుతం రాజ్ కేసిరెడ్డి, గోవిందప్ప బాలాజీ, ధనుంజయరెడ్డి, కృష్ణమోహన్‌రెడ్డిలను కస్టడీకి తీసుకుని విచారించాల్సిన అవసరం లేదని వారి తరఫు న్యాయవాది న్యాయస్థానానికి నివేదించారు. ఈ పిటిషన్‌పై తదుపరి విచారణను ఈనెల 26కి న్యాయస్థానం వాయిదా వేసింది.

శ్రీధర్‌రెడ్డి, దిలీప్ బెయిల్‌పై విచారణ వాయిదా

మద్యం కుంభకోణం ఆరోపణలపై నమోదైన కేసులో ఏ6 నిందితుడిగా అరెస్టయిన శ్రీధర్‌రెడ్డి తరఫున న్యాయవాదులు వేసిన బెయిల్ పిటిషన్‌పై విచారణ ఈ నెల 27కి, అలాగే పైలా దిలీప్ బెయిల్ పిటిషన్‌పై ఈనెల 26కి ఏసీబీ న్యాయమూర్తి వాయిదా వేశారు.

సాగు ప్రణాళికపై దృష్టి పెట్టాలి

రైతుల సమస్యలపై సమీక్షలో సీఎం

సాక్షి, అమరావతి: జాతీయ, అంతర్జాతీయ మార్కెట్ల డిమాండ్‌కు అనుగుణంగా రాష్ట్రంలో పంటల సాగు జరగాలని.. ఇందుకు సంబంధించిన ప్రణాళికపై వ్యవసాయ శాఖ దృష్టిపెట్టాలని సీఎం చంద్రబాబు అధికారులను ఆదేశించారు. ఏ పంట ఎంత విస్తీర్ణంలో సాగుచేయాలో రైతులకు ముందే చెప్పడంవల్ల డిమాండ్-సరఫరా మధ్య సమతూకం ఉంటుందన్నారు. సమస్యల పరిష్కారం కోసం మంత్రుల కమిటీ దృష్టిపెట్టాలన్నారు. ఈ కమిటీలోకి కొత్తగా మంత్రులు గొట్టిపాటి రవికుమార్, రామానాయుడును సభ్యులుగా తీసుకున్నారు. పొగాకు, కోకో, మామిడి, ధాన్యం రైతుల సమస్యలపై సీఎం క్యాంపు కార్యాలయంలో గురువారం అధికారులు, మంత్రులతో టెలికాన్ఫరెన్స్ ద్వారా సమీక్ష చేశారు. రైతుల దగ్గరున్న సుమారు 20,000 మిలియన్ కేజీల హెచ్డీ బర్లీ పొగాకు కొనుగోలు చేయాలని సీఎం అధికారులకు సూచించారు. మ్యాంగో పల్ప్ జ్యూస్ వినియోగం పెంచేందుకు మధ్యాహ్న భోజన పథకంలో విద్యార్థులకు అందించడంతో పాటు.. తిరుమలకు వచ్చే భక్తులకు టీటీడీ ద్వారా మ్యాంగో జ్యూస్ అందించే అంశాలను పరిశీలించాలని ముఖ్యమంత్రి సూచించారు.

ప్రభుత్వ ఉత్తర్వుల అమలు నిలుపుదలకు హైకోర్టు నో

సురేష్‌బాబు అనుబంధ పిటిషన్ కొట్టివేత
కడప మేయర్ కేసులో హైకోర్టు ఉత్తర్వులు

సాక్షి, అమరావతి: కడప మేయర్ బాధ్యతల నుంచి తనను తొలగిస్తూ ప్రభుత్వం జారీచేసిన ఉత్తర్వుల అమలును నిలిపివేయాలంటూ కె.సురేష్‌బాబు చేసుకున్న విజ్ఞప్తిని హైకోర్టు తోసిపుచ్చింది. ఉత్తర్వుల అమలును నిలిపేస్తూ మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీచేయాలంటూ ఆయన దాఖలు చేసిన అనుబంధ పిటిషన్‌ను న్యాయస్థానం కొట్టేసింది. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ చల్లా గుణరంజన్ గురువారం ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. సురేష్‌బాబు తరఫు న్యాయవాది వీఆర్‌రెడ్డి కొవ్వూరి వాదనలు వినిపించారు. మేయర్‌గా సురేష్‌బాబు ఎలాంటి అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడలేదన్నారు. తన భార్య, కుమారుడు భాగస్వాములుగా ఉన్న వర్ధిని కన్‌స్ట్రక్షన్స్‌కు పనుల కేటాయింపులతో పిటిషనర్‌కు సంబంధంలేదన్నారు. మున్సిపల్ కమిషనర్ తనకున్న అధికారం మేర కేటాయించారని తెలిపారు. పైగా.. ఆ పనులన్నీ కూడా రూ.10 లక్షలలోపు విలువగల పనులేనన్నారు. అందువల్ల ఆయనపై అనర్హత వేటు చెల్లదని వివరించారు. ప్రభుత్వ న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ.. మేయర్ కుటుంబ సభ్యులు భాగస్వాములుగా ఉన్న కంపెనీకి ఎలాంటి పనులు కేటాయించడానికి వీల్లేదన్నారు. నోటీసులిచ్చి వివరణ తీసుకున్నామన్నారు. ఎమ్మెల్యే మాధవి తరఫున బి.ఆదినారాయణరావు వాదనలు వినిపించారు.

ఏపీకి 4.. తెలంగాణకు 10.26 టీఎంసీలు

తాగునీటిని కేటాయిస్తూ కృష్ణా బోర్డు ఉత్తర్వులు

సాక్షి, అమరావతి: తాగునీటి అవసరాల కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు 4, తెలంగాణకు 10.26 టీఎంసీలు కేటాయిస్తూ కృష్ణా బోర్డు చైర్మన్ అతుల్ జైన్ గురువారం ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ తాగునీటి అవసరాల కోసం నాగార్జునసాగర్ కుడి కాలువ ద్వారా ఈనెల 22 నుంచి అంటే గురువారం నుంచి రోజుకు 5,500 క్యూసెక్కుల చొప్పున నాలుగు టీఎంసీలను విడుదల చేయాలని ఆయన సాగర్ సీఈని ఆదేశించారు. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో జూలై 31 నాటికి 800 అడుగుల స్థాయిలో నీరు నిల్వ ఉండేలా చూసి.. మిగతా నీటిని విద్యుదుత్పత్తి చేస్తూ సాగర్‌కు తరలించాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి నిర్దేశించారు. బుధవారం సాయంత్రానికి శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో 800 అడుగులకు ఎగువన 8.422, సాగర్‌లో 505 అడుగులకు ఎగువన 12.793 వెరసి మొత్తం 21.215 టీఎంసీలు లభ్యతగా ఉన్నట్లు బోర్డు లెక్కగట్టింది. ఇందులో 4.243 టీఎంసీలు ఆవిరి, ప్రవాహ నష్టాలుపోనూ 16.972 టీఎంసీల్లో తెలంగాణకు 10.26, ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు నాలుగు టీఎంసీల చొప్పున పంపిణీ చేసింది. మిగిలిన నీటిని రెండు రిజర్వాయర్లలో తాగునీటి అవసరాలకు నిల్వ ఉంచాలని ఆదేశించింది.

క్లుప్తంగా...

మళ్లీ కోవిడ్ కలకలం

విశాఖలో 28 ఏళ్ల మహిళకు వైరస్

మహారాణిపేట(విశాఖ జిల్లా): మళ్లీ కోవిడ్ మహమ్మారి కలకలం సృష్టిస్తోంది. చాలా కాలం తర్వాత విశాఖలో కోవిడ్ కేసు నమోదైంది. 28 ఏళ్ల మహిళకు వైరస్ సోకినట్టు నిర్ధారణ అయింది. దీంతో జిల్లా యంత్రాంగం అప్రమత్తమైంది. ముందస్తు చర్యల్లో నిమగ్నమైంది. మద్దిలపాలెం సమీపంలోని పిఠాపురం కాలనీలో నివాసం ఉంటున్న 28 ఏళ్ల మహిళ కొంత కాలంగా జ్వరం, దగ్గు, తలనొప్పితో బాధపడుతోంది. వైద్యం చేసినా తగ్గకపోవడంతో కేజీహెచ్, ఆంధ్ర మెడికల్ కాలేజ్ మైక్రోబయాలజీ విభాగంలో పరీక్షలు చేశారు. కోవిడ్‌గా నిర్ధారించారు. ఆమెను చికిత్స నిమిత్తం ఆరిలోవ అపోలో ఆస్పత్రిలో చేర్పించారు. నమూనాలను జీనోమ్ సీక్వెల్ కోసం పంపినట్లు డీఎంహెచ్‌వో డాక్టర్ పి.జగదీశ్వరరావు తెలిపారు. మహిళ ఇంట్లోని భర్త, ఇతర కుటుంబ సభ్యులకూ పరీక్షలు నిర్వహించారు. మద్దిలపాలెం, పిఠాపురంకాలనీ, కళాభారతి ప్రాంతాల్లో ప్రజలకూ గురువారం పరీక్షలు చేశారు. ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలని సూచించారు.

ప్రపంచ పర్యాటకానికి గమ్యస్థానంగా ఏపీ!

ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి అజయ్ జైన్

కాళ్ల: ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వచ్చే ఐదేళ్లలో ప్రపంచ పర్యాటకుల గమ్యస్థానంగా రాష్ట్రాన్ని తీర్చిదిద్దాలన్న లక్ష్యంతో పనిచేస్తోందని రాష్ట్ర పర్యాటక, గృహ నిర్మాణ శాఖల ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి అజయ్ జైన్ అన్నారు. ఈ విషయంలో ఏపీని దేశంలో మొదటి స్థానంలో నిలపాలన్నది లక్ష్యమని పేర్కొన్నారు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, కాళ్ల మండలం, కోపల్లె మంతెన హెరిటేజ్‌లో గురువారం ఆయన విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడారు. పర్యాటక రంగానికి పారిశ్రామిక హోదా కల్పించిన 12వ రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్ అని తెలిపారు. ప్రస్తుతం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 1,842 హోం స్టే యూనిట్లు విజయవంతంగా నడుస్తున్నాయని పేర్కొంటూ, ఇందులో మంతెన హెరిటేజ్ హోం స్టే ఒకటని అన్నారు. సమావేశంలో జాయింట్ కలెక్టర్ టి.రాహుల్‌కుమార్‌రెడ్డి, ఆర్డీఓ కె.ప్రవీణ్‌కుమార్ రెడ్డి తదితర అధికారులు పాల్గొన్నారు.

ఆఫీస్ బేరర్ల బదిలీలపై అప్రమత్తంగా ఉండండి

సాక్షి, అమరావతి: ఉద్యోగ సంఘాల ఆఫీస్ బేరర్ల బదిలీల్లో తప్పిదాలకు ఆస్కారం లేకుండా తగిన చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా సాధారణ పరిపాలన శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి ఎస్ఎస్ రావత్ అన్ని శాఖలు, జిల్లా కలెక్టర్లకు గురువారం ఆదేశాలు జారీ చేశారు. తప్పుడు పత్రాలతో ఆఫీస్ బేరర్లంటూ బదిలీల నుంచి మినహాయింపునకు ప్రయత్నిస్తే వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశించారు. ఉద్యోగ సంఘాల ఓటర్ల జాబితాలో వారి పేర్లు, సంఘాల బైలాస్, ఆఫీస్ బేరర్లుగా ఉన్నారా లేదా అనే అంశాలను క్షుణ్ణంగా తనిఖీ చేసిన తరువాతనే బదిలీల నుంచి మినహాయింపు ఇవ్వాలని స్పష్టం చేశారు.

స్త్రీనిధి 'రుణ' యాప్ ఆవిష్కరణ

సాక్షి, అమరావతి: క్రెడిట్ కో–ఆపరేటివ్ ఫెడరేషన్ స్త్రీనిధి.. రాష్ట్రంలో డిజిటల్ విధానం ద్వారా లబ్ధిదారులకు రుణ మంజూరు, చెల్లింపుల ప్రక్రియకు శ్రీకారం చుట్టింది. ఈ మేరకు స్త్రీనిధి, యూనియన్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా సంయుక్తంగా రూపొందించిన మొబైల్ యాప్‌ను మంత్రి కొండపల్లి శ్రీనివాస్ గురువారం ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ, పేద మహిళలు అధిక వడ్డీలకు మైక్రో ఫైనాన్స్ సంస్థల బారిన పడకుండా, 48 గంటల్లో ఆధునిక సాంకేతికత ద్వారా రుణాలు పొందడానికి ఈ యాప్ ఉపయోగపడుతుందన్నారు. యాప్‌తో ఆర్థిక లావాదేవీల్లో పారదర్శకత మరింత పెరుగుతుందని స్త్రీనిధి ఎండీ హరిప్రసాద్ తెలిపారు. యూనియన్ బ్యాంక్ జనరల్ మేనేజర్ భాస్కర్ రావు, సెర్ప్ సీఈఓ వాకాటి కరుణ పాల్గొన్నారు.

పోలీస్ కస్టడీకి వల్లభనేని వంశీ

నూజివీడు: నకిలీ ఇళ్ల స్థల పట్టాల కేసులో రిమాండ్‌లో ఉన్న గన్నవరం మాజీ ఎమ్మెల్యే వల్లభనేని వంశీని రెండు రోజుల పోలీసు కస్టడీకి అనుమతినిస్తూ నూజివీడులోని రెండో అదనపు జూనియర్ సివిల్ జడ్జి కోర్టు గురువారం ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది. ఈనెల 23, 24 తేదీల్లో పోలీసు కస్టడీకి అనుమతినిస్తూ జడ్జి కె.శ్రావణి ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

సిక్కిం నుంచి ఏపీకి విద్యుత్!

సాక్షి, అమరావతి: నేషనల్ హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ పవర్ కార్పొరేషన్ (హెచ్ఎన్‌పీసీ) లిమిటెడ్ ఇతర సంస్థలతో జత కలిసి (జాయింట్ వెంచర్) సిక్కిం రాష్ట్రంలో నిర్మిస్తున్న ప్రాజెక్టుల నుంచి జల విద్యుత్ (హైడ్రో పవర్)ను రాష్ట్ర డిస్కంలు తీసుకోనున్నాయి. ఈ మేరకు విద్యుత్ కొనుగోలుకు అనుమతించాల్సిందిగా ఆంధ్రప్రదేశ్ మధ్య ప్రాంత విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థ(ఏపీసీపీడీసీఎల్) ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి(ఏపీఈఆర్సీ)ని కోరింది. ఈస్ట్ సిక్కింలో 500 మెగావాట్ల సామర్థ్యంతో నిర్మితమవుతున్న టీస్టా ప్రాజెక్టు నుంచి 36 మెగావాట్లు, సోరెంగ్ తెషిల్‌లో కడుతున్న 120 మెగావాట్ల రంజిత్ ప్రాజెక్టు నుంచి 13 మెగావాట్లు చొప్పున తీసుకునేందుకు కేంద్ర విద్యుత్ మంత్రిత్వ శాఖ అనుమతినిచ్చిందని డిస్కంలు ఏపీఈఆర్సీకి వెల్లడించాయి. ఈ ఏడాది జూన్ 30 లోగా పాతికేళ్ల దీర్ఘకాలానికి జరిగే విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందంపై ఎవరైనా అభ్యంతరాలు ఈ నెల 31 లోగా తమకు ఈ–మెయిల్ commn&secy@aperc.in కు పంపవచ్చని ఏపీఈఆర్సీ గురువారం వెల్లడించింది.

నంబాల అంత సులువుగా ఎలా?

పౌరహక్కులు, ప్రజా సంఘాలు, రాజకీయ నేతల్లో సందేహాలు

- అనారోగ్యంతో చికిత్స పొందుతున్న వ్యక్తిని పట్టుకుని కాల్చారా?
- అనుక్షణం అప్రమత్తత, మూడంచెల భద్రత ఏమైంది?
- ఫొటోలు లేవు..ఫోన్లు, కెమెరాలకు అనుమతే లేదు
- 45 ఏళ్ల క్రితం అజ్ఞాతంలోకి వెళ్లిన వ్యక్తిని ఎలా గుర్తుపట్టారనే ప్రశ్నలు

సాక్షి ప్రతినిధి, భద్రాద్రి కొత్తగూడెం: భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మావోయిస్టు) ప్రధాన కార్యదర్శి నంబాల కేశవరావు అలియాస్ బసవరాజు ఎన్‌కౌంటర్‌లో చనిపోయినట్టు ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. అయితే ఈ ఎన్‌కౌంటర్‌పై సందేహాలు వ్యక్తం అవుతున్నాయి. అనారోగ్య కారణాలతో ఒడిశాలో రహస్యంగా చికిత్స పొందుతున్న నంబాలను పట్టుకుని ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో ఎన్‌కౌంటర్ చేశారనే ఆరోపణలు విన్పిస్తున్నాయి.

అప్పట్నుంచీ ఒక్క ఫొటో కూడా లేదు

సాయుధ పోరాట మార్గం ఎంచుకున్నప్పటి నుంచి నంబాల కేశవరావు అత్యంత జాగ్రత్తగా వ్యవహరించేవాడని ఆ పార్టీకి చెందిన సానుభూతిపరులు, మాజీ మావోయిస్టులు చెబుతున్నారు. తినడం, పడుకోవడం ఇలా ప్రతి అంశంలో జాగ్రత్తలు తీసుకునేవాడని తెలుస్తోంది. అజ్ఞాత జీవితం గడిపే వ్యక్తులు ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ తమ ఫొటోలు, ఛాయా చిత్రాలు, ఇతర ఆనవాళ్లు బయట పడకుండా జాగ్రత్త పడాలని తోటి కామ్రేడ్లకు చెప్పేవాడని అంటున్నారు. తాను స్వయంగా ఫోన్లకు దూరంగా ఉండటమే కాకుండా.. తాను ఉన్న ప్రదేశంలోనూ ఫోన్లు, కెమెరాలకు అనుమతి ఇచ్చేవాడు కాదని తెలుస్తోంది. 45 ఏళ్ల అజ్ఞాత జీవితంలో ఆయన ఫొటో ఒక్కటీ బయటకు రాలేదు. అలాంటప్పుడు నంబాలను గుర్తించడం ఎలా సాధ్యమనే ప్రశ్న ఉత్పన్నమవుతోంది.

మూడే ఏకే 47లు ఎలా?

మావోయిస్టు పార్టీ చీఫ్‌గా ఉన్న నంబాల కేశవరావుకు మూడంచెల భద్రత సర్వసాధారణంగా ఉంటుంది. సాధారణ పరిస్థితుల్లో వంద మందికిపైగా పైగా, క్లిష్టమైన పరిస్థితులు ఉంటే కనీసం 70కి తక్కువ కాకుండా రక్షణ దళం ఉంటుందని, వీరిలో కనీసం 40 మంది ఏకే 47 వంటి తుపాకులు వినియోగిస్తారని మాజీ మావోలు చెబుతున్నారు. కానీ నారాయణపూర్ ఎన్‌కౌంటర్ ఘటనలో 27 మంది మావోయిస్టులు చనిపోగా 28 ఆయుధాలను పోలీసులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఇందులో ఏకే 47 తుపాకులు మూడే ఉండడం అనుమానాలకు తావిస్తోంది. నంబాల కేశవరావు హెయిర్ డై వాడినట్టుగా ఫొటోల్లో కనిపిస్తోంది. అనారోగ్యం వల్ల నంబాల జనబాహుళ్యంలోకి వచ్చి హెయిర్ డై వాడి ఉండవచ్చని చెబుతున్నారు.

కేశవరావు మృతదేహం హెలికాప్టర్ ద్వారా..

కేశవరావు మృతదేహాన్ని గురువారం హెలికాప్టర్ ద్వారా నారాయణాపూర్ జిల్లా కేంద్రానికి తరలించారు. అక్కడ పోలీస్ లైన్స్‌లో మిగతా అందరి మృతదేహాలతో పాటు ఎన్‌కౌంటర్‌లో స్వాధీనం చేసుకున్న ఆయుధాలను ప్రదర్శించారు. చనిపోయిన ఇతర మావోల మృతదేహాలకు తెల్లని కవర్లు చుట్టగా కేశవరావుకు నల్లని కవర్ చుట్టారు. గురువారం సాయంత్రం పోస్టుమార్టం నిర్వహించారు.

సరిహద్దుల్లో హై అలెర్ట్

సాక్షి ప్రతినిధి, ఏలూరు, సీలేరు: అబూజ్‌మడ్ అడవుల్లో భారీ ఎన్‌కౌంటర్ నేపథ్యంలో పోలవరం ఏజెన్సీ హై అలెర్ట్ అయింది. ఆంధ్రా, ఒడిశా సరిహద్దుల్లో బలగాలు అప్రమత్తమయ్యాయి. రాష్ట్ర ఇంటెలిజెన్స్ సూచనలతో వేలేరుపాడు, కుక్కునూరు మండలాల్లో పోలీసులు నిఘా ముమ్మరం చేశారు. మావోయిస్టుల నుంచి ప్రతీకార దాడులు జరిగే ప్రమాదం ఉందని కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఏజెన్సీ పోలీస్ స్టేషన్‌లకు సమాచారం అందింది. ఈ నేపథ్యంలో సీలేరు మీదుగా ఘాట్ రోడ్డులో ఆర్టీసీ బస్సులను వారం పాటు నిలిపివేశారు. నంబాల కేశవరావు సొంత ప్రాంతం కావడంతో నిఘా పెంచారు. పోలవరం ముంపు ప్రాంతాలైన వేలేరుపాడు, కుక్కునూరు ప్రాంతాల్లోనూ బలగాలు జల్లెడపడుతున్నాయి.

కొత్త చీఫ్ ఎవరు?

మావోయిస్టు పార్టీ సుప్రీం కమాండర్ మృతితో చర్చ

- కేశవరావు తర్వాత పార్టీని నడిపించేది ఎవరన్న దానిపై ఇంటెలిజెన్స్ నజర్
- తెరపైకి తిరుపతి, వేణుగోపాల్, సుజాతల పేర్లు

మావోయిస్టు పార్టీ సుప్రీం కమాండర్, కేంద్ర ప్రధాన కార్యదర్శి నంబాల కేశవరావు ఎన్‌కౌంటర్‌లో చనిపోవడంతో, ఆ బాధ్యతలు ఎవరికి దక్కుతాయనే అంశంపై ఆ పార్టీ వర్గాలు, సానుభూతిపరుల్లో చర్చ మొదలైంది. దీనిపై ఇంటెలిజెన్స్ వర్గాలూ ఆరా తీస్తూ అంచనాలు వేస్తున్నట్టు సమాచారం. 2004 నుంచి గణపతి అలియాస్ ముప్పాళ్ల లక్ష్మణరావు పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శిగా వ్యవహరించారు. అనారోగ్య కారణాలతో ఆయన ఆ బాధ్యతల నుంచి తప్పుకోగానే సెంట్రల్ మిలిటరీ కమిషన్ (సీఎంసీ) బాధ్యతలు చూస్తున్న నంబాల కేశవరావు పార్టీ చీఫ్‌గా 2018లో బాధ్యతలు చేపట్టారు. ప్రస్తుతం ఆయన మరణంతో గత సంప్రదాయాన్ని అనుసరిస్తూ ప్రస్తుతం సీఎంసీ కమాండర్‌గా ఉన్న తిప్పిరి తిరుపతి అలియాస్ దేవ్‌జీకి ఈ బాధ్యతలు అప్పగిస్తారనే ప్రచారం జరుగుతోంది. పదేళ్ల కిందట ఒకసారి పార్టీ చీఫ్ పదవికి తిరుపతి పేరు తెరపైకి వచ్చింది. అయితే కార్యరూపం దాల్చలేదు. కేంద్ర కమిటీ, పొలిట్‌బ్యూరో సభ్యుడిగా, అధికార ప్రతినిధిగా పలు బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్న మల్లోజుల వేణుగోపాల్ (మల్లోజుల కోటేశ్వరరావు సోదరుడు) పేరు కూడా విన్పిస్తోంది. వరుసగా రెండుసార్లు తెలుగు రాష్ట్రాల నేతలకే అవకాశం దక్కినందున ఈసారి పశ్చిమ బెంగాల్‌కు చెందిన రాజా పేరు వినిపిస్తోంది. మహిళలకు ప్రాధాన్యం ఇస్తూ సెంట్రల్ రీజనల్ బ్యూరోలో ఉన్న మాధవి అలియాస్ సుజాతకు ప్రధాన కార్యదర్శి పదవి అప్పగించవచ్చని, పీపుల్స్ లిబరేషన్ గెరిల్లా ఆర్మీ కంపెనీ వన్ కమాండర్ మడావి హిడ్మాకు సీఎంసీ బాధ్యతలు అప్పగించే అవకాశం ఉందని తెలుస్తోంది.

మిస్ 'కళలు'.. అదుర్స్

సాక్షి, హైదరాబాద్: మిస్ వరల్డ్ పోటీల్లో భాగంగా హైదరాబాద్‌లోని శిల్పకళా వేదికలో గురువారం రాత్రి నిర్వహించిన టాలెంట్ గ్రాండ్ ఫినాలే విభిన్న కళలతో అలరించింది. 24 దేశాలకు చెందిన పోటీదారులు ఎంపికైన ఈ ఫినాలేలో మిస్ ఇండోనేషియా (పియానో) మొదటి స్థానంలో నిలవగా, మిస్ కామెరూన్ (సింగింగ్) రెండవ స్థానంలో, మిస్ ఇటలీ (బ్యాలే నృత్యం) మూడో స్థానంలో నిలిచారు. అద్భుతమైన పియానో సంగీతంతో మిస్ ఇండోనేషియా వేదికను సోల్‌ఫుల్ ఫీల్‌లో ముంచెత్తింది. శ్రావ్యమైన పాశ్చాత్య సంగీత వెల్లువతో 'గుడ్‌నెస్ ఆఫ్ గాడ్' పాట పాడి మిస్ కామెరూన్ ప్యానెలిస్టుల మనసు దోచుకుంది. మిస్ ఇటలీ ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రత్యేక విశిష్టతను కలిగిన బ్యాలేను ప్రదర్శించింది. ఇండియన్ కంటెస్టెంట్ మిస్ ఇండియా నందిని గుప్తా చేసిన బాలీవుడ్ హిట్ సాంగ్ ఢోల్ భాజే సాంగ్ వేదికను దద్దరిల్లేలా చేసింది. చివరగా మొత్తం 24 మంది పోటీదారులు రాను బొంబాయికి రాను, అద్దాల మేడలున్నయే అంటూ తెలుగు పాటలకు స్టెప్పులేశారు. కాగా, అత్యవసర సమయాల్లో రోగులను కాపాడే సీపీఆర్ ఎలా చేయాలో వినూత్నంగా ప్రదర్శించి వేల్స్ కంటెస్టెంట్ వైద్యవృత్తి గొప్పదనాన్ని చాటారు. గురువారం సాయంత్రం శిల్పారామాన్ని సందర్శించిన అనంతరం మిస్‌వరల్డ్ పోటీదారులు పక్కనే ఉన్న ఇందిరా మహిళా శక్తి బజారును సందర్శించారు. సింగరేణి సేవా సమితి స్వయం ఉత్పత్తిదారుల వస్తు విక్రయశాలను కూడా వారు తిలకించారు. మహిళలు తయారుచేసిన ఉత్పత్తులు పరిశీలించారు.

ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో మళ్లీ ఎన్‌కౌంటర్

నేలకొరిగిన ముగ్గురు జవాన్లు, మావోయిస్ట్ మృతి

రాయ్‌పూర్/నారాయణ్‌పూర్: ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో చోటుచేసుకున్న వేర్వేరు ఘటనల్లో ముగ్గురు జవాన్లు నేలకొరిగారు. ఒక మావోయిస్టు చనిపోయాడు. బిజాపూర్ జిల్లా ఊసూర్ పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధిలోని తుమ్రెల్ ప్రాంతంలో మావోయిస్టుల కదలికల సమాచారం అందుకున్న బలగాలు బుధవారం నుంచి కూంబింగ్ సాగిస్తున్నాయి. ఈ సందర్భంగా గురువారం ఉదయం జరిగిన ఎదురుకాల్పుల్లో కమాండో కానిస్టేబుల్ మెహుల్ సోలంకి బుల్లెట్ గాయాలతో చనిపోయారు. ఈయన స్వరాష్ట్రం గుజరాత్. గాయపడిన ముగ్గురు జవాన్లను హెలికాప్టర్‌లో రాయ్‌పూర్‌లోని ఆస్పత్రికి తరలించారు. వారికెటువంటి ప్రమాదంలేదని అధికారులు తెలిపారు. ఘటనలో ఒక మావోయిస్ట్ కూడా చనిపోయాడని, తుపాకీని స్వాధీనం చేసుకున్నామని వివరించారు. దట్టమైన అడవిలోకి పారిపోయిన మావోయిస్టుల కోసం గాలింపు ముమ్మరం చేశామన్నారు. నారాయణపూర్– బిజాపూర్ సరిహద్దుల్లో బుధవారం జరిగిన భారీ ఎన్‌కౌంటర్‌లో అగ్ర నేత నంబాల కేశవరావు సహా 27 మంది మావోయిస్టులు చనిపోవడం తెల్సిందే. కాగా, ఈ ఎన్‌కౌంటర్ అనంతరం తిరిగి వస్తున్న జవాన్లే లక్ష్యంగా మావోయిస్టులు అమర్చిన మందుపాతర పేలి జిల్లా రిజర్వు గార్డ్(డీఆర్‌జీ) ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఈయన బిజాపూర్‌కు చెందిన రమేశ్ హెమ్లా అని చెప్పారు. అంతకు ముందు, బుధవారం ఇదే జిల్లాలోని ఓర్చా పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధిలో భాట్‌బేడ గ్రామం వద్ద జరిగిన ఎదురుకాల్పుల్లో ఖొట్లూరాం కొర్రం అనే డీఆర్‌జీ జవాను నేలకొరిగారని అధికారులు వివరించారు.

పన్ను వసూళ్లలో వెనుకపడితే ప్రాధాన్యం లేని చోటుకే..!

- పారిశుద్ధ్యం, తాగునీరు సూచికల్లో వెనుకపడినా అంతే..
- పంచాయతీరాజ్ శాఖ, విభాగాల్లో బదిలీలకు మార్గదర్శకాలు జారీ

సాక్షి, అమరావతి: గత మూడేళ్లలో పన్నులు, పన్నేతర వసూళ్లలో 50 శాతం కంటే తక్కువ పనితీరు కనబరిచిన, పారిశుద్ధ్యం, తాగునీరు సూచికల్లో వెనుకపడిన పంచాయతీ కార్యదర్శులను ప్రాధాన్యం లేని పంచాయతీలకు బదిలీ చేయాలని ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. పంచాయతీరాజ్ శాఖతోపాటు పంచాయతీరాజ్‌లోని వివిధ విభాగాల్లో ఉద్యోగుల బదిలీలకు మార్గదర్శకాలతో కూడిన ఉత్తర్వులను ఆ శాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి శశిభూషణ్ కుమార్ గురువారం జారీ చేశారు. పంచాయతీ కార్యదర్శుల ఖాళీలను హేతుబద్ధీకరణ ద్వారా భర్తీ చేయాలని స్పష్టం చేశారు. నోటిఫైడ్ ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో ఖాళీగా ఉన్న పోస్టులను మొదటి దశలోనే భర్తీ చేయాలని, పంచాయతీ కార్యదర్శులను వారి సొంత మండలాల్లో నియమించరాదని పేర్కొన్నారు. ఏసీబీ, విజిలెన్స్ కేసులతోపాటు తీవ్రమైన ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న, విచారణ పెండింగ్‌లో ఉన్న కార్యదర్శులను సంబంధిత గ్రేడ్‌లోని ప్రాధాన్యం లేని పంచాయతీలకు బదిలీ చేయాలని సూచించారు. ఐదేళ్లకుపైగా డిప్యుటేషన్‌పై ఇతర విభాగాల్లో పనిచేస్తున్న, ఐదేళ్లు ఒకేచోట పనిచేస్తున్న పంచాయతీ కార్యదర్శులను తప్పనిసరిగా బదిలీ చేయాలని, సొంత మండలంలో పనిచేస్తున్న కార్యదర్శులను మండలం వెలుపలకు బదిలీ చేయాలని స్పష్టం చేశారు. పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి, ఇంజినీరింగ్ విభాగం, గ్రామీణ నీటి సరఫరా, పారిశుద్ధ్యం విభాగాల ఉద్యోగుల బదిలీలను నిబంధనల మేరకు కలెక్టర్లు, ముఖ్యకార్యనిర్వహణ అధికారులు, జిల్లా పంచాయతీ అధికారులు చేపట్టాలని పేర్కొన్నారు. అన్ని బదిలీలనూ కౌన్సెలింగ్ ద్వారా పనితీరు ఆధారంగా చేపట్టాలని సూచించారు.

స్థానిక రెవెన్యూ డివిజన్‌లో నియమించరాదు

డివిజనల్ పంచాయతీ అధికారులు, పరిపాలనా అధికారులను వారి స్థానిక రెవెన్యూ డివిజన్‌లో నియమించకూడదని పేర్కొన్నారు. డిప్యూటీ మండల పరిషత్ డెవలప్‌మెంట్ ఆఫీసర్లను (మునుపటి ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసర్లు) వారి స్థానిక రెవెన్యూ డివిజన్‌లో నియమించకూడదని, అర్హత ఉన్న డిప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజినీర్లను ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్న రెవెన్యూ డివిజన్ బయటకు బదిలీ చేయాలని సూచించారు. ఏఈఈలు, ఏఈలను వారి స్థానిక సబ్ డివిజన్లకు బదిలీ చేయరాదని ఉత్తర్వుల్లో స్పష్టంచేశారు. ఆర్థిక శాఖ జారీ చేసిన గడువులోగా అన్ని బదిలీలూ పూర్తి చేయాలని సూచించారు.

కథ, స్క్రీన్‌ప్లే, దర్శకత్వం పవన్ కళ్యాణ్

- ఊరి కోసం మాటామంతీ వర్చువల్ కార్యక్రమానికి ముందే స్క్రిప్టు
- ఎవరిని అనుమతించాలి? ఏం మాట్లాడాలో ముందే రిహార్సల్

థియేటర్ గేటు వద్ద అడ్డుకుంటున్న పోలీసులు

టెక్కలి: శ్రీకాకుళం జిల్లా టెక్కలి భవానీ థియేటర్‌లో గురువారం ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్ కళ్యాణ్ వర్చువల్‌గా నిర్వహించిన మన ఊరి కోసం మాటామంతీ కార్యక్రమం కథ, స్క్రీన్‌ప్లే, దర్శకత్వం ఆయనేనని తెలుస్తోంది. ఎవరిని థియేటర్‌లోకి అనుమతించాలి? ఏం మాట్లాడాలో ముందే శిక్షణ ఇచ్చినట్టు సమాచారం. వాస్తవానికి ఈ కార్యక్రమానికి రావివలస గ్రామాన్ని ఎంపిక చేశారు. వర్చువల్ పద్ధతి ద్వారా ఉప ముఖ్యమంత్రి గ్రామస్తుల సమస్యలు తెలుసుకోవాలి. అయితే ఆ గ్రామస్తులనే లోపలకు వెళ్లనివ్వకుండా రెవెన్యూ అధికారుల ఆదేశాలతో పోలీసులు అడ్డుకున్నారు. మీడియా ప్రతినిధులనూ అనుమతించలేదు. దీంతో మీడియా ప్రతినిధులు కొద్దిసేపు నిరసన వ్యక్తం చేశారు. ఇదిలా ఉండగా టీడీపీ, జనసేనకు చెందిన మండల స్థాయి నాయకులనూ థియేటర్లోకి అనుమతించకపోవడం గందరగోళానికి దారి తీసింది. కొందరు పాస్‌లు ఉన్న వారినీ పోలీసులు అత్యుత్సాహంతో ఆపేశారు.

ప్రతి జిల్లాలో బయో డైవర్సిటీ పార్క్

విజయవాడ: అటవీ శాఖ ఆధ్వర్యంలో ప్రతి జిల్లాలో బయో డైవర్సిటీ పార్క్, ప్రతి గ్రామంలో పల్లె వనం ఏర్పాటు చేస్తామని డిప్యూటీ సీఎం పవన్‌కళ్యాణ్ చెప్పారు. అంతర్జాతీయ జీవ వైవిధ్య దినోత్సవం సందర్భంగా విజయవాడ తుమ్మలపల్లి కళాక్షేత్రంలో గురువారం నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో ఆయన మాట్లాడారు.

పదహారేళ్ల తర్వాత ముందస్తు పలకరింపు..!

మూడు రోజుల్లో రాష్ట్రంలోకి నైరుతి

- 26న రాయలసీమలోకి రుతుపవనాలు
- 29నాటికి రాష్ట్రమంతటా విస్తరించే సూచనలు
- సాధారణం కంటే అధికంగా వర్షాలు కురిసే అవకాశం

సాక్షి, విశాఖపట్నం: పదహారేళ్ల తర్వాత.. నైరుతి రుతుపవనాలు ముందస్తుగా రాష్ట్రాన్ని పలకరిస్తున్నాయి. భారత వాతావరణ సంస్థ (ఐఎండీ) అంచనాలకు అనుగుణంగానే వారం ముందుగా.. ఈ నెల 26 నాటికి రాయలసీమలోకి ప్రవేశించనున్నాయి. 29 నాటికి రాష్ట్రమంతటా విస్తరించే సూచనలున్నాయి. మే నెలాఖరులో రుతుపవనాలు రాష్ట్రాన్ని తాకడం 2009 తర్వాత ఇదే మొదటిసారని వాతావరణ నిపుణులు చెబుతున్నారు. వాతావరణంలో మార్పులు, ఎల్‌నినో ప్రభావం లేకపోవడం రుతుపవనాల ముందస్తు రాకకు కారణమని పేర్కొంటున్నారు. వారు అందించిన వివరాల ప్రకారం..

- ➤ తూర్పు–పశ్చిమ షీర్ జోన్ ఒక చోదక శక్తిగా నైరుతిని ముందుండి నడిపిస్తోంది.
- ➤ ఈ ఏడాది మే మధ్యలో ఏర్పడిన షీర్ జోన్, అరేబియా సముద్రం, బంగాళాఖాతం రెండింటిలోనూ అల్పపీడన వ్యవస్థలను ప్రేరేపించడంతో.. రుతుపవనాలు చురుగ్గా కదిలేందుకు అవకాశం కలిగింది.
- ➤ ఈనెల 24 నాటికి రుతు పవనాలు కేరళను తాకే సూచనలు కనిపిస్తున్నాయి. 26 నాటికి రాయలసీమ అంతటా.. దక్షిణ కోస్తా జిల్లాల్లోని సీమ సరిహద్దు ప్రాంతాల్లోనూ విస్తరించనున్నాయి. 28 నాటికి దక్షిణ కోస్తాంధ్ర జిల్లాల మొత్తం, 29 నాటికి ఉత్తరాంధ్ర జిల్లాలతో పాటు రాష్ట్రమంతటా విస్తరించేందుకు అనుకూల వాతావరణ పరిస్థితులున్నాయని వాతావరణ శాఖ అధికారులు వెల్లడించారు.
- ➤ ఈసారి వర్షపాతం దీర్ఘకాలిక సాధారణ సగటు 104 శాతం కంటే 5 శాతం అదనంగా పడే సూచనలున్నాయి.

27న అల్పపీడనం!

ఓవైపు నైరుతి చురుగ్గా కదులుతున్న తరుణంలో.. మరింత అనుకూల వాతావరణాన్ని కల్పించేలా అల్పపీడనం ఏర్పడుతోంది. పశ్చిమ మధ్య బంగాళాఖాతం, దాన్ని ఆనుకొని ఉత్తర బంగాళాఖాతంలో ఈ నెల 27న అల్పపీడనం ఏర్పడే సూచనలున్నాయని విశాఖ తుపాను హెచ్చరికల కేంద్రం వెల్లడించింది. ఇది రానున్న రోజుల్లో మరింత బలపడవచ్చని పేర్కొంది. దీని ప్రభావంతో శుక్ర, శనివారాల్లో రాష్ట్రంలో వర్షాలు విస్తారంగా కురిసే సూచనలున్నాయని తెలిపింది. గంటకు 50 నుంచి 60 కిమీ వేగంతో బలమైన ఈదురుగాలులు వీయవచ్చని పేర్కొంది. కొన్ని చోట్ల పిడుగులు పడే అవకాశం ఉందని, ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలని అధికారులు హెచ్చరిస్తున్నారు. కాగా, ఈ నెల్లో ఇప్పటి వరకు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా మంచి వర్షాలు కురిశాయని ఏపీ వాతావరణ శాఖ అధికారి స్టెల్లా వెల్లడించారు. ఈనెల 1 నుంచి 21 వరకూ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సాధారణ సగటు వర్షపాతం 39.2 మిమీ కాగా, 126 శాతం అధికంగా 88.5 మిమీ వర్షపాతం నమోదైందని తెలిపారు.

'టెండర్ల' ప్రక్రియలో ఎటువంటి అవకతవకలు లేవు

- నగరాలు, పట్టణాలతో పాటు కొన్ని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో టవర్ల ఏర్పాటు
- ఏపీఎస్పీడీసీఎల్ సీఎండీ సంతోష రావు వెల్లడి

సాక్షి ఎఫెక్ట్..

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ దక్షిణ ప్రాంత విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థ (ఏపీఎస్పీడీసీఎల్) పరిధిలోని నగరాలు, పట్టణాలతో పాటు కొన్ని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో టవర్లను నిర్మించనున్నట్లు ఆ సంస్థ సీఎండీ కె.సంతోష రావు తెలిపారు. నివాస ప్రాంతాల్లో కాకుండా అవసరం లేని చోట టవర్లు నిర్మించడం ద్వారా అవినీతికి తెరలేపారంటూ ×వృథా లైన్లతో సంతోషం₹! శీర్షికతో ×సాక్షి₹ గురువారం ప్రచురించిన కథనంపై ఆయన స్పందించారు. జాతీయ రహదారులపై భారీ వాహనాలు వెళ్లేందుకు వీలుగా విద్యుత్ లైన్లను టవర్లపై ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా ప్రమాదాల నివారణకు చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పారు. విద్యుత్ లైన్ల మార్పు, టవర్ల నిర్మాణ పనుల టెండర్ల ప్రక్రియ ఏపీ ఈ–ప్రొక్యూర్‌మెంట్ పోర్టల్ ద్వారా పారదర్శకంగా జరుగుతోందని, ఇందులో ఎటువంటి అవినీతి, అక్రమాలకు తావు లేదని చెప్పారు. విద్యుత్ ప్రమాదాల నివారణ లక్ష్యంగా అవసరమున్న ప్రాంతాల్లో విద్యుత్ టవర్లను ఏర్పాటు చేస్తున్నామని, ఇందుకు సంబంధించిన నియమనిబంధనలకు అనుగుణంగా అంచనాలను రూపొందించి, టెండర్లను పిలిచినట్లు చెప్పారు. ఇటీవల కురిసిన భారీ వర్షాల కారణంగా కొన్ని ప్రాంతాల్లో విద్యుత్ స్తంభాలు కూలిపోవడం ద్వారా గంటల తరబడి విద్యుత్ సరఫరాలో అంతరాయం ఏర్పడిందన్నారు. ఈ పరిస్థితులను అధిగమించేందుకు వీలుగా ఆయా ప్రాంత భూ పరిస్థితులపై అధ్యయనం చేసిన తర్వాత టవర్లే ప్రత్యామ్నాయమని భావించి వాటి ఏర్పాటుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నామని తెలిపారు.

ఆయనే ఆకాశాలను మరియు భూమిని మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తాన్ని ఆరు దినములలో (అయ్యాములలో) సృష్టించి తరువాత తన సింహాసనాన్ని (అర్షును) అధిష్ఠించాడు.

– ఇస్లాం ధర్మం

సాక్షి

శుక్రవారం, 23 మే 2025

మావోలకు పెద్ద దెబ్బ

విస్తీర్ణంలో చాలా దేశాలతో పోలిస్తే ఎంతో పెద్దదైన మధ్య భారతంలో కొన్ని దశాబ్దాలుగా సాగుతున్న వామపక్ష తీవ్రవాదం క్షీణిస్తున్న జాడలు గత కొన్నేళ్లుగా కనబడుతుండగా... మావోయిస్టు పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి నంబాల కేశవరావు బుధవారం తెల్లవారుజామున జరిగిన ఎన్‌కౌంటర్‌లో మరణించారు. అబూజ్‌మఢ్ అడవుల్లో జరిగిన ఆ ఎన్‌కౌంటర్‌లో ఆయనతోపాటు మరో 26 మంది నక్సలైట్లు చనిపోయారని, వారిలో పలువురు కీలక నేతలు ఉండొచ్చని అధికారిక ప్రకటన చెబుతోంది. ఇరుపక్షాల మధ్యా జరిగిన కాల్పుల్లో భద్రతా బలగాల్లోని ఒక జిల్లా రిజర్వ్ గార్డ్ (డీఆర్‌జీ) కానిస్టేబుల్ ప్రాణాలు కోల్పోగా, మరికొంతమంది గాయపడ్డారని అధికారిక కథనం. ప్రధాన కార్యదర్శి స్థాయి నేత మరణించటం మావోయిస్టు పార్టీకి నిస్సందేహంగా కోలుకోలేని దెబ్బ. అందుకే కావొచ్చు... ఈ ఎన్‌కౌంటర్ గర్వించదగ్గ విజయమని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అన్నారు.

ఆదివాసీల హక్కుల కోసం, దోపిడీ నిరోధానికీ ఆయుధం పట్టామని చెబుతున్న మావోయిస్టులు ఇన్ని దశాబ్దాల పోరాటంలో తమ చర్యల పర్యవసానాలనూ, వాటి నిరర్థకతనూ గమనించి సరిచేసుకోలేకపోయారని అర్థమవుతుంది. నక్సలైట్ ఉద్యమం పూర్వాపరాలు గమనిస్తే అదెప్పుడూ పడుతూ లేస్తూనే సాగింది. కానీ తమ పోరాటాలపై రాజ్యం ప్రతిసారీ ఎందుకు పైచేయి సాధించగలుగుతున్నదన్న అంశంపై వారు దృష్టి పెట్టినట్టు లేదు. అంతకుముందు దేశంలో చెదురుమదురుగా జరిగిన సాయుధ పోరాటాలు అంతరించాయనుకుంటున్న తరుణంలో 1967లో పశ్చిమ బెంగాల్‌లోని డార్జిలింగ్ జిల్లా సిలిగుడి డివిజన్‌లో మారుమూల గ్రామమైన నక్సల్బరీలో రాజుకున్న ఉద్యమం వేగంగా విస్తరించి సీపీఐ(ఎంఎల్) ఆవిర్భావానికి దారితీసింది. మూడేళ్ల లోపునే పోలీసులు ఆ ఉద్యమాన్ని అణిచేయగలిగారు. దానివెంబడే అప్పటి ఉమ్మడి శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వెల్లువెత్తిన ఉద్యమం సైతం ఎన్‌కౌంటర్ల పరంపర తర్వాత మూడేళ్లకే సద్దుమణిగింది. తిరిగి మరో ఆరేళ్లకు ఉత్తర తెలంగాణలో తలెత్తి విస్తరించిన ఉద్యమం ఒక్కటే దీర్ఘకాలం సాగిందనుకోవాలి. ఈ మూడు చోట్లా ఒకేవిధంగా మొదట్లో మధ్యతరగతి, మేధావి, విద్యార్థి వర్గాలను ఆకర్షించిన ఉద్యమాలు అనంతర కాలాల్లో ఆ వర్గాలకు ఎందుకు దూరమయ్యాయన్న విశ్లేషణను మావోయిస్టులు చేసుకోలేదని వారి ఆచరణ తీరు గమనిస్తే అర్థమవుతుంది. మరోపక్క నక్సల్ ఉద్యమం చీలికలూ, పేలికలూ అయింది. సీపీఐ (ఎంఎల్) భిన్నవర్గాలుగా విడిపోయింది. లిబరేషన్ వంటి పార్టీలు పార్లమెంటరీ పంథాకు మళ్లి చెప్పుకోదగ్గ విజయాలు సాధిస్తున్నాయి.

పాలకులెవరైనా ప్రజాస్వామ్యంలో భిన్నాభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేయటానికీ, ప్రభుత్వ విధానాలు సక్రమంగా లేవనుకుంటే ప్రజల్ని కూడగట్టి ఉద్యమించటానికీ ఎప్పుడూ అవకాశాలుంటాయి. 2014లో ఎన్డీయే ప్రభుత్వం ఏర్పడ్డాక భూసేకరణ చట్టం సవరించినప్పుడూ, అనంతర కాలంలో సాగు చట్టాలు తీసుకొచ్చినప్పుడూ రైతాంగం నుంచి తీవ్ర వ్యతిరేకత వ్యక్తమైంది. చివరకు కేంద్రం ఆ చర్యల్ని వెనక్కి తీసుకోక తప్పలేదు. మావోయిస్టు పార్టీ వీటిని గమనంలోకి తీసుకుందా? అంతక్రితం 1977 తర్వాత ఉద్యమాల్లోకి ప్రజల్ని కూడగట్టడంలో విజయం సాధించినా అటుపై ఆ ఉద్యమాలకు తోడు సాయుధ చర్యలు కూడా మొదలయ్యాయి. పర్యవసానాలు తెలియని యువతను మొదట్లో ఇవి ఆకర్షించివుండొచ్చు. కానీ ప్రభుత్వ బలగాలు పకడ్బందీ వ్యూహాలు అమలు చేయటం ప్రారంభించాక ఆ సాయుధ చర్యలు వ్యతిరేక ఫలితాలిస్తాయి.

సమస్యలెన్నివున్నా ప్రజలు మౌలికంగా శాంతియుత జీవనాన్ని కోరుకుంటారు. నిత్యం ఉద్రిక్తతల నడుమ అనిశ్చితిలో బతికే స్థితి ఉన్నప్పుడు దాన్నుంచి సాధ్యమైనంత త్వరగా బయటపడటానికి ప్రయత్నిస్తారు. ప్రభుత్వాలు అణచివేత చర్యలతోపాటు వారి ప్రశాంతతకు హామీ ఇచ్చినప్పుడు సహజంగానే ఉద్యమాల వైపు మొగ్గు తగ్గుతుంది. మొదట్లో ఉన్నత చదువులు చదివినవారు భద్రమైన జీవితాన్నీ, బంగారు భవిష్యత్తునూ వదులుకుని ఆ ఉద్యమాల వైపు వెళ్లిన మాట వాస్తవం. అందుకు నిరుద్యోగం, ప్రభుత్వ వ్యవస్థల్లో పెరిగిన అవినీతి వంటివి కారణం అయ్యాయి. కానీ 1990వ దశకం చివరిలో ప్రపంచీకరణ తర్వాత మన దేశంలో పెట్టుబడులు వెల్లువలా రావటం, యువతకు మెరుగైన అవకాశాలు ఏర్పడటం మొదలయ్యాక ఉద్యమాల పట్ల విముఖత ఏర్పడింది. ఈ తరం విద్యార్థులు అటువైపు వెళ్లటం మాట అటుంచి, వారిలో అత్యధికులకు ఆ ఉద్యమాలపై కనీస అవగాహన కూడా లేదు. మావోయిస్టు ఉద్యమంలో కొత్త రిక్రూట్‌మెంట్ గణనీయంగా తగ్గి పోయిందని గణాంకాలు చెబుతున్నాయి.

ఉద్యమంలో మధ్యతరగతి వర్గానికి బదులు ప్రస్తుతం ఆదివాసీల ప్రాబల్యం గతంతో పోలిస్తే పెరిగింది. కానీ దానికి సమాంతరంగా ఆదివాసీలను తమవైపు తిప్పుకోవటంలో భద్రతా బలగాలు సైతం విజయం సాధించగలిగాయి. నంబాల కేశవరావు తదితర ఉద్యమ నేతలు ఎన్‌కౌంటర్లలో మరణించటం ఆ పర్యవసానమే! వర్తమానంలో విస్తృతంగా అభివృద్ధి చెందిన సాంకేతికత సైతం బలగాలకు అందివచ్చింది. నక్సలిజాన్ని వచ్చే ఏడాది మార్చి ఆఖరుకల్లా అంతం చేస్తామని కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షా తరచూ చెబుతున్నారు. జరుగుతున్న పరిణామాలు గమనిస్తే అది సాధ్యమేనన్న అభిప్రాయం కలుగుతుంది. ఏదేమైనా ఈ సమస్య హింసకు తావులేకుండా శాంతియుతంగా పరిష్కారమైతే సమాజం సంతోషిస్తుంది. అందుకు మావోయిస్టులు తమ పంథా మార్చుకుని సహకరించాలి. వారు పునరాలోచించుకునేందుకు కేంద్రం కూడా వ్యవధినివ్వాలి.

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ విశ్వావసు నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం, వసంత ఋతువు వైశాఖ మాసం , **తిథి:** బ.ఏకాదశి రా.6.41 వరకు, తదుపరి ద్వాదశి, **నక్షత్రం:** ఉత్తరాభాద్ర ప.12.30 వరకు, తదుపరి రేవతి, **వర్జ్యం:** రా.11.44 నుండి 1.14 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** ఉ.8.05 నుండి 8.56 వరకు, తదుపరి ప.12.21 నుండి 1.12 వరకు, **అమృత ఘడియలు:** ఉ.7.55 నుండి 9.26 వరకు.

సూర్యోదయం : 5.30
సూర్యాస్తమయం: 6.22
రాహుకాలం : ఉ.10.30 నుండి 12.00 వరకు
యమగండం : ప.3.00 నుండి 4.30 వరకు

పెరిగేది... దిగుబడా? సమస్యలా?

విశ్లేషణ

దొంతి నరసింహారెడ్డి

మొన్న మే 4న కేంద్ర వ్యవసాయ మంత్రి శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ దేశంలో మొదటి సారిగా జీనోమ్ ఎడిట్ చేసిన రెండు కొత్త వరి రకాలను విడుదల చేశారు: డీఆర్ఆర్ రైస్ 100 (కమల), పూసా డీఎస్‌టీ రైస్ 1. కమల రకాన్ని సాంబా మహసూరి (బీపీటీ 5204) ఆధారంగా ఐసీఏఆర్–ఐఐఆర్ఆర్ హైదరాబాద్ అభివృద్ధి చేసింది. రెండవ రకం– పూసాను ఎంటీయూ 1010 ఆధారంగా ఐసీఏఆర్–ఐఏఆర్ఐ న్యూఢిల్లీ అభివృద్ధి చేసింది. ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన ప్రకటనలో వీటి వల్ల ఈ ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి: దిగుబడిలో 19 శాతం పెరుగుదల. గ్రీన్‌హౌస్ వాయు ఉద్గారాలలో 20 శాతం తగ్గింపు. 7,500 మిలియన్ క్యూబిక్ మీటర్ల సాగునీరు ఆదా. కరువు, లవణీయత, వాతావరణ ఒత్తిళ్లను మెరుగ్గా తట్టుకోగలగడం.

ఈ ప్రకటన ప్రకారం, ఈ రకాలు పంట కాలాన్ని 20 రోజులు తగ్గిస్తాయి. తద్వారా కర్బన ఉద్గారాలను, నీటి వినియోగాన్ని తగ్గిస్తాయి. అయితే, మొత్తం సమాచారం బయటపెట్టలేదు. వీటి విడుదల ఆహారానికి, ఆహార భద్రతకు, పర్యావరణ పరిరక్షణకు సంబంధించినది కాబట్టి తెలుసుకోవడం, ప్రతిస్పందించడం ప్రజల హక్కు.

ఇతర దిగుబడి సమస్యలో?

దాదాపు 50 ఏండ్ల క్రితం అధిక దిగుబడి వంగడాల పేరిట హైబ్రిడ్ రకాలను విడుదల చేయడం వల్ల కొనసాగుతున్న అనర్థాలు అనేకం. ఈ రెండు వరి రకాలు వాతావరణ మార్పులను తట్టుకునేవి అనుకుందాం (ఇది ఒక సందేహాస్పద వాదనగానే కనిపిస్తుంది). మరి దిగుబడి ఎట్లా పెరుగుతుంది? వరి దిగుబడిపై ప్రభావం చూపే కారణాలలో విత్తనాలతో సహా అనేకం ఉన్నాయి– సారవంతమైన నేల, సరైన పోషకాలు, నీరు, పొలంలో ఇతర జీవాల పాత్ర, వగైరా. తీవ్ర వాతావరణ మార్పుల వల్ల పంటలకు ఉపయోగపడే ఇతర రకాల జీవులు కూడా ఒత్తిడికి గురవుతున్నాయి. వాటిలో మట్టిలో ఉండే సూక్ష్మజీవులు కూడా ఉన్నాయి. తెగుళ్లు కూడా ఉన్నాయి. కేవలం వరి ధాన్యానికి వాతావరణ మార్పు ఒత్తిడిని తట్టుకునే శక్తిని అభివృద్ధి చేసుకుంటే సరిపోతుందా? దిగుబడిని ప్రభావితం చేసే ఇతర అంశాలు కూడా ఆ విధమైన శక్తిని సంపాదించకుంటే, వరి దిగుబడి స్థిరంగా ఉంటుందా? వరి జన్యువులో ఒకటి మార్చినంత మాత్రాన దిగుబడి పెరగదు.

ప్రధానంగా, భారతదేశంలో వరి దిగుబడి సమస్య చాలా కాలంగా అనేక రూపాలలో కనిపిస్తున్నది. నిరంతరం ఒకే పంట వేయడం వల్ల, అధిక నీరు ఇవ్వడం నేల సారం పూర్తిగా పడిపోయింది. కృత్రిమ, రసాయన ఎరువులు వేయనిదే పంట రావడం లేదు. ఈ రకమైన దిగుబడి సమస్య మీద పరిశోధన చేయకుండా ఇంకేదో చేయడం సరి కాదు. వాస్తవానికి, ప్రభుత్వ సమాచారం ప్రకారమే 2025 ఏప్రిల్ 1 నాటికి వరి నిల్వలు రికార్డు స్థాయిలో 63.09 మిలియన్ టన్నులు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ లక్ష్యం కంటే 13.6 మిలియన్ టన్నులు అధికం. మరింత దిగుబడి పెరిగితే రైతుకు గిట్టుబాటు కాదు. ప్రభుత్వం కొనదు! మరి ఈ రెండు కొత్త వరి విత్తన రకాల ద్వారా శాస్త్రవేత్తలు ఏ సమస్యను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నించారు? సరళంగా చెప్పాలంటే, శాస్త్రవేత్తల అవగాహన రైతుల సమస్యలకు భిన్నంగా ఉంటున్నది. రైతులు తక్కువ దిగుబడి గురించి ఫిర్యాదు చేయడం లేదు. అధిక సాగు ఖర్చులు, గిట్టుబాటు లేని ధరల గురించి ఫిర్యాదు చేస్తున్నారు. ఈ తాజా వరి రకాల విడుదలలో భారతీయ రైతులకు ఏమి అవసరమో అది కాకుండా, కంపెనీలకు ఉపయోగపడే శాస్త్రీయ పరిశోధన పేరుతో కొత్త రకాలను నెత్తిన రుద్దుతున్న వైనం కనబడుతోంది.

◆ కేంద్ర ప్రభుత్వం కమల, పూసా పేర్లతో జీనోమ్ ఎడిట్ చేసిన రెండు కొత్త వరి రకాలను విడుదల చేసింది. ఇవి దిగుబడి పెంచుతాయనీ, వాతావరణ మార్పులను తట్టుకుంటాయనీ చెబుతున్నారు. నేల సారం, పోషకాలు, నీరు, సూక్ష్మజీవుల లాంటి వాటిని పట్టించుకోకుండా కేవలం ఒక మార్పుతో దిగుబడి సాధ్యమా? నిజానికి రైతులు తక్కువ దిగుబడి గురించి ఫిర్యాదు చేయడం లేదు. అధికమైన సాగు ఖర్చులు, గిట్టుబాటు లేని ధరలు అసలు సమస్య!

'శుద్ధి' చేయడం సాధ్యమా?

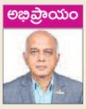
ఈ వరి రకాలు ఒక కొత్త సాంకేతిక విప్లవం అని ఢంకా బజాయిస్తున్నారు. గింజలను అధికంగా ఉత్పత్తి చేసే జన్యువు పని సానుకూలం చేశాము అంటున్నారు. పోషకాలు లేదా ఇతర 'సహాయం' లేకుండా ఒక జన్యువు అధికంగా గింజలను సాధించగలదా? గాలిలో నుంచి సాధువు భస్మం పుట్టించినట్టు వరి గింజలోని ఒక జన్యువు అధిక దిగుబడి ఇస్తుంది అంటున్నారు. పర్యవసానాలు, దీర్ఘకాలిక పరిణామాల గురించి చెప్పడం లేదు. ఈ ఆహారం తినే మనుష్యుల మీద, జంతువుల మీద ఎలాంటి ప్రభావాలు ఉంటాయో తెలియదు. విత్తనాల జన్యుక్రమం, సహజ సంపదకు కలిగే దీర్ఘకాలిక పరిణామాల గురించి అసలే తెలియదు. ఈ రకమైన విత్తనాల వల్ల సహజ, మంచి రకం విత్తనాలు కలుషితం అయితే తిరిగి వాటిని 'శుద్ధి' చేయడం అసాధ్యం. పరిశోధనలు, పరిశీలనలు, పరీక్షలను కొన్ని ఏళ్ల పాటు ప్రయోగశాలలో జరపాల్సి ఉండగా, కేంద్రం తొందర పడి ఈ రెండు రకాలను విడుదల చేయడంలో సార్వజనీన సంక్షేమ లక్ష్యం కనపడటం లేదు. విదేశీ ప్రైవేట్ కంపెనీల గుప్పిట్లో ఉన్న ఈ టెక్నాలజీకి ప్రభుత్వమే ముందుండి ప్రోత్సాహం ఇవ్వడం ఆశ్చర్యం కలిగిస్తున్నది. పేరుకే కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థల పేర్లు ముందట పెడుతున్నా దీని వెనుక విదేశీ, లాభాపేక్ష శక్తులు ఉన్నట్లు అనుమానం కలుగుతోంది.

విత్తనాలు, జన్యు సంపదతో ఆడుకోవడానికి శాస్త్రవేత్తలకు క్రిస్పర్ (సీఆర్ఐఎస్‌పీఆర్) ఒక సాధనంగా మారింది. ఈ టెక్నాలజీ ఉపయోగించి ఇంకా 40 పంటల మీద పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయని కేంద్రం ప్రకటించింది. వరి జన్యుక్రమంలో జన్యువులను తమ ఇష్టానుసారంగా తొలగించి, శాస్త్రవేత్తలు కోరుకున్న విధంగా 'స్పందిస్తుందని' మనకు విశ్వాసం కల్పించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అధిక దిగుబడి, వాతావరణ ఒత్తిళ్లకు తట్టుకునే శక్తి సామాజిక–ఆర్థిక లక్ష్యాలు. ఇవి ఇప్పుడు ప్రకృతిలో చొప్పించబడ్డాయి. ప్రకృతిపై ఇటువంటి పరిశోధన నిరపాయ కరమైనది కాదు. ఈ పరిశోధన వెనుక ఉన్నతమైన ఆదర్శాలు లేవు. స్వతంత్ర పర్యవేక్షణ లేకుండా ఒక కొత్త ఉత్పత్తిని మార్కెట్లో ప్రవేశపెట్టి వ్యాపారం పెంచుకోవడానికి ప్రభుత్వం మద్దతు ఇవ్వడం ఆక్షేపించదగినది. భారత ప్రభుత్వం ఈ రకం పరిశోధనలను నియంత్రించాలి, నిషేధించాలి. అంతగా అవసరం అనుకుంటే ప్రయోగ శాలలకే పరిమితం చేయాలి. క్రిస్పర్ ఆధారిత జన్యుమార్పిడి పంటల మీద భారత సమాజంలో విస్తృత, బహిరంగ చర్చ జరగాల్సిన అవసరం ఉంది.

వ్యాసకర్త వ్యవసాయ రంగ నిపుణులు

పాకిస్తాన్ ఎందుకు భ్రష్టు పట్టింది?

అభిప్రాయం

ఎయిర్ వైస్ మార్షల్ (రిటైర్డ్) అర్జున్ సుబ్రమణియం

పాకిస్తాన్ వ్యవస్థాపకుడు, ఆ దేశ ప్రథమ గవర్నర్ జనరల్ మహమ్మద్ అలీ జిన్నా బతికున్నంత కాలం పాకిస్తాన్ ఒక ఇస్లామిక్ ప్రజాస్వామ్యం అయినా ఇతర మతాలు, సంస్కృతులు అక్కడ సహజీవనం చేసేందుకు అవకాశం ఉండేది. జిన్నా మృతి అనంతరం ఈ భావన అంతరించిపోయింది. దేశంలో రాజకీయ–సైనిక సంబంధాలు విచ్ఛిన్నమయ్యాయి. అస్థిరత్వం వేరూనింది. పాకిస్తాన్ బ్రిటిష్ కాలనీ నుంచి ఒక ఆధునిక దేశంగా రూపొందే పరిణామ క్రమాన్ని ఈ పరిస్థితులు దెబ్బతీశాయి.

పాక్ రాజకీయ–సైనిక సంబంధాలను మూడు ప్రధాన ఇతివృత్తాలతో వివరించవచ్చు. వీటిలో మొదటిది: అక్కడి రాజకీయ నాయకత్వానికి ఏనాడూ సరైన విజ్ఞత లేదు. రాజకీయ పార్టీలు ఆది నుంచీ అవినీతికి మారుపేర్లుగా ఉన్నాయి. ఈ పరిస్థితి సైనిక జోక్యానికి తావిచ్చింది. ఆ దేశంలో రాజకీయ అస్థిరత ఏ స్థాయిలో ఉందో చెప్పడానికి ఒక ఉదాహరణ ఏమిటంటే, ఇప్పటి వరకు ఇండియాలో 14 మంది ప్రధాని పదవి అలంకరించగా, పాకిస్తాన్ ప్రజలు ఇదే కాలంలో 24 మంది ప్రధానులను చూశారు.

రెండోది: పాకిస్తాన్ సైన్యం రాజకీయ స్థాయికి ఎదిగి హింసాయుత రాజకీయాలపై క్రమంగా పట్టు సాధించడం. 1951లో అప్పటి ప్రధాన మంత్రి లియాఖత్ అలీ ఖాన్ హత్య నుంచి 2022 నవంబర్‌లో ఇమ్రాన్ ఖాన్‌పై హత్యాయత్నం వరకు... ఈ ఘటనలు అన్నీ ఏదో రూపంలో పాక్ సైన్యంతో ముడిపడి ఉన్నాయి.

రాజకీయ వేదిక మీద ప్రాబల్యం సంపాదించే ప్రక్రియలో పాక్ సైన్యం రెండు పద్ధతులు అనుసరించింది. వీటిలో మొదటిది– సైనిక నియంతృత్వం. ఈ పద్ధతిలో పాక్ సైనిక అధిపతులు నిస్సిగ్గుగా రాజకీయ అధికారం హస్తగతం చేసుకుని తమను తాము దేశాధ్యక్షులుగా ప్రకటించుకున్నారు. రాజకీయ సంక్షోభాలను సృష్టించి, వాటిని సాకుగా చూపిస్తూ తాము దేశానికి రాజకీయ సుస్థిరత అందిస్తామంటూ వారీ దుశ్చర్యకు పాల్పడ్డారు. మిలిటరీ జనరల్లు అయూబ్ ఖాన్, యాహ్యా ఖాన్, జియా–ఉల్–హక్, పర్వేజ్ ముషారఫ్ ఈ పద్ధతిలో రాజకీయ అధికారం చేపట్టారు. వీరి హయాంలో ప్రధానులు డమ్మీలుగా ఉండేవారు. ఇక్కడో ఆసక్తికరమైన అంశం ఉంది. పాకిస్తాన్ ఏర్పాటు నుంచీ ఆ దేశ సైన్యానికి కేవలం 15 మంది ఆధిపత్యం వహించారు. వీరి పదవీ కాలం 2 నుంచి 12 ఏళ్లు. ఇదే సమయంలో ఇండియాకు 31 మంది సైనికాధిపతులుగా వ్యవహరించారు. ఆర్మీ చీఫ్‌గా వీరి పదవీకాలం రెండేళ్లు/ 62 ఏళ్లకు రిటైర్మెంటు నిబంధనకు లోబడి ఉంటుంది.

◆ పాక్ రాజకీయ నాయకత్వానికి ఏనాడూ సరైన విజ్ఞత లేదు. రాజకీయ పార్టీలు ఆది నుంచీ అవినీతికి మారుపేర్లుగా ఉన్నాయి. ఈ పరిస్థితి సైనిక జోక్యానికి తావిచ్చింది.

పాక్ సైన్యం ప్రాబల్యాన్ని జుల్ఫికర్ అలీ భుట్టో, నవాజ్ షరీఫ్, బేనజీర్ భుట్టో, ఇమ్రాన్ ఖాన్ వంటి శక్తిమంతులైన రాజకీయ నాయకులు సవాలు చేశారు. వీరు భారత వ్యతిరేకతనూ, కశ్మీర్ అంశాన్నీ రెచ్చగొట్టడం ద్వారా అధికారంలోకి వచ్చారు. పాకిస్తాన్‌కు ఆర్థిక సాయం కొనసాగించాలంటే ప్రజాస్వామ్య ప్రక్రియలను తిరిగి అమలులోకి తేవాలని అంతర్జాతీయంగా ఒత్తిడి వచ్చినప్పుడు ఆర్మీలోని కొన్ని ఫ్యాక్షన్లు వీరికి మద్దతు ఇచ్చాయి. అయితే, ఈ రాజకీయ నాయకులు తమ రాజకీయ బలం చూసుకుని సైన్యాన్ని ఖాతరు చేయలేదు. అటువంటి సమయంలో, సైనికాధిపతులు వారిని అధికారం నుంచి తప్పించారు. జుల్ఫికర్ అలీ భుట్టోను ఉరి తీశారు. బేనజీర్ భుట్టోను హత్య చేశారు. నవాజ్ షరీఫ్‌ను దేశం నుంచి తరిమేశారు. ఇమ్రాన్ ఖాన్ జైలు పాలయ్యారు. వీరందరి దుర్గతికీ సైనికాధిపతులే కారకులు.

మూడో చివరి ఇతివృత్తం గురించి ఇండియాలో అంతగా చెప్పుకోం. పాకిస్తాన్ రాజ్యాంగం నిరంతరం సవరణలకు గురయ్యింది. తద్వారా అక్కడి రాజకీయ–సైనిక సంబంధాలను అవి ప్రభావితం చేశాయి. పాకిస్తాన్ సైన్యం రబ్బర్ స్టాంపు అధ్యక్షుల ద్వారా నేషనల్ అసెంబ్లీని రద్దు చేయించి తాజా ఎన్నికలు జరిపించేది. సర్వసాధారణంగా ఇలాంటి సందర్భాల్లో సైన్యానికి అనుకూల ప్రభుత్వాలు అధికారంలోకి వచ్చేవి. 1987లో అప్పటి అధ్యక్షుడు జియా–ఉల్–హక్ దేశాధ్యక్షుడికి (అంటే తనకు) నేషనల్ అసెంబ్లీని రద్దు చేసే విశేష అధికారాన్ని కట్టబెడుతూ రాజ్యాంగానికి 8వ సవరణ చేశారు. బేనజీర్ భుట్టో, నవాజ్ షరీఫ్‌లు ప్రధానులుగా పదేళ్ల సుదీర్ఘ పౌరపాలన అందించిన కాలంలో రాజ్యాంగానికి 13వ సవరణ తీసుకువచ్చారు. 1997 నాటి ఈ సవరణతో 1987 నాటి 8వ సవరణ రద్దు అయ్యింది. ఇలా అధ్యక్షుడి తోక కత్తిరించారు. తరువాతి దశాబ్దంలో ఆర్మీ తిరిగి అధికారం చేజిక్కించుకుంది. 2001లో, మూడేళ్ల సైనికాధిపతిగా పనిచేసిన అనంతరం, ముషారఫ్ తనను తానే అధ్యక్షుడిగా ప్రకటించుకున్నారు. అధికారంలో కొనసాగేందుకు అతడు రాజ్యాంగాన్ని తుంగలో తొక్కారు. చిట్టచివరకు 2008లో అభిశంసన నుంచి తప్పించుకోవడానికి పదవికి రాజీనామా చేశారు.

ముషారఫ్ అనంతరం, 2010లో 18వ రాజ్యాంగ సవరణ వచ్చింది. దేశంలో సమాఖ్య విధానాన్ని బలోపేతం చేయడం దీని లక్ష్యం. ఈ సవరణ సైతం సైన్యం అధికారాలను బలహీనం చేయలేక పోయింది. ఇటీవలి సంవత్సరాల్లో జనరల్ కమర్ బాజ్వా వంటి సైనికాధిపతులు పౌర అధికారానికి లోబడి ఉన్నట్లు నటిస్తూ, తెలివిగా అధికారం చలాయించాలని ప్రయత్నించారు. బాజ్వా తర్వాతి వాడు జనరల్ అసీమ్ మునీర్. జనరల్ జియా మూసలో ర్యాడికలైజ్ అయిన మునీర్ పాక్ రాజకీయ–సైనిక సంబంధాలను సరికొత్త స్థాయికి దిగజార్చారు.

వ్యాసకర్త మిలిటరీ హిస్టారియన్, రిటైర్డ్ ఫైటర్ పైలట్
('ది హిందుస్థాన్ టైమ్స్' సౌజన్యంతో)

ఇన్ బాక్స్

ఎవరు రాయలసీమ ద్రోహులు?

మాజీ మంత్రి, రాయదుర్గం ఎమ్మెల్యే కాలువ శ్రీనివాసులు ఆత్మస్తుతి పరనిందలే పరమార్థంగా మాట్లాడడం విడ్డూరం. తెలుగుదేశం వాళ్లు తప్ప ఈ రాష్ట్రాన్ని పాలించిన ఇతర పార్టీలవారందరూ రాయలసీమ ద్రోహులు అన్నట్లు ఆయన మాట్లాడుతున్నారు. చంద్రబాబుకు వంత పాడడంలో భాగంగానే ఆయన మాటలున్నాయి. ఆయన 2014–19 గురించి మాత్రమే మాట్లాడుతున్నారు. 2014 పూర్వం సంగతి ఎందుకు మాట్లాడటం లేదు? చంద్రబాబు కొత్తగా ఈ రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రి అయ్యి 'హంద్రీ–నీవా'కు రూ. 3,000 కోట్లు వెచ్చిస్తున్నట్లు మాట్లాడటం ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఆయన మాటలలోనే ఎన్టీఆర్ రూపకల్పన చేసిన 'హంద్రీ–నీవా' ప్రాజెక్టును ఎన్టీఆర్ తర్వాత ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసిన చంద్రబాబు... 2004లో వైఎస్ రాజశేఖర్ రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చేంతవరకు ఎందుకు పట్టించుకోలేదో చెప్పాలి కదా! అలాంటప్పుడు ఎవరు హంద్రీ–నీవాను నిర్లక్ష్యం చేసినట్లు? ఎవరు రాయలసీమ ద్రోహులు?

శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో 854 అడుగుల నీటిమట్టం ఉన్నప్పుడు మాత్రమే రాయలసీమ ప్రాజెక్టులకు నీరందుతుందని వైఎస్సార్ 654 జీవో తెస్తే, టీడీపీ నాయకుడు ఉమామహేశ్వరరావు ప్రకాశం బ్యారేజీ వద్ద ధర్నా చేయడం రాయలసీమ ద్రోహం కాదా? 'అప్పర్ భద్ర' ప్రాజెక్టు పనులు శరవేగంగా జరుగుతున్నాయని 2003లో అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న చంద్రబాబుకు సంబంధిత ఇంజినీర్లు రిపోర్ట్ చేస్తే ఎందుకు చర్యలు తీసుకోలేదు? తద్వారా తుంగభద్రకు వరద తగ్గడం రాయలసీమకు ద్రోహం కాదా? ఎన్టీఆర్ 'హంద్రీ–నీవా'కు 40 టీఎంసీలతో డీపీఆర్ తయారు చేస్తే, ఆయనకు వెన్నుపోటు పొడిచి ముఖ్యమంత్రి అయిన చంద్రబాబు దాన్ని 5 టీఎంసీల మంచినీళ్ల ప్రాజెక్టుగా మార్చడానికి ప్రయత్నం చేయడం రాయలసీమకు ద్రోహం కాదా? 2014లో టీడీపీ–బీజేపీ అలయన్స్‌లో ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తే అప్పటికే మొదటి దశ పూర్తి అయిన హంద్రీ–నీవా... కర్నూలు జిల్లా పత్తికొండ, అనంతపురం జిల్లా గుంతకల్లు, ఉరవకొండ, రాప్తాడు నియోజకవర్గాలలో పిల్ల కాలువలు ఏర్పాటు చేసి నేరుగా సేద్యానికి నీరు ఇవ్వకపోవడం రాయలసీమ ద్రోహం కాదా? 14 సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి, పూర్తిస్థాయిలో హెచ్‌ఎల్‌సీ ఆధునికీకరణ చేయలేకపోవడం రాయల సీమకు ద్రోహం కాదా? ఇలా అన్ని విధాలా ఈ ప్రాంతాన్ని తెలుగుదేశం పాలకులు నిర్లక్ష్యం చేశారు. వీటిని మరచి అబద్ధాలు, అర్ధ సత్యాలు మాట్లాడితే ఎలా?

– కె.వి. రమణ, అభివృద్ధి వికేంద్రీకరణ సాధన సమితి రాష్ట్ర అధ్యక్షులు, అనంతపురం

కవిత్వమూ, ఆలోచనా రాజద్రోహాలేనా?

అభిప్రాయం

ఎన్. వేణుగోపాల్

నాగపూర్ పోలీసులు ఒక ఆశ్చర్యకరమైన పని చేశారు. ఒక సభలో పాడిన పాట ఆధారంగా సభా నిర్వాహకుల మీద 'రాజద్రోహ నేరం' కేసు పెట్టారు. సుప్రీంకోర్టు మూడు సంవత్సరాల కింద 2022 మే 11న అప్పటికి ఉండిన భారత శిక్షా స్మృతి (ఇండియన్ పీనల్ కోడ్)లో సెక్షన్ 124–ఎ 'రాజద్రోహ నేరం' ఔచిత్యాన్ని విచారిస్తూ, దాన్ని పునస్సమీక్షించే వరకూ, ఆ ఆరోపణ మీద విచారణలు ఆపేయాలని, కొత్త కేసులు నమోదు చేయగూడదని మధ్యంతర ఆదేశం ఇచ్చింది. తర్వాత ప్రభుత్వం ఐపీసీని రద్దు చేస్తూ తీసుకు వచ్చిన భారత న్యాయ సంహిత (బీఎన్‌ఎస్)లో 'రాజద్రోహం' అనే మాట వాడలేదు గాని, మిగిలినదంతా సెక్షన్ 152లో యథాతథంగా ఉంచారు. ఇప్పుడు నాగపూర్ పోలీసులు ఆ బీఎన్‌ఎస్ సెక్షన్ 152తో పాటు, సెక్షన్ 196 (సమూహాల మధ్య శత్రుత్వం పెంచడం), సెక్షన్ 353 (ప్రజల మనోభావాలను గాయపరిచే ప్రకటనలు చేయడం) అనే నేరారోపణలతో కేసు పెట్టారు.

ఇంతకీ ఆ సభ 'వీరా సాథీదార్ స్మృతి సమన్వయ్ సమితి' అనే బృందం మే 13న నాగపూర్‌లోని 'విదర్భ సాహిత్య సంఘ్' హాలులో ఏర్పాటు చేసిన సంస్మరణ సభ. వీరా సాథీదార్ (1958–2021) సుప్రసిద్ధ మరాఠీ కవి, నటుడు, రచయిత, పత్రికా సంపాదకుడు, దళిత హక్కుల కార్యకర్త. అంబేడ్కర్, మార్క్స్‌ల భావాలతో ప్రభావితుడైన వీరా కులవివక్షకూ, సామాజిక అన్యాయాలకూ వ్యతిరేకంగా అపారమైన కృషి చేశారు. 'ఇండియన్ పీపుల్స్ థియేటర్' అసోసియేషన్ కన్వీనర్‌గా ఉన్నారు. మరాఠీ మాసపత్రిక 'విద్రోహి' సంపాదకులుగా ఉన్నారు. 'కోర్ట్' అనే 2014 నాటి మరాఠీ సినిమాలో ప్రధాన పాత్రలో నటించారు. అది ఉత్తమ సిని మాగా జాతీయ అవార్డు అందుకుంది. కోవిడ్ రెండో దశలో 2021 ఏప్రిల్ 13న మరణించారు. నాలుగేళ్లుగా ఆయన సహచరి పుష్పా సాథీదార్, ఇతర మిత్రులు సంస్మరణ సభలు నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం సంస్మరణ సభలో సామాజిక కార్యకర్త ఉత్తమ్ జాగీర్దార్ ప్రస్తుతం మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెడుతున్న 'ప్రజా భద్రతా బిల్లు' గురించి ప్రధాన ఉపన్యాసం చేశారు. ముంబయికి చెందిన సమతా కళా మంచ్ గాయకులు పాటలు పాడారు. ఆ పాటల్లో ఒకటి ఫైజ్ అహ్మద్ ఫైజ్ రాసిన 'హమ్ దేఖేంగే' అనే సుప్రసిద్ధ గీతం.

వీరా సాథీదార్

ఫైజ్ అహ్మద్ ఫైజ్

'మన సైనికులు పాక్‌తో వీరోచితంగా పోరాడి ఓడిస్తూ ఉన్నప్పుడు, ఇక్కడ ఒక వామపక్ష కళా బృందం పాక్ కవి పాటలు పాడుతున్నది. ఆ పాటలో సింహాసనాలను వణికించాలి అని ఉంది. వాళ్లు ఇది ఫాసిస్టు ప్రభుత్వం అంటున్నారు. ఈ సభ, ఉపన్యాసం, పాట దేశ సమగ్రతకు, భద్రతకు, సార్వభౌమత్వానికి వ్యతిరేకం. కనుక నిర్వాహకురాలు పుష్పా సాథీదార్ మీద కేసు పెట్టి విచారించండి' అని నాగపూర్ 'జనసంఘర్ష సమితి' అధ్యక్షుడు దత్తాత్రేయ షిర్కే చేసిన ఫిర్యాదు మీద పోలీసులు వెంటనే ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేశారు.

ఇందులో రెండు విచిత్రమైన విషయాలున్నాయి. ఒకటి – ఫైజ్ అహ్మద్ ఫైజ్‌ను, ఆ మాటకొస్తే ఏ కవినైనా ఒక దేశానికి పరిమితం చేయడానికి వీలు లేదు. ఫైజ్ 1911లో అవిభక్త భారత్‌లో పంజాబ్‌లో పుట్టిన కవి. 1947 దేశ విభజన తర్వాత ఇంగ్లిష్ దినపత్రిక 'పాకిస్తాన్ టైమ్స్'కూ, ఉర్దూ దినపత్రిక 'ఇమ్రోజ్'కూ ప్రధాన సంపాదకుడిగా పాకిస్తాన్‌కు వెళ్లారు. పాకిస్తాన్ కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ స్థాపకుల్లో ఒకరయ్యారు. లియాఖత్ అలీఖాన్ ప్రభుత్వం 1951లోనే ఆయనను రావల్పిండి కుట్ర కేసు నిందితుడిగా అరెస్టు చేసి నాలుగేళ్లు జైల్లో పెట్టింది. తర్వాత ఆయన మధ్య పాకిస్తాన్ వస్తూపోతూ ఉన్నప్పటికీ జీవితంలో ఎక్కువ భాగం మాస్కోలో, లండన్‌లో, బీరుట్‌లో గడిచింది. 1984లో మరణించే లోపు, మొత్తం 73 ఏళ్ల జీవితంలో ఆయన పాకిస్తాన్‌లో గడిపినది పదిహేనేళ్ల లోపే. ఆయనను పాకిస్తాన్ కవి అనడం హాస్యాస్పదం.

రెండు – హమ్ దేఖేంగే కవితను ఫైజ్ పాకిస్తాన్‌లో సైనిక నియంత జియా ఉల్ హక్‌కు వ్యతిరేకంగా 1979లో రాశారు. ఫైజ్ చనిపోయాక కూడా పాకిస్తాన్‌లో ఆయన పేరు ఎత్తడానికి వీలు లేదని జియా ఉల్ హక్ ఆదేశించగా, 1986లో లాహోర్‌లో ఒక బహిరంగ వేదిక మీద ఈ పాట పాడి పాకిస్తానీ గాయని ఇక్బాల్ బానో సంచలనం సృష్టించారు. మరొక పాకిస్తాన్ సైనిక నియంత పర్వేజ్ ముషర్రఫ్ వ్యతిరేక నిరసన ప్రదర్శనల్లో కూడా ఇది మార్మోగింది. అలా మౌలికంగా పాకిస్తాన్ నియంతలకు వ్యతిరేక ప్రతీక అయిన పాటను చూసి భారత పాలకులు ఉలిక్కిపడడం ఆశ్చర్యకరం.

అయితే ఈ ఉలికిపాటు, అసహనం, అభూత కల్పనల నేరారోపణలు, సుప్రీంకోర్టు కొట్టివేసిన నేరారోపణలు ఒకచోట ఆగిపోవడం లేదు, విస్తరిస్తున్నాయి. అశోకా యూనివర్సిటీ రాజనీతి శాస్త్ర విభాగ అధిపతి, ప్రపంచ ప్రఖ్యాత కవి, చరిత్రకారుడు అలీఖాన్ మహమూదాబాద్‌ను మే 18న రాజద్రోహ నేరారోపణలతో అరెస్టు చేశారు. ఆ అరెస్టుకు కారణం ఆయన ఫేస్‌బుక్ మీద రాసిన ఒక పోస్టు. అలాగే లండన్‌లోని వెస్ట్ మినిస్టర్ యూనివర్సిటీ అధ్యాపకురాలు, సుప్రసిద్ధ సామాజిక శాస్త్రవేత్త, స్వయంగా కశ్మీరీ పండిట్ నిటాషా కౌల్‌కు 'భారత వ్యతిరేక రచనలు చేస్తున్నందుకు' అనే ఆరోపణతో ఓవర్సీస్ సిటిజెన్ ఆఫ్ ఇండియా (ఓసీఐ) కార్డు రద్దుచేస్తూ నోటీసు పంపారు. భారత ప్రభుత్వ విధానాల మీద విమర్శనాత్మక రచనలు చేసినందుకే ఈ చర్య. ప్రజాస్వామ్యానికి కన్నతల్లి అంటే అర్థం... భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛను అడ్డు కోవడమేనా?

వ్యాసకర్త 'వీక్షణం' ఎడిటర్

మహానాడుకు వస్తే ఎకరం పొలం!

తెలుగుదేశం పార్టీ సభలు, సమావేశాలప్పుడు జన సమీకరణకు తలా ఒక బిర్యానీ ప్యాకెట్, క్వార్టర్ బాటిల్, పచ్చనోట్లు ఇవ్వడం ఇంతవరకు చూశాం. కానీ, ఇప్పుడు ఏకంగా భూములే ఇచ్చేస్తామంటున్నారు. అధికారం చేతిలో ఉందనే తెగింపుతో మహానాడుకు వస్తే ఎకరం పొలం లీజుకిస్తామంటూ బంపర్ ఆఫర్ ప్రకటించారు ఆ పార్టీ నేతలు. ఇప్పుడీ ఆఫర్ టీడీపీ నేతల మధ్య హాట్‌టాపిక్‌గా మారింది. ఎన్నో ఏళ్ల క్రితం పిఠాపురం మహారాజా రావువేంకట కుమారమహీపతి సూర్యారావు బహద్దూర్ 513 ఎకరాలు దానం చేయగా.. దేవదాయశాఖ పరిధిలో ఉన్న ఈ విలువైన భూములను ఇప్పుడు అప్పనంగా దోచిపెట్టేందుకు టీడీపీ మహానాడును సాకుగా వాడుకుంటున్నారు. వచ్చేవారం కడపలో జరిగే మహానాడు ఆహ్వాన కమిటీ సభ్యుల్లో ఒకరైన టీడీపీ సీనియర్ నాయకుడు యనమల రామకృష్ణుడు సొంత ఇలాకా తునిలో తెలుగుదేశం నేతలు ఈ భూ పందేరానికి తెరతీశారు. మహానాడుకు సిద్ధపడి వచ్చేవారి పేరు, ఆధార్ నంబరు వంటి వాటిని సమన్వయం చేసేందుకు ఆరుగురు నేతలతో ఓ ప్రత్యేక బృందాన్ని కూడా ఏర్పాటుచేసినట్లు తెలుస్తోంది. ఈ కమిటీ మహానాడుకు జనం తరలింపులో సమన్వయం చేసేందుకేనని పైకి చెబుతున్నా.. వాస్తవంగా కాకినాడ జిల్లా పిఠాపురం శ్రీ దేవస్థానానికి చెందిన 508 ఎకరాల సాగు భూములను వేలం వేయకుండా దొడ్డిదారిన తెలుగు తమ్ముళ్లకు దోచిపెట్టే ఎత్తుగడని తునికి చెందిన వారు స్పష్టంగా చెబుతున్నారు.

–సాక్షి ప్రతినిధి, కాకినాడ

తొండంగిలోని శ్రీ సంస్థానం భూములు

దొడ్డిదారిన 508 ఎకరాల శ్రీ సంస్థానం భూములు కొట్టేసేందుకు 'గలీజు' స్కెచ్

టీడీపీ 'పెద్దాయన' పేరుతో తెలుగు తమ్ముళ్లకు బంపర్ ఆఫర్

యనమల ఇలాకాలో జన సమీకరణ పేరుతో భూపందేరానికి ఎత్తుగడ

మహానాడు సాకుతో ఇప్పటికే వేలం వాయిదా

పిఠాపురం రాజా ఆశయానికి పచ్చబ్యాచ్ తూట్లు

సత్రం పిఠాపురంలో.. భూములు యనమల ఇలాకాలో..

నిజానికి.. శ్రీ సంస్థానం సత్రం పిఠాపురంలో ఉన్నప్పటికీ ఈ భూములు మాత్రం యనమల రామకృష్ణుడు సొంత ఇలాకా తొండంగి మండలంలో ఉన్నాయి. మూడేళ్లకోసారి ఈ భూములకు వేలం వేస్తుంటారు. ఈ నేపథ్యంలో.. 538, 545, 553, 535, 623, 565, 690 సర్వే నంబర్లలోని ఈ భూముల లీజు గడువు ముగియడంతో ఇటీవల దేవదాయ శాఖ ఈఓ శ్రీరాములు పేరుతో వేలం ప్రకటన విడుదలైంది. దీంతో.. టీడీపీ నేతలు ఈ భూములపై వాలిపోయారు. ఈనెల 23 నుంచి 29 తేదీల మధ్య జరపాల్సిన వేలం ప్రక్రియ జరగకుండా అధికారులపై ఒత్తిడి తెచ్చి నిలిపివేశారు.

రంగంలోకి జనసేన..

ఈ భూముల వ్యవహారం జనసేన నేతల చెవిలో పడింది. శ్రీ సంస్థానం సత్రం కార్యాలయం, కార్యకలాపాలన్నీ పిఠాపురం కేంద్రంగానే జరుగుతున్నాయని.. సత్రం భూములను తుని నియోజకవర్గంలో వారి అనుచరులకు ధారాదత్తం చేయడానికి వారికి అధికారం ఎవరిచ్చారని జనసేన నేతలు రగిలిపోతున్నారు. ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్‌కళ్యాణ్ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న పిఠాపురం నియోజకవర్గంలో సత్రం ఆదాయం కోల్పోతుంటే చూస్తూ ఊరుకుంటామా అని వారు మండిపడుతున్నారు.

జనసమీకరణ కోసం ఎర..

అనంతరం.. టీడీపీ నేతలు అసలు కథ మొదలెట్టారు. టీడీపీ మహానాడుకు తుని నియోజకవర్గం నుంచి కనీసం వెయ్యి మందినైనా తీసుకెళ్లాలన్నది ఆ పార్టీ నేతల లక్ష్యం. కానీ, వ్యవసాయ సీజన్ మొదలవుతుండడంతో జన సమీకరణ పెద్ద సమస్యగా మారింది. ఇంతలో ఆ పార్టీ పెద్దలకు ఓ ఐడియా తట్టింది. తమ అనుచరులైన రైతుల పేర్లతో వేలం జరిగినట్లుగా రికార్డులు తయారుచేయాలనేది ప్లాన్. ఇందులో భాగంగా.. ప్రస్తుతం ఈ భూములు సాగుచేస్తున్న రైతులను వేలానికి రాకుండా అడ్డుకుని పోలీసు కేసులతో బెదరగొట్టాలని స్కెచ్‌వేశారు. ఈ క్రమంలో.. మహానాడుకు వస్తే ఎకరం భూమి లీజుకు ఇస్తామని పార్టీ పెద్దాయన చెప్పారని ద్వితీయశ్రేణి నేతలు బంపర్ ఆఫర్ ప్రకటించారు. ఇప్పుడు మహానాడుకు వచ్చిన వారికే తిరిగొచ్చాక ఎకరం వంతున లీజుకిచ్చే బాధ్యత తమదంటూ తెలుగు తమ్ముళ్లు తొండంగి పరిసర ప్రాంతాల్లో జనాన్ని సమీకరించడం చర్చనీయాంశంగా మారింది.

కొందరి విజ్ఞప్తితోనే వేలం వాయిదా..

ఈనెల 23 నుంచి 29 వరకు మొత్తం 508 ఎకరాలకు వేలం వేస్తామని ప్రకటించాం. ఇంతలో.. టీడీపీ మహానాడుకు వెళ్తున్నందున రైతులు అందుబాటులో ఉండటంలేదని, వేలం వాయిదా వేయాలని కొందరు కోరడంతో వేలం వాయిదా వేశాం. ఎప్పుడు వేలం నిర్వహించేది వచ్చేనెల 6 తర్వాత ప్రకటిస్తాం.

– నున్న శ్రీరాములు, కార్యనిర్వహణ అధికారి, శ్రీ సంస్థానం సత్రం గ్రూపు దేవాలయాలు, పిఠాపురం, కాకినాడ జిల్లా

ఎనీ టైం మద్యం..

బింగినపల్లి ఎస్సీ కాలనీ సమీపంలో ఆకుపచ్చ పరదాల మాటున బెల్టుషాపు

సింగరాయకొండ: ప్రకాశం జిల్లా సింగరాయకొండ మండలంలోని బింగినపల్లిలో 24 గంటలూ మద్యం (ఎనీ టైం మద్యం–ఏటీఎం) ఏరులై పారుతోంది. గ్రామంలోని ఎస్సీ కాలనీ సమీపంలో ఉప్పు కొఠారుకు వెళ్లే రహదారిలో, ఎస్టీ కాలనీ సమీపంలో టీడీపీ నేతల అనుచరులు రెండు బెల్టుషాపులు ఏర్పాటుచేశారు. వీటిల్లో బాటిల్‌కు అదనంగా రూ.50 వసూలుచేస్తున్నారు. ఒక్కోసారి బాటిల్‌పై రూ.70 నుంచి రూ.80 కూడా దండుకుంటున్నారు. ఇవి టీడీపీ నేతలకు చెందిన వారివి కావడంతో ఎక్సైజ్, పోలీస్ అధికారులు అటు రావాలంటే భయపడుతున్నారని గ్రామానికి చెందిన మహిళలు ఆరోపిస్తున్నారు. వీటికి వ్యతిరేకంగా గ్రామంలోని మహిళా పోలీసులిచ్చిన నివేదికలు ఏమవుతున్నాయో అర్థంకావడంలేదని గ్రామస్తులు చెబుతున్నారు. ఆర్నెల్ల క్రితం గ్రామంలో రెండు వర్గాలుగా ఉన్న పచ్చ తమ్ముళ్ల ఆధిపత్య పోరుతో ఈ బెల్టుషాపులపై ఎక్సైజ్ అధికారులు దాడులుచేసి కేసులు నమోదు చేశారు. అనంతరం.. వీరు మధ్యేమార్గంగా చెరొక షాపు నిర్వహించుకునేలా ఒప్పందం చేసుకున్నారు. ఇక అప్పటినుంచి గ్రామంలో వీరు పోటీపడి మరీ బెల్టుషాపులు నిరాటంకంగా నిర్వహిస్తున్నారు. దీంతో.. పొలాలకు, ఉప్పు కొఠారులకు, ఉపాధి పనులకు వెళ్లాలంటే మహిళలు భయపడిపోతున్నారు. మరోవైపు.. మద్యాన్ని కల్తీ చేస్తున్నారని గ్రామస్తులు ఆరోపిస్తున్నారు.

తాడిపత్రిలో వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యకర్త కిడ్నాప్

- టీడీపీ నాయకుడిపై స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు
- సీఐ, ఎస్‌ఐ పట్టించుకోలేదని వైఎస్సార్‌సీపీ నేత ఆరోపణ

తాడిపత్రి టౌన్: తాడిపత్రిలో వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యకర్తను టీడీపీ నాయకుడు కిడ్నాప్ చేశాడు. గురువారం చోటుచేసుకున్న ఈ ఘటన స్థానికంగా కలకలం రేపింది. తాడిపత్రిలో డిష్ ఏజెన్సీలు రెండున్నాయి. ఒకదాన్ని టీడీపీ నాయకులు నడుపుతుండగా.. మరొకదాన్ని వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు నడుపుతున్నారు. ఇటీవల టీడీపీ నాయకులు కావాలనే వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులకు చెందిన డిష్ కనెక్షన్లను దౌర్జన్యంగా తొలగిస్తూ తమ కనెక్షన్లను బలవంతంగా ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. ఈ క్రమంలో ఇరువర్గాల మధ్య తరచూ ఘర్షణలు జరుగుతున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో.. గురువారం వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యకర్త యాసిన్ పట్టణంలోని జయనగర్ కాలనీ 11వ రోడ్డులో కలెక్షన్లు చేసుకుంటుండగా.. టీడీపీ నేత పవన్ కుమార్ తన అనుచరులతో వచ్చి యాసిన్‌పై మూకుమ్మడిగా దాడిచేసి కిడ్నాప్ చేసి కారులో తీసుకెళ్లారు. యాసిన్ స్నేహితుడు గంగప్రకాష్ ఇది గమనించి పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశాడు.

పంపిస్తారులే : సీఐ

యాసిన్ కిడ్నాప్ గురించి తెలుసున్న వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర కార్యదర్శి రమేష్‌రెడ్డి పోలీస్‌స్టేషన్‌కు చేరుకుని సీఐ సాయిప్రసాద్‌తో మాట్లాడారు. సీఐ ఫోన్‌లో పవన్‌తో మాట్లాడారు. 'యాసిన్‌ను ఇంటికి పంపిస్తారులే.. మీరు వెళ్లండి' అంటూ రమేష్‌రెడ్డికి సీఐ చెప్పారు. అయితే, గురువారం రాత్రి వరకూ యాసిన్ ఇంటికి రాకపోవడంతో మరోసారి సీఐ, ఎస్‌ఐ గౌస్‌బాషాకు చెప్పామని.. వారు కనీసం పట్టించుకోలేదని రమేష్‌రెడ్డి తెలిపారు. ఈ విషయమై సీఐ సాయిప్రసాద్‌ను 'సాక్షి' వివరణ కోరగా.. యాసిన్‌ను ఇంటికి పంపించామని పవన్ చెబుతున్నాడని.. అయితే, యాసిన్ ఎక్కడున్నాడన్న దానిపై దర్యాప్తు చేస్తున్నామన్నారు.

అక్రమంగా అరెస్ట్ చేసి.. చిత్రహింసలు

వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యకర్త హరికృష్ణపై దాచేపల్లి సీఐ అరాచకం
సీఐ క్వార్టర్స్‌లో నడవలేని స్థితిలో బాధితుడు
స్టేషన్ ముందు నిరసన తెలిపిన బాధితుడి కుటుంబసభ్యులు, గ్రామస్తులు

సీఐ క్వార్టర్‌లో నడవలేని స్థితిలో ఉన్న హరికృష్ణ

సాక్షి,నరసరావుపేట/దాచేపల్లి: పల్నాడు జిల్లా దాచేపల్లి మండలం తంగెడ గ్రామానికి చెందిన వైఎస్సార్‌సీపీ సీనియర్ నేత ఉప్పుతల యల్లయ్య కుమారుడు హరికృష్ణని ఆయన ఇంట్లో ఉండగా పోలీసులు అక్రమంగా బుధవారం అదుపులోకి తీసుకున్నారు. హరికృష్ణ, ఆయన తండ్రి ఎన్నికల ఫలితాల అనంతరం టీడీపీ నేతల దౌర్జన్యాలను భరించలేక తెలంగాణకు వలస వెళ్లి డ్రైవర్‌లుగా పనిచేస్తున్నారు. గురువారం స్వగ్రామంలో హనుమాన్ జయంతి సందర్భంగా జరిగే వేడుకల్లో పాల్గొనేందుకు వచ్చారు. ఈ విషయం తెలుసుకున్న పోలీసులు ఎటువంటి నోటీసులు హరికృష్ణ, కుటుంబ సభ్యులకు ఇవ్వకుండా దురుసుగా ఆయనను తీసుకెళ్లిపోయారు. పోలీసు వాహనంలో కాకుండా స్థానిక టీడీపీ నేతకు చెందిన ప్రైవేట్ కారులో దాచేపల్లి సీఐ పి.భాస్కర్ బలవంతంగా అదుపులోకి తీసుకుని దాచేపల్లి పోలీస్‌స్టేషన్‌కి తరలించారు. తమ కుమారుడు ఏ తప్పు చేస్తే తీసుకెళుతున్నారని, కారణం చెప్పాలని తల్లిదండ్రులు కోరితే పోలీసులు వారిని భయభ్రాంతులకు గురి చేశారు. దాచేపల్లి పోలీస్‌స్టేషన్ ప్రాంగణంలో హరికృష్ణని అక్రమంగా నిర్బంధించి చిత్రహింసలకు గురి చేసి చితకబాదుతున్నారన్న విషయం తెలుసుకున్న హరికృష్ణ కుటుంబ సభ్యులు, వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు, కార్యకర్తలు భారీగా పోలీస్‌స్టేషన్‌కు చేరుకున్నారు. సీఐ భాస్కర్ తీరుకు నిరసనగా స్టేషన్ వద్ద బైఠాయించి ఆందోళన చేశారు. అక్రమంగా నిర్బంధించిన తమ కుమారుడు హరికృష్ణని చూపించాలని తల్లిదండ్రులు డిమాండ్ చేశారు. హరికృష్ణ తల్లి పురుగుల మందు డబ్బా తీసుకొని మా బిడ్డను చూపకపోతే చనిపోతామని కన్నీరుమున్నీరయ్యారు. సీఐ క్వార్టర్‌లో హరికృష్ణ ఉన్నట్లు తెలుసుకున్న తల్లిదండ్రులు అతన్ని చూసేందుకు వెళ్లారు. సీఐ క్వార్టర్‌లో హరికృష్ణ నడవలేని స్థితిలో బోరున విలపిస్తూ తల్లిదండ్రులకు కనిపించాడు. దీంతో తల్లిదండ్రులు సీఐ భాస్కర్‌పై చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేసి ఆందోళన చేశారు. వైఎస్సార్‌సీపీ వైద్య విభాగం అధికార ప్రతినిధి డాక్టర్ చింతలపూడి అశోక్‌కుమార్, స్థానిక వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు స్టేషన్ వద్దకు చేరుకుని పోలీసుల తీరుని ఆక్షేపించారు. మాట్లాడేందుకు వచ్చిన వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలపై పిడుగురాళ్ల సీఐ వెంకట్రావ్ దురుసుగా ప్రవర్తించారు. హరికృష్ణను చావబాదిన సీఐ భాస్కర్‌ను పిలిపించాలని డిమాండ్ చేయగా, సీఐ అందుబాటులోకి రాలేదు. విదేశీ పర్యటనలో ఉన్న మాజీ ఎమ్మెల్యే కాసు మహేష్‌రెడ్డి కి ఈ విషయం తెలియడంతో వెంటనే వైఎస్సార్‌సీపీ లీగల్ సెల్ టీం సభ్యులను దాచేపల్లి పోలీసుస్టేషన్‌కు పంపారు. ఫోన్ ద్వారా పరిస్థితిని సమీక్షించారు. సీఐ భాస్కర్ వ్యవహరిస్తున్న తీరు చట్టానికి, రాజ్యాంగానికి విరుద్ధమని కాసు మహేష్‌రెడ్డి మండిపడ్డారు. ఆయనను చట్టం ముందు నిలబెట్టి తగిన శిక్ష పడేలా చూస్తామని హెచ్చరించారు.

పోలీసులు చిత్రహింసలు పెట్టారు

దాచేపల్లి పోలీసులు తనను చిత్రహింసలకు గురి చేసినట్లు జడ్జి ముందు ఉప్పుతోళ్ల హరికృష్ణ వాంగ్మూలం ఇచ్చారని ఆయన తరపు న్యాయవాది కిరణ్ దాసు తెలిపారు. గురువారం రాత్రి హరికృష్ణను జడ్జి ముందు పోలీసులు హాజరుపరిచారు. హరికృష్ణ మాట్లాడుతూ పోలీసులు తన కాళ్లు, చేతులపై కర్రలతో కొట్టారని, సీఐ భాస్కరరావు చిత్రహింసలకు గురిచేశారని న్యాయమూర్తి ముందు వాపోయాడు. దాన్ని రికార్డు చేసిన న్యాయమూర్తి వైద్య పరీక్షల నిమిత్తం హరికృష్ణను గుంటూరు జీజీహెచ్‌కు రిఫర్ చేసి 14 రోజుల పాటు రిమాండ్ విధించారు.

నిస్సహాయ స్థితిలో ఉన్న హరికృష్ణ వీడియో కోసం ఈ క్యూ ఆర్ కోడ్ ను స్కాన్ చేయండి

మద్యం మత్తులో

ఆటో డ్రైవర్‌పై ముగ్గురి దాడి..

అమలాపురం టౌన్: డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లా అమలాపురం రూరల్ పేరూరు వై.జంక్షన్‌లో ముగ్గురు యువకులు మద్యంమత్తులో వీరంగం చేశారు. ఆపై ఓ ఆటో డ్రైవర్‌పై దాడి చేసి తీవ్రంగా గాయపరిచారు. పట్టణ సీఐ పి.వీరబాబు కథనం ప్రకారం..రాజోలు మండలం శివకోడు గ్రామానికి చెందిన ఆటో డ్రైవర్ చిట్టూరి దుర్గాప్రసాద్ బుధవారం సాయంత్రం అమలాపురం నుంచి రాజోలు వెళ్తున్నాడు. ఆ సమయంలో అల్లవరం మండలం కోడూరు పాడుకు చెందిన కాండ్రేగుల ప్రసాద్, చొల్లంగి ధనుష్, మణికంఠలకుఆటో డ్రైవర్ దుర్గాప్రసాద్‌తో ట్రాఫిక్ పరంగా చిన్న గొడవ జరిగింది. మద్యం తాగి ఉన్న ఆ యువకులు ఆటో డ్రైవర్ దుర్గాప్రసాద్‌పై దాడి చేశారు. బాధితుని ఫిర్యాదు మేరకు పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి, ముగ్గురు యువకులను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. ఆటో డ్రైవర్‌ను అమలాపురం ప్రభుత్వ ఏరియా ఆస్పత్రికి తరలించారు. ఓ మంత్రి పేరు చెప్పి ఇరు పక్షాల మధ్య రాజీ కుదిర్చి, కేసును నీరుగార్చే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నట్లు సమాచారం.

గొంతు కోసుకున్నాడు...

నెల్లూరు(క్రైమ్): మద్యం మత్తులో ఓ యువకుడు గొంతు కోసుకున్న ఘటన నెల్లూరు నగరంలో జరిగింది. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల మేరకు.. నెల్లూరు నగరం కస్తూరిదేవి స్కూల్ ఎదురు వీధిలో గురువారం ఓ యువకుడు మద్యం మత్తులో కత్తితో గొంతు కోసుకుని అపస్మారక స్థితిలోకి వెళ్లిపోయాడు. గమనించిన స్థానికులు దర్గామిట్ట పోలీసులకు సమాచారం అందించగా, యువకుడిని చికిత్స నిమిత్తం జీజీహెచ్‌కు తరలించారు. ఈ యువకుడు ప్రకాశం జిల్లా తాళ్లూరుకు చెందిన వాడని, తన పేరు వాసు అని చెబుతున్నాడని పోలీసులు తెలిపారు. కానీ గొంతు కోసుకోవడానికి కారణం చెప్పడంలేదన్నారు. గురువారం సాయంత్రం విచారణ నిమిత్తం ఆసుపత్రికి వెళ్లగా డిశ్చార్జ్ అయ్యి వెళ్లిపోయాడని, అతని కోసం గాలిస్తున్నట్లు పోలీసులు తెలిపారు.

తిరుమలలో మరో అపచారం

తిరుమల: తిరుమలలో మరో అపచారం చోటుచేసుకుంది. తిరుమల పాపవినాశనం రోడ్డులోని కల్యాణ వేదికలో ఓ వ్యక్తి నమాజ్ చేశాడు. దీనికి సంబంధించిన వీడియో గురువారం సోషల్ మీడియాలో వైరల్ అయ్యింది. ఆ దృశ్యాలు చూసిన భక్తులు షాక్‌కు గురయ్యారు. సీసీ కెమెరా ఉన్న ప్రాంతంలో ఓ వ్యక్తి నమాజ్ చేస్తుంటే టీటీడీ అధికారులు, సిబ్బంది ఏం చేస్తున్నారని మండిపడుతున్నారు. హిందువులు ఎంతో పవిత్రంగా భావించే తిరుమలలో కొత్త పాలక మండలి ఏర్పాటైన తర్వాత వరుసగా అపచారాలు జరుగుతున్నాయని దుయ్యబట్టారు. మద్యం సేవించడం, ఎగ్ బిర్యానీ తినడం, ఆలయంపై డ్రోన్లు తిరగడం వంటి ఘటనలను మర్చిపోక ముందే.. ఇప్పుడు ఏకంగా కల్యాణ వేదిక వద్ద ఓ వ్యక్తి నమాజ్ చేశాడని భక్తులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. వీటన్నింటికీ కారకులైన వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. కాగా, నమాజ్ చేసిన వ్యక్తి తమిళనాడుకు చెందిన వాహనంలో తిరుమలకు వచ్చినట్లు టీటీడీ సిబ్బంది గుర్తించారు.

పోలీస్ కస్టడీకి సిరాజ్, సమీర్

విజయనగరం క్రైమ్: ఉగ్రవాద భావజాలంతో పేలుళ్లకు పథక రచన చేసి అరెస్టయిన సిరాజ్ ఉర్ రెహ్మాన్, సమీర్‌లను ఏడురోజుల పాటు పోలీస్ కస్టడీకి అనుమతిస్తూ విజయనగరం కోర్టు గురువారం తీర్పునిచ్చింది. విచారణ అనంతరం కోర్టులో హాజరుపర్చాలని సూచించింది. దీంతో నిందితులను పోలీసులు శుక్రవారం కస్టడీలోకి తీసుకోనున్నారు. మరోవైపు విజయనగరం ఆబాద్‌వీధిలో నివసిస్తున్న సిరాజ్ కుటుంబ సభ్యుల కదలికలపైనా పోలీసులు నిఘా పెంచారు. విచారణలో సిరాజ్ తెలిపిన వివరాల ప్రకారం పేలుడు పదార్థాలు కొనుగోలుపై ఆరా తీశారు. ఆయా దుకాణాలకు వెళ్లి వివరాలు సేకరించారు. గంటస్తంభం చేరువలో కన్యకాపరమేశ్వరి కోవెల వెనుక ఉన్న మూడు దుకాణాల్లో పైపులు కొనుగోలు చేసినట్లు గుర్తించారు. హనుమజ్జయంత్రి రోజున విజయనగరంలోని పలు కూడళ్లలో బాంబు పేలుళ్లు జరపాలని నిర్ణయించినట్లు సిరాజ్ చెప్పాడని ఎఫ్ఐఆర్‌లో నమోదు చేశారు. కోట జంక్షన్ నుంచి సాయంత్రం భారీ ఆంజనేయ విగ్రహంతో ప్రారంభమైన ర్యాలీకి పోలీసులు పటిష్ట బందోబస్తు ఏర్పాటు చేశారు.

పొగాకు రైతులను ఆదుకోవడంలో సర్కార్ విఫలం

వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు కారుమూరి, ఆదిమూలపు, బూచేపల్లి మండిపాటు

పొగాకు వేలం నిర్వహణాధికారితో చర్చిస్తున్న వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు

పొదిలి రూరల్: పొగాకు రైతులను ఆదుకోవడంలో కూటమి సర్కార్ ఘోరంగా విఫలమైందని వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు, మాజీ మంత్రులు కారుమూరి నాగేశ్వరరావు, ఆదిమూలపు సురేశ్, ఎమ్మెల్యే బూచేపల్లి శివప్రసాద్‌రెడ్డి, అన్నా క్రిష్ణ చైతన్య మండిపడ్డారు. ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా కళ్లు తెరిచి.. పొగాకు పంటకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించి రైతులను ఆదుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. ప్రకాశం జిల్లా పొదిలిలోని పొగాకు వేలం కేంద్రాన్ని గురువారం వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు సందర్శించారు. అనంతరం వేలం నిర్వహణ అధికారి రాజ్‌కుమార్‌తో సమావేశమయ్యారు. ఈ సందర్భంగా కారుమూరి మాట్లాడుతూ.. పొగాకు ధరలు దారుణంగా పడిపోయాయని.. పరిస్థితులు ఇలాగే కొనసాగితే రైతులు అప్పుల ఊబిలో కూరుకుపోతారని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ప్రభుత్వమే మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా పొగాకు కొనుగోలు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. కూటమి ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా కళ్లు తెరిచి రైతుల కోసం ప్రత్యేక నిధి ఏర్పాటు చేయాలని సూచించారు. గత ప్రభుత్వంలో వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి రైతులను ఆదుకునేందుకు రూ.3 వేల కోట్లతో ధరల స్థిరీకరణ నిధి ఏర్పాటు చేశారని.. అదనంగా మరో రూ.100 కోట్లు పెట్టి పొగాకు పంటను కొనుగోలు చేశారని గుర్తు చేశారు. ప్రస్తుత కూటమి ప్రభుత్వం కూడా అలా చేస్తే వ్యాపారులు కూడా ఎక్కువ ధరకు పొగాకు పంటను కొనడానికి అవకాశం ఉంటుందన్నారు. అమరావతి నిర్మాణానికి రూ.వేల కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్న ప్రభుత్వం.. రైతులకు కనీసం గిట్టుబాటు ధర కల్పించలేదా? అని ప్రశ్నించారు. ఈ నెల 28న వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ పొదిలిలో పర్యటించి.. పొగాకు రైతులను పరామర్శించి సమస్యలు తెలుసుకుంటారని చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమంలో వైఎస్సార్‌సీపీ కనిగిరి ఇన్‌చార్జి దద్దాల నారాయణయాదవ్, నేతలు సానికొమ్ము శ్రీనివాసరెడ్డి, కేవీ రమణారెడ్డి, వై.వెంకటేశ్వరరావు, గుజ్జుల సంజీవరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నల్ల బర్లీ పొగాకు రైతులను ప్రభుత్వమే ఆదుకోవాలి

- మాజీ మంత్రి వడ్డే శోభనాద్రీశ్వరరావు
- పర్చూరు మండలంలో పొగాకు రైతులతో మాట్లాడి వివరాల సేకరణ

పొగాకు రైతులతో మాట్లాడుతున్న మాజీ మంత్రి వడ్డే శోభనాద్రీశ్వరరావు

పర్చూరు (చినగంజాం): నల్ల బర్లీ పొగాకు రైతులను ప్రభుత్వమే ఆదుకోవాలని మాజీ మంత్రి, రైతు నాయకుడు వడ్డే శోభనాద్రీశ్వరరావు డిమాండ్ చేశారు. పొగాకు రైతుల ఇబ్బందులను తెలుసుకునేందుకు గురువారం బాపట్ల జిల్లా పర్చూరు మండలం ఉప్పుటూరులో ఆయన పర్యటించారు. పొగాకు మండెలను పరిశీలించి రైతులతో మాట్లాడారు. ప్రధానంగా జీపీఐ కంపెనీ ఈ ప్రాంతంలో పొగాకు రైతులను పెద్ద ఎత్తున ప్రోత్సహించి గతేడాది ఇచ్చిన రేటుకే పొగాకు కొనుగోలు చేస్తామని నమ్మించిందని రైతులు తెలిపారు. ఓవైపు రుణదాతలు, మరోవైపు కూలి డబ్బు కోసం కూలీలు ఒత్తిళ్లతో ఏం చేయాలో తోచడం లేదని పొగాకురైతులు వాపోయారు. స్థానిక ఎమ్మెల్యే ఏలూరి సాంబశివరావుతో వడ్డే శోభనాద్రీశ్వరరావు ఫోన్‌లో మాట్లాడి సమస్య తీవ్రతను వివరించారు. అనంతరం శోభనాద్రీశ్వరరావు మాట్లాడుతూ పొగాకును రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా కొనుగోలు చేయించాలని డిమాండ్ చేశారు. కాగా, రాష్ట్ర రైతు సంఘ అధ్యక్షుడు వీ కృష్ణయ్య మాట్లాడుతూ జూన్ 2న వివిధ పొగాకు కంపెనీల కార్యాలయాల ముట్టడి, ముఖ్యమంత్రితో రాయబార కార్యక్రమంలో రైతులు పెద్ద సంఖ్యలో కదలిరావాలని పిలుపునిచ్చారు.

తదుపరి చర్యలన్నీ నిలిపివేయలేం..

పెద్దిరెడ్డి, ఆయన కుటుంబ సభ్యుల అనుబంధ పిటిషన్ కొట్టివేత

సాక్షి, అమరావతి: తమకు చెందిన 75.74 ఎకరాల భూమి విషయంలో అటవీ అధికారులు నమోదు చేసిన కేసులో తదుపరి చర్యలన్నీ నిలిపేయాలని కోరుతూ పుంగనూరు ఎమ్మెల్యే పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి, ఆయన కుటుంబ సభ్యులు దాఖలు చేసిన అనుబంధ పిటిషన్‌ను హైకోర్టు కొట్టివేసింది. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ చల్లా గుణరంజన్ గురువారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. చిత్తూరు జిల్లా పులిచెర్ల మండలం మంగళంపేట గ్రామ పరిధిలోని ఈ భూమి విషయంలో హైకోర్టు గతంలోనే రక్షణ కల్పించిందని గుర్తు చేశారు. సర్వే నంబర్లు 295, 296లలో 27.98 ఎకరాల అటవీ భూమిని పెద్దిరెడ్డి, ఆయన కుటుంబ సభ్యులు ఆక్రమించుకున్నారని, దీంతో జీవ వైవిధ్యానికి విఘాతం కలిగిందని ఆరోపిస్తూ అటవీ అధికారులు కేసు నమోదు చేశారు. దీనిపై పెద్దిరెడ్డి, ఆయన కుటుంబ సభ్యులు తాజాగా హైకోర్టును ఆశ్రయించి కేసును కొట్టివేయాలని కోరారు. భూమి విషయంలో జోక్యం చేసుకోకుండా అధికారులను నియంత్రించడంతో పాటు, కేసులో తదుపరి చర్యలన్నీ నిలిపివేస్తూ మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలని అనుబంధ పిటిషన్లు దాఖలు చేశారు. వీటిపై జస్టిస్ గుణరంజన్ గురువారం విచారణ జరిపి పై విధంగా ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

బుగ్గ మఠం భూములపై దేవదాయ ట్రిబ్యునల్‌కి వెళ్లండి

పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డికి హైకోర్టు స్పష్టీకరణ • దేవదాయ శాఖ అధికారులకు న్యాయస్థానం ఆదేశం

సాక్షి, అమరావతి: బుగ్గ మఠం భూముల వ్యవహారంలో దేవదాయ ట్రిబ్యునల్ వద్దకు వెళ్లాలని మాజీ మంత్రి పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిని హైకోర్టు ఆదేశించింది. అన్ని అంశాలను ట్రిబ్యునల్ ముందు లేవనెత్తాలని సూచించింది. ట్రిబ్యునల్‌ను ఆశ్రయించేందుకు రెండు వారాల గడువునిచ్చింది. ఇదే సమయంలో గురువారం నుంచి 15 రోజుల వరకు ఆ భూములు, నిర్మాణాల విషయంలో కఠిన చర్యలు తీసుకోవద్దని దేవదాయ శాఖను ఆదేశించింది. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి డాక్టర్ జస్టిస్ యడవల్లి లక్ష్మణరావు గురువారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. తిరుపతి ఎంఆర్ పల్లి పరిధిలోని సర్వే నంబర్లు 261/1లో ఉన్న 1.50 ఎకరాలు, 261/2లోని 2.38 ఎకరాల భూమి బుగ్గ మఠానికి చెందినదని, దానిని ఖాళీ చేయాలంటూ దేవదాయ శాఖ అధికారులు జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను సవాల్ చేస్తూ పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి గురువారం హైకోర్టులో లంచ్ మోషన్ రూపంలో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఈ వ్యాజ్యంపై జస్టిస్ లక్ష్మణరావు విచారణ జరిపారు. పెద్దిరెడ్డి తరఫున సీనియర్ న్యాయవాది వైవీ రవిప్రసాద్, న్యాయవాది కోనపల్లి నర్సిరెడ్డి వాదనలు వినిపించారు. వాదనల అనంతరం.. అధికారుల ఉత్తర్వులపై దేవదాయ ట్రిబ్యునల్‌ను ఆశ్రయించి, అన్ని అంశాలను అక్కడే లేవనెత్తాలని పెద్దిరెడ్డిని న్యాయమూర్తి ఆదేశించారు.

"మా హయాంలో రెండేళ్లు కోవిడ్ లాంటి మహమ్మారిని ఎదుర్కోవాల్సి వచ్చినా రాష్ట్రాన్ని గొప్పగా సంక్షేమం, అభివృద్ధి బాటలో నడిపాం. అదే చంద్రబాబు ఏడాది పాలన.. కాగ్ నివేదిక గమనిస్తే.. ఎక్కడా అభివృద్ధి, సంక్షేమం లేనే లేదు. కేవలం 3.08 శాతం మాత్రమే గ్రోత్‌రేట్ కనిపిస్తోంది. ఇదే సమయంలో దేశంలో 13.76 శాతం వృద్ధి కనిపిస్తోంది. ఆదాయం రాష్ట్ర ఖజానాకు కాకుండా చంద్రబాబు, ఆయన గజదొంగల ముఠా జేబులోకి వెళ్తోంది. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం ఐదేళ్లలో రూ.3,32,671 కోట్ల అప్పు చేస్తే చంద్రబాబు కేవలం 12 నెలల్లోనే రూ.1,37,546 కోట్ల అప్పులు చేశారు. చంద్రబాబు అప్పుల కోసం రాజ్యాంగాన్ని ఉల్లంఘిస్తున్నారు. 436 గనులను తాకట్టు పెట్టి బాండ్లు జారీ చేయడం ద్వారా రూ.9 వేల కోట్ల అప్పు చేస్తున్నాడు. ఆ అప్పు కోసం చట్ట విరుద్ధంగా రాష్ట్ర కన్సాలిడేటెడ్ ఫండ్‌పై ప్రైవేటు వ్యక్తులకు హక్కులు కల్పిస్తున్నారు. అది నేరం.."

కోవిడ్ ఉన్నప్పటికీ సంక్షేమం

"ధనుంజయరెడ్డి ఒక మచ్చలేని రిటైర్డ్ ఆఫీసర్. ఆయన కుమారుడికి పెళ్లి సంబంధాలు చూస్తుంటే తీసుకొచ్చి జైల్లో పెట్టారు. కృష్ణమోహన్ అన్న రిటైర్డ్ ఆర్డీవో. మచ్చలేని అధికారి. ఆయన కుమార్తెకు ఇటీవలే వివాహం నిశ్చయమైంది. బాలాజీ గోవిందప్ప తన కుమార్తె పెళ్లి ప్రయత్నాల్లో ఉన్నారు. పీఎస్ఆర్ ఆంజనేయులు రెండో కుమారుడికి పెళ్లి ఖాయమైంది. దాదాపు 199 మంది పోలీసు ఉన్నతాధికారులకు అధికారులకు కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చాక పోస్టింగ్‌లు ఇవ్వకుండా వీఆర్‌లో పెట్టింది. ఈ ప్రభుత్వం స్వయంగా అసెంబ్లీలో దీన్ని వెల్లడించింది"

అధికారులకు వేధింపులు

ఇప్పటికే సజ్జన్ జిందాల్‌ను బెదరగొట్టారు. జత్వానీ గిత్వానీ అని చెప్పి అధికారులను అరెస్టు చేశారు. ఆంధ్ర అంటే నమస్కారం పెట్టి వ్యాపారం చేయొద్దని సజ్జన్ జిందాల్ చెబుతున్నాడు. అరబిందో వాళ్లు ఇప్పటికే చంద్రబాబుకి నమస్కారం పెడుతున్నారు. షిప్, సీజ్ అంటూ ఇష్టం వచ్చినట్లు ఆరోపణలు చేశారు. చివరకు షిప్, బియ్యం పోయాయి. ఇప్పుడు వికాట్ మల్టీ నేషనల్ కంపెనీపై పడ్డారు. వీళ్ల ఎమ్మెల్యేలు, మంత్రుల పుణ్యమా అని కుమారమంగళం బిర్లా అల్ట్రాటెక్ సిమెంట్స్ నమస్కారం పెడుతోంది. ఇలా పారిశ్రామిక వేత్తలను హడలెత్తిస్తున్నారు.

పారిశ్రామికవేత్తలకు బెదిరింపులు

మద్యం ముడుపుల డాన్ బాబే

దాన్ని కప్పిపుచ్చుకునేందుకు లిక్కర్ స్కామ్ అంటూ కుతంత్రం

- కేబినెట్ కళ్లుగప్పి మద్యంపై ప్రివిలేజ్ ఫీజును రద్దు చేస్తూ మూడు చోట్ల ఫైల్‌పై చంద్రబాబు సంతకాలు
- దీనివల్ల ఏటా ఖజానాకు రూ.5 వేల కోట్లకుపైగా నష్టం
- ఆదాయానికి గండి కొట్టడంపై బాబు సర్కారును తప్పుబట్టిన కాగ్
- ప్రైవేట్ మద్యం దుకాణాలు, బెల్టు షాపులతో విచ్చలవిడిగా లూటీ
- ఎమ్మార్పీ కంటే రూ.20 - రూ.30కి అధికంగా విక్రయాలు

"మద్యం కుంభకోణం కేసులో చంద్రబాబు బెయిల్‌పై ఉన్నారు. అన్ని ఆధారాలు ఉన్నాయి కాబట్టే బలమైన కేసు నమోదైంది. తనపై నమోదైన కేసును ఇప్పుడు నీరుగార్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడుతున్నారు. బెయిల్ నియమ, నిబంధనలన్నీ ఉల్లంఘించిన చంద్రబాబును ఎందుకు అరెస్టు చేయకూడదు?"

"చంద్రబాబు చెప్పిన 143 హామీలు ఏమయ్యాయని గట్టిగా నిలదీస్తూ.. రెడ్ బుక్ రాజ్యాంగంతో చేస్తున్న అరాచకాలు, అన్యాయాలపై గళమెత్తుతూ జూన్ 4వ తేదీన 'వెన్నుపోటు' దినం నిర్వహిస్తాం. ఎన్నికల ఫలితాలు వెలువడి ఏడాది పూర్తయ్యే రోజు సందర్భంగా సామాజికవేత్తలు, యువకులు, రైతులు, మహిళలు, నిరుద్యోగులను మమేకం చేస్తూ కలెక్టర్లకు డిమాండ్ పత్రాలు అందించి నిరసన కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తాం"

- మీడియాతో వైఎస్ జగన్

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో మద్యం కుంభకోణానికి పాల్పడి ఆ కేసులో బెయిల్‌పై ఉన్న సీఎం చంద్రబాబు ఆ కేసు దర్యాప్తును నీరుగారుస్తూ గత ప్రభుత్వ పారదర్శక మద్యం విధానంపై అబద్ధపు వాంగ్మూలాలతో తప్పుడు కేసులు బనాయిస్తున్నారని వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి మండిపడ్డారు. 2019–24 మధ్య అసలు మద్యం స్కామ్ ఎక్కడ జరిగిందో చెప్పాలని సూటిగా ప్రశ్నించారు. భేతాళ కథలు సృష్టించి.. జరగని స్కామ్‌ను జరిగినట్లు చిత్రీకరించి.. ప్రలోభపెట్టి, బెదిరించి, భయపెట్టి లొంగదీసుకున్న వ్యక్తులతో తప్పుడు వాంగ్మూలాలు తీసుకుని.. వాటి ఆధారంగా సంబంధం లేని వ్యక్తులపై తప్పుడు కేసులు పెడుతూ అరాచకంగా వ్యవహరిస్తున్నారంటూ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో మద్యానికి సంబంధించి ఒక్క ఫైలైనా సీఎంవోకు వచ్చినట్లుగానీ.. సంతకం చేసినట్లుగానీ చూపించగలరా? అంటూ సీఎం చంద్రబాబుకు సవాల్ విసిరారు. ఎవరికైనా లాభాలు వచ్చేలా చేస్తే లంచాలు ఇస్తారేమోగానీ.. పన్నులు బాదేసి, పర్మిట్లు రద్దు చేసి, వారి లాభాలు తగ్గించి, రాష్ట్ర ఖజానాకు ఆదాయం పెంచితే ఎవరైనా లంచాలు ఇస్తారా? అంటూ సూటిగా ప్రశ్నించారు. నిజమైన మద్యం స్కామ్‌స్టర్ చంద్రబాబేనని పునరుద్ఘాటించారు. 2014–19 మధ్య చంద్రబాబు మద్యం కుంభకోణానికి పాల్పడి సాక్ష్యాధారాలతో పట్టుబడ్డారని.. ఆ కేసులో ఆయన బెయిల్‌పై ఉన్నారని గుర్తు చేశారు. ఆ కేసును నీరుగార్చడానికే అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడుతున్నారని దుయ్యబట్టారు. అప్పుడు మద్యం కుంభకోణానికి పాల్పడి దోపిడీ చేసిన తరహాలోనే ఇప్పుడూ దోచేస్తున్నారని.. దాన్ని సమర్థించుకోవడానికే 2019–24 మధ్య జరగని మద్యం స్కామ్ జరిగినట్లుగా చిత్రీకరిస్తూ తప్పుడు కేసులు పెట్టి.. సంబంధం లేని వ్యక్తులను వేధిస్తున్నారని మండిపడ్డారు. గురువారం తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో వైఎస్ జగన్ మీడియాతో మాట్లాడారు. సీసీఐ (కాంపిటీషన్ కమిషన్ ఆఫ్ ఇండియా) తీర్పు, 2014–15 మధ్య కేబినెట్ ఆమోదం లేకుండా.. ఆర్థిక శాఖ అనుమతి తీసుకోకుండా మద్యంపై ప్రివిలేజ్ ఫీజును రద్దు చేస్తూ సీఎం చంద్రబాబు మూడు చోట్ల సంతకం చేసిన నోట్ ఫైలు.. 2014–19 మధ్య మద్యం అమ్మకాలు పెరిగినా ప్రభుత్వానికి ఆదాయం తగ్గడం లాంటి వాటిని సాక్ష్యాధారాలతో సహా ఎండగడుతూ టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వ దుర్నీతిని కడిగి పారేశారు. చంద్రబాబు మోసాలను నిలదీస్తూ.. సూపర్ సిక్స్, సూపర్ సెవెన్ ఏమయ్యాయని ప్రశ్నించారు. చంద్రబాబు చెప్పిన 143 హామీలు ఏమయ్యాయని గట్టిగా నిలదీస్తూ.. రెడ్ బుక్ రాజ్యాంగంతో చేస్తున్న అరాచకాలు, అన్యాయాలపై గళమెత్తుతూ జూన్ 4వ తేదీన 'వెన్నుపోటు' దినం నిర్వహించనున్నట్లు ప్రకటించారు. ఎన్నికల ఫలితాలు వచ్చిన రోజు సందర్భంగా ప్రజలతో కలసి, ప్రజల కోసం సామాజికవేత్తలు, యువకులు, రైతులు, మహిళలు, నిరుద్యోగులను మమేకం చేస్తూ కలెక్టర్లకు డిమాండ్ పత్రాలు అందించి నిరసన కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తామన్నారు. ఇందులో అన్ని వర్గాల ప్రజలు పాల్గొనాలని వైఎస్ జగన్ పిలుపునిచ్చారు. మీడియాతో మాట్లాడుతూ ఆయన ఇంకా ఏమన్నారంటే..

పాలనలో ఘోర వైఫల్యం..

ఒక్క అవినీతి మాత్రమే కాదు.. పాలనలో కూడా ఈ ప్రభుత్వం దారుణంగా విఫలమైంది. ఏడాదిలోనే తీవ్ర వ్యతిరేకత పెల్లుబుకుతోంది. అందుకే నెలకో డైవర్షన్ పాలిటిక్స్ చేస్తున్నారు. ప్రజల దృష్టి మళ్లించేందుకు చంద్రబాబు, ఆయన దొంగల ముఠా (ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి, టీవీ 5) రకరకాల పనులు చేస్తున్నారు. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఏర్పడి ఏడాది అవుతున్నా ఒక్కటంటే ఒక్క పథకం అమలు లేదు. మా ప్రభుత్వంలో ప్రవేశపెట్టిన సంక్షేమ పథకాలన్నీ రద్దు చేశారు. మే నెల పూర్తి కావస్తున్నా కూడా చంద్రబాబు ఇస్తానన్న రైతు భరోసా రూ.26 వేలు ఇవ్వలేదు. గత ఏడాది కూడా ఇవ్వలేదు. ఈ ఏడాది ఇప్పటికీ అందలేదు. రైతులకు ఏ పంటకూ గిట్టుబాటు ధర రావడం లేదు. ఇంట్లో ఎంత మంది పిల్లలు ఉంటే అంత మందికీ తల్లికి వందనం పథకం కింద రూ.15 వేల చొప్పున ఎగనామం. ఆడబిడ్డ నిధి రూ.18 వేలు, నిరుద్యోగ యువతకు ఏడాదికి రూ.36 వేలు, 50 ఏళ్లకే ప్రతి మహిళకు రూ.48 వేలు మోసంగా మారాయి. పిల్లలకు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్, వసతి దీవెన లేదు. ఆరోగ్యశ్రీ, ఆరోగ్య ఆసరా లేదు. ఆరోగ్యశ్రీ బకాయిలు పేరుకుపోయి ఏడాది దాటింది. రూ.3,600 కోట్లు బకాయిలు చెల్లించకపోవడంతో పేదలకు వైద్యం అందడం లేదు. ఇంకా మేనిఫెస్టోలో చంద్రబాబు ప్రకటించిన 143 హామీల అమలు ఊసే లేదు. అన్ని రంగాలు తిరోగమనం. స్కూళ్లు, ఆస్పత్రులు అన్నీ నాశనం. ఏడాదిలోనే ప్రజలకు ఏకంగా రూ.15 వేల కోట్ల కరెంటు బిల్లుల షాకిచ్చారు.

లిక్కర్ స్కామ్.. ఫ్యాబ్రికేషన్..

ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో.. చంద్రబాబు తనకు తెలిసిన మాస్టర్ ఆర్ట్‌ను బయటకు తెచ్చారు. వ్యవస్థలను నాశనం చేయడంతోపాటు ప్రశ్నించే గొంతులను నొక్కడానికి రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగాన్ని అమలు చేస్తున్నారు. తాజాగా లిక్కర్ స్కామ్ అంటూ రాజకీయ కక్షకు దిగారు. అసలు స్కామ్ ఎక్కడ జరిగింది? ప్రతి ఒక్కరూ ఆలోచించమని కోరుతున్నా. మీ మనస్సాక్షిని అడగండి. లంచాలు ఎవరైనా ఎందుకు ఇస్తారు? మద్యం ఎక్కువ అమ్మి, అమ్మకాలు పెంచి, దాని వల్ల డిస్టిలరీలకు లాభాలు పెరిగితే లంచాలు ఇస్తారా? లేక పన్నులు పెరిగి, అమ్మకాలు తగ్గిపోతే డిస్టిలరీలు లంచాలు ఇస్తాయా?

అసలు లంచాలు ఎప్పుడిస్తారు..?

మద్యాన్ని ప్రభుత్వమే స్వయంగా అమ్మితే లంచాలు ఇస్తారా? షాపులు తగ్గించి, పర్మిట్ రూమ్‌లు, బెల్టు షాపులను రద్దు చేస్తే లంచాలు ఇస్తారా? లేకప్రైవేటు వ్యక్తులకు లిక్కర్ వ్యాపారం అప్పజెప్పి అడ్డగోలుగా రోజంతా అమ్మి లాభాలు గడిస్తే, డిస్టిలరీలకు ఎక్కువ ఆదాయం వస్తే లంచాలు ఇస్తారా? ఆలోచించండి. పేరుకు లాటరీ ద్వారా మద్యం షాపులను కేటాయించినా తమకు కావాల్సిన వారికే షాపులు దక్కేలా చేశారు. ఇతరులు ఎవరైనా షాపులు దక్కించుకుంటే నిస్సిగ్గుగా 30 శాతం వాటా తీసుకున్నారు. ఎమ్మార్పీ కంటే ఎక్కువకు అమ్ముతున్నారు. ఊరూరా బెల్టు షాపులు ఏర్పాటు చేశారు. రోజంతా యథేచ్ఛగా అమ్ముతున్నారు. చివరకు డోర్ డెలివరీ కూడా చేస్తున్నారు. బెల్టుషాప్‌ల నిర్వహణకు వేలంపాట పాడుతున్నారు. పోలీసులు దగ్గరుండి మద్యం అమ్మిస్తున్నారు. అలా వస్తున్న ఆదాయాన్ని పంచుకుంటున్నారు. అంతే కాకుండా ఏ డిస్టిలరీకి మేలు చేయాలనుకుంటే ప్రైవేటు షాపుల ప్రైవేటు సైన్యంతో ఆ డిస్టిలరీ ఉత్పత్తులకు ఇండెంట్ వేయిస్తారు. ఆ విధంగా ఆ కంపెనీకి మేలు చేస్తున్నారు. ఇది మా హయాంలో జరిగిందా? ఎక్కడైనా ఎమ్మార్పీ కంటే ఎక్కువకు అమ్మారా? మరి లంచాలు ఎవరికి ఇస్తారు? ప్రైవేటు షాపుల చేత, వీరు ఎంపిక చేసుకున్న డిస్టిలరీకి ఎక్కువ ఆర్డర్ ఇస్తే లంచాలు ఇస్తారా? లేక మా హయాంలో మాదిరిగా ప్రతి బాటిల్‌పై క్యూఆర్ కోడ్ పెట్టి దాన్ని అమ్మేటప్పుడు స్కాన్ చేసి ఆటోమేటిక్‌గా అప్‌లోడ్ చేసే విధానం అమలు చేశాం. ఆ డిమాండ్ మేరకు ఆయా డిస్టిలరీలకు ఆర్డర్లు ఇచ్చాం. అలా చేస్తే లంచాలు ఇస్తారా?

రెండు ప్రభుత్వాలు.. మద్యం విక్రయాలు

ఒకసారి రెండు ప్రభుత్వాల హయాంలో మద్యం అమ్మకాలు, వాటి ద్వారా వచ్చిన ఆదాయం చూస్తే.. టీడీపీ హయాంలో ఐఎంఎల్, బీర్ల అమ్మకాల ద్వారా చివరి ఏడాది 2018–19లో రూ.17,341 కోట్ల ఆదాయం వస్తే.. మా ప్రభుత్వ హయాంలో చివరి ఏడాది 2023–24లో వచ్చిన ఆదాయం రూ.25,082 కోట్లు. అదే సమయంలో టీడీపీ హయాంలో కంటే మద్యం అమ్మకాలు తగ్గాయి. అయినా ఆదాయం ఎందుకు పెరిగిందంటే.. పన్నులు వేశాం. ఆ విధంగా రాష్ట్రానికి ఆదాయం తెచ్చాం. టీడీపీ హయాంలో చివరి ఏడాది ఐఎంఎల్ 3.84 కోట్ల కేసులు, బీర్లు 2.77 కోట్ల కేసులు అమ్ముడుపోతే మా ప్రభుత్వ చివరి ఏడాదిలో ఐఎంఎల్ 3.32 కోట్ల కేసులు, బీర్లు 1.12 కోట్ల కేసులు అమ్ముడుపోయాయి.

2014-19 మధ్య మద్యంలో అవినీతి..

చంద్రబాబు ఇప్పుడు చేస్తున్నట్లుగానే కొన్ని డిస్టిలరీలకు మాత్రమే మేలు చేసేలా ప్రైవేటు లిక్కర్ షాప్‌ల నుంచి ఇండెంట్ పెట్టించడం ద్వారా 2014–19 మధ్య కేవలం ఐదు డిస్టిలరీలే రాష్ట్రంలో 69 శాతం మద్యాన్ని సరఫరా చేశాయి. రాష్ట్రంలో 20 డిస్టిలరీలు ఉంటే వాటిలో 14 డిస్టిలరీలకు చంద్రబాబే అనుమతి ఇచ్చారు. మిగిలిన ఆరు వేర్వేరు ప్రభుత్వాల్లో అనుమతి పొందాయి. అంతేకాదు.. మద్యం సేకరణకు ఆ 20 డిస్టిలరీలను లిస్ట్ చేసింది (ఎంప్యానల్) కూడా చంద్రబాబు ప్రభుత్వమే. మేం కొత్తగా ఏ డిస్టిలరీనీ చేర్చలేదు. కొత్తగా ఒక్క డిస్టిలరీకి అనుమతి ఇవ్వలేదు.

మా విధానం సహేతుకమని సీసీఐ తీర్పు..

చంద్రబాబు అండ్ కో కంపెనీలు మా ప్రభుత్వ మద్యం విధానంపై 2022లో కాంపిటీషన్ కమిషన్ ఆఫ్ ఇండియాలో కేసు వేశాయి. ఆ పిటిషన్‌లో ఉన్న అంశాలన్నీ టీడీపీ వాళ్లు అప్పుడూ, ఇప్పుడూ చేస్తున్న అభియోగాలే. అందుకే అందరూ జాగ్రత్తగా చూడాలని కోరుతున్నా. ఆ అభియోగాలు ఏమిటంటే.. కొన్ని బ్రాండ్లను ఉద్దేశపూర్వకంగా తొక్కి పెట్టేశారని, సప్లయ్ ఆర్డర్లలో వివక్ష చూపించారని ఆరోపించారు. సీసీఐ ఆ అభియోగాలన్నింటిపై సుదీర్ఘ విచారణ చేపట్టి సంబంధిత రికార్డులు, సప్లయ్ ఆర్డర్లన్నింటినీ పరిశీలించి 2022 సెప్టెంబర్ 19న చారిత్రాత్మక జడ్జిమెంట్ ఇచ్చింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న మద్యం విధానం పూర్తిగా సహేతుకంగా ఉందని, మా ప్రభుత్వం అనుసరించిన విధానం వల్ల మద్యం అమ్మకాలు తగ్గాయని, అన్ని కంపెనీల మద్యం బ్రాండ్లు కొంటున్నారని, వాటికి సంబంధించిన చెల్లింపులు కూడా సకాలంలో చేస్తున్నారని తీర్పు ఇచ్చింది. సీసీఐ ఇచ్చిన తీర్పులో పేరాగ్రాఫ్ 85, 90, 95, 96, 97, 98, 101లో మొత్తం వివరాలు ఉన్నాయి. సీసీఐ జడ్జిమెంట్ కాపీలు పబ్లిక్ డొమైన్లో ఉంచుతాం.

ఏం విలువ ఉంటుంది?

చంద్రబాబుకు లొంగిపోయిన మరో వ్యక్తి విజయసాయిరెడ్డి. రాజ్యసభ సభ్యుడిగా మరో మూడున్నరేళ్ల టర్మ్ ఉండగానే చంద్రబాబు కూటమికి మేలు చేసేందుకు పదవికి రాజీనామా చేశాడు. వైఎస్సార్‌సీపీకి తగినంత ఎమ్మెల్యేల బలం లేదు.. మళ్లీ రాజ్యసభకు తన అభ్యర్థిని పంపించే అవకాశం ఉండదని, కూటమికి మేలు జరుగుతుందని తెలిసి కూడా ప్రలోభాలకు గురై రాజీనామా చేశారు. అలాంటి వ్యక్తి ఇచ్చే స్టేట్‌మెంట్స్‌కు ఏం విలువ ఉంటుంది?

తప్పుడు సాక్ష్యాలు, వాంగ్మూలాలు, కేసులు..

వాస్తవాలు ఇలా ఉంటే అక్రమ కేసులో భయపెట్టి, బెదిరించి తప్పుడు సాక్ష్యాలు, తప్పుడు వాంగ్మూలాలు సృష్టించి చంద్రబాబు అరాచకంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. బెవరేజెస్ కార్పొరేషన్‌లో పని చేస్తున్న సత్యప్రసాద్ ఒక సాధారణ సూపరింటెండెంట్ స్థాయి ఉద్యోగి. సూపరింటెండెంట్‌లు పదుల సంఖ్యలో ఉంటారు. అనూష ఔట్ సోర్సింగ్‌లో పని చేసిన క్లరికల్ ఉద్యోగి. వాళ్లను బెదిరించి అబద్ధపు వాంగ్మూలాలు ఇప్పించారు. బెవరేజెస్ కార్పొరేషన్ ఎండీగా పని చేసిన వాసుదేవరెడ్డి ఈ ప్రభుత్వం తనను వేధిస్తోందని హైకోర్టులో మూడు సార్లు ముందస్తు బెయిల్ పిటిషన్లు వేశారు. ఆయన్ను బెదిరించి, భయపెట్టి, లొంగదీసుకుని అబద్ధపు వాంగ్మూలం ఇప్పించాక కేంద్ర సర్వీస్‌కు వెళ్లిపోవడానికి ఎన్‌ఓసీ ఇచ్చారు. ఇలాంటి వ్యక్తులు ఇచ్చే స్టేట్‌మెంట్స్‌కు ఏం విలువ ఉంటుంది?

- మరో నిందితుడిగా చెబుతున్న రాజ్ కేసిరెడ్డికి బెవరేజెస్ కార్యకలాపాలతో ఏం సంబంధం? ఐటీ రంగంలో అనుభవం ఉన్న ఆయన ఒక వ్యాపారస్తుడు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాదారులు అనేక మందిలో ఒకరు. అదీ రెండేళ్లు మాత్రమే. అది కూడా కోవిడ్ సమయంలో. ఇక విజయవాడకు వచ్చింది కూడా తక్కువే. ఆయనకు ప్రస్తుత టీడీపీ విజయవాడ ఎంపీతో సన్నిహిత సంబంధాలు ఏ స్థాయిలో ఉన్నాయంటే ఇద్దరూ కలిసి వ్యాపారాలు కూడా చేస్తున్నారు. ఇద్దరూ కలిసి డైరెక్టర్లుగా ఉన్న కంపెనీలు ఉన్నాయి. ఈ వ్యక్తి అయితే టీడీపీతో సన్నిహిత సంబంధాలు కలిగి ఉన్నాడని, సులభంగా ప్రలోభ పెట్టవచ్చని తీసుకొచ్చారు. ఒత్తిడి తీసుకొచ్చి ప్రలోభాలు పెట్టి అప్రూవర్‌గా మారుస్తామన్నారు. అయితే అబద్ధం చెప్పకపోవడం వల్ల నిందితుడిగా చేర్చారని ఆయన స్వయంగా సుప్రీంకోర్టులో కేసు వేశాడు. ఇలా చేయదల్చుకుంటే ఎవరి మీదనైనా భేతాళ విక్రమార్క కథలు అల్లేసి ఏమైనా చెప్పించవచ్చు. బెవరేజెస్ కార్పొరేషన్, లిక్కర్‌తో ఎంపీ మిథున్‌రెడ్డికి ఏం సంబంధం? వాళ్ల నాన్న కనీసం ఈ శాఖ మంత్రి కూడా కాదు. అరెస్టు చేసిన రిటైర్డ్ ఐఏఎస్ కె.ధనుంజయరెడ్డి, మాజీ ప్రభుత్వ అధికారి పి.కృష్ణమోహన్‌రెడ్డికి ఈ కేసుతో ఏం సంబంధం? మద్యానికి సంబంధించి ఒక్క ఫైలు అయినా సీఎంవోకు వచ్చినట్లు, ఒక్క సంతకం అయినా చూపించగలరా? అని సవాల్ విసురుతున్నా చంద్రబాబుకు. ధనుంజయరెడ్డి కనీసం ఎక్సైజ్ శాఖ కూడా చూసేవారు కాదు.

మల్టీ నేషనల్ కంపెనీని అప్రతిష్ట పాలు చేస్తూ..

బాలాజీ గోవిందప్ప మల్టీ నేషనల్ కంపెనీ వికాట్‌లో హోల్‌టైమ్ డైరెక్టర్. 12 దేశాల్లో వాళ్లకు కార్యకలాపాలు ఉన్నాయి. ఆయన అసలు ఏపీలోనే ఉండరు. వికాట్ యూరప్ టాప్ 5 సిమెంట్ కంపెనీల్లో ఒకటి. చంద్రబాబు, ఈనాడు రాతలు, మాటలు చూస్తే.. ఆయనేదో ఖాళీగా ఉన్నాడు, నా పనులు చక్కబెట్టే వారని రాసుకొచ్చారు. నా పనులు చక్కబెట్టడానికి నా కంపెనీ డైరెక్టర్లు, ఉద్యోగులు చాలామంది నాకున్నారు. అసలు వికాట్ అనేది నా కంపెనీనే కాదు. రిలయన్స్‌లో నాకు కొన్ని షేర్లు ఉంటే రిలయన్స్ నాది అయిపోదు. నాకు ఓనర్‌షిప్ ఉన్న కంపెనీలు నాకు ఉంటాయి. దాంట్లో ఎంప్లాయిస్ నాకు ఉంటారు. దాంట్లో డైరెక్టర్స్ నాకు ఉంటారు. నేను ఏదైనా పని చేయించుకోవాలనుకుంటే వాళ్లతో చేయిస్తా. నా వ్యాపారాలకు సంబంధించి. అంతే తప్ప నాది కాని కంపెనీలో డైరెక్టర్లు, బిజీగా ఉండేవాళ్లు నాకెందుకు పని చేస్తారు? ఒక మల్టీ నేషనల్ కంపెనీని అప్రతిష్ట పాలు చేస్తూ తప్పుడు సంకేతాలు పంపుతున్నారు.

స్కామ్‌స్టర్ చంద్రబాబే

మద్యంలో అసలు స్కామ్‌స్టర్ ఎవరంటే చంద్రబాబే. 2014–2019 మధ్య చేసిన లిక్కర్ స్కామ్‌లో చంద్రబాబు బెయిల్‌పై లేరా? ఇది వాస్తవం కాదా? ఆ రోజు చంద్రబాబు చేసిన స్కామ్ మీరే చూడండి..

- రాష్ట్రంలో 4,380 లిక్కర్‌షాపుల కోసం నిర్వహించిన లాటరీ ప్రక్రియను రిగ్గింగ్ చేశారు. తన ఎమ్మెల్యేలు, మంత్రులు, బినామీలు, తన మనుషులు రిగ్గింగ్ చేసి షాపులు ఇప్పించుకున్నారు. ఈ షాపులన్నింటిని ఒక సిండికేట్ మాఫియాగా తయారు చేశారు. వీటికి పక్కనే ఇల్లీగల్‌గా పర్మిట్ రూమ్‌లు ఏర్పాటు చేసి ఏకంగా 43 వేల బెల్ట్‌షాపులు నడిపారు. ఎక్కువ రేటుకు మద్యాన్ని అమ్మారు. అప్పుడు కూడా ఇలాగే ప్రైవేట్ షాపుల సిండికేట్ ఏర్పాటు చేసుకుని తనకు కావాల్సిన డిస్టిలరీలకు మేలు చేసే విధంగా ఆర్డర్స్ చేశారు. తనకు కావాల్సిన కంపెనీలతో ఇండెంట్ ఇప్పించారు. 2015- 2019 మధ్య చంద్రబాబు ప్రభుత్వంలో ఐదు కంపెనీలకే 69 శాతం ఆర్డర్స్ దక్కాయి.
- కొన్ని బ్రాండ్లకు కృత్రిమ డిమాండ్లు సృష్టించారు. 2014 నవంబర్‌లో జీవో 993 ప్రకారం ఏర్పాటైన కమిటీ సిఫార్సులు బేఖాతరు చేస్తూ డిస్టిలరీల కెపాసిటీకి మించి ఉత్పత్తికి చంద్రబాబు ప్రత్యేకంగా సిఫార్సు చేశారు. తరువాత 2012 నుంచి అమలులో ఉన్న ప్రివిలేజ్ ఫీజును రద్దు చేసి ప్రైవేటు వైన్‌షాప్‌లు, బార్లకు లబ్ధి చేకూర్చారు. అందుకోసం 2015 డిసెంబర్ 11న జీవోను విడుదల చేశారు. ఇందుకు సంబంధించిన నోట్‌ఫైల్‌లో స్వయంగా చంద్రబాబే సంతకం చేశారు. క్యాబినెట్ అనుమతి లేకుండా మూడుసార్లు చంద్రబాబు సంతకం చేశారు. దీని వల్ల ప్రభుత్వ ఖజానాకు రూ.5 వేల కోట్లకు పైగా నష్టం వాటిల్లింది. ప్రభుత్వ ఆదాయానికి నష్టం చేకూర్చుతూ చంద్రబాబు సంతకం చేసిన ఫైల్‌ను కాగ్ కూడా తప్పుబట్టింది. ఇవన్నీ ఉన్నాయి కాబట్టే చంద్రబాబుపై బలమైన కేసు నమోదైంది. ఆ కేసులో ఇప్పుడు బెయిల్‌పై ఉన్నారు. దాన్ని కప్పిపుచ్చుకుంటూ ఇప్పుడు అక్రమ కేసులు నమోదు చేయిస్తున్నారు. తన ట్రేడ్ మార్క్ పాలసీ ప్రకారం స్కామ్‌లు చేస్తూ వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలో కుంభకోణం జరిగినట్లు చూపించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

ఈ బ్రాండ్లు ఎప్పుడైనా చూశామా?

ఇప్పుడు చంద్రబాబు అమ్ముతున్న బ్రాండ్లు ఏమిటి? ఈ బ్రాండ్ల ఫొటోలు ఎప్పుడన్నా చూశారా? సుమో.. కేరళా మాల్ట్ ఎప్పుడన్నా చూశారా? షార్ట్ విస్కీ ఎప్పుడన్నా చూశారా? బెంగళూరు విస్కీ.. బెంగళూరు బ్రాందీ.. రాయల్ ల్యాన్సర్ విస్కీ.. ఓల్డ్ క్లబ్.. గుడ్ ఫ్రెండ్స్ అంట.. ఎప్పుడూ చూడని బ్రాండ్లు కాదా ఇవి? ఏ శాస్త్రీయత ఆధారంగా ఈ ఆర్డర్లు ప్లేస్ చేస్తున్నారు? ఇవన్నీ ప్రైవేటు మాఫియా చేత.. తన ప్రైవేటు షాపులు.. తనకు కావాల్సిన డిస్టిలరీస్‌కు మేలు చేసేందుకు.. ఇండెంట్లు పెడుతున్నారు. ఇలాంటి ఊరూ పేరూ లేని బ్రాండ్లు కావాలని ఎవరన్నా అడుగుతారా?

ధరలు తగ్గిస్తానని చెప్పి..

చంద్రబాబు తానొస్తే ధరలు తగ్గిస్తానన్నాడు.. తగ్గించింది లేదు కానీ షాపులు తన మాఫియా చేతుల్లో పెట్టిన తర్వాత.. ప్రాసెస్ అంతా పూర్తయ్యాక వారికిచ్చే కమీషన్ పెంచాడు. ఇది స్కాం కాదా? ఎమ్మార్పీ కన్నా ఎక్కువకు అమ్ముతున్నారు. విలేకరులు గ్రామాల్లోకి వెళ్లి ఎంక్వైరీ చేయండి. ఇది స్కాం కాదా? రూ.99కే లిక్కర్ ఇస్తానని క్వాలిటీ గతంలో కంటే ఒక లెవల్ తగ్గించి అమ్ముతున్నారు. ఆ చీపెస్ట్ చీప్ లిక్కర్ కూడా పొరుగు రాష్ట్రాల్లో రూ.10 తక్కువ.

అన్నీ పబ్లిక్ డొమైన్‌లో..

చంద్రబాబు హయాంలో లిక్కర్‌లో దోపిడీకి సంబంధించి వివరాలు పబ్లిక్ డొమైన్‌లో పెడుతున్నాం. వైఎస్సార్ సీపీ హ్యాష్ ట్యాగ్.. వైఎస్సార్ సీపీ ట్విట్టర్ హ్యాండిల్‌లో నా పర్సనల్ ట్విట్టర్ హ్యాండిల్‌లో 22 పేజీల డాక్యుమెంట్ పెడతాం. ఇది అందరికీ అందుబాటులో ఉంటుంది. డౌన్ లోడ్ చేసుకోండి. మద్యం అక్రమాలు, రెడ్ బుక్ మీద కూడా ఇంగ్లిష్, తెలుగు వెర్షన్ కాపీలు పెడతాం.

కూటమి ప్రభుత్వ అనైతిక పర్వం

చంద్రబాబు సారథ్యంలో కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చాక జరిగిన హత్యలు 390. హత్యలు, హత్యాయత్నాలు, దాడులకు గురైన వైఎస్సార్ సీపీ, నాయకులు, కార్యకర్తలు 766 మంది. వైఎస్సార్ సీపీ నాయకులు, కార్యకర్తలపై అక్రమ కేసులు 2,466. జైలుకు వెళ్లిన వైఎస్సార్ సీపీ నాయకులు, కార్యకర్తలు 500 మంది. అక్రమ కేసులు నమోదైన సోషల్ మీడియా యాక్టివిస్టులు 440 మంది. కేసులు నమోదై జైలుకు వెళ్లిన సోషల్ మీడియా యాక్టివిస్టులు 79 మంది. దాడులకు గురైన జర్నలిస్టులు 11 మంది. జర్నలిస్టులపై అక్రమ కేసులు 63. మహిళలపై లైంగిక దాడులు, అత్యాచారాలు 198. ప్రజాసంఘాల నాయకులపై అక్రమ కేసులు 73. జైలుకు వెళ్లిన ప్రజాసంఘాల నాయకులు 2. జైళ్లకు వెళ్లిన జర్నలిస్టులు 8 మంది.

అధికారులకు వేధింపులు

టీడీపీ పాలనలో వేధింపులకు గురైన అధికారులు 199 మంది. వారిలో ఏఎస్పీలు 27, డీఎస్పీలు 42, సీఐలు 119 మంది. ఐపీఎస్‌లు డీజీ ర్యాంకు అధికారి.. పీఎస్ఆర్ ఆంజనేయులు, డీజీ ర్యాంక్ దళిత అధికారి సునీల్ కుమార్, అడిషనల్ డీజీ ర్యాంకు అధికారి సంజయ్ ఐపీఎస్, సీనియర్ ఆఫీసర్, ఐజీ ర్యాంక్ కాంతిరాణా టాటా, ఐజీ ర్యాంక్ ఆఫీసర్ విశాల్ గున్నీ, ఐజీ ర్యాంకు అధికారి రఘురామిరెడ్డి, రవిశంకర్ రెడ్డి, నిశాంత్ రెడ్డి ఐపీఎస్‌లు, ఐపీఎస్ అధికారి పి.జాషువా వేధింపులకు గురయ్యారు. మరో రిటైర్డ్ అధికారి విజయ్‌పాల్‌ను అక్రమంగా అరెస్టు చేశారు. పార్టీ ట్విట్టర్ హ్యాండిల్, నావ్యక్తి గత ట్విట్టర్ హ్యాండిల్‌లో కూడా ఈ సమాచారాన్ని అప్ లోడ్ చేస్తాం.

మచ్చలేని అధికారులు..

ధనుంజయరెడ్డి ఒక మచ్చలేని ఆఫీసర్. రిటైర్డ్ ఐఏఎస్. పాపం ఆయన కుమారుడికి పెళ్లి సంబంధాలు చూస్తుంటే తీసుకొచ్చి జైల్లో పెట్టారు. కృష్ణమోహన్ అన్న కుమార్తెకు ఇటీవలే పెండ్లి ఖాయమైంది. బాలాజీ గోవిందప్ప తన కుమార్తె పెళ్లి ప్రయత్నాల్లో ఉన్నారు. ఇంకో అధికారి పీఎస్ఆర్ ఆంజనేయులును తీసుకొచ్చి జైల్లో పెట్టారు. సునీల్ కుమార్ డీజీ స్థాయి దళిత ఐపీఎస్ అధికారి. ఆయన్ను సస్పెండ్ చేసి హరాస్ చేస్తున్నారు. సంజయ్ అడిషనల్ డీజీ, దళిత ఆఫీసర్. ఆయన్ను సస్పెండ్ చేసి కేసులు పెట్టారు. విజయ్‌పాల్‌ను తప్పుడు కేసులతో అరెస్టు చేశారు. కాంతిరాణా టాటా, విశాల్ గున్నీ సీనియర్ ఐపీఎస్‌లు ఇద్దరినీ సస్పెండ్ చేశారు. ఐపీఎస్ అధికారి జాషువాపై కేసులు పెట్టి వేధిస్తున్నారు. రఘురామిరెడ్డి ఐజీ, ఐపీఎస్. రిషాంత్ రెడ్డి ఎస్పీ, ఐపీఎస్. వీరికి పోస్టింగులు లేవు. దాదాపు 199 మంది పోలీసు అధికారులకు కూటమి ప్రభుత్వం పోస్టింగ్‌లు ఇవ్వకుండా వీఆర్‌లో పెట్టింది. ప్రభుత్వమే స్వయంగా అసెంబ్లీకి దీన్ని వెల్లడించింది. నిజం చెప్పాలంటే రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు అప్రకటిత ఎమర్జెన్సీ కొనసాగుతోంది. అందుకే ఐఏఎస్‌లే కాదు, ఐపీఎస్‌లు కూడా మీటింగ్ పెట్టుకోవాలి.

వైఎస్ జగన్ శ్వేతపత్రం

2019–24 మధ్య ఐదేళ్లలో వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం మొత్తం రూ.3,32,671 కోట్ల అప్పు చేస్తే, చంద్రబాబు కేవలం ఈ 12 నెలల్లోనే రూ.1,37,546 కోట్ల అప్పు చేశారు. అంటే వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం ఐదేళ్లలో చేసిన అప్పుల్లో ఏకంగా 41 శాతం.. చంద్రబాబు ఒక్క ఏడాదిలోనే చేశాడు.

అప్పుల కుప్పలు

ఉర్సా కంపెనీ. ఊరూ పేరూ లేదు. అలాంటి సంస్థకు విశాఖపట్నంలో రూపాయికి ఎకరం చొప్పున రూ.3 వేల కోట్ల విలువైన భూమి ఇస్తున్నారు. దానికి కేబినెట్‌లో క్లియర్ చేశారు. ఆ కంపెనీ యజమాని నారా లోకేశ్‌కు స్నేహితుడు. ఇంకా లులూ సంస్థకు మాల్ కట్టడానికి రూ.2 వేల కోట్ల విలువైన భూమి అప్పనంగా ఇస్తున్నారు. దాన్ని ఎల్లో మీడియా చూపదు. రాయదు.

పప్పుబెల్లాల పంపిణీ

''సెకీ' ఒప్పందానికి సన్మానం అంటూ ఈనాడులో ఒక స్టోరీ! సెకీ ఛైర్మన్‌ను తొలగించడానికి కారణం.. జగన్ ప్రభుత్వంతో చేసుకున్న ఒప్పందమేనట! ఏపీ ప్రభుత్వం సెకీతో చేసుకున్న ఒప్పందం 2021 డిసెంబర్ 1న కాగా ఇప్పుడు తొలగించిన సెకీ సీఎండీ 2023 జూన్ 13న నియమితులయ్యారు. అంతకు రెండేళ్ల ముందు మా ప్రభుత్వం సెకీతో ఒప్పందం చేసుకుంది. మరి ఆయన్ను తీసేస్తే మా ప్రభుత్వంతో ఏం సంబంధం?

మాకేం సంబంధం?

మనం చేసుకున్న సెకీ ఒప్పందం మేరకు యూనిట్ విద్యుత్ ధర రూ.2.49. చంద్రబాబు యాక్సిస్‌తో ఒప్పందం వల్ల ఇంతకంటే రూ.2.11 ఎక్కువగా చెల్లించాలి. ఈ వ్యత్యాసం వల్ల రూ.11 వేల కోట్ల భారం పడింది. మా ప్రభుత్వం ఒప్పందం వల్ల, ప్రభుత్వానికి 7 వేల మెగావాట్లకు అంటే 17 మిలియన్ యూనిట్లకు ఏటా రూ.3,587 కోట్లు చొప్పున 25 ఏళ్లలో రూ.89,675 కోట్లు ఆదా అవుతుంది.

సెకీ నికార్సైన ఒప్పందం

అమరావతిలో ఐదు ఐకానిక్ టవర్ల కోసం 2018లో టెండర్లు పిల్చినప్పుడు అప్పుడు వాటి విలువ రూ.2,271.14 కోట్లు కాగా, ఇప్పుడు మిగిలిపోయిన పనుల విలువను ఏకంగా 105 శాతం పెంచి రూ.4,668.82 కోట్లకు తీసుకెళ్లారు. ఒక్కో చదరపు అడుగు వ్యయం రూ.8,931. ఆ టవర్లు దేనితో కడుతున్నారు? బంగారంతో కడుతున్నారా? వెండితో పూతలు వేస్తున్నారా? ఇదే ప్రభుత్వం వేరే చోట్ల పనులకు ఇస్తున్న మొత్తం అన్ని పనులతో కలిపి చదరపు అడుగుకు రూ.2,500 మాత్రమే.

ఐకానిక్ అవినీతి

గజ దొంగల ముఠా దోపిడీ

రాష్ట్రం అతలాకుతలం

వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్ మండిపాటు

సాక్షి, అమరావతి : చంద్రబాబు, ఆయన గజ దొంగల ముఠా దోపిడీతో రాష్ట్రం అతలాకుతలమైపోతోందని వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి మండిపడ్డారు. ఏడాదిలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక పరిస్థితి దారుణంగా దిగజారిందని, ఓ వైపు అప్పులు విపరీతంగా పెరుగుతుంటే.. మరో వైపు ఆదాయం తగ్గిపోతోందని ఎత్తి చూపారు. ప్రభుత్వానికి తగ్గిన ఆదాయం చంద్రబాబు గజ దొంగల ముఠా జేబుల్లోకి వెళ్తోందని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. కాగ్ (కంప్ట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్) నివేదికలో ఎక్కడా ఏపీలో అభివృద్ధి, సంక్షేమం జాడ కనిపించలేదన్నారు. గురువారం తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. ఎన్నికలప్పుడు సంపద సృష్టిస్తా.. సంక్షేమం పంచుతానని చంద్రబాబు గొప్పగా డైలాగులు కొట్టారని గుర్తు చేశారు. కానీ అధికారంలోకి వచ్చాక ఏడాదిగా ప్రజలను వంచించడం.. ప్రభుత్వ ఖజానాను కొల్లగొట్టి బినామీలకు పంచి పెట్టడంతో సరిపోయిందన్నారు. ఇసుక నుంచి సిలికా వరకు సహజ వనరులను మింగేస్తున్నారని తూర్పారబట్టారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ పన్నులు, పన్నేతర ఆదాయం వృద్ధి చెందుతుంటే.. ఏపీలో మాత్రం ఆశించిన స్థాయిలో రాబడి లేదని చెప్పారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ పాలనలో రాష్ట్రం శ్రీలంక అవుతుందని దుర్మార్గపు ప్రచారం చేశారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. గత ప్రభుత్వం ఐదేళ్లలో చేసిన అప్పుల్లో.. చంద్రబాబు ఒక్క ఏడాదిలోనే 41 శాతం అప్పులు చేశారని ఎత్తిచూపారు. ఈ సమావేశంలో వైఎస్ జగన్ ఇంకా ఏమన్నారంటే..

నాణేనికి రెండో వైపు ఇలా..

- రాష్ట్రంలో ప్రస్తుత రాజకీయ పరిణామాలు, వివిధ అంశాలపై నాణానికి రెండో వైపున ఏం జరుగుతుందో చూపించే ప్రయత్నం చేస్తున్నా. ఎందుకంటే మన యుద్ధం కేవలం చంద్రబాబుతో మాత్రమే కాదు. చెడిపోయిన ఎల్లో మీడియాతో కూడా యుద్ధం చేస్తున్నాం. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో కోవిడ్ వంటి మహమ్మారిని రెండేళ్లు ఎదుర్కోవాల్సి వచ్చింది. అయినా రాష్ట్రాన్ని గొప్పగా నడిపాం. అలా చేస్తూనే సంక్షేమం, అభివృద్ధి చూపాం. ప్రజల కొనుగోలు శక్తి పెరిగింది. పెట్టుబడులు కూడా పెరిగాయి.
- అదే చంద్రబాబు ఏడాది పాలన చూస్తే.. కాగ్ నివేదిక గమనిస్తే.. ఎక్కడా అభివృద్ధి, సంక్షేమం లేనే లేదు. చంద్రబాబు పాలనంతా కూడా ఈ ఏడాది మోసాలతో సాగింది. ప్రజలకు ఇచ్చిన హామీలన్నీ ఎగరగొట్టారు. రాష్ట్ర సొంత ఆదాయం (ఎస్‌ఓఆర్).. పన్ను, పన్నేతర ఆదాయం రెండూ గమనిస్తే ప్రభుత్వ పనితీరు దారుణంగా ఉంది. కేవలం 3.08 శాతం మాత్రమే గ్రోత్‌రేట్ కనిపిస్తోంది. అందుకు కారణం ప్రజల కొనుగోలు శక్తి, పెట్టుబడులు తగ్గాయి.
- ఇదే సమయంలో దేశంలో దాన్ని చూస్తే, గ్రాస్ టాక్స్ రెవెన్యూస్, నాన్ టాక్స్ రెవెన్యూస్‌లో ఏకంగా 13.76 శాతం వృద్ధి కనిపిస్తోంది. ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరి నాటికి ఆ ఆదాయం రూ.36,97,545 కోట్లు. అదే గత ఏడాది ఫిబ్రవరి నాటికి ఆ ఆదాయం రూ.32,50,181 కోట్లు. మన రాష్ట్ర ఆదాయంలో అంత తక్కువ పెరుగుదలకు కారణం ఆ ఆదాయం రాష్ట్ర ఖజానాకు కాకుండా చంద్రబాబునాయుడు, ఆయన గజదొంగల ముఠా జేబుల్లోకి వెళ్లడమే.

విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందంలో అవినీతి

- రాష్ట్రంలో అవినీతి తారస్థాయికి చేరిందని చెప్పడానికి మరో ఉదాహరణ యాక్సిస్ ఎనర్జీ వెంచర్ ఇండియా కంపెనీతో చంద్రబాబు ప్రభుత్వం చేసుకున్న ఒప్పందం. ఇది ఏకంగా రూ.11 వేల కోట్ల స్కామ్. యాక్సిస్ సంస్థ నుంచి 400 మెగావాట్ల పవర్, వారి పీఎల్ఎఫ్ ప్రకారం ఏడాదికి 10 కోట్ల యూనిట్లు, యూనిట్ రూ.4.60 చొప్పున కొనుగోలు చేయడానికి ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. అలా 210 కోట్ల యూనిట్లు కొంటున్నారు. ఒక్కో యూనిట్ ధర రూ.4.60. అదే మా హయాంలో మేము సెకీతో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం యూనిట్ విద్యుత్ రూ.2.49 మాత్రమే. అంటే ఒక్కో యూనిట్‌కు చంద్రబాబు ప్రభుత్వంలో అదనంగా రూ.2.11 చెల్లిస్తున్నారు. ఈ లెక్కన 210 కోట్ల యూనిట్లకు రూ.440 కోట్ల చొప్పున 25 ఏళ్లకు పడే భారం రూ.11 వేల కోట్లు.
- ఇది ఇచ్చేటప్పుడు చంద్రబాబు తెలివిగా బీబీబీ (బండ్లింగ్, బ్యాంకింగ్, బ్యాలెన్సింగ్) అన్న ప్రస్తావన తెచ్చారు. అంటే 4 గంటల పీక్ అవర్ అని చెప్పి, మొత్తం 24 గంటలకు యూనిట్ రూ.4.60కి కొంటూ స్కామ్ చేస్తున్నారు. ఈ మధ్య సెకీ పలు సంస్థలతో చేసుకున్న ఒప్పందం ప్రకారం యూనిట్ విద్యుత్ ధర కేవలం రూ.3.53 మాత్రమే. వాటిలో ఎన్టీపీసీ, రిలయెన్స్ సంస్థలు ఉన్నాయి. ఆ ధర లెక్క వేసుకున్నా రూ.1.07 ఎక్కువ ధర చెల్లిస్తున్నట్లే. ఆ విధంగా చంద్రబాబు స్కామ్‌లు చేస్తున్నారు.

స్కామ్‌లలో పరాకాష్ట.. అమరావతి నిర్మాణం

- స్కామ్‌లలో పరాకాష్ట అమరావతి పనుల్లో అవినీతి వ్యవహారం. ఆ పనులకు సంబంధించి 2018లో టెండర్ల విలువ రూ.41,170.78 కోట్లు కాగా, అందులో అప్పుడు రూ.5,587.28 కోట్ల విలువైన పనులు జరిగాయి. ఇంకా రూ.35,583 కోట్ల పనులు మిగిలాయి. వాటిని రద్దు చేసి, మిగిలిన పనుల అంచనాలు విపరీతంగా పెంచి ఇప్పుడు దోపిడీ చేస్తున్నారు.
- అందుకోసం గతంలో మా ప్రభుత్వం అమలు చేసిన జుడీషియల్ రివ్యూ విధానాన్ని, రివర్స్ టెండరింగ్ విధానాన్ని రద్దు చేశారు. ఈ స్కామ్‌లో తమ సదుపాయం కోసం మొబిలైజేషన్ అడ్వాన్స్ విధానం తీసుకొచ్చారు. మా హయాంలో అది లేదు. కానీ, చంద్రబాబు దాన్ని తీసుకొచ్చి, టెండర్ ఇవ్వగానే 10 శాతం అడ్వాన్స్ ఇచ్చి, అందులో 8 శాతం కమీషన్ తీసుకుంటున్నారు. ఐదు ఐకానిక్ టవర్లను ఒక్కో చదరపు అడుగు వ్యయం రూ.8,931తో నిర్మిస్తున్నారు.
- సచివాలయం.. అసెంబ్లీలు ఆరు బ్లాకుల్లో 6 లక్షల చదరపు అడుగుల భవనాల్లో ఉన్నాయి. ఇవి ఉండగానే కొత్త సచివాలయం, అసెంబ్లీ, హెచ్‌వోడీ ఆఫీసులు 53,57,389 చదరపు అడుగులతో నిర్మిస్తారట. నిజానికి సచివాలయం, అసెంబ్లీ, హెచ్‌వోడీ భవనాలతో కలుపుకుని అంతా 12 వేల మంది వరకు ఉద్యోగులు ఉంటారు. ఈ లెక్కన కొత్తగా 53,57,389 చదరపు అడుగులతో నిర్మాణం మీ కమీషన్ల కోసం కాదా?

సెల్ఫ్ ఫైనాన్స్ మోడల్ అంటూ.. అన్నీ అప్పులే

- అమరావతి సెల్ఫ్ ఫైనాన్స్ మోడల్ అని అందరినీ మభ్య పెడుతూ, చంద్రబాబు చేస్తున్న అప్పులు ఆకాశాన్ని అంటుతున్నాయి. ప్రపంచ బ్యాంకు, ఏడీబీ నుంచి రూ.15 వేల కోట్లు, హడ్కో నుంచి రూ.11 వేల కోట్లు, కేఎఫ్‌డబ్ల్యూ (జర్మనీ) బ్యాంక్ నుంచి రూ.5 వేల కోట్లు, సీఆర్‌డీఏ బాండ్ల నుంచి రూ.21 వేల కోట్లు.. ఇలా ప్రస్తుతానికి రూ.52 వేల కోట్ల అప్పులు చేస్తున్నారు. ఇవి కాక ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం బడ్జెట్ నుంచి మరో రూ.6 వేల కోట్లు కేటాయించారు. మరి ఎక్కడ సెల్ఫ్ ఫైనాన్స్ మోడల్?
- ఇప్పటికే ఉన్న 50 వేల ఎకరాలకు సంబంధించే ఈ మధ్య ఫైనాన్స్ కమిషన్‌కు చంద్రబాబు ప్రజెంటేషన్ ఇచ్చి, రూ.77 వేల కోట్లు కావాలని అడిగారు. ఈ లెక్కన అమరావతి కోసం చేస్తున్న, చేయబోతున్న ఖర్చు ఎన్ని లక్షల కోట్లు దాటుతుందో మనకే అర్థమవుతుంది. ఇవి కాక మళ్లీ 50 వేల ఎకరాలు సేకరించి అమరావతిని విస్తరిస్తారట ఈ పెద్దమనిషి! అమరావతి విస్తరణకు మరో 50 వేల ఎకరాలు కావాలంటున్నాడు. మరి ఈ పనులకు ఎన్ని లక్షల కోట్లు కావాలి? అది అయిపోయే సరికి రూ.2, 3 లక్షల కోట్ల మొత్తం ఎన్ని లక్షల కోట్లు అవుతుంది?
- ఇన్నిన్ని అప్పులు తెచ్చి, ఇన్నిన్ని స్కాములు చేసే బదులు.. అయ్యా చంద్రబాబూ.. నీ సొంత లాభాలు పక్కన పెట్టి.. నీ సొంత బినామీల ఆస్తులు పెంచుకునే కార్యక్రమం పక్కన పెట్టి.. రాష్ట్ర ప్రజల గురించి ఆలోచించండి. కావాలంటే విజయవాడ–గుంటూరు మధ్య ఎన్‌హెచ్ దగ్గర్లో నాగార్జున యూనివర్సిటీలోనో, లేదంటే విజయవాడ–గుంటూరు మధ్య ఓ 500 ఎకరాలు తీసుకుని నువ్వు కట్టాల్సిన బిల్డింగ్‌లు ఏవో కట్టు. రీజనబుల్‌గా ఏదో సైజ్‌లో అయిపోతుంది. గుంటూరు–విజయవాడ ఎప్పుడైనా కలిసిపోతాయి.
- ఇప్పటికే నువ్వు చేసిన పనికి విజయవాడ, గుంటూరుల్లో రియల్ ఎస్టేట్ ఢమాలైంది. మా హయాంలో విజయవాడ నుంచి మచిలీపట్నం దాకా రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం పెరిగింది. మచిలీపట్నంలో పోర్టు కట్టాం. మెడికల్ కాలేజీ నిర్మించాం. విజయవాడ–గుంటూరు మధ్య రాజధాని కడితే రేట్లు పెరుగుతాయి.

సచివాలయం.. అసెంబ్లీ విషయానికి వస్తే ఇప్పటికే అవి ఆరు బ్లాకుల్లో 6 లక్షల చదరపు అడుగుల భవనాల్లో ఉన్నాయి. ఇవి ఉండగానే కొత్త సచివాలయం, అసెంబ్లీ, హెచ్‌వోడీ ఆఫీసులు కడతారట. వాటి కోసం 53,57,389 చదరపు అడుగులతో నిర్మాణాలు చేస్తారట. నిజానికి సచివాలయం, అసెంబ్లీ, హెచ్‌వోడీ భవనాలతో కలుపుకుని అంతా 12 వేల మంది వరకు ఉద్యోగులు ఉంటారు. వారు ఇప్పటికే 6 లక్షల చదరపు అడుగుల భవనాల్లో పని చేస్తున్నారు. మరి కొత్తగా 53,57,389 చదరపు అడుగులతో నిర్మాణం ఎందుకు? అంటే, ఆ పనులు నిరంతరం జరగాలి. ఆ మేరకు కమీషన్లు రావాలి.

ఇప్పటికే కట్టిన అసెంబ్లీ వ్యయం రూ.180 కోట్లు, సచివాలయ వ్యయం రూ.300 కోట్లు.. రెండూ గంగపాలైనట్లే. హైకోర్టు నిర్మాణ వ్యయం రూ.173 కోట్లు.. అలా మొత్తం రూ.600 కోట్లు వెచ్చించారు. కొత్త భవనాలు కట్టాలనుకున్నప్పుడు ఈ రూ.600 కోట్లు ఎందుకు ఖర్చు చేసినట్లు? ఈ నిర్ణయాలు సమంజసం అని ఎలా చెబుతారు? అప్పులు తెచ్చి భవనాలు కట్టి, ప్రజలపై భారం మోపడం ఎందుకు? ఒక్కో చదరపు అడుగు నిర్మాణ వ్యయం ఏకంగా రూ.8,900. సాధారణంగా ఒక్కో చదరపు అడుగుకు రూ.4,500 పెడితే హైదరాబాద్, బెంగళూరు లాంటి నగరాల్లోనే ఫైవ్ స్టార్ వసతులతో భారీ అపార్ట్‌మెంట్లు దొరుకుతాయి.

హైదరాబాద్‌లో ఇటీవల కొత్త సచివాలయం 8.58 లక్షల చదరపు అడుగుల్లో రూ.600 కోట్లతో కట్టారు. దాంతో పాటు, హెచ్ఓడీ ఆఫీసులు కూడా తరలించారు. మరి ఇక్కడ 53.57 లక్షల చదరపు అడుగుల భవనాలు ఎందుకు? అమరావతిలో రోడ్ల నిర్మాణ వ్యయం కూడా దారుణం. ఫోర్ లేన్ల జాతీయ రహదారుల నిర్మాణం కోసం కిలోమీటరు వ్యయం రూ.11.16 కోట్ల నుంచి రూ.14.42 కోట్లు ఉంటుంది. అదే అమరావతిలో కిలోమీటరు రోడ్డుకు రూ.50–60 కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నారు.

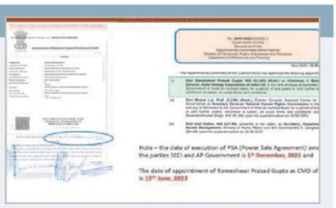
రాజధాని అమరావతికి ఇప్పటికే ఉన్న 50 వేల ఎకరాలు ఈ పెద్దమనిషికి సరిపోదట. ఇంకో 50 వేల ఎకరాలు కావాలట. ఇన్నిన్ని అప్పులు తెచ్చి, ఇన్నిన్ని స్కాములు చేసే బదులు.. విజయవాడ–గుంటూరు మధ్య ఎన్‌హెచ్ దగ్గర్లో నాగార్జున యూనివర్సిటీలోనో, లేదంటే విజయవాడ–గుంటూరు మధ్య ఓ 500 ఎకరాలు తీసుకుని నువ్వు కట్టాల్సిన బిల్డింగ్‌లు ఏవో కట్టు. అప్పుడు గుంటూరు–విజయవాడ కలిసిపోతాయి. రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం పెరుగుతుంది.

ఇదే చంద్రబాబు గతంలో అమరావతిలో నిర్మాణాలు చేసి, లంచాలు తీసుకుని దొరికిన సందర్భం ఉంది. అందుకు చంద్రబాబుకు ఆదాయపు పన్ను శాఖ నోటీసు కూడా ఇచ్చింది. చంద్రబాబు పీఏ పెండ్యాల శ్రీనివాసరావు కన్ఫెషన్ స్టేట్‌మెంట్ కూడా ఉంది. కేసు ఎదుర్కొంటున్నాడు. అయినా ఏమాత్రం జంకు లేకుండా మళ్లీ యథేచ్ఛగా దోపిడీ చేస్తున్నాడు. – వైఎస్ జగన్

అసలు వీరు మనుషులేనా?

ఎల్లో మీడియాపై వైఎస్ జగన్ ఆగ్రహం

- మన ప్రభుత్వం, చంద్రబాబు ప్రభుత్వం చేసుకున్న ఒప్పందాల మధ్య వ్యత్యాసం స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నా ఈనాడు వక్రభాష్యం చెబుతోంది. 'సెకీ' ఒప్పందానికి సన్మానం అని కథనం. సెకీ ఛైర్మన్‌ను తొలగించడానికి కారణం, జగన్ ప్రభుత్వంతో చేసుకున్న ఒప్పందం అట! ఏపీ ప్రభుత్వం సెకీతో చేసుకున్న ఒప్పందం డిసెంబర్ 1, 2021 కాగా, ఇప్పుడు తొలగించిన సెకీ సీఎండీ జూన్ 13, 2023లో నియమితులయ్యారు. రామేశ్వర్‌ప్రసాద్ గుప్తా అనే వ్యక్తి 2023లో సీఎండీగా వచ్చారు. అంతకు రెండేళ్ల ముందు మా ప్రభుత్వం సెకీతో ఒప్పందం చేసుకుంది. ఇప్పుడు ఆయన్ను తీసేస్తే మా ప్రభుత్వంతో ఏం సంబంధం? ఇదెలా ఉందంటే.. దున్నపోతు ఈనిందంటే దూడను కట్టేయమన్నట్లుగా ఉంది. దీన్నిబట్టి ఈనాడు స్థాయి టాయిలెట్ పేపర్‌కు ఎక్కువ.. టిష్యూ పేపర్‌కు తక్కువ అనిపిస్తుంది. అసలు వీరు మనుషులేనా? అంతా మాఫియా రాజ్యం. ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి, టీవీ5.. మీడియా అని చెప్పుకోవడానికి సిగ్గు పడాలి.
- రాష్ట్రంలో స్కామ్‌లు దారుణంగా జరుగుతున్నా, ఎల్లో మీడియాలో అస్సలు కనిపించవు. ఉర్సా కంపెనీ. ఊరూ పేరూ లేదు. అలాంటి సంస్థకు విశాఖపట్నంలో రూపాయికి ఎకరం చొప్పున రూ.3 వేల కోట్ల విలువైన భూమి ఇస్తున్నారు. దానికి కేబినెట్‌లో క్లియర్ చేశారు. ఆ కంపెనీ యజమాని నారా లోకేశ్‌కు స్నేహితుడు. ఇంకా లులూ సంస్థకు మాల్ కట్టడానికి రూ.2 వేల కోట్ల విలువైన భూమి అప్పనంగా ఇస్తున్నారు. దాన్ని ఎల్లో మీడియా చూపదు. రాయదు. ఈ రోజు రాష్ట్రంలో ఇసుక, లిక్కర్, సిలికా, మైనింగ్, క్వార్ట్ జ్ ఎక్కడికక్కడ యథేచ్ఛగా దోపిడీ. ఇసుకను మొత్తం దోచేస్తున్నారు. ప్రభుత్వానికి ఒక్క రూపాయి కూడా రావడం లేదు. మా ప్రభుత్వ హయాంలో రూ.750 కోట్ల ఆదాయం వచ్చింది. మేము దిగిపోయే ముందు వర్షాకాలం వస్తోందని 80 లక్షల టన్నుల ఇసుక స్టాక్ పెడితే, చంద్రబాబు అండ్ గ్యాంగ్ రెండు నెలల్లో మొత్తం దోచేసింది.

సెకీతో వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం యూనిట్ విద్యుత్‌ను రూ.2.49కు కొనుగోలు చేస్తూ 2021, డిసెంబర్ 1న ఒప్పందం చేసుకుంటే.. సెకీ ఎండీగా రామేశ్వర్ ప్రసాద్ గుప్తాను 2023, జూన్ 13న కేంద్రం నియమించింది. ఈ లెక్కన సెకీతో వైఎస్సార్‌సీపీ కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం వల్లే రామేశ్వర్ ప్రసాద్ గుప్తాను ఎండీ పదవి నుంచి తొలగించిందనేది కేవలం దుష్ప్రచారం.

అప్పుల సామ్రాట్ చంద్రబాబు

- మా ప్రభుత్వ హయాంలో చివరి ఏడాది రూ.67,720 కోట్ల అప్పులు చేస్తే.. ఈ పెద్దమనిషి 12 నెలల కాలంలో, ఆర్థిక సంవత్సరంలో చేసిన అప్పులు ఏకంగా రూ.81,597 కోట్లు. అది మా ప్రభుత్వ హయాంలో చివరి ఏడాది చేసిన అప్పుల కన్నా 30 శాతం ఎక్కువ. ఇంకా మూల ధన వ్యయం చూస్తే, మా హయాంలో చివరి ఏడాది ఆ మొత్తం రూ.23,330 కోట్లు కాగా, చంద్రబాబు ఏడాది పాలనలో అది కేవలం రూ.19,177 కోట్లు. అంటే మైనస్ 17.80 శాతం అన్నమాట. ఈ గణాంకాలన్నీ చంద్రబాబు రాష్ట్రాన్ని అతలాకుతలం చేస్తున్న పరిస్థితిని స్పష్టం చేస్తున్నాయి.
- చంద్రబాబు 2019లో దిగిపోయే నాటికి ఉన్న మొత్తం అప్పులు రూ.3,90,247 కోట్లు కాగా, అదే మా ప్రభుత్వం దిగిపోయే నాటికి గ్యారెంటీ, నాన్ గ్యారెంటీ (పవర్ సెక్టార్ నాన్ గ్యారెంటీ అప్పులు సహా) అన్నీ కలిపి ఉన్న అప్పులు రూ.7,21,918 కోట్లు. అంటే మా హయాంలో చేసిన అప్పులు రూ.3,32,671 కోట్లు.
- మా హయాంలో అప్పుల పెరుగుదల (కాంపౌండ్ యాన్యువల్ గ్రోత్ రేట్–సీఏజీఆర్) 13.57 శాతం. అదే అంతకు ముందు రాష్ట్రం విడిపోయి 2014లో చంద్రబాబునాయుడు చేతికి అధికారం వచ్చే నాటికి ఉన్న అప్పులు రూ.1,40,717 కోట్లు కాగా, ఐదేళ్లలో ఆ మొత్తం ఏకంగా రూ.3,90,247 కోట్లకు చేరింది. అంటే చంద్రబాబు తన హయాంలో రూ.2,49,350 కోట్ల అప్పులు చేసి, 'అప్పుల సామ్రాట్' గా పేరు తెచ్చుకున్నాడు. ఆయన హయాంలో సీఏజీఆర్ 22.63 శాతంగా నమోదైంది.
- 2019–24 మధ్య ఐదేళ్లలో వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం మొత్తం రూ.3,32,671 కోట్ల అప్పు చేస్తే, చంద్రబాబు కేవలం ఈ 12 నెలల్లోనే రూ.1,37,546 కోట్ల అప్పు చేశారు. అంటే వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం ఐదేళ్లలో చేసిన అప్పుల్లో ఏకంగా 41 శాతం.. చంద్రబాబు ఒక్క ఏడాదిలోనే చేశాడు.

అప్పుల వివరాలు ఇలా..

ఎస్‌డీఎల్ ఇన్స్యూరెన్స్ ఇన్ ఏప్రిల్-2025 : రూ.5750 కోట్లు
ఎస్‌డీఎల్ ఇన్స్యూరెన్సెస్ ఇన్ ఫస్ట్ వీక్ ఆఫ్ మే-2025 : రూ.7 వేల కోట్లు
ఆఫ్ బడ్జెట్ బారోయింగ్స్ ఏపీపీఎఫ్‌సీ: రూ.710 కోట్లు
ఆఫ్ బడ్జెట్ బారోయింగ్స్ మార్క్‌ఫెడ్: రూ.6 వేల కోట్లు
ఆఫ్ బడ్జెట్ బారోయింగ్స్ సివిల్ సప్లయిస్ కార్పొరేషన్: రూ.2 వేల కోట్లు
ఆఫ్ బడ్జెట్ బారోయింగ్స్ ఏపీఎండీసీ బాండ్స్: రూ.3,489 కోట్లు
బారోయింగ్స్ సెక్యూర్డ్ ఫర్ అమరావతి బై ఏపీ గవర్నమెంట్ : రూ.31 వేల కోట్లు
మొత్తం అప్పు : రూ.1,37,576 కోట్లు. ఇందులో ఒక్క అమరావతి నిర్మాణం కోసం చేసిన అప్పు రూ.31 వేల కోట్లు.

అప్పు కోసం రాజ్యాంగ ఉల్లంఘన

- చంద్రబాబు అప్పుల కోసం రాజ్యాంగాన్ని ఉల్లంఘిస్తున్నాడు. రాష్ట్రంలో ఉన్న 436 గనులపై ఉన్న హక్కులను ఏపీఎండీసీకి తీసుకొచ్చి, ఆ విలువను రూ.1.91 లక్షల కోట్లుగా వెల కట్టి, వాటిని తాకట్టు పెట్టి, బాండ్లు జారీ చేయడం ద్వారా రూ.9 వేల కోట్ల అప్పు చేస్తున్నాడు.
- రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 293 (1) ప్రకారం కన్సాలిడేటెడ్ ఫండ్‌ను తాకట్టు పెట్టి అప్పు తీసుకునే వెసులుబాటు కేవలం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మాత్రమే ఉంటుంది. అలాంటిది రాష్ట్ర ఖజానాపై ప్రైవేట్ వ్యక్తులకు ఇలా హక్కులు కల్పించడం రాష్ట్ర చరిత్రలో కాదు.. దేశ చరిత్రలో కూడా ఎప్పుడూ జరిగి ఉండదు. ఇది చట్టరీత్యా నేరం. రాజ్యాంగ ఉల్లంఘనే.
- ఆ విధంగా ఏపీఎండీసీ భవిష్యత్తును చంద్రబాబు అంధకారమయం చేస్తున్నాడు. ఏకంగా ఏపీఎండీసీని తాకట్టుపెట్టి అప్పులు తీసుకుని వచ్చి ఆ అప్పుల్ని డైవర్ట్ చేసుకుంటూ ఏపీఎండీసీని శాశ్వతంగా అప్పుల ఊబిలోకి నెట్టే కార్యక్రమం దగ్గరుండి చేస్తున్నాడు. అలా మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన మైన్స్ మీద ప్రైవేట్ వ్యక్తులకు అజమాయిషీ ఇస్తున్నాడు. ఇంకా చెప్పాలంటే ఏపీఎండీసీని ప్రైవేటుపరం చేసే పని చేస్తున్నారు.

ఏడాదిలో చంద్రబాబు చేసిన అప్పులు ఇలా..

అంశం	రూ.కోట్లలో
2024–25లో బడ్జెట్‌లో చేసిన అప్పులు	81,597
బడ్జెట్ అప్పు (ఎస్‌డీఎల్–ఏప్రిల్ 25)	5,750
బడ్జెట్ అప్పు (ఎస్‌డీఎల్– మే తొలివారం 25)	7,000
ఏపీపీఎఫ్‌సీ ద్వారా అప్పులు	710
ఏపీమార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా అప్పులు	6,000
పౌరసరఫరాల సంస్థ ద్వారా అప్పులు	2,000
ఏపీఎండీసీ బాండ్స్ ద్వారా అప్పులు	3,489
అమరావతి కోసం చేసిన అప్పులు	31,000
మొత్తం అప్పులు	1,37,546

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అప్పు, బకాయిలు (రూ. కోట్లలో)

అంశం	రాష్ట్ర విభజన నాటికి	2014–19	2019–24
ప్రత్యక్ష ప్రభుత్వం రుణం	1,18,051	2,57,510	4,91,734
ప్రత్యక్ష రుణాల సగటు వార్షిక వృద్ధి రేటు	–	17.51%	13.81 %
కార్పొరేషన్‌ల రుణాలు–గ్యారెంటీ	14,028	55,508	1,54,797
కార్పొరేషన్‌ల రుణాల సగటు వార్షిక వృద్ధి రేటు	–	32.92%	22.77%
మొత్తం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రుణం	1,32,079	3,13,018	6,46,531
మొత్తం ప్రభుత్వ అప్పుల సగటు వార్షిక వృద్ధి రేటు	–	19.54%	15.61%
గ్యారెంటీ లేని పీఎస్‌యూల రుణం (విద్యుత్‌రంగం)	8,638	77,229	75,386
పీఎస్‌యూల హామీలేని రుణాల్లో వార్షిక వృద్ధి రేటు	–	54.98%	-0.48%
ప్రభుత్వ అప్పులు, ప్రభుత్వ హామీ, హామీలేని రుణాల మొత్తం	1,40,717	3,90,247	7,21,917
వివిధ కాలాల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన అప్పులు పెరుగుదల	–	2,49,350	3,32,671
మొత్తం అప్పుల, బకాయిల సగటు వార్షిక వృద్ధి రేటు	–	22.63 %	13.57 %

నోట్: ఐదేళ్లలో వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వం మొత్తం రూ.3,32,671 కోట్లు అప్పులు చేస్తే.. చంద్రబాబు 2024లో అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ఏడాదిలోనే ఏకంగా రూ.1,37,546 కోట్లు అప్పులతో రికార్డు సృష్టించారు. అంటే వైఎస్సార్ సీపీ హయాంలో చేసిన మొత్తం అప్పుల్లో.. ఒక్క ఏడాదిలోనే చంద్రబాబు 41 శాతం అప్పులు చేశారు.

మందుగుండైన సిందూరం

ఆపరేషన్ సిందూర్‌తో పాకిస్తాన్‌ను మోకాళ్లపై నిల్చోబెట్టాం

- పహల్గాం ఉగ్రదాడికి 22 నిమిషాల్లో బదులిచ్చాం
- 9 అతిపెద్ద ఉగ్రవాద స్థావరాలను నేటమట్టం చేశాం
- నా సిరల్లో రక్తం బదులు వేడివేడి సిందూరం ప్రవహిస్తోంది
- ఆయుధాలు చూసుకొని విర్రవీగినవారు మట్టిలో కలిసిపోయారు
- భారతీయుల రక్తం పారించాలని చూస్తే భారీ మూల్యం చెల్లించాలి
- పాకిస్తాన్‌కు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ హెచ్చరిక

బికనెర్/జైపూర్: పహల్గాం ఉగ్రవాద దాడికి కేవలం 22 నిమిషాల్లో సరైన జవాబు ఇచ్చామని, ఉగ్రవాదుల శిబిరాలను నేలమట్టం చేశామని ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ తేల్చిచెప్పారు. పవిత్ర సిందూరం మందుగుండుగా(గన్‌పౌడర్) మారితే ఏం జరుగుతుందో మన శత్రువులతోపాటు ప్రపంచం మొత్తం చూసిందని అన్నారు. భారత్‌కు వ్యతిరేకంగా ఉగ్రవాదులను ఎగదోస్తున్న పాకిస్తాన్‌ను మోకాళ్లపై కూర్చోబెట్టామని, మన సైనిక దళాలు అపూర్వ ధైర్య సాహసాలు ప్రదర్శించాయని, ఆపరేషన్ సిందూర్‌ను విజయవంతం చేశాయని ప్రశంసించారు. ప్రధాని మోదీ గురువారం రాజస్తాన్‌లో పర్యటించారు. పాకిస్తాన్ సరిహద్దులోని బికనెర్ జిల్లాలో పలు అభివృద్ధి ప్రాజెక్టులు ప్రారంభించారు. ప్రజలను ఉద్దేశించి మాట్లాడారు. ఆపరేషన్ సిందూర్ అనంతరం ఆయన బహిరంగ సభలో ప్రసంగించడం ఇదే మొదటిసారి. ఏప్రిల్ 22న జరిగిన పహల్గాం ఉగ్రదాడికి ప్రతిస్పందనగా 22 నిమిషాల్లోనే 9 అతిపెద్ద ఉగ్రవాద స్థావరాలను నాశనం చేశామని వెల్లడించారు. తన సిరల్లో రక్తం బదులు వేడివేడి సిందూరం ప్రవహిస్తోందని వ్యాఖ్యానించారు. భారత్‌లో జరిగే ప్రతి ఉగ్రదాడికి పాకిస్తాన్ భారీ మూల్యం చెల్లించాల్సి ఉంటుందని తీవ్రంగా హెచ్చరించారు. ప్రధానమంత్రి మోదీ ఇంకా ఏం మాట్లాడారంటే...

అణ్వాయుధాలకు భారత్ భయపడదు

''ఉగ్రవాద దాడికి భారత్ ప్రతిస్పందనను ప్రతీకార చర్యగా చూడొద్దు. ఇదొక కొత్త రకమైన న్యాయం. ఇది ఆపరేషన్ సిందూర్. ఇది ఆగ్రహం కాదు.. దేశ శక్తి సామర్థ్యాలకు ప్రతీక. ఇది నూతన భారతదేశం. పాకిస్తాన్‌తో వ్యాపారం, వాణిజ్యం జరిపే ప్రసక్తే లేదు. పొరుగు దేశంతో ఇకపై చర్చలంటూ జరిగితే కేవలం ఉగ్రవాదులు, పాక్ ఆక్రమిత కశ్మీర్(పీఓకే)పైనే జరుగుతాయి. అణ్వాయుధాలు చూపించి బెదిరిస్తామంటే ఇక్కడ బెదిరిపోయే వాళ్లు ఎవరూ లేరు. అణ్వస్త్రాల ముప్పు చూసి భారత్ భయపడదు. దేశంలో ఇకపై ఉగ్రదాడులు జరిగితే ఎలా బదులివ్వాలో మాకు బాగా తెలుసు. ముష్కరమూకలకు అర్థమయ్యే రీతిలోనే బుద్ధి చెప్తాం. ఉగ్రవాదులపై ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎలా దాడులు చేయాలో మన సైనిక దళాలే నిర్ణయిస్తాయి. మన జవాన్లకు ఆ స్వేచ్ఛ ఉంది. ఉగ్రవాద దాడుల కుట్రదారులను, పాక్ ప్రభుత్వ అండతో చెలరేగిపోతున్న ఉగ్రవాదులను వేర్వేరుగా చూడం. వారందరినీ ఒక్కటిగానే పరిగణిస్తాం. ఆపరేషన్ సిందూర్ నుంచి ఈ మూడు సూత్రాలు తీసుకున్నాం. పాకిస్తాన్ ప్రాయోజిత ఉగ్రవాదుల ఆటలు ఇకపై సాగవు.

ఐసీయూలోకి చేరిన పాక్ ఎయిర్‌బేస్

బికనెర్ జిల్లాలోని నాల్ ఎయిర్‌బేస్‌పై దాడి చేయడానికి పాకిస్తాన్ సైన్యం ప్రయత్నించింది. కానీ, మన ఎయిర్‌బేస్‌కు ఎలాంటి నష్టం జరగలేదు. పాక్ చర్యకు బదులుగా మన సైన్యం పాకిస్తాన్‌లోని రహిమ్యార్ ఖాన్ ఎయిర్‌బేస్‌పై దాడికి దిగింది. దాంతో అది చాలావరకు ధ్వంసమైంది. ప్రస్తుతం ఐసీయూలో ఉంది. ఎప్పుడు బయటకు వస్తుందో ఎవరికీ తెలియదు. భారత్‌పై ప్రత్యక్ష యుద్ధంలో పాకిస్తాన్ ఎప్పటికీ నెగ్గలేదు. భారత్‌తో తలపడినప్పుడల్లా పరాజయమే చవిచూసింది. అందుకే ప్రత్యక్షంగా ఎదుర్కొనే సత్తా లేక ఉగ్రవాదాన్ని ఆయుధంగా వాడుకుంటోంది. దొంగదెబ్బ తీయాలని చూస్తోంది. 2019లో బాగల్‌కోట్ వైమానిక దాడుల తర్వాత రాజస్తాన్‌లో మాట్లాడుతూ మన దేశాన్ని ఎట్టిపరిస్థితుల్లోనూ తలవంచనివ్వబోనని ప్రతిజ్ఞ చేశా. అదే రాజస్తాన్ గడ్డపై దేశ ప్రజలకు మరో మాట చెబుతున్నా. మన ఆడబిడ్డల సిందూరం తుడిచేయాలని చూసే ఉగ్రవాదులను ఏరిపారేస్తాం. మన రక్తం పారించాలని కుట్రలు చేస్తే ప్రతి రక్తం బొట్టుకు ముష్కరులు మూల్యం చెల్లించక తప్పదు'' అని మోదీ స్పష్టం చేశారు.

ఉగ్రవాదులను ఎగుమతి చేసినంత కాలం భిక్షం ఎత్తుకోవాల్సిందే!

''ఉగ్రవాదులను ప్రోత్సహిస్తూ అమాయకులను హత్య చేస్తూ మన దేశంలో భయానక వాతావరణాన్ని సృష్టించాలన్నదే పాక్ ఎత్తుగడ. కానీ, ఇక్కడ భరతమాత సేవకుడు మోదీ ఉన్నాడు. తలెత్తుకొని నిల్చున్నాడు. మోదీ మనసు ప్రశాంతంగానే ఉండొచ్చు.. అతడి రక్తం మాత్రం సెగలు కక్కుతోంది. ఉగ్రవాదులను ఎగుమతి చేసినంత కాలం పాకిస్తాన్‌కు పూట గడవదు. భిక్షం ఎత్తుకోవాల్సిందే. ఇండియా నుంచి ప్రవహించే నదుల్లో వాటా కూడా దక్కదు. భారతీయుల రక్తంతో ఆటలాడితే అందుకు చెల్లించే మూల్యం ఊహించనంతగా ఉంటుందని పాకిస్తాన్ గుర్తుంచుకోవాలి. ఉగ్రవాద భూతాన్ని కూకటివేళ్లతో సహా పెకిలించి వేయడమే మన సంకల్పం. దీన్నుంచి మనల్ని ప్రపంచంలోని ఏ శక్తి కూడా వేరుచేయలేదు. పాకిస్తాన్ ప్రాయోజిత ఉగ్రవాదాన్ని అంతం చేసే విషయంలో మన సంకల్పాన్ని ఇతర దేశాలకు తెలియజేయడానికే అఖిలపక్ష బృందాలను పంపించాం. పాకిస్తాన్ అసలు రూపాన్ని మొత్తం ప్రపంచానికి చూపిస్తాం'' అని ప్రధాని మోదీ వివరించారు.

103 అమృత్ భారత్ స్టేషన్లు ప్రారంభం

ప్రధానమంత్రి మోదీ దేశవ్యాప్తంగా 103 అమృత్ భారత్ రైల్వే స్టేషన్లను గురువారం వర్చువల్‌గా ప్రారంభించారు. 18 రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల్లోని 86 జిల్లాల్లో రూ.1,100 కోట్లతో రైల్వే స్టేషన్లను అమృత్ భారత్ స్టేషన్లుగా అభివృద్ధి చేశారు. అభివృద్ధి చెందిన భారత్ కోసం ఆధునిక మౌలిక సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు ఆయన చెప్పారు. దేశంలో రైల్వే స్టేషన్లు, ఎయిర్‌పోర్టుల ఆధునీకరణ కోసం గత 11 ఏళ్లుగా కృషి చేస్తున్నట్లు తెలిపారు. దేష్నోక్ స్టేషన్‌లో బికనెర్–ముంబై ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలును పచ్చజెండా ఊపి ప్రారంభించారు. అలాగే రైల్వేలు, రహదారులు, విద్యుత్, నీటి సరఫరా, పునరుత్పాదక ఇంధనం వంటి రంగాలకు సంబంధించిన రూ.26,000 కోట్ల విలువైన పలు ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించి, జాతికి అంకితం ఇచ్చారు. మరికొన్ని ప్రాజెక్టులకు శంకుస్థాపన చేశారు. అంతకుముందు బికనెర్ జిల్లాలోని ప్రఖ్యాత కర్ణి మాత ఆలయాన్ని ప్రధాని మోదీ దర్శించుకున్నారు. ఆలయంలో ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. ఈ ఆలయం ఎలుకలకు ప్రసిద్ధి చెందింది. ఇక్కడ ఎటు చూసినా ఎలుకలే కనిపిస్తుంటాయి. భక్తులు వాటిని పవిత్రంగా భావిస్తారు.

'విరమణ'లో ఏ దేశం పాత్రా లేదు

స్పష్టం చేసిన విదేశాంగ మంత్రి జైశంకర్

న్యూఢిల్లీ: భారత్–పాకిస్తాన్ కాల్పుల విరమణకు అమెరికా మధ్యవర్తిత్వం వహించిందని, అణుయుద్ధ ప్రమాదాన్ని అమెరికాయే నివారించిందని.. ఆ దేశ అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ పదేపదే చేస్తున్న వ్యాఖ్యలను భారత విదేశాంగ మంత్రి ఎస్.జైశంకర్ ఖండించారు. ఇస్లామాబాద్, న్యూఢిల్లీ మధ్య నేరుగా కాల్పుల విరమణ చర్చలు జరిగాయని, మరే ఇతర దేశం పాత్ర లేదని జైశంకర్ నొక్కి చెప్పారు. ఉద్రిక్తతలను తగ్గించాలంటూ పాక్ చేసిన ప్రతిపాదనకు భారత్ స్పందించిందని, కాల్పుల విరమణకు అంగీకరించిందని స్పష్టం చేశారు. ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ నెదర్లాండ్స్‌ను సందర్శించాల్సి ఉండగా, పాకిస్తాన్‌తో ఉద్రిక్తతల నేపథ్యంలో జైశంకర్ ఆయన స్థానంలో వెళ్లారు. గురువారం డచ్ దినపత్రిక డి వోక్స్‌క్రాంట్‌కు ఇచ్చిన విస్తృత ఇంటర్వ్యూలో జైశంకర్ ఈ వ్యాఖ్యలు చేశారు.

అన్ని దేశాల్లాగే అమెరికా మాట్లాడింది

భారత్–పాక్ మధ్య తీవ్రమైన ఉద్రిక్తతలు నెలకొన్న సమయంలో.. అనేక దేశాలు భారత్‌ను సంప్రదించాయని, పాకిస్తాన్‌తో కూడా మాట్లాడాయని, అమెరికా సైతం అలాగే మాట్లాడిందని తెలిపారు. అమెరికా విదేశాంగ కార్యదర్శి మార్కో రూబియో, ఉపాధ్యక్షుడు సహా అగ్రశ్రేణి అధికారులు తమను సంప్రదించారని, కానీ వారు తమ ఆందోళనలను మాత్రమే తెలియజేశారని స్పష్టం చేశారు. అయితే పాకిస్తాన్ కాల్పుల విరమణ కోరుకుంటే నేరుగా భారత్‌ని సంప్రదించాల్సి ఉంటుందని తమ ప్రభుత్వం అమెరికాతో సహా అన్ని దేశాలకు తెలియజేసిందని ఆయన గుర్తు చేశారు. ఆ తరువాత కాల్పులు ఆపడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని పాకిస్తాన్ సైన్యం సందేశం పంపిందని, దానికి అనుగుణంగా భారత సైన్యం స్పందించిందని స్పష్టం చేశారు. ఇందులో అమెరికా ఎక్కడుందని వ్యాఖ్యాత ప్రశ్నించగా..''పాక్, భారత్ మధ్యలోకి అమెరికా రాలేదు. అమెరికా తన పరిధిలోనే ఉండిపోయింది. సుదూరంగా అమెరికా గడ్డమీదనే ఆగిపోయింది'' అని జైశంకర్ చమత్కరించారు. పహల్గాం ఉగ్రవాద దాడుల అంశంపై జైశంకర్ మాట్లాడారు. భారతీయుల మధ్య మత సామరస్యాన్ని చెడగొట్టడం, కశ్మీర్‌లో అభివృద్ధి చెందుతున్న పర్యాటక పరిశ్రమను దెబ్బతీయడం వారి లక్ష్యమన్నారు. వారు ఉద్దేశపూర్వకంగా దాడికి మతపరమైన రంగును పులిమారని జైశంకర్ అన్నారు.

పాక్ నటించడం మానెయ్యాలి

ఉగ్రవాదులకు మద్దతు ఇవ్వడంలో తమ ప్రమేయం లేదని ప్రపంచం ముందు పాక్ నటించడం మానెయ్యాలన్నారు. ఉగ్రవాదుల కార్యకలాపాల్లో ప్రభుత్వం మాత్రమే కాదు.. సైన్యం కూడా భాగస్వామి అని నొక్కి చెప్పారు. ''ఐక్యరాజ్య సమితి నిషేధ జాబితాలోని మోస్ట్ వాంటెడ్ ఉగ్రవాదులందరూ పాకిస్తాన్‌లో ఉన్నారు. వారు పెద్ద నగరాల్లో, పట్టపగలు పనిచేస్తారు. వారి చిరునామాలు తెలుసు. వారి కార్యకలాపాలు తెలుసు. కాబట్టి ప్రమేయం లేదని పాకిస్తాన్ నటించకూడదు''అని జైశంకర్ హితవు పలికారు.

మతాలన్నింటి సారం ఒక్కటే

- అన్ని మతాలూ సేవా భావాన్ని బోధిస్తున్నాయి
- హిందువుల్లో మోక్షం అనే భావన ఉంది
- సుప్రీంకోర్టు సీజేఐ జస్టిస్ బి.ఆర్.గవాయ్ వెల్లడి
- వక్ఫ్(సవరణ) చట్టంపై ముగిసిన వాదనలు
- మధ్యంతర ఉత్తర్వును రిజర్వ్ చేసిన ధర్మాసనం

న్యూఢిల్లీ: వక్ఫ్(సవరణ) చట్టం–2025 రాజ్యాంగబద్ధతను సవాలు చేస్తూ దాఖలైన పిటిషన్లపై సుప్రీంకోర్టులో మూడు రోజులపాటు జరిగిన వాదనలు గురువారం ముగిశాయి. ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ బి.ఆర్.గవాయ్, న్యాయమూర్తి జస్టిస్ అగస్టీన్ జార్జి మాసిహ్‌తో కూడిన ధర్మాసనం మధ్యంతర ఉత్తర్వును రిజర్వ్ చేస్తున్నట్లు ప్రకటించింది. అంతకుముందు కేంద్ర ప్రభుత్వం తరఫున సొలిసిటర్ జనరల్ తుషార్ మెహతా, పిటిషనర్ల తరఫున కపిల్ సిబల్, రాజీవ్ ధావన్, అభిషేక్ సింఘ్వీ సుప్రీంకోర్టు ధర్మాసనం ఎదుట వాదనలు వినిపించారు. వక్ఫ్ అనేది కేవలం ఒక సేవా కార్యక్రమం అని, అది ఇస్లాంలో తప్పనిసరి భాగం కాదని తుషార్ మెహతా పేర్కొనగా, కపిల్ సిబల్ స్పందిస్తూ... మరణానంతర జీవితం కోసం దేవుడికి, సమాజానికి సేవ చేయడమే వక్ఫ్ అని తేల్చిచెప్పారు. ఆధ్యాత్మిక ప్రయోజనం కోసం భగవంతుడికి అంకితంకావడం వక్ఫ్ అని వివరించారు. సీజేఐ జస్టిస్ గవాయ్ మాట్లాడుతూ.. హిందూ మతస్తుల్లో మోక్షం అనే భావన ఉందని గుర్తుచేశారు. జస్టిస్ అగస్టీన్ జార్జి స్పందిస్తూ.. క్రైస్తవ మతంలోనూ అలాంటి భావనే ఉందన్నారు. స్వర్గానికి చేరుకోవడానికి క్రైస్తవులు ఆరాటపడుతుంటారని తెలిపారు. అనంతరం రాజీవ్ ధావన్ మాట్లాడుతూ కేంద్రం వాదనను తిప్పికొట్టే ప్రయత్నం చేశారు. వేదాల ప్రకారం చూస్తే హిందూ మతంలో దేవాలయాలు తప్పనిసరి భాగం కాదని చెప్పారు. ప్రకృతిని ఆరాధించే ఆచారం హిందూ మతంలో ఉందన్నారు. అగ్ని, నీరు, వర్షం, పర్వతాలు, సముద్రాలను దేవుళ్లుగా పూజిస్తుంటారని గుర్తుచేశారు. దాదాపు అన్ని మతాల్లో సేవా భావన ఉందని జస్టిస్ గవాయ్ పేర్కొన్నారు. మతాల్లో అదొక ప్రాథమిక సూత్రమని వెల్లడించారు. సేవా కార్యక్రమాల విషయంలో మతాలన్నింటి సారం ఒక్కటేనని, వాటి మధ్య భేదం లేదని పరోక్షంగా తెలియజేశారు. మరోవైపు వక్ఫ్(సవరణ) చట్టాన్ని చట్టబద్ధంగానే తీసుకొచ్చారని, ఇది చట్టవిరుద్ధమని సాక్ష్యాధారాలతో సహా నిరూపించాల్సిన బాధ్యత పిటిషనర్లదేనని సీజేఐ సూచించారు. పార్లమెంట్ ఆమోదంతో తీసుకొచ్చిన చట్టంపై స్టే ఇవ్వొద్దని సొలిసిటర్ జనరల్ తుషార్ మెహతా సుప్రీంకోర్టును కోరారు.

వక్ఫ్ బోర్డుల్లో ముస్లిమేతరులు ఎందుకు?

సెంట్రల్ వక్ఫ్ కౌన్సిల్, స్టేట్ వక్ఫ్ బోర్డుల్లో ముస్లిమేతరులను కూడా సభ్యులుగా నియమించాలన్న నిబంధనను చట్టంలో చేర్చడాన్ని కపిల్ సిబల్ తప్పుపట్టారు. హిందూ ధార్మిక సంస్థల్లో హిందూయేతరులకు ప్రవేశం ఉండదని తెలిపారు. అలాంటప్పుడు వక్ఫ్ బోర్డుల్లో ముస్లిమేతరులను నియమించడంలో ఔచిత్యం ఏమిటని ప్రశ్నించారు. వక్ఫ్(సవరణ) చట్టంపై సుప్రీంకోర్టు ఉత్తర్వు శుక్రవారం వెలువడే అవకాశం ఉంది.

ట్రంప్.. మళ్లీ అదే తీరు!

- దక్షిణాఫ్రికా అధ్యక్షుడితో వాగ్వాదం
- మీ దేశంలో శ్వేతజాతి రైతులను ఊచకోత కోశారని ఆరోపణలు
- అసలు బాధితులు నల్లజాతీయులేనని దీటుగా బదులిచ్చిన రమఫోసా
- మరోసారి రచ్చబండగా మారిన వైట్‌హౌస్ ఓవల్ ఆఫీస్

వాషింగ్టన్: కొన్ని వారాల క్రితం శ్వేతసౌధంలో ఉక్రెయిన్ అధ్యక్షుడు జెలెన్‌స్కీతో మీడియా సాక్షిగా తీవ్రస్థాయిలో వాగ్వాదానికి దిగిన అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ తన వైఖరిని ఏమాత్రం మార్చుకోలేదు. సాదరంగా ఆహ్వానించి నిందారోపణల బురద కుమ్మరించడం అగ్రరాజ్యానికి ఏమాత్రం తగదని ఆనాడే ప్రపంచ మీడియా తీవ్రంగా మందలించినా ట్రంప్ తన తెంపరితనాన్ని ఏమాత్రం తగ్గించుకోలేదని బుధవారం మరోసారి రుజువైంది. వాణిజ్య ఒప్పందం కుదుర్చుకుంటారనే ఆశతో వైట్‌హౌస్‌కు విచ్చేసిన దక్షిణాఫ్రికా అధ్యక్షుడు సిరిల్ రమఫోసాకు ట్రంప్ ఆరోపణలతో స్వాగతం పలికారు. దక్షిణాఫ్రికాలో వేలాది మంది శ్వేతజాతి రైతులను వధించారని ట్రంప్ తీవ్ర ఆరోపణలు చేశారు. దీంతో హతాశుడైన రమఫోసా వెంటనే తేరుకుని ట్రంప్‌కు దీటుగా బదులిచ్చారు.

అసలేం జరిగిందంటే?

శ్వేతసౌధంలో మీడియా సమక్షంలో సంయుక్తంగా మాట్లాడేందుకు రమఫోసా సిద్ధంకాగా ట్రంప్ మీడియాతో మాట్లాడటం వదిలేసి అక్కడే ఉన్న పెద్ద టెలివిజన్‌లో ఒక వీడియో చూపిస్తాం చూడండని అక్కడి వారందరినీ ఆదేశించారు. ''శ్వేతజాతీయులను చంపేయండి. శ్వేతజాతి రైతులను కాల్చిచంపండి'' అంటూ దక్షిణాఫ్రికాలో చిన్నపాటి కమ్యూనిస్ట్‌పార్టీ అయిన ఎకనమిక్ ఫ్రీడమ్ ఫైటర్స్ నేత జూలియస్ మలేమా పాడుతున్నట్లు ఆ వీడియోలో ఉంది. వీడియో ప్లే అవడం పూర్తయ్యాక ట్రంప్ రమఫోసాను ఉద్దేశించి ఇష్టమొచ్చినట్లు మాట్లాడారు. '' దక్షిణాఫ్రికాలో నల్లజాతీయులు జాత్యహంకారానికి గురయ్యారనేది ఒట్టిమాట. వాస్తవానికి వేలాది మంది శ్వేతజాతి రైతులను ఊచకోత కోశారు. ఆ దేశంలో ఎన్నో ప్రాంతాలు శ్వేతజాతీయుల సమాధి దిబ్బలుగా మారాయి. శ్వేతజాతీయులు పీడనకు, వేదనకు గురయ్యారు. మీ ప్రభుత్వాలు పట్టించుకోకపోవడంతో చాలా మంది శ్వేతజాతీయులు బతుకుజీవుడా అంటూ అమెరికాకు శరణార్థులుగా వలసవచ్చారు. వాళ్లకు మేం ఆశ్రయం కల్పించాం'' అంటూ ట్రంప్ చెప్పుకుంటూ పోయారు. శ్వేతజాతీయుల అవస్థలు ఇవి అంటూ విదేశీ వార్తాసంస్థల్లో ప్రచురితమైన కథనాల జిరాక్స్ కాపీలను మీడియా ప్రతినిధులకు చూపించి రమఫోసాకు అందజేశారు. వీటికి సంజాయిషీ చెప్పాలని డిమాండ్‌చేశారు. '' అన్నీ హత్యలే. దక్షిణాఫ్రికాలో ఎక్కడ చూసినా మరణాలే'' అని ట్రంప్ వ్యాఖ్యానించారు. ట్రంప్ వైఖరితో ఒక్కసారిగా విసిగిపోయిన రమఫోసా పట్టరాని ఆగ్రహంతో ఉన్నాసరే సంయమనం పాటించారు. హుందాగా వ్యవహరిస్తూ సూటిగా మాట్లాడారు. '' అసలేంటీ వీడియో?. నేనెప్పుడూ ఈ వీడియో చూడలేదు. ఎక్కడిదీ వీడియో?. ఈ వీడియో ఎంత వరకు వాస్తవం?'' అంటూ ట్రంప్‌పై ప్రశ్నల వర్షం కురిపించారు. '' దశాబ్దాలుగా జాత్యహంకారానికి, పీడనకు కోట్లాదిమంది నల్లజాతీయులు బాధితులయ్యారు. లెక్కలేనంత మంది బలయ్యారు. మా దేశంలో శ్వేతజాతీయుల ఊచకోత అనేది పూర్తిగా అబద్ధం. నిజానికి ఆఫ్రికనర్స్‌గా పిలిచే మైనారిటీ శ్వేతజాతీయులే చాన్నాళ్లు మా దేశాన్ని చెండుకు తిన్నారు. ఆఫ్రికన్ల దీనగాథను వినే ఓపిక మీకు ఉంటే మా బాధ సరిగ్గా అర్థమవుతుంది.'' అని రమఫోస సూటిగా సమాధానం ఇచ్చారు. ట్రంప్ చూపిన వీడియోలో ఒక రోడ్డు పక్కన చోట పెద్ద సంఖ్యలో సమాధులు ఉన్నాయి. అయితే ఇవి నిజమైన సమాధులు కావని, 2020లో ఖ్వజూలు–నటాల్ ప్రావిన్సులో ఒక రైతు జంట పొలంలో హత్యకు నిరసనగా ఏర్పాటుచేసిన నకిలీ సమాధులు అని కొందరు వాదించారు.

వైట్‌హౌస్‌లో రమఫోసాతో వెటకారంగా మాట్లాడుతున్న ట్రంప్

ఉంటే ఇచ్చేవాడినే

శ్వేతజాతి, నల్లజాతీయుల్లో ఎవరు పీడనకు గురయ్యారని ఓవైపు ట్రంప్, రమఫోసా వాదించుకుంటుంటే ఒక విలేకరి మధ్యలో కల్పజేసుకుని వందల కోట్ల రూపాయల విలువైన విమానాన్ని బహుమతిగా స్వీకరించడం ఎంత వరకు నైతికతగా అనిపించుకుంటుంది? అని ట్రంప్‌ను సూటి ప్రశ్న వేశారు. దీంతో చిర్రెత్తికొచ్చిన ట్రంప్.. '' నువ్వో చెత్త రిపోర్టర్‌వు. ఇంత కీలకమైన విషయంపై చర్చిస్తుంటే మధ్యలో నీ విమానం గోల ఏంటి?. నువ్వు అసలు ప్రశ్నలు అడగొద్దు'' అని అతనిపై ట్రంప్ అరిచాడు. ఆగ్రహంతో ఊగిపోతున్న ట్రంప్‌ను కూల్ చేసేందుకు రమఫోసా మధ్యలో కలుగజేసుకున్నారు. '' ఖతార్ మాత్రమే కాదు. కావాలంటే మేం కూడా మీకు విమానాన్ని బహుమానంగా ఇస్తాం'' అని అన్నారు. దీనికి ట్రంప్ వెటకారంగా బదులిచ్చారు. '' అగ్రరాజ్యమైన అమెరికాకే ఎయిర్‌ఫోర్స్‌వన్‌గా కొత్త విమానాన్ని ఇచ్చే దమ్ముంటే మీరూ ఇవ్వొచ్చు. నేను తీసుకునేందుకు రెడీ'' అని అన్నారు. వెంటనే రమఫోసా '' అగ్రరాజ్యంగా ఉండి కూడా మీరు ఇంకొకరి నుంచి తీసుకునే స్థితిలో ఉన్నా.. ఇచ్చే స్థితిలో మేం లేము. మా వద్ద అసలు విమానమే లేదు'' అని అనేసరికి అక్కడ ఉన్న వాళ్లంతా ఘొల్లున నవ్వేశారు.

అమెరికాలో ఇజ్రాయెల్ రాయబార సిబ్బందిపై
కాల్పులు, ఇద్దరు మృతి

నీచమైన ఉగ్రవాద చర్యగా అభివర్ణించిన ఇజ్రాయెల్ • ఖండించిన అమెరికా

వాషింగ్టన్: అమెరికాలో ఇజ్రాయెల్ రాయబార సిబ్బంది ఇద్దరు హత్యకు గురయ్యారు. నార్త్ వెస్ట్ డీసీలోని యూదుల మ్యూజియానికి సమీపంలో జరిగిన కాల్పుల్లో రాయబార సిబ్బంది అయిన సారా లిన్ మిల్‌గ్రిమ్, యారోన్ లిచిన్‌స్కీ అక్కడికక్కడే మృతి చెందారు. అమెరికన్ యూదు అసోసియేషన్ ఇచ్చిన విందు నుంచి తిరిగి వెళ్తుండగా కాల్పుల ఘటన జరిగింది. కాల్పుల అనంతరం నిందితుడు మ్యూజియంలోకి వెళ్లేందుకు ప్రయత్నించాడు. ఈవెంట్ సెక్యూరిటీ అతడిని వెంటనే అదుపులోకి తీసుకుంది. ఈ సమయంలో 'ఫ్రీ పాలస్తీనా' అని నినాదాలు చేశాడు. నిందితుడిని చికాగోకు చెందిన 30 ఏళ్ల ఎలియాస్ రోడ్రిగ్జ్‌గా గుర్తించారు. అతనికి గతంలో ఎలాంటి నేర చరిత్ర లేదు. కాల్పుల్లో మరణించిన లిచిన్‌స్కీ రాయబార కార్యాలయంలో రీసెర్చ్ అసిస్టెంట్ కాగా, మిల్‌గ్రిమ్.. ఇజ్రాయెల్ ఎంబసీలో పనిచేస్తున్న అమెరికా పౌరురాలు. వారిద్దరూ త్వరలో నిశ్చితార్థం చేసుకోవాలనుకున్నారని అమెరికాలో ఇజ్రాయెల్ రాయబారి యెచియల్ లెయిటర్ తెలిపారు. వచ్చేవారం జెరూసలేంలో సారాకి ప్రపోజ్ చేయాలని యారోన్ ప్లాన్ చేసుకున్నారని, ఈలోపే ఈ దుర్ఘటన జరిగిందని ఆయన ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

నీచమైన ఉగ్రవాద చర్య: నెతన్యాహు

ఈ దాడిని అమెరికా, ఇజ్రాయెల్ నేతలు, అధికారులు ఖండించారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న ఇజ్రాయెల్ దౌత్య కార్యాలయాల వద్ద భద్రతను పెంచాలని ఆ దేశ ప్రధాని బెంజమిన్ నెతన్యాహు ఆదేశించారు. ఈ దాడిని యూదు వ్యతిరేక, నీచమైన ఉగ్రవాద చర్యగా అభివర్ణించారు. యువ జంటను కోల్పోవడం పట్ల విచారం వ్యక్తం చేశారు. ఇజ్రాయెల్ రాయబార సిబ్బందిపై కాల్పులను అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ ఖండించారు. 'యూదు వ్యతిరేకతతో చేసిన హత్యలని స్పష్టమవుతోంది. ఇలాంటి హత్యలు ఇప్పుడే అంతం కావాలి. ద్వేషం, రాడికలిజానికి అమెరికాలో స్థానం లేదు. బాధితుల కుటుంబాలకు నా సంతాపం. ఇలాంటివి జరగడం చాలా విచారకరం' అని ట్రంప్ ట్రూత్ సోషల్‌లో పేర్కొన్నారు. 'ఇజ్రాయెల్ రాయబార కార్యాలయం సిబ్బంది హత్యను మేమూ తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాం. ఇది పిరికితనం. యూదు వ్యతిరేక హింస. బాధ్యులను గుర్తించి న్యాయం ముందు నెలబడతాం' అని అమెరికా విదేశాంగ మంత్రి మార్కో రూబియో అన్నారు. ఇటీవలి కాలంలో ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న ఇజ్రాయెల్ ప్రతినిధులు నిరంతరం ప్రమాదాలను ఎదుర్కొంటున్నారని, అయినా ఇజ్రాయెల్ ఉగ్రవాదానికి లొంగిపోదని ఆ దేశ విదేశాంగ మంత్రి గిడియన్ సార్ అన్నారు.

నీట్–పీజీ సీట్లు బ్లాక్ చేయకుండా
కఠినచర్యలు తీసుకోవాలి

కౌన్సెలింగ్‌కు ముందే ఫీజుల వివరాలు వెల్లడించాలి • సుప్రీంకోర్టు ఆదేశం

న్యూఢిల్లీ: పోస్ట్‌గ్రాడ్యుయేట్ మెడికల్ అడ్మిషన్ల విషయంలో కొన్ని కాలేజీలు ముందుగానే సీట్లు బ్లాక్ చేస్తుండడం పట్ల సుప్రీంకోర్టు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. నీట్–పీజీకి సంబంధించి కౌన్సెలింగ్‌కు ముందే ఫీజుల వివరాలు బహిర్గతం చేయాలని అన్ని ప్రైవేట్ కాలేజీలు, డీమ్డ్ యూనివర్సిటీలను ఆదేశించింది. సీట్ల బ్లాకింగ్ వల్ల అవకాశం కోల్పోయిన ఇద్దరు అభ్యర్థులకు నష్టపరిహారం చెల్లించాలని అలహాబాద్ హైకోర్టు గతంలో ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని, లక్నోలోని మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్ అండ్ ట్రైనింగ్ డైరెక్టర్ జనరల్‌కు ఆదేశాలు జారీ చేస్తూ తీర్పు వెలువరించింది. ఈ తీర్పును సవాలు చేస్తూ ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, డైరెక్టర్ జనరల్ సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించారు. పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. దీనిపై సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ జె.బి.పార్దీవాలా, జస్టిస్ ఆర్.మహాదేవన్‌తో కూడిన ధర్మాసనం తాజాగా విచారణ చేపట్టింది. మెడికల్ పీజీ సీట్లను ముందుగానే బ్లాక్ చేసి, ఇష్టానుసారంగా విక్రయించుకోవడం అనేది తప్పుడు చర్య మాత్రమే కాకుండా, వ్యవస్థలో లోపాలకు ఉదాహరణ అని వెల్లడించింది. పారదర్శకత లేకపోవడానికి, ప్రభుత్వ విధానాలు బలహీనంగా ఉండడానికి నిదర్శనమని తెలియజేసింది. సీట్ల కేటాయింపులో ఎలాంటి అవకతవకలు జరగకుండా పటిష్టమైన చర్యలు చేపట్టాలని ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది. కౌన్సెలింగ్‌కు ముందే ఫీజులను వెల్లడించడం తప్పనిసరి అని స్పష్టంచేసింది. ట్యూషన్, హాస్టల్ ఫీజులు, కాషన్ డిపాజిట్‌తోపాటు ఇతర ఫీజులను విద్యార్థులకు తెలియజేయాలని ధర్మాసనం పేర్కొంది. నేషనల్ మెడికల్ కమిషన్ ఆధ్వర్యంలో కేంద్రీకృత ఫీజుల నియంత్రణ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వానికి సూచించింది. సీట్లు బ్లాక్ చేసే కాలేజీలకు జరిమానాలు విధించాలని స్పష్టం చేసింది. ఆయా కాలేజీలపై అనర్హత వేటు వేయాలని పేర్కొంది.

కశ్మీర్ మాజీ గవర్నర్ మాలిక్‌పై
సీబీఐ చార్జిషీట్

న్యూఢిల్లీ: కిరు జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టు కాంట్రాక్టుల విషయంలో అవినీతికి పాల్పడ్డారంటూ జమ్మూకశ్మీర్ మాజీ గవర్నర్ సత్యపాల్ మాలిక్, మరో ఏడుగురిపై కేంద్ర దర్యాప్తు సంస్థ (సీబీఐ) గురువారం చార్జిషీట్ దాఖలు చేసింది. మాలిక్‌తోపాటు అతని అనుచరులు వీరేందర్ రానా, కన్వర్‌సింగ్ రానాలపై మూడేళ్ల విచారణ అనంతరం చార్జిషీట్‌ను స్పెషల్‌కోర్టుకు సమర్పించింది. చీనాబ్‌వాలీ పవర్ ప్రాజెక్ట్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ ఎం.ఎస్.బాబు, డైరెక్టర్లు అరుణ్‌కుమార్ మిశ్రా, ఎం.కె.మిట్టల్, పటేల్ ఇంజనీరింగ్ సంస్థ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ రుపేన్ పటేల్, మరోవ్యక్తి కన్వల్‌జీత్ సింగ్‌దుగ్గల్ పేర్లను కూడా చేర్చింది. ''నేను గత మూడు నుండి నాలుగు రోజులుగా అనారోగ్యంతో ఉన్నాను. ఆసుపత్రిలో చేరాను. అయినప్పటికీ, ప్రభుత్వ సంస్థల ద్వారా నియంత నా ఇంటిపై దాడి చేస్తున్నాడు. నా డ్రైవర్, నా సహాయకుడిని కూడా అనవసరంగా వేధిస్తున్నారు. నేను రైతు కొడుకుని, ఈ దాడులకు నేను భయపడను. నేను రైతులతో ఉన్నాను'' అని ఎక్స్ వేదికగా మాలిక్ గురువారం పోస్ట్ చేశారు.

భారత్‌కు అండగా ఉంటాం

ఉగ్రవాదంపై పోరాటంలో పూర్తిగా సహకరిస్తాం

అఖిలపక్ష బృందాలకు హామీ ఇచ్చిన యూఏఈ, జపాన్

అబుదాబీ/టోక్యో: ఉగ్రవాదంపై పోరాటంలో భారత్‌కు తమ సంపూర్ణ మద్దతు ఉంటుందని యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్(యూఏఈ), జపాన్ ప్రకటించాయి. భారత్‌కు అన్నివిధాలా అండగా ఉంటామని హామీ ఇచ్చాయి. పహల్గాం ఉగ్రదాడి నేపథ్యంలో పాకిస్తాన్ అరాచకాలను, ఉగ్రవాదంపై భారత్ సాగిస్తున్న పోరాటాన్ని ప్రపంచ దేశాల నేతలకు తెలియజేయడానికి ఏర్పాటైన అఖిలపక్ష బృందాలు తమ కార్యాచరణ ప్రారంభించాయి. శివసేన ఎంపీ శ్రీకాంత్ షిండే నేతృత్వంలోని బృందం గురువారం యూఏఈ మంత్రి షేక్ నహ్యాన్ బిన్ ముబారక్ అల్ నహ్యాన్, డిఫెన్స్ కమిటీ చైర్మన్ అలీ అల్ నుయామీతోపాటు ఇతర నేతలతో అబుదాబీలో సమావేశమైంది. జేడీ(యూ) ఎంపీ సంజయ్ ఝా నేతృత్వంలో మరో బృందం జపాన్ రాజధాని టోక్యోలో జపాన్ విదేశాంగ మంత్రి తకాషీ ఇవాయాతోపాటు మరికొందరు నేతలతో భేటీ అయ్యింది. ఉగ్రవాదం అనేది కేవలం ఏదో ఒక దేశానికి పరిమితమైన సమస్య కాదని, మొత్తం ప్రపంచానికి ముప్పుగా మారిందని అలీ అల్ నుయామీ ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. ఉగ్రవాదాన్ని అంతం చేయడానికి ప్రపంచ దేశాలన్నీ కలిసికట్టుగా కృషి చేయాలని పిలుపునిచ్చారు. మొత్తం మానవాళికి ఉజ్వలమైన భవిష్యత్తును అందించాల్సిన బాధ్యత మనపై ఉందన్నారు. జపాన్ మంత్రి ఇవాయా మాట్లాడుతూ... ఉగ్రవాదం ఎక్కడ, ఏ రూపంలో ఉన్నాసరే అంతం చేయాల్సిందేనని పేర్కొన్నారు. పహల్గాం ఉగ్రదాడిని ఆయన తీవ్రంగా ఖండించారు. ఈ దాడిలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన 26 మందికి సంతాపం ప్రకటించారు. ఉగ్రవాదంపై పోరాటంలో భారత్‌కు తమ మద్దతు ఎల్లప్పుడూ ఉంటుందని ఉద్ఘాటించారు. మరోవైపు డీఎంకే ఎంపీ కె.కనిమొళి నేతృత్వంలోని మరో అఖిలపక్ష బృందం రష్యాకు బయలుదేరింది. మొత్తం 33 దేశాలకు అఖిలపక్ష బృందాలను పంపించాలని భారత ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన సంగతి తెలిసిందే.

అత్యంత శక్తివంతమైన క్షిపణిని
ప్రయోగించిన అమెరికా

వాషింగ్టన్: అమెరికా వైమానిక దళం అత్యంత శక్తివంతమైన అణ్వస్త్ర సామర్థ్యమున్న ఖండాంతర బాలిస్టిక్ క్షిపణి(ఐసీబీఎం) మినట్‌మ్యాన్–3ని బుధవారం ప్రయోగించింది. దేశానికి క్షిపణి రక్షణ వ్యవస్థ గోల్డెన్ డోమ్‌ను ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ ప్రకటించిన మరునాడే ఈ పరిణామం చోటుచేసుకోవడం గమనార్హం. కాలిఫోర్నియాలోని వాండెన్‌బర్గ్ స్పేస్ ఫోర్స్ బేస్ నుంచి ప్రయోగించిన సమయంలో రీ–ఎంట్రీ వెహికల్ మాత్రమే అమర్చిన ఈ క్షిపణిలో ఎటువంటి ఆయుధాలు లేవని ఎయిర్‌ఫోర్స్ తెలిపింది. రీ–ఎంట్రీ వెహికల్‌లో సాధారణంగా అణు వార్‌హెడ్‌ను ఉంచుతారు. గంటకు 15 వేల మైళ్లకంటే ఎక్కువ వేగంతో 4,200 మైళ్లు ప్రయాణించిన ఈ క్షిపణి మార్షల్ ఐల్యాండ్స్‌లోని యూఎస్ ఆర్మీ స్పేస్ అండ్ మిస్సైల్ డిఫెన్స్ కమాండ్‌లోని రొనాల్డ్ రీగన్ బాలిస్టిక్ డిఫెన్స్ టెస్ట్ ప్రాంతానికి చేరుకుంది. దేశ అణ్వాయుధ సామర్థ్యాన్ని, సర్వసన్నద్ధతను చాటేందుకే ఈ పరీక్ష చేపట్టామని యూఎస్ గ్లోబల్ స్ట్రైక్ కమాండ్ కమాండర్ జనరల్ థామస్ బుస్సెయిర్ చెప్పారు. ఇది రొటీన్‌గా చేపట్టే పరీక్ష మాత్రమే తప్ప, ప్రస్తుత ప్రపంచ పరిణామాల నేపథ్యంలో చేపట్టిన చర్య కాదని యూఎస్ మిలటరీ స్పష్టం చేసింది.

సాక్షి విజయవాడ సిటీ

ఎన్టీఆర్ జిల్లా

శుక్రవారం, 23, మే, 2025

రేషనలైజేషన్‌తో తీవ్ర అన్యాయం

రేషనలైజేషన్‌లో వీఆర్వో, సర్వేయర్లకు తీవ్ర అన్యాయం జరుగుతోందని ఏపీ గ్రామ రెవెన్యూ అధికారుల సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు భూపతి రాజు రవీంద్రరాజు అన్నారు. -10లో▸

దివ్యాంగులకు తప్పని తిప్పలు

మచిలీపట్నం టౌన్: మచిలీపట్నంలోని జిల్లా ప్రభుత్వ సర్వజన ఆస్పత్రిలో నిర్వహిస్తున్న సదరం వికలాంగ ధ్రువీకరణ పత్రాల పునః పరిశీలన కార్యక్రమం ప్రహసనంలా మారింది.

జీవ వైవిధ్యాన్ని కాపాడాలి

భవానీపురం: అంతర్జాతీయ జీవ వైవిధ్య దినోత్సవం సందర్భంగా విజయవాడలో నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో డెప్యూటీ సీఎం పవన్ కల్యాణ్ పాల్గొన్నారు. జీవ వైవిధ్యాన్ని బాధ్యతగా కాపాడాలని కోరారు.

న్యూస్‌రీల్

ఇకపై వజ్ర కిరీటంతో దుర్గమ్మ దర్శనం

ప్రతి పౌర్ణమి రోజున అలంకరించాలన్న ఈవో శీనానాయక్

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): ప్రతి పౌర్ణమిన అమ్మవారికి స్వర్ణకవచంతో పాటు వజ్ర కిరీటాన్ని అలంకరించాలని దుర్గగుడి ఈవో శీనానాయక్ ఆలయ వైదిక కమిటీకి సూచించారు. శ్రీదుర్గా మల్లేశ్వర స్వామి వార్ల దేవస్థాన వైదిక కమిటీ, ముఖ్య అర్చకులతో ఈవో శీనానాయక్ గురువారం సమావేశమయ్యారు. అమ్మవారి ఆలయ ప్రాంగణంలోని ఈవో చాంబర్‌లో ఏర్పాటు చేసిన సమావేశానికి వైదిక కమిటీ సభ్యులు, ఆలయ ప్రధాన అర్చకులు ఎల్‌డీ ప్రసాద్, మల్లేశ్వర శాస్త్రి, సుందరం బాబులతో పాటు ఇతర అర్చకులు పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఈవో శీనానాయక్ మాట్లాడుతూ అమ్మవారి సన్నిధిలో జరిగే వైదిక కార్యక్రమాలను మరింత వైభవంగా నిర్వహించాలని, నిత్యపూజలు శాస్త్రోక్తంగా జరిపించాలని సూచించారు. దేవతామూర్తుల అలంకరణ, వస్త్రాలు వైభవంగా ఉండేలా చూడాలన్నారు. సమావేశంలో ఆలయ ఉప ప్రధాన అర్చకులు శంకర శాండిల్య, కోట రవి కుమార్, ముఖ్య అర్చకులు రంగావజ్ఝల శ్రీనివాసశాస్త్రి, ఏఈవోలు పాల్గొన్నారు.

నూతన టెర్మినల్ పనులు వేగవంతం చేయండి

ఎయిర్‌పోర్ట్(గన్నవరం): విమానాశ్రయంలో నూతనంగా నిర్మిస్తున్న ఇంటిగ్రేటెడ్ టెర్మినల్ నిర్మాణాన్ని నిర్ణీత సమయంలోపు పూర్తి చేసే విధంగా పనులను వేగవంతం చేయాలని ఎయిర్‌పోర్ట్ అడ్వైజరీ కమిటీ చైర్మన్, ఎంపీ వల్లభనేని బాలశౌరి ఎయిర్‌పోర్ట్ అధికారులకు సూచించారు. స్థానిక విమానాశ్రయంలో గురువారం జరిగిన ఎయిర్‌పోర్ట్ అడ్వైజరీ కమిటీ సమావేశంలో బాలశౌరితో పాటు కమిటీ కో చైర్మన్, ఎంపీ కేశినేని శివనాథ్(చిన్ని) పాల్గొన్నారు. పనుల్లో జరుగుతున్న జాప్యంపై ఎంపీలు అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశా, కృష్ణాజిల్లా ఇన్‌చార్జ్ కలెక్టర్ గీతాంజలిశర్మ, ఎస్పీ ఆర్. గంగాధరరావు, ఎయిర్‌పోర్ట్ డైరెక్టర్ ఎంఎల్‌కే రెడ్డి, జనరల్ మేనేజర్ కె. రామాచారి, ఆపరేషన్స్ హెడ్ వినీత్‌కుమార్, సహాయ మేనేజర్ శ్రీలేఖ, గుడివాడ ఆర్డీఓ జీ. బాలసుబ్రహ్మణ్యం, పలువురు కమిటీ సభ్యులు పాల్గొన్నారు.

జిల్లాలో 26.43 మి.మీ. సగటు వర్షపాతం

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో 26.43 మిల్లీమీటర్ల సగటు వర్షపాతం నమోదైంది. బుధవారం ఉదయం 8.30 గంటల నుంచి గురువారం ఉదయం 8.30 గంటల మధ్య జిల్లాలోని పలు మండలాల్లో వర్షం కురిసింది. జిల్లాలో అత్యధికంగా విస్సన్నపేట మండలంలో 43.6 మిల్లీమీటర్లు, వత్సవాయిలో 38.4, విజయవాడ రూరల్‌లో 36.8, నందిగామలో 36.6, విజయవాడ నార్త్‌లో 35.6, జగ్గయ్యపేటలో 35.4, విజయవాడ ఈస్ట్‌లో 35.4, సెంట్రల్‌లో 35.2, వెస్ట్‌లో 35.2, రెడ్డిగూడెంలో 28.4, ఇబ్రహీంపట్నంలో 26.6, ఏ కొండూరులో 24.4, వీరులపాడులో 24.2, చందర్లపాడులో 15.8, గంపలగూడెంలో 15.2, పెనుగంచిప్రోలులో 14.6, జి. కొండూరులో 12.8, మైలవరంలో 11, తిరువూరులో 10.6 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది.

పుష్పాభిషేకం.. ర్యాలీలో హనుమాన్ విగ్రహంపై పూలవర్షం కురిపిస్తున్న భక్తులు

ర్యాలీ ప్రారంభం.. జెండా ఊపి ర్యాలీ ప్రారంభిస్తున్న శైవపీఠాధిపతి శివస్వామి తదితరులు

నమో వాయుపుత్ర

శ్రీ ఆంజనేయం.. ప్రసన్నాంజనేయం.. భజేహం పవిత్రం.. అంటూ భక్తులు హనుమంతుడిని భక్తితో కొలిచారు. జై హనుమాన్.. జై శ్రీరామ్ నినాదాలతో హోరెత్తించారు. హనుమత్ జయంతి సందర్భంగా గురువారం వాడవాడలా అభయాంజనేయుడికి ప్రత్యేక పూజలు చేశారు. విశ్వహిందూ పరిషత్ మహానగర్ ఆధ్వర్యంలో విజయవాడ బీఆర్‌టీఎస్ రోడ్డులో భారీ బైక్ ర్యాలీ నిర్వహించారు. శైవపీఠాధిపతి శివ స్వామి ర్యాలీని ప్రారంభించారు. భారీ సంఖ్యలో హాజరైన హనుమాన్ భక్తులు జెండాలు చేత పట్టుకొని ఉత్సాహంగా ముందుకుసాగారు. మహిళలు కూడా బైక్‌లపైకి ఎక్కి నినాదాలు చేస్తూ ర్యాలీలో పాల్గొన్నారు.

– సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విజయవాడ

అభయాంజనేయుడికి భక్తజన నీరాజనం

హనుమాన్‌జంక్షన్ రూరల్: హనుమాన్‌జంక్షన్‌లో ఆధ్యాత్మిక వాతావరణం వెల్లివిరిసింది. జై హనుమాన్ నామస్మరణలతో మార్మోగింది. అంజనీపుత్రుడిని దర్శించుకునేందుకు భక్తులు వేలాదిగా తరలివచ్చారు. హనుమజ్జయంతి పర్వదినాన్ని పురస్కరించుకుని గురువారం ప్రసిద్ధ శ్రీ అభయాంజనేయ స్వామి ఆలయంలో తెల్లవారుజాము మూడు గంటల నుంచే బారులు తీరారు. స్వామివారిని నూతన వస్త్రాలు, బంగారు, వెండి ఆభరణాలతో సుందరంగా అలంకరించారు. ఉదయం 4 గంటలకు ప్రభాత సేవ, అర్చన, వేదపారాయణం నిర్వహించారు. హనుమాన్‌జంక్షన్ లారీ ఓనర్స్ అండ్ వర్కర్స్ యూనియన్ ఆధ్వర్యంలో 25 వేల మందికి అన్నప్రసాద వితరణ చేశారు. సాయంత్రం స్వామివారి గ్రామోత్సవం వైభవంగా సాగింది.

ప్రత్యేక అలంకరణలో అభయాంజనేయ స్వామి

మారని అధికారులు..
కనపడని మంత్రులు

- స్థానిక సంస్థలను చిన్నచూపు చూస్తున్నారంటూ ఆవేదన
- ప్రొటోకాల్ అమలు కావడం లేదని నిరసన
- 18 నెలలుగా గౌరవ వేతనం ఇవ్వకపోవడంపై ఆందోళన
- ఎమ్మెల్యేల జీతాలు కూడా ఆపేయండంటూ నిలదీత
- చర్చలు జరిపినా ససేమిరా అన్న ప్రజాప్రతినిధులు
- సమావేశాన్ని వాయిదా వేసిన చైర్‌పర్సన్ ఉప్పాల హారిక

జెడ్పీ సర్వసభ్య సమావేశాన్ని బహిష్కరించిన జెడ్పీటీసీ, ఎంపీపీలు

పోడియం వద్ద నిరసన తెలుపుతున్న జెడ్పీటీసీ, ఎంపీపీలు

జెడ్పీటీసీ, ఎంపీపీలతో చర్చలు జరుపుతున్న జెడ్పీ ఇన్‌చార్జ్ సీఈవో ఆనంద్‌కుమార్

మాట్లాడుతున్న చైర్‌పర్సన్ ఉప్పాల హారిక, చిత్రంలో కలెక్టర్లు లక్ష్మీశా, గీతాంజలిశర్మ

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): ప్రజలకు సేవ చేసేందుకు ప్రజల ద్వారా ఎన్నికైన తాము ప్రజలకు చేయాల్సిన పనులు చేయలేకపోతున్నామని.. ఎటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు తమకు సమాచారం ఇవ్వటం లేదని.. కనీసం ప్రొటోకాల్ పాటించటం లేదని జెడ్పీటీసీ, ఎంపీపీలు వాపోయారు. గురువారం జిల్లా పరిషత్ కన్వెన్షన్ హాలులో జెడ్పీ సర్వసభ్య సమావేశం చైర్ పర్సన్ ఉప్పాల హారిక అధ్యక్షతన గురువారం జరిగింది. ఈ సమావేశానికి సంబంధిత అధికారులు, మంత్రులు హాజరు కాకపోవడంపై స్థానిక సంస్థల ప్రతినిధులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. అధికారులు రారు.. మంత్రులు కనిపించరు.. తమ గోడు ఎవరికి చెప్పుకోవాలంటూ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ప్రొటోకాల్ విషయంలో ప్రతి సర్వసభ్య సమావేశంలో అధికారులకు చెబుతున్నా పట్టించుకోవటం లేదని, ఈ రోజు మాత్రం తమకు కచ్చితమైన హామీ ఇవ్వాలని వారు భీష్మించుకొని కూర్చున్నారు.

గౌరవం ఇవ్వరా..

క్షేత్రస్థాయిలో ప్రజాప్రతినిధులుగా ఉన్న తమకు కూటమి ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత ఎటువంటి గౌరవం దక్కటం లేదని జెడ్పీటీసీ, ఎంపీపీలు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. అంతేకాక దాదాపుగా 18 నెలలుగా తమకు గౌరవవేతనం చెల్లించకుండా తాత్సారం చేస్తున్నారని, సమావేశానికి రావాలంటే తమకు రూ.5వేలు ఖర్చవుతోందని అయినప్పటికీ ప్రజాసేవ కోసం, ప్రజల సమస్యల పరిష్కారం కోసం సమావేశంలో తెలియపరిచేందుకు తామిక్కడికి వస్తే సంబంధిత అధికారులు ఉండరూ, మంత్రులు హాజరుకారు.. ఇలా అయితే గ్రామాల్లో తమకు ప్రాధాన్యం ఏముంటుందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఎన్నిసార్లు తమ గోడును వెళ్లబుచ్చుకున్నా అధికారులు కూటమి నాయకుల ఒత్తిళ్లకు లొంగిపోతున్నారన్నారు. పేరుకు శిలాఫలకాలపై పేర్లు ఉన్నప్పటికీ ఆ కార్యక్రమం గురించి తమకు సమాచారం ఇవ్వటం లేదని ఆరోపించారు. గౌరవవేతనం ఇవ్వకుండా తాత్సారం చేస్తున్నారన్నారు. అలాగే మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలకు కూడా జీతాలు నిలుపుదల చేస్తే తమ బాధ అర్థమవుతుందన్నారు.

నిరసనగా బాయ్‌కాట్..

సర్వసభ్య సమావేశంలో జెడ్పీటీసీ, ఎంపీపీలు అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానం రాకపోవటంతో కొద్దిసేపు పోడియం వద్ద నిరసన తెలిపారు. అనంతరం అధికారులు స్పష్టమైన హామీ ఇవ్వకపోవటంతో సమావేశం నుంచి బాయ్‌కాట్ చేసి సమావేశ మందిరం బయట నినాదాలు చేస్తూ నిరసన తెలిపారు. ప్రొటోకాల్ పాటించాలి, గౌరవవేతనం వెంటనే చెల్లించాలంటూ నినాదాలు చేశారు. అలాగే తమ మండలాల్లో కూటమి నాయకులు చేస్తున్న అరాచకాలను ప్రశ్నించాలని వస్తే సంబంధిత అధికారులు, శాసనసభ్యులు ఎవరూ ఉండరని, సమాధానం ఎలా వస్తుందని వాపోయారు.

అధికారులకు ఆదేశాలిచ్చాం: కలెక్టర్లు

సర్వసభ్య సమావేశంలో సభ్యుల ఆవేదనను అర్థం చేసుకున్నామని, ఇకపై ఎటువంటి కార్యక్రమాలు జరిగినా సంబంధిత ప్రజాప్రతినిధులకు సమాచారం అందించేలా అధికారులకు ఆదేశాలిచ్చామని కృష్ణా ఇన్‌చార్జి కలెక్టర్ గీతాంజలిశర్మ, ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశా సభలో ప్రకటించారు. అలాగే జిల్లా పరిషత్ ద్వారా ఆయా మండలాలకు మంజూరైన నిధులు త్వరితగతిన నిర్ణీత సమయంలో పనులు పూర్తి చేసేలా చర్యలు తీసుకుంటామన్నారు.

చర్చలు జరిపినా ససేమిరా..

సమావేశం నుంచి బాయ్‌కాట్ చేసిన అనంతరం జెడ్పీటీసీ, ఎంపీపీలతో ఇన్‌చార్జ్ సీఈవో ఆర్‌సీ ఆనంద్‌కుమార్ చర్చలు జరిపారు. ఈ విషయాలపై ఉన్నతాధికారులకు తెలియజేస్తామని, గౌరవవేతనం గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేఖలు రాస్తామని చెప్పినప్పటికీ స్పష్టమైన హామీ కావాలంటూ వారు ఒప్పుకోలేదు. ఇకపై ఉమ్మడి జిల్లాకు చెందిన ఇరువురు మంత్రులు, శాసనసభ్యులు, అధికారులందరూ ఉంటేనే సమావేశం నిర్వహించాలని.. అలా అయితేనే తమను ఆహ్వానించాలని ఘంటాపదంగా చెప్పారు.

స్థానిక సంస్థలు ఉండాలా.. వద్దా?: చైర్ పర్సన్ హారిక

స్థానిక సంస్థలను ప్రవేశపెట్టి క్షేత్రస్థాయిలో ప్రజల సమస్యలు పరిష్కరించే దిశగా ప్రజల నుంచి ఎన్నికైన తమను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారని ఎక్కడా ప్రొటోకాల్ అమలు జరగటం లేదని జిల్లా పరిషత్ చైర్‌పర్సన్ ఉప్పాల హారిక అన్నారు. ఏ పనులు జరిగినా సంబంధితశాఖల అధికారులు సంబంధిత ప్రజాప్రతినిధులకు సమాచారం ఇవ్వటం లేదన్నారు. గౌరవవేతనం గురించి తాము ప్రభుత్వానికి రెండు సార్లు లేఖ రాసినా దానిని తిరిగి పంపించి వేశారన్నారు. ఇటువంటి పరిణామాలు చోటుచేసుకున్న దృష్ట్యా జెడ్పీటీసీలు, ఎంపీపీలు సమావేశంలో స్పష్టమైన హామీ వస్తుందని ఆశపడి భంగపడటంతో బాయ్‌కాట్ చేసి వెళ్లిపోయారన్నారు. తక్షణమే దీనిపై ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని ఆమె కోరారు. తొలుత జిల్లా పరిషత్ సర్వసభ్య సమావేశంలో పెహల్గామ్‌లో ఉగ్రవాదుల దాడిలో మరణించిన 26 మంది ఆత్మ శాంతి కోసం రెండు నిమిషాలు మౌనం పాటించారు. కార్యక్రమంలో నూజివీడు సబ్‌కలెక్టర్ స్మరణ్‌రాజ్, జెడ్పీటీసీలు, ఎంపీపీలు, మూడు జిల్లాల అధికారులు పాల్గొన్నారు.

యోగాంధ్ర స్ట్రీట్‌గా బీఆర్టీఎస్ రోడ్డు

- జూన్ 21 వరకు రోజూ ఉదయం ప్రత్యేక యోగా కార్యక్రమాలు
- వివరాలు వెల్లడించిన కలెక్టర్ జి.లక్ష్మీశ

యోగసనాలు సాధన చేస్తున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీశ, కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర తదితరులు

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా కనీసం రెండుకోట్ల మందికి యోగాలో ప్రవేశం లక్ష్యంతో యోగాంధ్ర ప్రచార కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం ప్రారంభించిందని కలెక్టర్ డాక్టర్ జి. లక్ష్మీశ తెలిపారు. ఇందులో భాగంగా జూన్ 21 విజయవాడలోని బీఆర్టీఎస్ రోడ్డులో రోజూ ఉదయం 5.30 గంటల నుంచి 7.30 గంటల వరకు ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు నిర్వహించనున్నట్లు కలెక్టర్ తెలిపారు. యోగాంధ్ర మాసోత్సవాల్లో భాగంగా గురువారం విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ ఆధ్వర్యంలో బీఆర్టీఎస్ రోడ్డులోని శారదా కళాశాల జంక్షన్ వద్ద ప్రత్యేక యోగాభ్యసన కార్యక్రమం జరిగింది. ఇందులో కలెక్టర్ లక్ష్మీశ, విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర హెచ్‌ఎం తదితరులు పాల్గొని యోగాసనాలను సాధన చేశారు. ఈ సందర్భంగా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ మాట్లాడుతూ మనిషి జీవన నాణ్యతను పెంచేందుకు, శ్రేయస్సుకు యోగా గొప్ప మార్గమని వివరించారు. ఇతివృత్తం ఆధారిత యోగా సెషన్లతో పాటు వివిధ పర్యాటక ప్రాంతాల్లోనూ కార్యక్రమాలు నిర్వహించనున్నామన్నారు. ట్రైనర్లు, పౌరుల రిజిస్ట్రేషన్‌కు ఏర్పాటు చేస్తున్నామని.. ఈ నెల రోజుల పాటు యోగాసనాల అభ్యసనతో పాటు ఆసనాల ప్రదర్శన, సూర్య నమస్కార్, ప్రాణాయామ ప్రదర్శన, గ్రూప్ యోగా, ఆర్టిస్టిక్ యోగా.. ఇలా వివిధ విభాగాల్లో పోటీలు కూడా నిర్వహించి, విజేతలకు బహుమతులు ప్రదానం చేస్తున్నట్లు చెప్పారు. ప్రతి ఒక్కరూ మరో ముగ్గురిని యోగాచరణ దిశగా ప్రోత్సహించాలని కలెక్టర్ లక్ష్మీశ సూచించారు.

మన చారిత్రక సంపదను సద్వినియోగం చేసుకోవాలి..

యోగా అనేది భారతీయ వారసత్వ, చారిత్రక సంపద అని.. ఈ సంపదను సద్వినియోగం చేసుకొని.. శారీరకంగా, మానసికంగా దృఢంగా తయారు కావాలని విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ కమిషనర్ హెచ్‌ఎం ధ్యానచంద్ర అన్నారు. యోగా అభ్యసనను ఏ ఒక్క రోజుకో పరిమితం చేయకుండా జీవితాంతం ప్రతిరోజూ యోగాను ఆచరించడం వల్ల కొత్త ఉత్తేజంతో మంచి ఫలితాలు సాధించొచ్చని పేర్కొన్నారు. విజయవాడ అదనపు కమిషనర్ డి.చంద్రశేఖర్, చీఫ్ ఇంజినీర్ ఆర్.శ్రీనాథ్ రెడ్డి, ఇన్‌చార్జి చీఫ్ మెడికల్ హెల్త్ ఆఫీసర్ డాక్టర్ గోపాలకృష్ణ నాయక్, చీఫ్ సిటీ ప్లానర్ సంజయ్ రత్నకుమార్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రైవేటుకే పటుత్వం!

ప్రైవేట్ సంస్థ చేతికి వెహికల్ ఫిట్‌నెస్ టెస్ట్ బాధ్యతలు

- ఎంవీఐ పర్యవేక్షణలో మాన్యువల్ పరీక్షలకు స్వస్తి
- ఆటోమేటిక్ విధానంలో నిర్వహణకు ఏర్పాట్లు
- విజయవాడ రూరల్ పరిధిలోని నున్న వద్ద కేంద్రం ఏర్పాటు

గన్నవరం: ప్రభుత్వంలో కీలకమైన రవాణా శాఖ ఒక్కొక్క బాధ్యతల నుంచి తప్పుకుంటోంది. ఇప్పటికే రవాణా శాఖకు చెందిన అనేక సేవలను ఆన్‌లైన్ చేసింది. పలు సేవలను ప్రైవేట్ పరం చేసింది. కొత్తగా వాహన పటుత్వ (ఫిట్‌నెస్) పరీక్ష నిర్వహణ బాధ్యతలను కూడా ప్రైవేట్ సంస్థలకు అప్పగించనుంది. ఇప్పటి వరకు మోటార్ వెహికల్ ఇన్‌స్పెక్టర్ (ఎంవీఐ)పర్యవేక్షణలో నిర్వహించిన వెహికల్ ఫిట్‌నెస్ టెస్ట్‌లు ఇకపై పూర్తిగా ఆటోమెటిక్ విధానంలో జరగనున్నాయి. ఇప్పటికే కర్నూలు, నంద్యాల, గుంటూరు, అనకాపల్లి, కాకినాడ, రాజమండ్రిలో ఫిట్‌నెస్ టెస్ట్‌లను ప్రైవేట్ సంస్థలు నిర్వహిస్తున్నాయి. కొత్తగా ఎన్టీఆర్ జిల్లాకు సంబంధించి కాంట్రాక్ట్ దక్కించుకున్న సంస్థ ఇప్పటికే విజయవాడ రూరల్ మండలం నున్న పరిధిలో టెస్టింగ్ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేసింది.

నిత్యం రద్దీగా గన్నవరం కేంద్రం..

ట్రాన్స్‌పోర్ట్ హబ్‌గా గుర్తింపు పొందిన విజయవాడలోని రవాణా శాఖ కార్యాలయానికి అనుసంధానంగా గన్నవరం ఎయిర్‌పోర్ట్ ఎదురుగా వాహన పటుత్వ, వాహన చోదక యోగ్యత పరీక్ష నిర్వహణ కేంద్రం నడుస్తోంది. వెహికల్ ఫిట్‌నెస్ పరీక్షల నిమిత్తం విజయవాడ రవాణా శాఖ పరిధిలోని వేలాది ట్రాన్స్‌పోర్ట్ వాహనాలు ఇక్కడికి వస్తుంటాయి. ఈ వాహనాలకు ఎంవీఐ దగ్గర ఉండి బ్రేక్‌లు, ఛాసిస్, ఇంజిన్ నంబర్లు, సిగ్నల్ లైట్లు, ఇంజిన్ పనితీరు, గేర్ బాక్స్, ఎయిర్ ప్రెజర్‌ను వంటి విభాగాలను పరీక్షించి ఫిట్‌నెస్ సర్టిఫికెట్ మంజూరు చేస్తుంటారు. సదరు వాహనం ప్రమాదానికి గురైనప్పుడు ఫిట్‌నెస్ పరీక్ష నిర్వహించిన ఎంవీఐ వెళ్లి వాహనం పరిస్థితిని ధ్రువీకరించాల్సి ఉంటుంది. ఫిట్‌నెస్ టెస్ట్‌లకు వచ్చే వాహనదారులు, సంబంధిత వ్యక్తులతో గన్నవరం కేంద్రం నిత్యం రద్దీగా దర్శనమిచ్చేది. ఇప్పుడు వెహికల్ ఫిట్‌నెస్ టెస్ట్ బాధ్యతలను ప్రైవేట్ సంస్థకు కట్టబెట్టడంతో రానున్న రోజుల్లో ఈ కేంద్రం నిరుపయోగంగా మారనుంది.

గన్నవరంలోని వాహన పటుత్వ పరీక్ష కేంద్రం

బీవీఎస్ఆర్ సంస్థకు కాంట్రాక్టు..

వెహికల్ ఫిట్‌నెస్ టెస్ట్ కాంట్రాక్ట్‌ను బీవీఎస్ఆర్ కన్‌స్ట్రక్షన్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ సంస్థ దక్కించుకుంది. ఆ సంస్థ వాహన పటుత్వ పరీక్షల నిర్వహణ నిమిత్తం నున్న సమీపంలోని వికాస్ కళాశాలకు వెళ్లే రోడ్డులో సెంటర్‌ను సిద్ధం చేసింది. ఇప్పటికే ట్రయల్ రన్ కూడా పూర్తిచేసింది. ఎంవీఐలతో సంబంధం లేకుండా పూర్తిగా కంప్యూటరైజ్డ్ విధానంలో యంత్రాల సహాయంతో వెహికల్ ఫిట్‌నెస్ పరీక్షలను నిర్వహించనుంది. సదరు టెక్నికల్ రిపోర్ట్ ఆధారంగా ఫిట్‌నెస్ సర్టిఫికెట్లను జారీచేయనున్నారు. అయితే ప్రైవేట్ సంస్థల పర్యవేక్షణలో జరిగే వాహన పటుత్వ పరీక్షలకు ఎంత వరకు కచ్చితత్వం ఉంటుందనే సందేహాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

క్లుప్తంగా

సింగపూర్ సదస్సులో డాక్టర్ మెహబూబ్ షేక్ ప్రసంగం

పటమట(విజయవాడ తూర్పు): నగరానికి చెందిన ప్రముఖ మాక్సిల్లో ఫేషియల్ సర్జన్ డాక్టర్ మహబూబ్ షేక్ అంతర్జాతీయ సదస్సులో ప్రసంగించారు. ఇంటర్నేషనల్ మ్యాక్సీలో ఫేషియల్ సర్జన్స్ అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో నాలుగు రోజుల పాటు సింగపూర్‌లో సదస్సు జరుగుతుంది. ఈ సదస్సులో తొలిరోజు గురువారం ఫేషియల్ కాస్మొటిక్ సర్జరీస్‌పై డాక్టర్ మెహబూబ్ షేక్ ప్రజెంటేషన్ చేశారు. అంతర్జాతీయంగా వివిధ దేశాల నుంచి 2 వేల మంది పైగా మాక్సిల్లో ఫేషియల్ సర్జన్స్ పాల్గొనగా దక్షిణ భారతదేశం నుంచి నలుగురికి మాత్రమే సదస్సులో ప్రసంగించే అవకాశం లభించింది. వారిలో డాక్టర్ మహబూబ్ షేక్ ఒకరు. ఆయన ఫేషియల్ కాస్మొటిక్ సర్జరీల్లో ఆధునిక విధానాలు, ట్రామా కేసుల్లో ముఖానికి గాయాలైనప్పుడు నిర్వహించే సర్జరీలు, అందవిహీనంగా ఉన్న ముఖం రూపు రేఖలు మార్చేందుకు నిర్వహిస్తున్న అత్యాధునిక ఫేషియల్ కాస్మొటిక్ సర్జరీలను ఈ సదస్సులో డాక్టర్ మెహబూబ్ షేక్ ప్రజెంటేషన్ చేశారు.

హత్య కేసులో నిందితుడి అరెస్ట్

గుణదల(విజయవాడతూర్పు): మద్యం మత్తులో ఓ వ్యక్తి ని దారుణంగా రాయితో తలపై మోది హత్య చేసిన నిందితుడు ఎట్టకేలకు పోలీసులకు చిక్కాడు. మాచవరం పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం, ఈ నెల 15న తెల్లవారు జామున గుణదల విజయనగర్ కాలనీలోని ఓ ఇంట్లో మల్లేష్ అనే వ్యక్తి లక్ష్మణ్‌ను హత్య చేశాడు. పోలీసులు పట్టుకుంటారనే భయంతో అక్కడి నుంచి పరారయ్యాడు. పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు ప్రారంభించారు. దర్యాప్తులో హత్యకు సంబంధించిన వివరాలు బహిర్గతమయ్యాయి. లక్ష్మణ్, మల్లేష తాపీ పనిచేస్తుంటారు. గత కొన్ని నెలలుగా గుణదల విజయనగర్ కాలనీలో ఓ ఇంటిని అద్దెకు తీసుకుని ఉంటున్నారు. రోజూ తమ పనులకు వెళ్లి వస్తుండేవారు. ఈ క్రమంలో తన కష్టానికి తగిన సొమ్ము ఇవ్వడం లేదంటూ లక్ష్మణ్ వాపోతున్నాడు. పని చేసినందుకు డబ్బులు ఇవ్వటం లేదనే విషయంలో ఇద్దరి మధ్య గొడవలు తలెత్తాయి.

మద్యం మత్తులో..

ఈ నేపథ్యంలో ఇంటి దగ్గర, పని చేసే చోట మల్లేష్‌ను లక్ష్మణ్ చులకనగా మాట్లాడుతున్నాడు. దీంతో ఈ నెల 14వ తేదీన ఇద్దరూ మద్యం సేవించి ఇంటికి వచ్చి గొడవ పడసాగారు. స్థానికులు వీరిని మందలించారు. మద్యం మత్తులో క్షణికావేశానికి లోనై మల్లేష్ సమీపంలోని సిమెంట్ రాయితో లక్ష్మణ్ తలపై మోది హత్య చేశాడు. ఈ ఘటనలో లక్ష్మణ్ అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. అప్పటి నుంచి పరారీలో ఉన్న మల్లేష్ నరసాపురం వెళ్లి తలదాచుకున్నాడు. కానీ పోలీసులు తనను పట్టుకుంటారనే భయంతో గురువారం ఉదయం అక్కడి నుంచి హైదరాబాద్‌కు పయనమయ్యాడు. విజయవాడ కనకదుర్గమ్మ వారధి వద్ద అనుమానాస్పదంగా తిరుగుతున్న మల్లేష్‌ను పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకుని అరెస్ట్ చేశారు.

బదిలీలు షురూ..

కాసుల వేటలో నేతలు

- ఉద్యోగుల బదిలీలకు ప్రభుత్వం చర్యలు
- అనువైన స్థానాల్లో చోటు కోసం ఉద్యోగుల పాట్లు
- నేతల చుట్టూ ఉద్యోగుల ప్రదక్షిణలు
- సిఫార్సు లేఖల కోసం పడిగాపులు
- అందిన కాడికి దండుకునే పనిలో నేతలు

కంకిపాడు: ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల బదిలీలకు కూటమి ప్రభుత్వం గ్రీన్‌సిగ్నల్ ఇచ్చింది. బదిలీలకు వచ్చే నెల 2వ తేదీ వరకూ అవకాశం ఇస్తూ మార్గదర్శకాలను జారీ చేసింది. దీంతో ఉద్యోగులు తమకు అనువైన ప్రాంతాల్లో పోస్టు దక్కించుకోవటం కోసం నానా పాట్లు పడుతున్నారు. ఉద్యోగ సంఘాల నేతలు, కూటమి నేతల మెప్పుతో పోస్టింగులను పదిలం చేసుకునే పనిలో నిమగ్నమయ్యారు. సందట్లో సడేమియాగా ముఖ్య ప్రజాప్రతినిధులు తమ చేతికి మట్టి అంటకుండా 'షాడో'లతో సిఫార్సులు అందిస్తున్నారు. ముఖ్యనేతలతో పాటు షాడోలు చక్రం తిప్పుతూ అందిన కాడికి కొమ్ము కాస్తూ పరిస్థితులను చక్కబెట్టుకుంటున్నారు.

పెద్ద ఎత్తున పైరవీలు

జిల్లా వ్యాప్తంగా 4115 మంది ఉద్యోగులు వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల్లో పనిచేస్తున్నారు. రెండేళ్లు నిండిన వారు బదిలీలకు అర్హత కాగా, ఐదేళ్లు నిండిన వారు తప్పనిసరిగా బదిలీ కావాలని ప్రభుత్వ మార్గదర్శకాల్లో పేర్కొంది. ఈ మేరకు జిల్లాలో సగానికి పైగా ఉద్యోగులకు స్థానచలనం కలుగుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. విజయవాడ నగరానికి ఆనుకుని ఉన్న సెమీ అర్బన్ ప్రాంతాల్లో పోస్టుల కోసం ఉద్యోగులు నేతల చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేస్తున్నారు. ఎంపీలు, మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేల సిఫార్సుల కోసం వారి కార్యాలయాల చుట్టూ తిరుగుతూ పెద్ద ఎత్తున పైరవీలు చేసుకుంటున్నారు.

చేతికి మట్టి అంటకుండా..

గత అనుభవాలతో కూటమి నేతలు జాగ్రత్త పడుతున్నారు. నియోజకవర్గ ముఖ్య ప్రజాప్రతినిధులు తమ చేతికి మట్టి అంటకుండా 'షాడో'లను రంగంలోకి దించారు. ఎక్కడికక్కడ మండల స్థాయిలో క్యాంపులు తెరిచారు. సచివాలయ ఉద్యోగుల నుంచి వివిధ శాఖల్లో పనిచేసే ఉద్యోగుల వరకూ ఆ క్యాంపుల వద్ద పడిగాపులు పడుతున్నారు. బదిలీలకు సమయం మించి పోతుందనే కారణంతో సిఫార్సు లేఖల కోసం తిరుగుతున్నారు. తమకు అనుకూలమైన అధికారులను, సిబ్బంది తమ తమ నియోజకవర్గాల్లో కొలువుదీరేలా నేతలు సైతం కుస్తీ పడుతున్నారు. ఈ క్రమంలో ఉద్యోగులు గ్రామ స్థాయి నుంచి మండల స్థాయి, నియోజకవర్గ స్థాయి వరకూ అందరికీ గులాం చేయాల్సిన పరిస్థితి నెలకొంది. చోటా మోటా నేతలు కూడా సిఫార్సు లేఖలు ఇప్పిస్తామంటూ ఉద్యోగులను ఆకట్టుకుంటున్నారన్న వ్యాఖ్యలు వినిపిస్తున్నాయి. కార్యదర్శి సీటు కోసం గ్రామ స్థాయి నేతలకు లకారం వరకూ ముట్టజెబుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. మండల స్థాయి పోస్టులకు ఎంత మేరకు బేరం జరుగుతుందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. ప్రధానంగా విజయవాడ నగరానికి ఆనుకుని ఉన్న ప్రాంతాలతో పాటు మున్సిపాలిటీ, నగర పంచాయతీ ఏరియాలకూ డిమాండ్ అధికంగా ఉంటోంది. ఆ మేరకే 'షాడో' నేతలు తమకు అనుకూలం అని చెప్పుకుంటూనే లెక్కలు సరిచేస్తున్నారన్న ఆరోపణలు వినిపిస్తున్నాయి.

నేతల కులపోకడ

ఉద్యోగుల బదిలీల ప్రక్రియలో భాగంగా ఇచ్చే సిఫార్సుల విషయంలో నేతలు కులపోకడ వదలటం లేదు. ముఖ్యంగా కమ్మ సామాజిక వర్గ ప్రాభల్యం ఉన్న ప్రాంతాల్లో తమ వారు అయితేనే లేఖలు అంటూ బాహాటంగా చెబుతుండటం ఉద్యోగ వర్గాలను విస్మయానికి గురి చేస్తున్నాయి. అర్హతలతో పాటుగా పని విధానం, సిన్సియార్టీ చూడకుండా కేవలం కులాన్ని చూడటం ఏంటంటూ పెదవి విరుస్తున్నారంటే నేతల వ్యవహారశైలి ఏ రేంజ్‌లో ఉందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. మరో వైపు బదిలీల్లో గత ప్రభుత్వంలో తమకు తీరని అన్యాయం జరిగిందనే వాదనను నిస్సిగ్గుగా లేవనెత్తుతున్న పరిస్థితి. బలవంతంగా తమను ఇక్కడి నుంచి బదిలీ చేశారంటూ కొందరు కూటమి నేతలను ప్రసన్నం చేసుకుని పోస్టులను పదిలం చేసుకుంటున్నారు. కొందరు అధికారుల వల్ల తమ పనులు ఏవీ నెరవేరలేదంటూ సాగనంపే పనిలోనూ నేతలు ఉన్నారు. తమకు అన్యాయం జరిగితే న్యాయస్థానాలను ఆశ్రయిస్తామని ఉద్యోగులు చెబుతున్నారు.

చిన్నారిని చిదిమేసిన నిర్లక్ష్యం

మామిడి కాయల కోసం ట్రాక్టర్ వెంట పరిగెడుతూ మృతి

జి.కొండూరు: కన్న తల్లిందండ్రుల అశ్రద్ధ, ట్రాక్టర్ డ్రైవర్ నిర్లక్ష్యం ఓ చిన్నారి జీవితాన్ని చిదిమేసింది. అభం శుభం తెలియని వయసులో ఆశతో తీసిన పరుగు ఆ చిన్నారికి ఏడేళ్ల వయసులోనే నూరేళ్లు నిండిపోయేలా చేసింది. కంటికి రెప్పలా కాపాడుకోవాల్సిన తల్లిదండ్రులు ఆ చిన్నారిపై ఓ కన్ను వేసి ఉంచినా, ట్రాక్టర్ డ్రైవర్ ఒక క్షణం ట్రాక్టర్ ఆపినా ఒక నిండు ప్రాణం దక్కేది. మామిడి కాయల కోసం ట్రాక్టర్ వెంట పరుగెత్తిన చిన్నారి, ట్రాక్టర్ తగిలి రోడ్డుపై పడి మృతి చెందిన ఘటన వెల్లటూరు గ్రామ శివారులో ఇటుక బట్టీల వద్ద బుధవారం రాత్రి జరిగింది. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం...ఒడిశా రాష్ట్రం, నబరంగ్‌పూర్ జిల్లా, జారిగామ్ చెందిన మంచుగౌడ్ ఆయన భార్య నీలాంద్రిగౌడ్ తమ ఇద్దరి పిల్లలు శంకర్ గౌడ్, చిన్న కుమారుడు దేబరాజ్‌గౌడ్(7)తో కలిసి గత మూడేళ్లుగా ఎన్టీఆర్ జిల్లా, జి.కొండూరు మండల పరిధి వెల్లటూరు శివారులో నిర్వహిస్తున్న ఇటుక బట్టీలో పని చేస్తున్నారు.

కాయలు విసరడంతో వెంటపడుతూ..

అయితే బుధవారం రాత్రి ఏడు గంటల సమయంలో వీరు పని చేస్తున్న ఇటుక బట్టీకి పక్కగా ఉన్న రహదారిపై మామిడి కాయల లోడుతో ట్రాక్టర్ వెళ్తుంది. ఈ క్రమంలో మామిడి కాయల కోసం ఇటుక బట్టీలో పని చేస్తున్న కుటుంబాలకు చెందిన మరి కొంత మంది పిల్లలతో కలిసి దేబరాజ్ గౌడ్ అనే చిన్నారి ట్రాక్టర్ వెంట పరిగెత్తడం ప్రారంభించాడు. ట్రాక్టర్‌లో ఉన్న కూలీలు కొన్ని మామిడి కాయలను కిందకు విసరడంతో ఆ మామిడి కాయలను తీసుకునే క్రమంలో ట్రాక్టర్ తగిలిన దేబరాజ్ గౌడ్ రోడ్డుపై పడిపోయాడు. తలకు బలమైన గాయమై అపస్మారక స్థితిలోకి వెళ్లిన దేబరాజ్‌గౌడ్‌ను ఇటుక బట్టీ యజమాని తన కారులో మైలవరం ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించారు. అప్పటికే చిన్నారి మృతి చెందినట్లు వైద్యులు నిర్ధారించారు. పొట్ట కూటి కోసం రాష్ట్రాలు దాటి వచ్చి పని చేసుకుంటున్న ఆ కుటుంబంలో చిన్నారి మృతి చెందడంతో తల్లిదండ్రులు ఆవేదన వర్ణనాతీతంగా మారింది. చిన్నారి మృతదేహానికి పోస్టుమార్టం అనంతరం మైలవరంలోని అంత్యక్రియలు నిర్వహించారు. మృతుడు తండ్రి మంచుగౌడ్ ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఎస్ఐ సతీష్‌కుమార్ తెలిపారు.

ట్రాక్టర్ తగిలి మృతి చెందిన దేబరాజ్‌గౌడ్

'ప్లాస్టిక్ వినియోగాన్ని అంతం చేయాలి'

డీఆర్ఎం నరేంద్ర ఏ పాటిల్ పిలుపు

అధికారులు, సిబ్బందితో ప్రతిజ్ఞ చేయిస్తున్న డీఆర్ఎం నరేంద్ర ఏ పాటిల్

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): జూన్ 5న ప్రపంచ పర్యావరణ దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని 'ప్లాస్టిక్ వినియోగాన్ని అంతం చేయాలి' అనే నినాదంతో దక్షిణ మధ్య రైల్వే విజయవాడ డివిజన్‌లో రెండు వారాల పాటు అవగాహన కార్యక్రమాలు చేపట్టింది. ఈ సందర్భంగా విజయవాడ రైల్వే డివిజనల్ కార్యాలయంలో జరిగిన కార్యక్రమంలో డీఆర్ఎం నరేంద్ర ఏ పాటిల్ పాల్గొని ప్లాస్టిక్ వాడకం కలిగే ముప్పును వివరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ.. పర్యావరణానికి ముప్పు కలిగించే ప్లాస్టిక్ వాడకం వలన జరిగే అనర్థాలపై అవగాహన కల్పించేందుకు డివిజన్ వ్యాప్తంగా అవగాహన కార్యక్రమాలను చేపట్టామన్నారు. అందులో భాగంగా పర్యావరణ అనుకూల పద్ధతులు, డ్రెయిన్ల పరిశుభ్రత, మొక్కల పెంపకం, పర్యావరణ పద్ధతులను పాటించడం వలన కలిగే ప్రయోజనాలపై నాటక ప్రదర్శనల ద్వారా అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహించనున్నట్లు తెలిపారు. రోజు వారీ విధుల్లో పర్యావరణ అనుకూల పద్ధతులను పాటించాల్సిందిగా ఉద్యోగులను ఆదేశించారు. పర్యావరణ పద్ధతులను పాటించేలా సిబ్బందితో ప్రతిజ్ఞ చేయించారు. కార్యక్రమంలో ఏడీఆర్ఎంలు పీఈ ఎడ్విన్, కొండా శ్రీనివాసరావు, సీనియర్ డీఈహెచ్ఎం ఎం.కిశోర్, పలు బ్రాంచ్‌ల అధికారులు, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

రేషనలైజేషన్‌తో వీఆర్వోలు, గ్రామ సర్వేయర్లకు తీవ్ర అన్యాయం

మాట్లాడుతున్న రవీంద్రరాజు, వీఆర్వోలు

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): రేషనలైజేషన్‌లో వీఆర్వో, సర్వేయర్లకు తీవ్ర అన్యాయం జరగుతోందని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర గ్రామ రెవెన్యూ అధికారుల సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు భూపతిరాజు రవీంద్రరాజు అన్నారు. డిపార్ట్‌మెంట్ హెడ్‌లతో ప్రమేయం లేకుండా జీఎస్‌డబ్ల్యూఎస్ జీవో 4ను జారీ చేయడం దారుణమన్నారు. విజయవాడ ప్రెస్‌క్లబ్ నందు గురువారం జరిగిన విలేకరుల సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడుతూ రాష్ట్రంలో పనిచేస్తున్న వీఆర్వో, వీఎస్‌లను క్లస్టర్ విధానంలో రేషనలైజేషన్ పేరుతో జీఎస్‌డబ్ల్యూఎస్ మార్గదర్శకాలు జారీ చేసిందన్నారు. జనాభా ప్రాతిపదికన రెండు, మూడు సచివాలయాలను కలిపి ఒక క్లస్టర్‌గా ఏర్పాటు చేసి సచివాలయానికో వీఆర్వో, వీఎస్‌ను కేటాయిస్తూ ఆదేశాలు జారీ చేసిందని చెప్పారు. ఈ విధానంలో 7,500 మంది వీఆర్వోలు, 4,722 మంది వీఎస్‌లను తగ్గించి చూపారన్నారు. దీని వలన ఉద్యోగోన్నతులకు అర్హులైన వారికి తీవ్ర అన్యాయం జరుగుతుందన్నారు. క్లస్టర్ విధానంలో జరుగుతున్న లోపాలను ఉన్నతాధికారుల దృష్టికి తీసుకెళ్లామన్నారు. రెవెన్యూలో ఖాళీగా ఉన్న పోస్టుల భర్తీకి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరారు. వీఆర్వోలకు సీనియర్ అసిస్టెంట్, ఆర్ఐలుగా ఉద్యోగోన్నతులు కల్పించడం ద్వారా ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి ఆర్థిక భారం ఉండదన్నారు. ప్రస్తుతం పని చేస్తున్న గ్రేడ్ -2 వీఆర్వోలను గ్రేడ్-1, వీఆర్వోలుగా వన్ టైమ్ సెటిల్మెంట్‌గా ప్రమోషన్లు కల్పించాలన్నారు. ప్రతి రెవెన్యూ విలేజ్‌కు ఒక వీఆర్వోను కొనసాగించాలని కోరారు. సమావేశంలో రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి అప్పలనాయుడు, రాష్ట్ర కోశాధికారి మౌళి బాషా, అసోసియేట్ అధ్యక్షుడు శ్రీనివాస్, ఉపాధ్యకులు లక్ష్మీనారాయణ, ప్రసన్న కుమార్, మధు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఘనంగా కేయూ ఆర్ట్స్ అండ్ సైన్స్ కాలేజీ అచీవర్స్ డే

కోనేరుసెంటర్: కృష్ణా విశ్వవిద్యాలయం ఆర్ట్స్ అండ్ సైన్స్ కాలేజీ అచీవర్స్ డే గురువారం ఘనంగా జరిగింది. ఉద్యోగాలు పొందిన విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులను అతిథులు సత్కరించి నియామక పత్రాలు అందజేశారు. ముఖ్య అతిథి ఎంపీ బాలశౌరి మాట్లాడుతూ విద్యార్థికి ఉద్యోగమే చివరి అవకాశం కాదు అని, రెడ్ బస్ వ్యవస్థాపకుడు ఫణీంద్ర శర్మ, రెడ్డి ల్యాబ్స్ వ్యవస్థాపకుడు అంజిరెడ్డి వంటి వారిని విద్యార్థులు ఆదర్శంగా తీసుకుని మరింత ఎత్తుకు ఎదిగేందుకు ప్రయత్నించాలని కోరారు. కృష్ణా విశ్వవిద్యాలయంలో అథ్లెటిక్ ట్రాక్, ఇండోర్ స్టేడియం, స్విమ్మింగ్ పూల్, టెన్నిస్ కోర్టు నిర్మాణానికి తన వంతు కృషి చేస్తానన్నారు.

కృష్ణా జిల్లా ఎస్పీ ఆర్.గంగాధరరావు మాట్లాడుతూ చిన్న కుటుంబంలో జన్మించిన తాను విద్యను నమ్ముకునే ఈ స్థాయికి చేరుకున్నానన్నారు. విద్యార్థులు ఆకతాయి వ్యవహారాలకు దూరంగా ఉండాలని హితవు పలికారు. కృష్ణా విశ్వవిద్యాలయం ఉపకులపతి ఆచార్య కె.రాంజీ ప్రారంభోపన్యాసం చేస్తూ విద్యార్థులు రూ.2.5 లక్షల నుంచి రూ.4 లక్షల ప్యాకేజీతో ఉద్యోగాలు సాధించడం అభినందనీయమన్నారు. వ్యక్తిగత నైపుణ్యం పెంచుకుంటే మరిన్ని అవకాశాలు లభిస్తాయని చెప్పారు. రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య ఎన్.ఉష అధ్యక్షతన జరిగిన కార్యక్రమంలో ట్రెనింగ్ అండ్ ప్లేస్‌మెంట్ సెల్ డైరెక్టర్ ఆచార్య వైకే సుందరకృష్ణ, ప్లేస్‌మెంట్ విభాగం సమన్వయకర్త డాక్టర్ కిశోర్, పలువురు ఆచార్యులు, స్థానిక నాయకులు పాల్గొన్నారు.

బాలల పురస్కారాలకు దరఖాస్తుల ఆహ్వానం

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): జాతీయ బాలల పురస్కారాలకు దరఖాస్తులను ఆహ్వానిస్తున్నట్లు స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ శాఖ జిల్లా అధికారి ఎంఎన్ రాణి గురువారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. సామాజిక సేవ, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, పర్యావరణం, ధైర్యసాహసాలు, క్రీడలు, కళలు, సాహిత్యం, సాంస్కృతికం వంటి అంశాలలో రాష్ట్ర, జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ప్రతిభ కనబరిచిన బాలలు జూలై 31వ తేదీలోపు వెబ్‌సైట్ ద్వారా ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలన్నారు. కేంద్ర కమిటీ ద్వారా ఎంపికైన బాలలకు రాష్ట్రపతి చేతుల మీదుగా బహుమతితో పాటు జ్ఞాపిక ప్రశంసాపత్రం అందజేస్తారన్నారు.

కృష్ణలంక హైవేపై ఘోర రోడ్డు ప్రమాదం

- ఒక దానికొకటి ఢీ కొన్న నాలుగు వాహనాలు
- ముగ్గురికి స్వల్ప గాయాలు

రోడ్డు ప్రమాదంలో దెబ్బతిన్న కార్లు

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): కృష్ణలంక జాతీయ రహదారిపై సత్యంగారి హోటల్ జంక్షన్ వద్ద గురువారం జరిగిన ఘోర రోడ్డు ప్రమాదం స్థానికులను భయభ్రాంతులకు గురిచేసింది. ఈ ప్రమాదంలో మూడు కార్లు, ఒక వ్యాన్ ఒక దానికొకటి ఢీకొనడంతో ముగ్గురికి స్వల్ప గాయాలయ్యాయి. ఈ ఘటన కృష్ణలంక పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో జరిగింది. సేకరించిన వివరాల మేరకు గురువారం సాయంత్రం 4 గంటల సమయంలో బస్టాండ్ వైపు నుంచి వేగంగా వస్తున్న ఆల్టో కారు సత్యంగారి హోటల్ జంక్షన్ వద్ద యూటర్న్ తీసుకునే క్రమంలో ముందు వెళ్తున్న వ్యాన్‌ను ఢీ కొట్టి పల్టీలు కొట్టింది. వ్యాన్ డివైడర్‌ను ఢీకొట్టింది.

ముగ్గురు ప్రయాణికులకు స్వల్ప గాయాలు..

అదే సమయంలో వారధి వైపు నుంచి బస్టాండ్ వైపు వేగంగా ఎర్టిగా, ఐ10 కార్లు వస్తున్నాయి. అప్పటికే పల్టీలు కొట్టి రోడ్డు మీద పడి ఉన్న ఆల్టో కారును ఐ10 కారు ఢీ కొనగా వెనుక వస్తున్న ఎర్టిగా కారు ఐ10 కారును ఢీకొట్టింది. దీంతో మూడు కార్లు, వ్యాన్ దెబ్బ తిన్నాయి. ఈ ప్రమాదం చూసిన స్థానికులు ఒక్కసారిగా భయభ్రాంతులకు గురై కారులో ఉన్న వారిని కాపాడేందుకు పరుగులు తీశారు. ఆల్టో కారులో ప్రయాణిస్తున్న ముగ్గురు ప్రయాణికులకు స్వల్ప గాయాలవ్వగా వారిని చికిత్స నిమిత్తం ఆస్పత్రికి తరలించారు. కార్లలోని బెలూన్లు సైతం ఓపెన్ అయ్యాయంటే ప్రమాద తీవ్రత ఏవిధంగా ఉందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. ప్రమాదం జరిగిన వెంటనే అక్కడ భారీగా ట్రాఫిక్ నిలిచిపోయింది. ఘటనా స్థలానికి చేరుకున్న పోలీసులు స్థానికుల సహాయంతో కార్లను పక్కకు తీసి ట్రాఫిక్‌ను క్రమబద్ధీకరించారు. ఈ ప్రమాదానికి కారణమైన జంక్షన్‌ను వెంటనే పోలీసులు బారికేడ్లతో మూసివేశారు. ప్రమాదాలు నిత్యకృత్యమైన ఈ కూడలిని శాశ్వతంగా మూసేస్తామని పోలీసులు తెలిపారు. కూడలిని మూసివేయడంతో కృష్ణలంక అండర్‌పాస్ వద్ద నిలిచిపోయిన ట్రాఫిక్‌ను ట్రాఫిక్ పోలీసులు క్రమబద్ధీకరించారు. ప్రమాదంపై వివరాలు సేకరించి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు పోలీసులు తెలిపారు.

భవిష్యత్ విద్యుత్ వాహనాలదే

సాక్షి, అమరావతి: పర్యావరణహిత ఇంధనాన్ని ప్రోత్సహించే విధంగా ప్రభుత్వం అడుగులు వేస్తోందని మంత్రి కొండపల్లి శ్రీనివాస్ పేర్కొన్నారు. భవిష్యత్తు విద్యుత్ వాహనాలదేనని, వాటిని ప్రోత్సహించేందుకు సబ్సిడీలు, రాయితీలతో పాటు అవసరమైన సహకారాన్ని అందిస్తున్నామని స్పష్టం చేశారు. విజయవాడ క్లబ్‌లో గురువారం డీజేటీ హైకా ఆధ్వర్యంలోని అధునాతన ఈవీ చార్జింగ్ మౌలిక సదుపాయాలను మంత్రి శ్రీనివాస్ ప్రారంభించారు. అనంతరం మంత్రి మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్రంలో పరిశుభ్రమైన, స్థిరమైన రవాణాను ప్రోత్సహించే దిశగా ఒక అద్భుతమైన అడుగు ఇది అని అభివర్ణించారు. ఈ కార్యక్రమంలో భాగంగా డీజేటీ హైకా అభివృద్ధి చేసిన వివిధ చార్జర్లను రాష్ట్రంలో ప్రారంభించడం అభినందనీయమన్నారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పలు సబ్సిడీలు, ప్రోత్సాహకాలను అందిస్తున్నాయని చెప్పారు.

క్లుప్తంగా

అన్న క్యాంటీన్‌ను పరిశీలించిన మునిసిపల్ కమిషనర్

పటమట(విజయవాడతూర్పు): అన్న క్యాంటీన్‌కు వచ్చే ప్రజలు అసౌకర్యానికి గురవకుండా నిరంతరం చర్యలు తీసుకోవాలని మునిసిపల్ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర సూచించారు. నగర పర్యటనలో భాగంగా ఆయన గురువారం గాంధీజీ మహిళా కళాశాల వద్ద ఉన్న అన్న క్యాంటీన్‌ను పరిశీలించారు. ఈ సందర్భంగా అక్కడున్న వినియోగదారులతో మాట్లాడి ఆహార నాణ్యత, క్యాంటీన్‌లో వసతులపై వారి అభిప్రాయాలు తెలుసుకున్నారు. అన్న కాంటీన్‌లో అధికారులు నిత్యం ఆహార నాణ్యత, ఇచ్చే టోకెన్లు, వసతులను ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షించాలని ఆదేశించారు. నోడల్ ఆఫీసర్లు నిత్యం తమ పరిధిలోని క్యాంటీన్లను పరిశీలించి ఎటువంటి మరమ్మతులు అవసరమైనా వెంటనే చేయించాలని పేర్కొన్నారు.

పాలస్తీనాకు ప్రపంచ దేశాలు అండగా నిలవాలి

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ఇజ్రాయిల్ దురాక్రమణకు, వివక్షకు గురై ప్రపంచ దేశాల మద్దతు ఆశించిన స్థాయిలో అందని పాలస్తీనాకు యావత్ ప్రపంచం మానవత్వంతో అండగా నిలవాలని కేఎల్ యూనివర్సిటీ ప్రొఫెసర్, ప్రోగ్రెసివ్ ఫోరం జాతీయ కార్యవర్గ సభ్యుడు బుడ్డిగ జమీందార్ పిలుపునిచ్చారు. గాంధీనగర్ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో రైతు కూలీ సంఘం (ఏపీ) ఆధ్వర్యంలో 'పాలస్తీనా ముఖచిత్రం' పుస్తకావిష్కరణ గురువారం జరిగింది. రైతు కూలీ సంఘం జిల్లా కార్యదర్శి యు.వీరబాబు అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో బుడ్డిగ జమీందార్ మాట్లాడుతూ.. పాలస్తీనా ప్రజలు సొంత దేశంలోనే కాందిశీకులుగా జీవిస్తున్నారన్నారు. ఆమెరికా అండదండలతో, సామ్రాజ్యవాద దేశాల కనుసన్నల్లోనే పాలస్తీనాను ఇజ్రాయిల్ నాశనం చేసిందన్నారు. పశ్చిమ ఆసియా దేశాల్లో పట్టు కోసం, సహజ వనరులు, సంపదను దోచుకునేందుకే ఇజ్రాయిల్‌ను ఆమెరికా పెంచి పోషించిందన్నారు. పాలస్తీనా పుస్తకాన్ని విశ్లేషించారు. జనసాహితీ అధ్యక్షుడు దివి కుమార్ మాట్లాడుతూ.. ప్రపంచాన్ని శాసించే, యుద్ధాలను సృష్టించి, కనుసైగతో నిలుపుదల చేసే ఆమెరికా ఇజ్రాయిల్ దాడులను ఎందుకు నియంత్రించడం లేదని ప్రశ్నించారు. ఐక్యరాజ్య సమితి, ప్రపంచ న్యాయస్థానాలు, అరబ్ దేశాలు ఇజ్రాయెల్ దాడులను ఖండించిన, వ్యతిరేకించినా నేటికీ దురాక్రమణ, దాడులు కొనసాగడానికి ఆమెరికా ప్రోద్బలమే కారణమన్నారు. ఏపీటీఎఫ్ రాష్ట్ర మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి పాండురంగ వర ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ.. పాలస్తీనా భూభాగాన్ని, సహజ వనరులు, సంపదను కొల్లగొట్టి కేవలం పది శాతం భూభాగంలో కూడా ప్రజలు జీవించకుండా ఇజ్రాయిల్ నిత్యం దాడులు, హింసకు గురి చేస్తోందని విచారం వ్యక్తం చేశారు. ఆలిండియా కిసాన్ సంఘటన్ రాష్ట్ర కన్వీనర్ మరీదు ప్రసాద్‌బాబు మాట్లాడుతూ.. పాలస్తీనాకు అండగా ఉండాలని పిలుపునిచ్చారు. ఈ కార్యక్రమంలో కార్యదర్శి ఎం.రాంబాబు, జగన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ద్వీపం పూర్వవైభవానికి ప్రణాళికలు సిద్ధం

రెండు దశల్లో రూ.3.89 కోట్లు మంజూరు

భవానీపురం(విజయవాడపశ్చిమ): పర్యాటక శాఖకు చెందిన భవానీ ద్వీపాన్ని అభివృద్ధి చేసి పూర్వవైభవాన్ని తీసుకువచ్చేందుకు ఉన్నతాధికారులు ప్రణాళికలు సిద్ధం చేశారు. పర్యాటక శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి అజయ్ జైన్, సీఈఓ హిమాన్షు శుక్లా చొరవతో భవానీ ఐలాండ్ టూరిజం కార్పొరేషన్ (బీఐటీసీ) నుంచి నిధులు మంజూరయ్యాయి. మొదటి దశకు రూ.2.65 కోట్లు, రెండో దశకు రూ.1.24 కోట్లు మంజూరయ్యాయి. ఆ నిధులతో వరదల ఉధృతికి ద్వీపం వెంబడి నదీ తీరం కొట్టుకుపోకుండా ద్వీపంలోని ఐకాన్ టవర్‌కు మరమ్మతులు చేయటంతో పాటు దాని చుట్టూ, జెట్టీ ఏరియాలో కూడా సుమారు 150 మీటర్ల ఎత్తులో స్టీల్ షీట్ పైలింగ్ చేయనున్నారు. ఐకాన్ టవర్, జెట్టీ చుట్టూ ఇసుక బస్తాలతో ఫిల్లింగ్ చేస్తారు. ఇటీవల సంభవించిన వరద తాకిడికి ధ్వంసం అయిన ద్వీపంలోని గేమింగ్ జోన్ పునరుద్ధరణ పనులు చేపట్టనున్నారు. మేజ్ గార్డెన్‌కు మరమ్మతులు చేపట్టి పర్యాటకులకు అందుబాటులోకి తీసుకురానున్నారు. ద్వీపంలో గల పాత్‌వే పక్కన ఉన్న ఎలక్ట్రికల్ స్ట్రీట్ లైటింగ్ (వరదల్లో దెబ్బతిన్నవి)ను పునరుద్ధరిస్తారు. ముఖ్యంగా ద్వీపానికి అందాన్నిచ్చే ల్యాండ్ స్కేపింగ్ మొన్న వరదల్లో పాడైపోగా దానిని సరికొత్తగా తీర్చిదిద్దనున్నారు. వరద ఉధృతికి ధ్వంసమైన పాత్‌వేను సిమెంట్ కాంక్రీట్‌తో అభివృద్ధి చేయటం, పాత్‌వే పక్కన ఉండే బెంచీలు ఏర్పాటు చేయనున్నారు. ఓపెన్ జిమ్ పరికరాలకు మరమ్మతులు చేసి పూర్తి స్థాయిలో వినియోగంలోకి తీసుకొస్తారు. రెండు దశల్లో అభివృద్ధి పనులన్నీ బీఐటీసీ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ (ప్రాజెక్ట్స్ అండ్ ఇంజినీరింగ్) ఉమామహేశ్వరరావు పర్యవేక్షణలో జరుగనున్నాయి.

కొండ ప్రాంతాల్లో భయం.. భయం

- వర్షాలకు జారుతున్న కొండ రాళ్లు
- రక్షణ చర్యలు చేపట్టని అధికారులు
- బిక్కుబిక్కుమంటున్న స్థానికులు

గుణదల(విజయవాడ తూర్పు): అకాల వర్షాలు కొండ ప్రాంత వాసులకు కునుకు లేకుండా చేస్తున్నాయి. కొద్ది రోజులుగా కురుస్తున్న వర్షాలకు కొండ ప్రాంతాల్లో పెద్ద రాళ్లు, మట్టి చరియలు దిగువకు జారుతున్నాయి. బంగాళాఖాతంలో ద్రోణి ప్రభావంతో భారీ వర్షాలకు కురుస్తాయని వాతావరణ శాఖ జారీ చేసిన హెచ్చరికలతో కొండ ప్రాంతంలో నివసించే పేదల గుండెల్లో రైళ్లు పరిగెడుతున్నాయి. గతంలో జరిగిన దుర్ఘటనల దృష్ట్యా ఎప్పుడు ఏ ప్రమాదం ముంచుకొస్తుందోనని భయపడుతున్నారు.

మృత్యు ఘంటికలు

కొండ చరియలు విరిగి పడిన ఘటనలో ఒకేసారి ఏడుగురు వ్యక్తులు మృతి చెందిన ఘటన గత ఏడాది క్రీస్తురాజపురం సున్నపుబట్టీల సెంటర్‌లో జరిగింది. పెద్ద కొండ రాళ్లు, మట్టి దిబ్బలు ఒక్కసారిగా ఇళ్లపై పడటంతో ఈ ప్రమాదం జరిగింది. శిథిలాల్లో చిక్కుకుపోయిన మృతదేహాలను వెలికి తీసేందుకు పోలీసులు, అధికారులు నానా అవస్థలు పడ్డారు. అప్పటి నుంచి కొండ ప్రాంత వాసులు బిక్కుబిక్కుమంటూ కాలం గడుపుతున్నారు. మండు వేసవిలో మూడు రోజులుగా కురుస్తున్న వర్షాలతో స్థానికులు తీవ్ర ఆందోళనకు గురవుతున్నారు.

ఇళ్ల మధ్య జారిపడిన భారీ కొండరాయి (ఫైల్)

క్రీస్తురాజపురంలో కొండచరియలు విరిగిపడి ధ్వంసమైన ఇళ్లు (ఫైల్)

నాలుగు దశాబ్దాలుగా ఇక్కడే..

తూర్పు నియోజకవర్గం పరిధిలోని గుణదల నుంచి చుట్టుగుంట, మొగల్రాజపురం నుంచి క్రీస్తురాజపురం వరకు కొండ ప్రాంతాలు విస్తరించాయి. ఈ కొండ ప్రాంతాల్లో నాలుగు దశాబ్దాలుగా పేదలు ఇళ్లు నిర్మించుకుని నివసిస్తున్నారు. రాను రానూ ఇక్కడ ఇళ్ల నిర్మాణం గణనీయంగా పెరిగింది. నగర పాలక సంస్థ ఆయా ప్రాంతాల్లో తాగునీరు, డ్రెయినేజీ, విద్యుత్ వంటి సౌకర్యాలు కల్పించింది. వారి కోసం మెట్ల మార్గాలు, కాలి బాటలు సైతం నిర్మించింది. ప్రత్యేక జీఓ ద్వారా ఇక్కడి పేదల ఇళ్లకు గతంలో రిజిస్ట్రేషన్‌లు కూడా జరిగాయి. సకల సౌకర్యాలు ఉండటంతో ఇక్కడ నివసించే వారి సంఖ్య పెరిగింది.

ప్రమాదకర ప్రాంతాలు ఇవీ..

గుణదల గంగిరెద్దుల దిబ్బ, బెత్లహేం నగర్, మాచవరం కార్మిక నగర్, చుట్టుగుంట బ్రహ్మానందరెడ్డి నగర్, క్రీస్తురాజపురం తదితర ప్రాంతాలు సమస్యాత్మకమైనవి. ఈ ప్రాంతాల్లో వర్షాకాలం వచ్చిందంటే ఏదో ఒక చోట కొండ చరియలు విరిగి పడటం, ఇళ్లు కూలిపోవటం వంటి ప్రమాదాలు సర్వ సాధారణంగా మారాయి. ప్రమాదాలు జరిగిన తరువాత అధికారులు రావడం తాత్కాలిక చర్యలు తీసుకోవడం షరా మామూలే. ప్రమాదాలు జరగక ముందే అప్రమత్తంగా ఉంటే ప్రమాద తీవ్రత తగ్గుతుందని స్థానికుల అభిప్రాయం. మరో నెల రోజుల తరువాత వర్షాకాలం రానుంది. అధికారులు ఇప్పటికైనా ముందస్తు చర్యలు తీసుకుని ప్రమాదాలు నివారించాలని కొండ ప్రాంత వాసులు కోరుతున్నారు.

ఆ దుర్ఘటనను మరిచిపోలేం

ఏడాది క్రితం క్రీస్తురాజపురం సున్నపుబట్టీల సెంట ర్‌లో గత యేడాది కొండచరియలు విరిగిపడిన దుర్ఘటనను ఎప్పటికీ మరిచిపోలేం. చూస్తుండగానే మనుషులు మట్టిదిబ్బల్లో సమాధి అయ్యారు. క్రీస్తురాజపురం ప్రాంతంలో 30 ఏళ్లుగా ఉంటున్నాం. వర్షాలు పడుతున్నాయంటే భయం మొదలవుతోంది. కొండ చరియలు విరిగిపడి ఇళ్లు ధ్వంసం అవుతున్నాయి. అందుకే వర్షాకాలం అప్రమత్తంగా ఉంటాం. నడి వేసవిలో కురుస్తున్న అకాల వర్షాలు ఆందోళనకు గురిచేస్తున్నాయి.

– బి.ఏడుకొండలు, క్రీస్తురాజపురం

పుల్లేటి వాగు సమస్యను పరిష్కరిస్తాం

గుణదల(విజయవాడ తూర్పు): గుణదలలోని పుల్లేటి కట్ట డ్రెయిన్, రోడ్డు సమస్యకు శాశ్వత పరిష్కారం చూపుతామని ఎంపీ కేశినేని శివనాథ్, ఎమ్మెల్యే గద్దే రామ్మోహన్ అన్నారు. గుణదల పంచాయతీ ఆఫీసు, పుల్లేటి కట్ట రోడ్డులో ఆయన గురువారం పర్యటించారు. ఈ సందర్భంగా స్థానికులు తమ సమస్యలను ఎంపీకి ఏకరువుపెట్టారు. పుల్లేటి వాగు డ్రెయిన్‌తో నానా అవస్థలు పడుతున్నామని వివరించారు. ఎంపీ శివనాథ్ మాట్లాడుతూ.. రమేష్ ఆస్పత్రి నుంచి ఈఎస్ఐ ఆస్పత్రి మీదుగా గుణదల సెంటర్ వరకు ఉన్న పుల్లేటి డ్రెయిన్‌ను అభివృద్ధి చేస్తామన్నారు. డ్రెయిన్ వెంబడి ఉన్న రోడ్డును సైతం విస్తరించడం ద్వారా ఈ సమస్యకు పరిష్కారం లభిస్తుందని పేర్కొన్నారు. అనంతరం ఎమ్మెల్యే గద్దే రామ్మోహన్ మాట్లాడుతూ.. నగరపాలక సంస్థ అధికారులతో చర్చించి పుల్లేటి డ్రెయిన్ సమస్యకు పరిష్కారం చూపుతామన్నారు. రోడ్డు విస్తరణలో సైతం స్థానికులకు నష్టం వాటిల్లకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకుంటామన్నారు. అంతకు ముందు పుల్లేటివాగు డ్రెయిన్‌ను పరిశీలించారు. ఈ కార్యక్రమంలో సిటీ ప్లానర్ సంజయ్ రత్నకుమార్, ఏసీపీ మోహన్ బాబు, ఈఈ సామ్రాజ్యం తదితరులు పాల్గొన్నారు.

తటాకాలను తలపిస్తున్న రోడ్లు

- రోడ్లపై మోకాలి లోతు గుంతలు
- రోడ్లపై రోజులతబడి నిలుస్తున్న వర్షపు నీరు
- వర్షాకాలం ముంచుకొస్తున్నా స్పందించని అధికారులు

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): వర్షం పడిందంటే చాలు నగరవాసులు వణికిపోతున్నారు. ప్రధాన రహదారులు వర్షపు నీటితో నిండి తటాకాలను తలపిస్తున్నాయి. రోడ్లకు వేసిన తారు కొట్టుకుపోయి మోకాలి లోతు గుంతలు ఏర్పడుతున్నాయి. ఈ గుంతల కారణంగా ఆ రోడ్లపై వాహనాలు ఉయ్యాలలూగుతున్నాయి. రాత్రి వేళల్లో ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయి. ఇక అంతర్గత రోడ్ల పరిస్థితి చెప్పనవసరం లేదు. వర్షకాలంలో తంతు ఇలా ఉంటే అధికారులు మాత్రం కనీసం స్పందించడం లేదు.

అమరావతి నగరానికి ముఖ ద్వారం అని చెప్పుకొనే విజయవాడ ప్రధాన రహదారులు కొద్దిపాటి వర్షానికి జలమయం అవుతున్నాయి. ఓ మోస్తరు వర్షం కురిస్తే రోడ్డుపైకి వెళ్లే పరిస్థితి లేదు. నగరంతోపాటు సమీపంలోని గ్రామాల్లో ప్రధాన రహదారుల పరిస్థితి ఇంచుమించు అంతే. వర్షాలకు రోడ్డుపై వర్షపు నిలిచి గోతులు ఏర్పడుతున్నాయి. వాహనాల రాకపోకలతో అవి కాస్తా మోకాలి లోతు గుంతలుగా మారుతున్నాయి. ఎండాకాలంలో కురుస్తున్న అకాల వర్షాలకే పరిస్థితి ఇలా ఉంటే, ఇక వర్షకాలం పరిస్థితి ఏమిటని నగర వాసులు కలత చెందుతున్నారు.

➡ హైదరాబాద్ – విజయవాడ జాతీయ రహదారిపై గొల్లపూడి మైలురాయి సెంటర్ నుంచి సొరంగం వైపు వెళ్లే ప్రధాన రహదారి వర్షపు నీరు నిలిచి అధ్వానంగా మారింది. మైలురాయి సమీపంలోని డ్వామా కార్యాలయం ఎదురుగా రోడ్డు చెరువును తలపిస్తోంది. ఇక్కడ అసలు డ్రెయినేజీ లేదు. మార్జిన్లు ఎత్తు కావడం, రోడ్డు పల్లంలో ఉండడంతో వర్షం కురిసిన తర్వాత వారం రోజుల వరకు కూడా నీరు పోవడం లేదు. ఫలితంగా తారు కొట్టుకుపోయి పెద్ద పెద్ద గోతులు ఏర్పడ్డాయి.

➡ అదే రోడ్డులో బీసీ భవన్ వద్ద వర్షపు నీరు రోడ్డుపై నిలిచిపోయింది. బీసీ భవన్‌లోకి వెళ్లేందుకు మార్గం లేదు. 59 కార్పొరేషన్ల చైర్మన్లు, అధికారులు నిత్యం తిరిగే ఈ ప్రాంతంలో ప్రధాన రహదారికి పక్కా డ్రెయినే లేదు. కచ్చా డ్రెయిన్ మాత్రమే ఉంది.

➡ భవానీపురం – గొల్లపూడి మధ్య ఎట్కిన్ సన్ రోడ్డులో మార్జిన్లు ఎత్తుగా మారి డ్రెయిన్‌లోకి వర్షపు నీరు వెళ్లే మార్గం లేకపోవడంతో రోడ్డుపైకి వర్షపు నీరు చేరింది.

➡ విద్యాధరపురం ఆర్టీసీ డిపో కొద్దిపాటి వర్షానికి జలమయమవుతోంది. బస్సులు వర్షపు నీటిలోనే ఉన్నాయి. విధులకు హాజరయ్యే సిబ్బంది ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. డిపోలో వర్షపు నీరు ఇంకిపోయిన రోజే లేదు.

➡ కుమ్మరిపాలెం సెంటర్, ఆర్టీసీ వర్క్‌షాపు రోడ్డు, చెరువు సెంటర్‌లోవర్షపు నీరు చేరి స్థానికులు అసౌకర్యానికి గురవుతున్నారు.

➡ పండిట్ నెహ్రూ బస్టాండ్ నుంచి కనకదుర్గ ఫ్లైఓవర్ వైపు వచ్చే మార్గంలో రైల్వే వంతెనకింద భాగంలో తరచూ వర్షపు నీరు నిలిచ వాహనాల రాకపోకలకు అంతరాయం ఏర్పడుతోంది. ట్రాఫిక్ భారీగా స్తంభించిపోతోంది.

➡ బందరు రోడ్డులో బెంజ్ సర్కిల్ నుంచి ఎన్టీఆర్ సర్కిల్ ఆపై వరకు వర్షపు నీరు నిలిచి ప్రజలు అసౌకర్యానికి గురువుతున్నారు.

➡ ఐదో నంబర్‌రోడ్డులో పాత పిన్నమనేని పాలీ క్లినిక్ రోడ్డు, కరెన్సీ నగర్, ఆటోనగర్ ప్రాంతాల్లో వర్షకాలం రోడ్ల పరస్థితి అధ్వానంగా తయారవుతోంది.

➡ ఏలూరు రోడ్డులో కొత్త వంతెన సెంటర్ నుంచి బీఎస్ఎన్ఎల్ కార్యాలయం, విశాలాంధ్ర రోడ్డులో భారీగా వర్షపు నీరు చేరుతోంది.

➡ కంట్రిక జంక్షన్, కంట్రిక కాలనీలో కొద్దిపాటి వర్షాలకు రోడ్లపై నీరు చేరి ప్రజలు అవస్థలు పడుతున్నారు.

➡ ప్రతి వర్షాకాలంలో ఈ పరిస్థితి ఉంటున్నప్పటికీ అధికారులు వర్షపు నీరు నిల్వకుండా చేపట్టాల్సిన చర్యలు చేపట్టడం లేదు. ముందస్తు ప్రణాళికలు రచించి వర్షపు నీరు వెళ్లేలా అవసరమైన పనులు చేపట్టడం లేదన్న విమర్శలు ఉన్నాయి. వర్షకాలం ముంచుకొస్తున్న తరుణంలో అధికారులు స్పందించి ఎక్కడెక్కడ వర్షపు నీరు నిలుస్తుందో కారణాలు అన్వేషించి పరిష్కారం చూపాలని నగరవాసులు కోరుతున్నారు.

మైలు రాయి సెంటర్‌లో డ్వామా కార్యాలయానికి ఎదురుగా అధ్వానంగా రోడ్డు

ఏసీబీ కార్యాలయానికి వెళ్లే ప్రధాన రహదారిపై నిలిచిన వర్షపునీరు

చెరువును తలపిస్తున్న విద్యాధరపురం ఆర్టీసీ డిపో ప్రాంగణం

బీసీ భవన్ ఎదురుగా రోడ్డుపై వర్షపు నీరు

కూటమి పాలనలో ఆలయాలకు రక్షణ కరువు

శోభాయమానంగా సాగుతున్న బైక్ ర్యాలీ

శైవ పీఠాధిపతి శివస్వామి

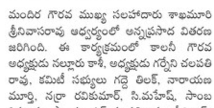
విజయవాడ కల్చరల్: కూటమి ప్రభుత్వంలో హిందూ ఆలయాలకు, వాటి ఆస్తులకు రక్షణలేకుండాపోయిందని శైవ పీఠాధిపతి శివస్వామి పేర్కొన్నారు. వాటిని పరిరక్షించుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని స్పష్టంచేశారు. విశ్వహిందూ పరిషత్ మహానగర్ ఆధ్వర్యంలో గురువారం బీఆర్‌టీఎస్ రోడ్డులో హనుమత్ జయంతి సందర్భంగా నిర్వహించిన బైక్ ర్యాలీని ఆయన ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా శివస్వామి మాట్లాడుతూ.. హనుమత్ జయంతిని విజయ్ దివస్‌గా భావించాలని శైవ పీఠాధిపతి శివస్వామి సూచించారు. హనుమంతుడిలోని కార్యదీక్షను ప్రతి ఒక్కరూ అలవాటు చేసుకోవాలన్నారు. మాతా శివానంద సరస్వతి మాట్లాడుతూ.. సర్వహిందువులు ఏకం కావాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు. ప్రతి గ్రామంలోనూ రామ మందిరాలను నిర్మించాలన్నారు. విశ్వహిందూ పరిషత్ నాయకులు సుబ్బరాజు, పుట్టగుంట సతీష్, నగరశాఖ అధ్యక్షుడు సానా శ్రీనివాస్, కార్యదర్శి క్రోవి రామకృష్ణ, కోశాధికారి పేర్ల రవీంద్రగుప్తా, ఎమ్మెల్యే బొండా ఉమామహేశ్వరావు, బీజేపీ నాయకులు నాగలింగం శివాజీ, తూములూరి చైతన్య శర్మ పాల్గొన్నారు.

శోభాయమానంగా బైక్ ర్యాలీ

నగరంలోని పాత బస్తీ, సింగ్‌నగర్, హౌసింగ్ బోర్డ్ కాలనీ, కృష్ణలంక, పాయకాపురం ప్రాంతాల నుంచి హనుమాన్ భక్తులు ర్యాలీగా బీఆర్‌టీఎస్ రోడ్డులోని ఆదిశంకర సర్కిల్‌కు చేరుకున్నారు. అనంతరం బైక్ ర్యాలీ శోభాయమానంగా సాగింది. మహిళలు పెద్ద సంఖ్యలో ర్యాలీలో పాల్గొన్నారు. జై శ్రీరాం నినాదాలతో ర్యాలీ మార్మోగింది.

ఘనంగా హనుమాన్ జయంతి వేడుకలు

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): స్థానిక తారకరామ నగర్ కరకట్ట పుష్కర ఘాట్‌లో ఉన్న శ్రీ భక్త ఆంజనేయ స్వామి దేవస్థానంలో గురువారం హనుమాన్ జయంతి వేడుకలు ఘనంగా నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా భక్త ఆంజనేయ కమిటీ సభ్యుడు మచ్చ శివప్రసాద్ ఆధ్వర్యంలో హనుమంతునికి ప్రత్యేక పూజలు, అభిషేకాలు, హారతులు, గోత్రనామాలతో పూజలు నిర్వహించారు. అనంతరం రెండు వేల మంది భక్తులకు అన్నప్రసాద వితరణ జరిగింది. ఈ కార్యక్రమానికి స్థానిక ఫర్నీచర్ వ్యాపారి కొక్కిరి తిరుపతయ్య యాదవ్ రూ.70 వేల విరాళం అందజేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో మారంరెడ్డి పురుషోత్తంరెడ్డి, దోమల రాజశేఖర్, కుమార్, కాశీ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

భక్తులకు అన్నప్రసాదం పంపిణీ చేస్తున్న ఆలయ కమిటీ సభ్యులు

పటమటలో ఘనంగా హనుమజ్జయంతి

పటమట(విజయవాడతూర్పు): స్థానిక ఎలక్ట్రిసిటీ కాలనీ నల్లూరు చక్రధరరావు రోడ్డులోని శ్రీ పంచముఖ అభయ ఆంజనేయ స్వామి ధ్యాన మందిరం ప్రథమ వార్షికోత్సవం, హనుమత్ జయంతి మహోత్సవాన్ని గురువారం ఘనంగా నిర్వహించారు. ఉదయం సుప్రభాత సేవ, స్వామి వారికి విశేష చూత ఫలాసహిత నాగవల్లి సహస్రనామార్చన జరిపించారు. లోకకల్యాణం కోసం శ్రీ సీతారాముల కల్యాణాన్ని కనుల పండువగా నిర్వహించారు. అనంతరం భక్తులు బారులు తీరి పంచముఖ అభయాంజనేయ స్వామిని దర్శించుకున్నారు. ధ్యాన మందిర గౌరవ ముఖ్య సలహాదారు శాఖమూరి శ్రీనివాసరావు ఆధ్వర్యంలో అన్నప్రసాద వితరణ జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో కాలనీ గౌరవ అధ్యక్షుడు నల్లూరు కాశీ, అధ్యక్షుడు గర్నేని చలపతి రావు, కమిటీ సభ్యులు గద్దె తిలక్, నారాయణ మూర్తి, నర్రా రవికుమార్, సి.మహేష్, సాంబ శివరావు, పాండు, ఎస్.చలపతిరావు, శ్రీనివాస్, మద్దుకూరి సుబ్బారావు, సత్యనారాయణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

పటమటలో అన్నసంతర్పణ

దాసాంజనేయ ఆలయానికి రూ.5.82 లక్షల విరాళం

మధురానగర్(విజయవాడసెంట్రల్): స్వయం భూ మాచవరం శ్రీదాసాంజనేయస్వామి ఆలయం అభివృద్ధికి గురువారం దాత తుమ్మల వెంకట రాజేష్ రూ.5.82 లక్షల విరాళాన్ని ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారి పాతూరి లోకేశ్వరికి అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా దాత మాట్లాడుతూ.. మహిమాన్వితమైన దాసాంజనేయ స్వామి ఆలయం అభివృద్ధికి తన వంతు బాధ్యతగా విరాళం ఇచ్చానన్నారు. హనుమజ్జయంతి రోజున విరాళం అందజేయడం సంతోషంగా ఉందన్నారు. భక్తుల మనోభావాలకు అనుగుణంగా తాము పనిచేస్తున్నామని ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారి పి.లోకేశ్వరి తెలిపారు. ఆలయ అర్చకులు ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించి స్వామివారి తీర్థప్రసాదాలు శేష వస్త్రంతో దాతను సత్కరించారు.

ఆకట్టుకున్న హరికథాగానం

మధురానగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ముత్యాలంపాడు మారుతీ వ్యాయామశాల ప్రాంగణంలోని శ్రీ అభయాంజనేయస్వామి జయంతి ఉత్సవాల్లో భాగంగా గురువారం గుడిపాటి సుధాకర్ భాగవతార్ హనుమత్సందేశంపై చేసిన హరికథా గానం భక్తులను ఆకట్టుకుంది. సుధాకర్ భాగవతార్ హనుమంతుని సందేశాన్ని ఆయన జీవిత వృత్తాంతాన్ని అందరికీ అర్థమయ్యేరీతిలో వివరించారు.

గుంటతిప్ప డ్రెయిన్‌లో రెండు తూముల ఏర్పాటుతో ముందుకు కదలని మురుగు

వ్యర్థాలతో నిండిన డ్రెయిన్

ప్రజలకు తప్పని గుంటతిప్పలు

అసలే వ్యర్థాలతో మురుగు నీరు ముందుకు కదలని పరిస్థితి.. ఆపై జోరుగా కురుస్తున్న వర్షాలు.. ఫలితంగా ప్రజలను మురుగు కష్టాలు వెంటాడుతున్నాయి. జవహర్ ఆటోనగర్‌ను ఆనుకొని ఉన్న గుంటతిప్ప డ్రెయిన్‌తో స్థానికులు ఇబ్బంది ఎదుర్కొంటున్నారు. బందరు రోడ్డు నుంచి బల్లెంవారివీధి వరకు గుంటతిప్ప డ్రెయిన్ ఉంది. ఏటా ఈ డ్రెయిన్‌లో పూడిక తొలగింపునకు ఐలా అధికారులు రూ.లక్షల్లో ఖర్చు చేస్తున్నారు. కొంత మంది నిర్లక్ష్యంగా డ్రెయిన్‌లో వ్యర్థాలను డంప్ చేస్తున్నారు. గోతాల్లో వ్యర్థాలను కట్టిమరీ డ్రెయిన్‌లో పడేస్తున్నారు. దీంతో డ్రెయిన్ పూడుకుపోయి మురుగునీరు ముందుకు కదలని పరిస్థితి దాపురించింది. కేవలం పూడికతీతతో సరిపెట్టకుండా పూర్తి స్థాయిలో డ్రెయిన్‌ను ప్రక్షాళన చేయాలని స్థానికులు కోరుతున్నారు. డ్రెయిన్‌లో వ్యర్థాలు వేయకుండా ప్రజలకు అవగాహన కల్పించాలని సూచిస్తున్నారు.

– ఆటోనగర్(విజయవాడతూర్పు)

డొంకరోడ్డు సమీపంలో వ్యర్థాలతో నిండిన గుంటతిప్ప డ్రెయిన్

యువర్స్

● టెక్.. టాక్

మోటోరోలా ఎడ్జ్ 60 ప్రో

డిస్‌ప్లే: 6.70 అంగుళాలు ఓఎస్: ఆండ్రాయిడ్ 15
రిజల్యూషన్: 1220×2712 పిక్సెల్స్ ఫ్రంట్ కెమెరా: 50 ఎంపీ
బ్యాటరీ: 6000 ఎంఏహెచ్ రిఫ్రెష్ రేట్: 120 హెచ్‌జడ్ మెమోరీ: 256జీబీ
8జీబి ర్యామ్/256జీబి 12జీబి ర్యామ్/ 512జీబి 12జీబి ర్యామ్

ఓపెన్ ఏఐ.... కోడక్స్

'కోడక్స్' అనే కొత్త ఏఐ టూల్‌ను ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ కంపెనీ 'ఓపెన్ ఏఐ' ఇంట్రడ్యూస్ చేసింది. మల్టీపుల్ సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజనీరింగ్–రిలేటెడ్ టాస్క్‌లను హ్యాండిల్ చేయడానికి దీనిని రూపొందించారు. ఈ క్లౌడ్–బేస్డ్, ఏఐ ఏజెంట్–డ్రైవెన్ కోడింగ్ టూల్ కోడ్ జనరేట్ చేయడం, కోడ్‌బేస్ గురించి యూజర్ అడిగే ప్రశ్నలకు జవాబులు ఇవ్వడం, బగ్స్ ఫిక్స్ చేయడం, కోడ్ రివ్యూ కోసం పుల్ రిక్వెస్ట్ సజెస్ట్ చేయడంలాంటి పనులు చేస్తుంది. చాట్‌జీపీటీ ప్రో, ఎంటర్‌ప్రైజ్, టీమ్ యూజర్‌లకి ఈ ఏఐ కోడింగ్ టూల్‌తో యాక్సెస్ ఉంటుంది.

రీడిజైన్ విండోస్ 11

ఎట్టకేలకు రీడిజైన్ చేసిన విండోస్ 11 స్టార్ట్ మెనూను పరిచయం చేసింది మైక్రోసాఫ్ట్. మూడు వందల మందికి పైగా విండోస్ 11 ఫ్యాన్స్‌తో కలిసి ఈ స్టార్ట్ మెనూను డెవలప్ చేశారు. 'యాప్స్, ఫైల్స్, ఇతర కంటెంట్‌ని త్వరగా కనుగొనడంలో స్టార్ట్ మెనూ ఉపయోగపడుతుంది. అవసరమైన సలహాలు ఇస్తుంది. మొబైల్, డెస్క్‌టాప్ కంటెంట్ మధ్య తేడాను సులువుగా గుర్తించవచ్చు' అంటుంది మైక్రోసాఫ్ట్ డిజైనర్ టీమ్. కొత్త స్టార్ట్ మెనూలో 'ఆల్ యాప్స్' వ్యూ మూడు రకాలుగా ఉంటుంది. ఇందులో తరచుగా వాడే యాప్స్‌ని గ్రిడ్ రూపంలో కేటగిరీ ప్రకారం చూపిస్తుంది. ఈ కొత్త లేఅవుట్ నచ్చని యూజర్‌లు ఎప్పుడంటే అప్పుడు పాత వ్యూలోకి వెళ్లవచ్చు.

క్లీనింగ్ కిట్

బ్రాండ్: అమెజాన్ బేసిక్స్ కలర్: వైట్ మెటీరియల్: ప్లాస్టిక్ ఫర్: ల్యాప్‌టాప్, మొబైల్, ఎయిర్ ప్యాడ్స్
● కీక్యాప్ పుల్లర్, క్లీనింగ్ క్లాత్ ● ఈ క్లీనింగ్ పెన్ చిన్న రంధ్రాలు, సందుల నుంచి దుమ్ము, మురికిని తొలగిస్తుంది. చార్జింగ్ పోర్ట్స్, హెడ్‌ఫోన్ జాక్స్‌లాంటి డెలికేట్ ఏరియాలను క్లీన్ చేయడానికి ఉపయోగపడుతుంది. కీక్యాప్ పుల్లర్ దెబ్బతినకుండా 'కీ'లను సులభంగా తీసేలా డిజైన్ చేశారు. మైక్రోఫైబర్ క్లీనింగ్ క్లాత్, బ్యాక్ ఫైబర్ వైప్ ద్వారా నూనె మరకలు, దుమ్ము తొలగించి స్క్రీన్ కొత్తగా కనిపించేలా చేస్తాయి.

● యంగ్ టాలెంట్

ఈ అన్నదమ్ములు... సినిమాల గురించి మాట్లాడుకున్నంత ఇష్టంగా ఏఐ టెక్నాలజీ గురించి మాట్లాడుకుంటారు. అవి కాలక్షేప కబుర్లు కావు. ఈ కాలానికి అవసరమైన కబుర్లు. 'ఏఐ టెక్నాలజీలో మనం ఎక్కడ ఉన్నాం? మనం చేయాల్సింది ఏమిటి?' అనేది వారి మాటల సారాంశం. కేవలం మాటలకే పరిమితం కాకుండా '169పై. ఏఐ' స్టార్టప్‌తో ఏఐ స్టార్స్‌గా పేరు తెచ్చుకున్నారు రజత్, చిరాగ్...

టెక్నో బ్రదర్స్

● చిరాగ్ ఆర్య ● రజత్ ఆర్య

మధ్యప్రదేశ్‌లోని గ్వాలియర్‌కు చెందిన రజత్ ఆర్య, అతని తమ్ముడు చిరాగ్ ఆర్యకు ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్(ఏఐ) అనేది చాలా ఇష్టమైన సబ్జెక్ట్. ఆ రంగంలో వస్తున్న మార్పుల గురించి ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకునేవారు. ఆ ఆసక్తే వారిని ఏఐ స్టార్టప్ కంపెనీ '169పై.ఏఐ' స్థాపించేలా చేసింది.

అమెరికాలో కస్టమర్‌ల కోసం కొన్ని బ్లాక్‌చైన్ సొల్యూషన్స్‌ను డెవలప్ చేసి, చిన్నపాటి సాఫ్ట్‌వేర్ బిజినెస్ నిర్మించడంలో ఈ సోదరులకు కొంత అనుభవం ఉంది.

రెండు సంవత్సరాల క్రితం ప్రసిద్ధ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ కంపెనీ 'ఓపెన్ ఏఐ' సీయివో సామ్ ఆల్ట్‌మాన్ మన దేశానికి వచ్చినప్పుడు లార్జ్ లాంగ్వేజ్ మోడల్స్ బిల్డ్ చేయడం గురించి మాట్లాడారు. ఈ నేపథ్యంలో 'మనం కొత్తగా ఏంచేయవచ్చు' అని ఆలోచించారు ఆర్య బ్రదర్స్. ఇంటర్‌నెట్‌లో వెస్ట్–ఓరియెంటెడ్ సమాచారానికి బదులుగా మరింత దేశీయంగా ఏదైనా చేయడానికి ఒక అవకాశం ఉందని గ్రహించారు.

అలా....'169పై. ఏఐ' స్టార్టప్ మొదలైంది. స్మాల్ లాంగ్వేజ్ మోడల్స్‌పై ప్రత్యేకంగా దృష్టి పెట్టారు.

ఈ స్టార్టప్‌కు తొలి యూజర్....ఇస్రో!

'169పై. ఏఐ' క్రియేట్ చేసిన పీడీఎఫ్ ఏజెంట్‌ను 'ఇస్రో' పరీక్షించి పచ్చజెండా ఊపింది. టన్నుల కొద్దీ డేటా ఉన్న 'ఇస్రో'కి ఉపయోగపడేలా పీడీఎఫ్ ఏజెంట్‌ను క్రియేట్ చేశారు. తాము సృష్టించిన ప్రోగ్రామ్ టేబుల్స్, డాక్యుమెంట్లు, చార్ట్‌లు జనరేట్ చేయడానికి ఇది యూజర్‌లకు ఉపయోగపడుతుంది.

పదకొండు మందితో కూడిన '169పై. ఏఐ' బృందం ఎడ్యుకేషనల్ సొల్యూషన్‌లను డెవలప్ చేస్తోంది. బిహార్‌లోని ప్రభుత్వ బడుల కోసం ఎడ్యుకేషనల్ మెటీరియల్‌ను క్రియేట్ చేయడానికి ఎన్‌సీఈఆర్‌టీ టెక్ట్స్‌బుక్స్ డేటాను ఉపయోగిస్తున్నారు.

'ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ అనేది చాలా ఖరీదు అనే భావన ఉంది. ఈ సాంకేతికత అందరికీ అందుబాటులో ఉండాలి. రైతు నుండి సామాన్యుడి వరకు ప్రతి ఒక్కరూ దీన్ని ఉపయోగించాలి. ఎందుకంటే ఏఐ వారి పనిని సులభతరం చేస్తుంది. మా ఏఐ మోడల్ విదేశీ ఏఐ మోడల్స్‌లాగా డబ్బు తీసుకునేది కాదు. ఇది అందరికీ ఉచితంగా అందుబాటులో ఉంటుంది. ఇక స్టార్టప్ పేరు విషయానికి వస్తే 13 సంఖ్య స్క్వేర్, పై కన్‌స్టంట్ నుంచి స్ఫూర్తి పొందాం' అంటున్నాడు కంపెనీ చీఫ్ టెక్నికల్ ఆఫీసర్ చిరాగ్ ఆర్య. పాతదారిలో నడవడం విశేషమేమీ కాదు.

అయితే పాత దారిలో నడుస్తూనే కొత్త దారి గురించి ఆలోచించడం, అన్వేషించడమే విశేషం. అప్పుడే '169పై. ఏఐ' రూపంలో కొత్త ఆవిష్కరణలు ప్రజలకు పరిచయం అవుతాయి.

> మన దేశానికి తనదైన ఏఐ మోడల్ లేకపోవడం నన్ను ఎప్పుడూ నిరాశకు గురి చేసేది. మనం విదేశీ ఏఐ మోడల్స్ మీద ఎక్కువగా ఆధారపడుతున్నాం. ఏఐ సాంకేతికతకు సంబంధించి విదేశాలపై ఎక్కువగా ఆధారపడకూడదు అనే ఆలోచన నుంచే స్టార్టప్ ఆలోచన వచ్చింది. మన ఫోన్‌లో ఉన్న అత్యధిక యాప్స్ విదేశాల నుంచి వచ్చినవే. మనకంటూ స్వంతమైన ప్లాట్‌ఫామ్ లేదు. భవిష్యత్తులో మనం ఏ దేశం మీద ఆధారపడకుండా ఉండడానికి మా స్టార్టప్ ఒక ప్రయత్నం.
>
> – రజత్ ఆర్య, 169పై. ఏఐ ఫౌండర్, సీయివో

గూగుల్ ఏఐ మోడ్

గూగుల్ మొదలైనప్పటి నుంచి 'ఐయామ్ ఫీలింగ్ లక్కీ' ఆప్షన్ ఉంది. ఈ ఆప్షన్‌ని కొత్త 'ఏఐ మోడ్' బటన్‌తో రిప్లేస్ చేయనుంది గూగుల్.

ప్రస్తుతం ఇది పరిమిత సంఖ్యలో యూజర్‌లకు మాత్రమే అందుబాటులో ఉంది. గూగుల్ తన కోర్ సెర్చ్ ఇంజిన్‌ను తన ఫ్లాగ్‌షిప్ ఏఐ మోడల్ జెమినితో మెర్జ్ చేసే ప్రయత్నంలో 'ఏఐ మోడ్'ని తీసుకువచ్చింది. ఓపెన్ ఏఐ, చాట్‌జీపీటీని దృష్టిలో పెట్టుకొని యూత్ కోసం ఏఐ సెర్చ్ ఫీచర్‌లను గూగుల్ పరీక్షిస్తోంది.

అవును.... ఇది నిజమే!

● 'వైట్ హౌజ్'ను ఒకప్పుడు ఎగ్జిక్యూటివ్ మాన్షన్, ప్రెసిడెంట్ ప్యాలెస్ అని పిలిచేవారు. ప్రెసిడెంట్ థియోడర్ రూజ్వెల్ట్ ఈ మాన్షన్‌కు 'వైట్ హౌజ్' అని నామకరణం చేశాడు.
● గోల్డ్‌ఫిష్ కేవలం మూడు సెకన్ల మెమరీ కలిగి ఉంటుందనేది అపోహ అని శాస్త్రీయ అధ్యయనాలు తెలియజేస్తున్నాయి.
● నూడుల్స్ లేదా పాస్తాను మార్కో పోలో కనిపెట్టాడని, చైనా నుంచి ఇటలీకి తీసుకువచ్చాడనేది విస్తృతంగా ప్రచారంలో ఉంది. అయితే దీంట్లో నిజం లేదు. నిజానికి మార్కో పోలో చైనాకు వెళ్లడానికి ముందుగానే ఇటలీలో పాస్తా ఉంది.
● మెదడులో మనం కేవలం పది శాతం మాత్రమే ఉపయోగిస్తామనేది అపోహ మాత్రమే.

● గేమింగ్

వస్తున్నారు... వచ్చేశారు!

యాక్షన్–అడ్వెంచర్ గేమ్ 'ఒనిముష 2: సమురాయ్స్ డెస్టినీ' రీమాస్టర్డ్ రిలీజ్ ట్రైలర్ విడుదల అయింది. రీమాస్టర్డ్ రిలీజ్‌లో భాగంగా గేమ్‌లో కొత్త ఫీచర్‌లు వచ్చాయి. గేమ్‌ప్లే సైడ్ విషయానికి వస్తే...ఈజీ మోడ్, హెల్ మోడ్ అనేవి చేర్చారు. స్టోరీని ఎంజాయ్ చేయడానికి ప్లేయర్స్‌కు పర్‌ఫెక్ట్‌గా ఉపయోగపడే 'ఈజీ మోడ్' గేమ్ ప్రారంభం నుంచి ఉంటుంది. 'హెల్ మోడ్' అనేది డిఫికల్ట్ మోడ్. ఈ మోడ్‌లో 'వన్–షాట్ డెత్' ఉంటుంది. అంటే...యుద్ధంలో సింగిల్ మిస్టేక్ చేసినా ఆట తారుమారవుతుంది.

గేమ్ ప్రారంభం నుంచి మినీ గేమ్స్ అందుబాటులో ఉంటాయి.

ఉదా: ది మ్యాన్ ఇన్ బ్లాక్, టీమ్ ఒనీ, పజిల్ ఫాంటమ్
ఈ గేమ్ కోసం వందకు పైగా స్కెచ్‌లను క్యారెక్టర్ డిజైనర్ కైటా రూపొందించారు. 'మరింత స్టైలిష్ ఎక్స్‌పీరియెన్స్ కోసం' అంటున్నారు గేమ్ మేకర్స్.

ఫ్రాంచైజ్‌లో భాగంగా వస్తున్న కొత్త గేమ్ పేరు కూడా ప్రకటించారు.
ఒనిముషా: వే ఆఫ్ ది స్వోర్డ్ ప్లాట్‌ఫామ్స్: పీసీ, పీఎస్ 4, ఎక్స్‌బాక్స్ వన్, నిన్‌టెండో స్విచ్ జానర్: యాక్షన్–అడ్వెంచర్

● ఇంగ్లీష్ ఇడియమ్స్

కెటిల్ ఆఫ్ ఫిష్

కష్టకాలంలో, కన్‌ఫ్యూజింగ్‌గా ఉన్నప్పుడు, సమస్యలు ఎదురైనప్పుడు ఉపయోగించే మాట...కెటిల్ ఆఫ్ ఫిష్.
ఉదా: ఆఫ్టర్ ది టీమ్ లీడర్ క్విట్ అన్‌ఎక్స్‌పెక్టెడ్‌లీ, ఇట్ లెఫ్ట్ అజ్ విత్ ఏ ఫైన్ కెటిల్ ఆఫ్ ఫిష్ రైట్ బిఫోర్ ది డెడ్‌లైన్.

గ్రేట్ స్కాట్

పాజిటివ్ కావచ్చు, నెగెటివ్ కావచ్చు... ఒక విషయానికి సంబంధించి ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేసినప్పుడు, అద్భుతం అనే సందర్భం వచ్చినప్పుడు ఉపయోగించే మాట...గ్రేట్ స్కాట్.
ఉదా: సైంటిస్ట్స్ హ్యావ్ డిస్కవర్డ్ వాటర్ ఆన్ మార్స్.... గ్రేట్ స్కాట్స్

సాక్షి సినిమా

● అభిరామి, సుహాసిని, త్రిష, మణిరత్నం, కమల్‌హాసన్, శింబు, అశోక్ సెల్వన్, తనికెళ్ల భరణి, నాజర్, సుధాకర్ రెడ్డి

నేను ద్రోణాచార్య కాదు.. విద్యార్థినే – కమల్‌హాసన్

''నేను మనసు పెట్టి చేసిన ప్రతి సినిమా గొప్ప విజయాన్ని సాధించింది. 'థగ్ లైఫ్' కూడా మనసు పెట్టి చేసిన సినిమా. అద్భుతమైన టీమ్‌తో పని చేశాను. గొప్పగా సెలబ్రేట్ చేసుకునే ఇలాంటి సినిమా మళ్లీ మళ్లీ రాదు. మణిరత్నంగారు, నా కాంబినేషన్‌లో వచ్చిన 'నాయకుడు' చిత్రం కంటే 'థగ్ లైఫ్' పెద్ద విజయం సాధిస్తుంది... ఇది నా ప్రామిస్'' అని కమల్‌హాసన్ చెప్పారు.

మణిరత్నం దర్శకత్వంలో కమల్‌హాసన్ హీరోగా నటించిన చిత్రం 'థగ్ లైఫ్'. శింబు, త్రిష, అభిరామి, నాజర్ ముఖ్య పాత్రలు పోషించారు. రాజ్‌కమల్ ఫిల్మ్స్ ఇంటర్నేషనల్, మద్రాస్ టాకీస్, రెడ్ జెయింట్ మూవీస్ పతాకాలపై రూపొందిన ఈ చిత్రం జూన్ 5న పాన్ ఇండియా స్థాయిలో విడుదల కానుంది. తెలుగులో శ్రేష్ఠ్ మూవీస్ పతాకంపై హీరో నితిన్ తండ్రి ఎస్. సుధాకర్ రెడ్డి విడుదల చేస్తున్నారు. గురువారం హైదరాబాద్‌లో నిర్వహించిన మీడియా మీట్‌లో కమల్‌హాసన్ మాట్లాడుతూ– ''నన్ను ద్రోణాచార్యతో పోల్చారు. కానీ, కాదు... ఇప్పటికీ విద్యార్థినే. ఇంకా నేర్చుకుంటూనే ఉన్నాను.

మణిరత్నంగారి సినిమాలో నేను యాక్ట్ చేయను... జస్ట్ బిహేవ్ చేస్తాను. మేమంతా సినిమా అభిమానులం. సినిమాని ఎప్పుడు కూడా భుజాలపై మోస్తాం. నేను తెలుగులోనే స్టార్‌గా ఎదిగాను. అందుకు తెలుగు ప్రేక్షకులకు కృతజ్ఞతలు'' అన్నారు. మణిరత్నం మాట్లాడుతూ– ''నాయకుడు' తర్వాత ఇన్నేళ్లకు కమల్‌గారితో 'థగ్ లైఫ్' చేసే అవకాశం రావడం ఆనందంగా ఉంది. దర్శకుడికి సపోర్ట్ చేసే హీరో ఆయన'' అని తెలిపారు. ''నేను ఇక్కడికి వస్తే పుట్టింటికి వచ్చిన అనుభూతి కలుగుతుంది. 'థగ్ లైఫ్'ని ఆదరిస్తారనే నమ్మకం ఉంది'' అని నటి సుహాసినీ మణిరత్నం పేర్కొన్నారు. ''మణిరత్నంగారి క్రమశిక్షణ, టైమింగ్ అద్భుతం. కమల్‌గారితో వర్క్ చేయడం గొప్ప అనుభూతి'' అన్నారు శింబు. ''మణిరత్నం, కమల్‌హాసన్‌గార్లతో పని చేసే అవకాశం రావడం గొప్ప అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను'' అని త్రిష చెప్పారు. సుధాకర్ రెడ్డి మాట్లాడుతూ– ''ఈ సినిమా ట్రైలర్, సాంగ్స్ చూసిన తర్వాత కమల్ సార్ కెరీర్‌లోనే బిగ్గెస్ట్ హిట్ అవుతుందనే నమ్మకం కలిగింది'' అన్నారు.

విలేజ్‌లో పెద్ది యాక్షన్

● రామ్‌చరణ్

విలేజ్‌లోకి ఎంట్రీ ఇచ్చారు పెద్ది. రామ్‌చరణ్ హీరోగా బుచ్చిబాబు సానా దర్శకత్వంలో రూపొందుతున్న చిత్రం 'పెద్ది'. ఈ మల్టీస్పోర్ట్స్ చిత్రంలో జాన్వీ కపూర్ హీరోయిన్‌గా నటిస్తుండగా, శివ రాజ్‌కుమార్, జగపతిబాబు, దివ్యేందు శర్మ ఇతర కీలక పాత్రల్లో నటిస్తున్నారు. మైత్రీ మూవీ మేకర్స్, సుకుమార్ రైటింగ్స్ సమర్పణలో వృద్ధి సినిమాస్ పతాకంపై వెంకట సతీష్ కిలారు ఈ సినిమాను నిర్మిస్తున్నారు. ప్రొడక్షన్ డిజైనర్ అవినాష్ కొల్లా నేతృత్వంలో హైదరాబాద్ శివార్లలో ఓ భారీ విలేజ్ సెట్‌ని 'పెద్ది' సినిమా కోసం సిద్ధం చేశారు. ప్రస్తుతం ఈ సెట్‌లోనే ఓ భారీ యాక్షన్ సీక్వెన్స్, కొంత టాకీ పార్ట్ చిత్రీకరించడానికి ప్లాన్ చేశారు మేకర్స్. గురువారం హనుమాన్ జయంతి సందర్భంగా ఈ సినిమా వర్కింగ్ స్టిల్స్‌ను 'ఇన్ స్టా'లో షేర్ చేశారు రామ్‌చరణ్. ''ఇప్పటికే 30 శాతం షూటింగ్ పూర్తి చేసుకున్న ఈ సినిమా చిత్రీకరణ ఈ షెడ్యూల్‌తో కీలక దశకు చేరుకుంటుంది'' అని యూనిట్ పేర్కొంది. వచ్చే ఏడాది మార్చి 27న 'పెద్ది' విడుదల కానుంది.

ఈ ప్రేమ చాలా విలువైనది – ఎన్టీఆర్

''వార్ 2' టీజర్‌కి ప్రజల నుంచి వస్తున్న ప్రేమ, ప్రశంసలు చూస్తుంటే నేను నటుణ్ణి అయినందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. ఇంతటి ప్రేమ లభించడం ఒక వరంలా అనిపిస్తోంది. మీరు చూపించే ఈ ప్రేమ నాకు చాలా విలువైనది'' అని హీరో ఎన్టీఆర్ అన్నారు. హృతిక్ రోషన్, కియారా అద్వానీ జంటగా నటించిన చిత్రం 'వార్ 2'. అయాన్ ముఖర్జీ దర్శకత్వం వహించిన ఈ సినిమా ద్వారా ఎన్టీఆర్ హిందీ పరిశ్రమకి పరిచయమవుతున్నారు. యశ్ రాజ్ ఫిల్మ్స్‌పై ఆదిత్యా చోప్రా నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఆగస్టు 14న హిందీ, తెలుగు, తమిళ భాషల్లో విడుదల కానుంది. ఈ నెల 20న ఎన్టీఆర్ పుట్టినరోజు సందర్భంగా 'వార్ 2' టీజర్‌ని విడుదల చేశారు. ఈ టీజర్‌కు ప్రపంచవ్యాప్తంగా అద్భుతమైన స్పందన వచ్చినట్లు చిత్రయూనిట్ పేర్కొంది. ఈ నేపథ్యంలో ఎన్టీఆర్ స్పందిస్తూ– ''వార్ 2'లో నా పాత్ర నాకు చాలా ప్రత్యేకమైనది. నన్ను పూర్తిగా కొత్తగా చూపించారు. యూనిట్ అంతా సరదాగా కలిసి పని చేశాం. థియేటర్లో మీ స్పందన చూడటానికి నాకు మరింత ఆనందంగా, ఉత్సాహంగా ఉంటుంది. 'వార్ 2' మీద మీరు చూపిస్తున్న ప్రేమకు థ్యాంక్స్. దేశంలోని ప్రతి మూల నుంచి వస్తున్న ప్రేమని చూసి ఉప్పొంగిపోయాను. టీజర్ ఇంతటి ప్రభావం చూపించడం సంతోషంగా ఉంది. ఆగస్టు 14 నుంచి థియేటర్లలో అభిమానుల సందడి చూసేందుకు నేను ఎంతగానో ఎదురు చూస్తున్నాను'' అని పేర్కొన్నారు.

వినోదం వైభవం

● సాత్విక్, రమాదేవి, రుత్విక్

రుత్విక్, ఇక్రా ఇద్రిసి జంటగా నటించిన చిత్రం 'వైభవం'. సాత్విక్ దర్శకత్వంలో రమాదేవి నిర్మించిన ఈ ఫ్యామిలీ ఎంటర్‌టైనర్ మూవీ నేడు విడుదల అవుతోంది. ఈ సినిమా ప్రీ రిలీజ్ ఈవెంట్‌లో రమాదేవి మాట్లాడుతూ– ''నా కుమారులు (రుత్విక్, సాత్విక్) చదువు, ఆటపాటల్లో అన్నింటా ముందుండి, మంచి ఉద్యోగాలు సంపాదించుకుని, పుత్రోత్సాహం కలిగించారు. సినిమా రంగంపై ప్యాషన్‌తో ఉద్యోగాలు వదలిపెట్టి, 'వైభవం'తో సినీ రంగ ప్రవేశం చేస్తున్నారు. ఈ రంగంలోనూ విజయ బావుటా ఎగురవేస్తారనే నమ్మకం ఉంది'' అని అన్నారు లాయర్, ఈ చిత్రనిర్మాత రమాదేవి. ''మా అమ్మ (రమాదేవి) మాపై పెట్టుకున్న నమ్మకాన్ని వమ్ము కానివ్వం. 'వైభవం' మాకు సినిమా రంగంలోనూ మంచి ఆరంభం ఇస్తుందన్న నమ్మకం ఉంది'' అని తెలిపారు రుత్విక్–సాత్విక్.

మాస్ ఉస్తాద్

● పవన్ కల్యాణ్

హీరో పవన్ కల్యాణ్, దర్శకుడు హరీష్ శంకర్ కాంబినేషన్‌లో రూపొందుతున్న యాక్షన్ ఎంటర్‌టైనర్ మూవీ 'ఉస్తాద్ భగత్‌సింగ్'. ఈ చిత్రంలో శ్రీలీల హీరోయిన్‌గా నటిస్తున్నారు. మైత్రీ మూవీ మేకర్స్ పతాకంపై నవీన్ ఎర్నేని, వై. రవిశంకర్ నిర్మిస్తున్నారు. ఈ సినిమా చిత్రీకరణ జూన్ నుంచి ప్రారంభం కానున్నట్లుగా గురువారం మేకర్స్ వెల్లడించారు. ''ఈ సినిమాలో పవన్ కల్యాణ్ పూర్తి స్థాయి కమర్షియల్ మాస్ అవతార్‌లో అలరించనున్నారు'' అని చిత్రయూనిట్ పేర్కొంది. ఈ సినిమాకు సంగీతం: దేవిశ్రీ ప్రసాద్.

లైఫ్ జర్నీ

● బాలు, షిన్నోవా

బాలు, షిన్నోవా జంటగా నటించిన చిత్రం 'ఒక బృందావనం'. బొత్స సత్య దర్శకత్వంలో కిశోర్ తాటికొండ, వెంకట్ రేగట్టే, ప్రహ్లాద్ బొమ్మినేని, మనోజ్ ఇందుపూరు నిర్మించారు. మైత్రీ మూవీస్ ద్వారా ఈ చిత్రం నేడు విడుదల అవుతోంది. ఈ సినిమా ప్రీ రిలీజ్ ఈవెంట్‌లో అతిథిగా పాల్గొన్న హీరో నారా రోహిత్ మాట్లాడుతూ– ''ఓ అబ్బాయి లైఫ్ జర్నీయే ఈ సినిమా. బాలు పెర్ఫార్మెన్స్ ప్రేక్షకులను అలరిస్తుంది'' అన్నారు. ''చక్కని ఫ్యామిలీ ఎంటర్‌టైనర్‌గా రూపొందిన చిత్రమిది. థియేటర్స్‌లో కుటుంబంతో కలిసి చూసి, ఎంజాయ్ చేయాల్సిన మూవీ'' అని చెప్పారు బాలు, కిశోర్, మనోజ్.

నిశ్శబ్ద ప్రేమ

శ్రీరామ్, ప్రియాంకా తిమ్మేష్ జంటగా నటించిన చిత్రం 'నిశ్శబ్ద ప్రేమ'. రాజ్ దేవ్ దర్శకత్వంలో ఎస్. కార్తికేయన్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం నేడు విడుదల కానుంది. ఈ చిత్రం ట్రైలర్ లాంచ్ ఈవెంట్‌లో దర్శకుల సంఘం అధ్యక్షుడు వీరశంకర్ సాంగ్‌ను రిలీజ్ చేయగా, ప్రొడ్యూసర్ కౌన్సిల్ సెక్రటరీ ప్రసన్న కుమార్ ట్రైలర్‌ను లాంచ్ చేశారు. నిర్మాతలు చింతపల్లి రామారావు, రాజేశ్ పుత్ర, డిస్ట్రిబ్యూటర్ సుబ్బారెడ్డి కూడా అతిథులుగా హాజరయ్యారు. వీరశంకర్ మాట్లాడుతూ– ''తమిళంలో 50 కోట్ల రూపాయలకు పైగా వసూళ్లు సాధించిన ఈ చిత్రం తెలుగులోనూ విజయం సాధిస్తుందనే నమ్మకం ఉంది. ఈ చిత్రంతో మా పరిటాల రాంబాబు డిస్ట్రిబ్యూటర్‌గా మారడం హ్యాపీగా ఉంది'' అన్నారు. ''లవ్‌స్టోరీ, థ్రిల్లింగ్ ఎలిమెంట్స్‌తో గ్రిప్పింగ్‌గా సాగే ఈ మూవీ ప్రేక్షకులను నిరాశపరచదు'' అని అన్నారు శ్రీరామ్. ''నిశ్శబ్ద ప్రేమ' సినిమాను తెలుగు ప్రేక్షకులు కూడా సక్సెస్ చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను'' అని చెప్పారు రాజ్ దేవ్.

● ప్రియాంక, శ్రీరామ్

ఏస్ అలరిస్తుంది – విజయ్ సేతుపతి

● ఆరుముగ కుమార్, విజయ్ సేతుపతి, శివప్రసాద్, హరిప్రసాద్

విజయ్ సేతుపతి, రుక్మిణీ వసంత్ హీరో హీరోయిన్లుగా నటించిన చిత్రం 'ఏస్'. ఆరుముగ కుమార్ స్వీయ దర్శకత్వంలో నిర్మించిన ఈ చిత్రం నేడు విడుదలవుతోంది. ఈ చిత్రాన్ని బి. శివ ప్రసాద్ తెలుగులో విడుదల చేస్తున్నారు. హైదరాబాద్‌లో జరిగిన ఈ సినిమా ప్రీ రిలీజ్ ఈవెంట్‌లో విజయ్ సేతుపతి మాట్లాడుతూ– ''నాకు సినిమాలో తొలి అవకాశం ఇచ్చిన ఆరుముగ కుమార్‌తో మళ్లీ ఇప్పుడు సినిమా చేయడం సంతోషంగా ఉంది. 'ఏస్' ప్రేక్షకులందరిని అలరించేలా ఉంటుంది'' అని అన్నారు. ''యాక్షన్... రొమాన్స్... ఫన్... ఇలా అన్ని రకాల అంశాలతో 'ఏస్' ఫుల్ మీల్స్‌లా ఉంటుంది'' అని తెలిపారు ఆరుముగ కుమార్. ''ఏస్' సినిమా కథ, క్యారెక్టర్స్ అన్నీ అద్భుతంగా ఉంటాయి'' అని బి. శివ ప్రసాద్ పేర్కొన్నారు.

స్టాక్ మార్కెట్లు (తొలి రెండు రాత్రి 11:30 ముగింపు)

దేశీ సూచీలు

సెన్సెక్స్ ▽	నిఫ్టీ ▽
645	204
80,952	24,610

విదేశీ సూచీలు

నాస్‌డాక్	18,996	△	123
డోజోన్స్	41,983	△	122
ఎఫ్‌టీఎస్‌ఈ 100	8,739	▽	47
డాక్స్	23,999	▽	123
షాంఘై	3,380	▽	7
నికాయ్	36,986	▽	313

అమెరికా • బ్రిటన్ • జర్మనీ • చైనా • జపాన్

ఫారెక్స్ రేట్లు రూ.లలో

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఎస్‌బీఐ	85.20	86.22
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఎస్‌బీఐ	113.60	116.56
€	యూరో	ఎస్‌బీఐ	95.82	98.52
¥	జపాన్ యెన్ (100)	ఎస్‌బీఐ	59.07	60.62
AU$	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఎస్‌బీఐ	54.17	56.37
S$	సింగపూర్ డాలర్	థామస్‌కుక్	64.32	69.01
SAR	సౌదీ రియాల్	థామస్‌కుక్	22.03	23.55
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	థామస్‌కుక్	22.53	24.31
¥	చైనా యువాన్	థామస్‌కుక్	11.06	12.88

ఓఎన్‌జీసీ లాభం నేలచూపు

క్యూ4లో రూ. 6,448 కోట్లు

ముంబై: ప్రభుత్వ రంగ ఇంధన దిగ్గజం ఆయిల్ అండ్ నేచురల్ గ్యాస్ కార్పొరేషన్ (ఓఎన్‌జీసీ) గతేడాది (2024–25) చివరి త్రైమాసికంలో ఆసక్తికర ఫలితాలు ప్రకటించింది. జనవరి–మార్చి(క్యూ4)లో నికర లాభం 35% క్షీణించి రూ. 6,448 కోట్లకు పరిమితమైంది. అంతక్రితం ఏడాది (2023–24) ఇదే కాలంలో రూ. 9,869 కోట్లు ఆర్జించింది. ముడిచమురు ఉత్పత్తి, రిఫైనరీలకు విక్రయంపై ఒక్కో బ్యారల్‌కు 73.72 డాలర్ల చొప్పున లభించినట్లు కంపెనీ పేర్కొంది. అంతక్రితం క్యూ4లో 80.81 డాలర్లు చొప్పున అందుకుంది. మొత్తం ఆదాయం నామమాత్ర వృద్ధితో రూ. 34,982 కోట్లను తాకింది. ఈ కాలంలో యథాతథంగా 4.7 మిలియన్ టన్నుల (ఎంటీ) చమురు ఉత్పత్తి చేసింది. సహజవాయు ఉత్పత్తి సైతం 4.951 బిలియన్ క్యూబిక్ మీటర్ల (బీసీఎం) నుంచి 4.893 బీసీఎంకు స్వల్పంగా మందగించింది.

పూర్తి ఏడాదికి చూస్తే...

మార్చితో ముగిసిన పూర్తి ఏడాదికి ఓఎన్‌జీసీ నికర లాభం 12 శాతం క్షీణించి రూ. 35,610 కోట్లకు పరిమితమైంది. మొత్తం ఆదాయం యథాతథంగా రూ. 1.37 లక్షల కోట్లకు చేరింది. చమురు ధరలు 5 శాతం తక్కువగా బ్యారల్‌కు 76.9 డాలర్లు చొప్పున లభించాయి. గ్యాస్ విక్రయాలపై ఒక్కో ఎంబీటీయూకి 6.5 డాలర్లు చొప్పున అందుకుంది. స్టాండెలోన్ చమురు ఉత్పత్తి 18.558 ఎంటీకి చేరగా.. సహజవాయు ఉత్పత్తి 19.654 బీసీఎంగా నమోదైంది. గత 35ఏళ్లలోనే అత్యధికంగా 578 బావులలో తవ్వకాలు చేపట్టినట్లు కంపెనీ వెల్లడించింది. 2023– 24లో 544 బావులలో తవ్వకాలు సాగించింది. ఈ కాలంలో మొత్తం రూ. 62,000 కోట్ల పెట్టుబడులు వెచ్చించింది.

ఫలితాల నేపథ్యంలో ఓఎన్‌జీసీ షేరు బీఎస్‌ఈలో 3% నష్టంతో రూ. 242 వద్ద ముగిసింది.

బజాజ్ ఆటో చేతికి కేటీఎమ్

- మెజారిటీ వాటా కొనుగోలుకి రెడీ
- రూ. 7,765 కోట్ల పెట్టుబడులకు సై

న్యూఢిల్లీ: ద్విచక్ర, త్రిచక్ర వాహన రంగ దిగ్గజం బజాజ్ ఆటో తాజాగా ఆస్ట్రియన్ బైక్ తయారీ కంపెనీ కేటీఎమ్‌లో మెజారిటీ వాటా కొనుగోలు చేయనుంది. ఇందుకు వీలుగా సొంత అనుబంధ సంస్థ బజాజ్ ఆటో ఇంటర్నేషనల్ హోల్డింగ్స్ బీవీ ద్వారా ఆర్థిక సవాళ్లు ఎదుర్కొంటున్న కేటీఎమ్‌కు డెట్ ఫండింగ్ ప్యాకేజీ ద్వారా 80 కోట్ల యూరోలు(సుమారు రూ. 7,765 కోట్లు) అందించనుంది. వెరసి కేటీఎమ్‌లో మైనారిటీ వాటా దారు స్థాయినుంచి మెజారిటీ (యాజమాన్య) సంస్థగా అవతరించనున్నట్లు బజాజ్ ఆటో తాజాగా వివరించింది. సంయుక్త డెవలప్‌మెంట్ పథకంలో భాగంగా కేటీఎమ్ బిజినెస్‌ను పట్టాలెక్కించనున్నట్లు తెలియజేసింది. అభివృద్ధి, తయారీ, అమ్మకాలు చేపట్టడం ద్వారా భారత్‌సహా 80 దేశాలకు ఎగుమతి చేయనున్నట్లు వెల్లడించింది. డెట్ ఫండింగ్ ప్యాకేజీలో భాగంగా ఆస్ట్రియన్ కోర్టు ఆదేశాల ప్రకారం రుణదాతలకు తగినస్థాయిలో చెల్లింపులతోపాటు కంపెనీ కార్యకలాపాల పునరుద్ధరణకు నిధులు అందించనున్నట్లు వివరించింది. ఇప్పటికే 20 కోట్ల యూరోలు విడుదల చేయగా.. మిగిలిన 60 కోట్ల యూరోలను అందించనున్నట్లు తెలియజేసింది. కంపెనీ కేటీఎమ్, హస్వానా, గస్‌గస్ పేరుతో సుప్రసిద్ధ మోటార్‌సైకిళ్ల బ్రాండ్లను కలిగి ఉన్న సంగతి తెలిసిందే. కేటీఎమ్ ఏజీ హోల్డింగ్ సంస్థ పీరర్ మొబిలిటీ ఏజీ(పీఎంఏజీ) కాగా.. తాజా లావాదేవీకి ముందు పీఎంఏజీ/కేటీఎమ్‌లో బజాజ్ ఆటో 37.5 శాతం వాటాను కలిగి ఉంది.

బీఎస్‌ఈలో బజాజ్ ఆటో షేరు 0.5 శాతం బలపడి రూ. 8,734 వద్ద ముగిసింది.

ఐటీసీ లాభం ఫ్లాట్

- క్యూ4లో రూ. 6,417 కోట్లు
- షేరుకి రూ. 7.85 డివిడెండ్

ముంబై: ఎఫ్‌ఎంసీజీ దిగ్గజం ఐటీసీ గతేడాది(2024–25) చివరి త్రైమాసికంలో పటిష్ట ఫలితాలు సాధించింది. జనవరి–మార్చి(క్యూ4)లో పన్ను, అనూహ్య పద్దుకుముందు స్టాండెలోన్ నికర లాభం స్వల్పంగా 2 శాతం పుంజుకుని రూ. 6,417 కోట్లకు చేరింది. సిగరెట్ల ఆదాయం పుంజుకోవడం ఇందుకు ప్రధానంగా తోడ్పడింది. అంతక్రితం ఏడాది (2023–24) ఇదే కాలంలో రూ. 6,288 కోట్లు ఆర్జించింది. హోటళ్ల బిజినెస్ విడదీత తదుపరి ఫలితాలివి. ఐటీసీ హోటళ్ల విడదీతతో రూ. 15,179 కోట్ల వన్‌టైమ్ లాభం అందుకుంది. పట్టణాలలో వినియోగం మందగించినప్పటికీ గ్రామీణ ప్రాంతాల డిమాండ్ అమ్మకాలకు అండగా నిలిచినట్లు ఐటీసీ పేర్కొంది. వాటాదారులకు కంపెనీ బోర్డు షేరుకి రూ. 7.85 చొప్పున తుది డివిడెండ్ ప్రకటించింది. సిగరెట్ల బిజినెస్ ద్వారా 4 శాతం అధికంగా రూ. 5,118 కోట్ల అమ్మకాలు సాధించింది. కన్జూమర్ బిజినెస్ ఆదాయం 4 శాతం వృద్ధితో రూ. 5,495 కోట్లను తాకింది. కాగా.. క్యూ4లో మొత్తం ఆదాయం 9 శాతం ఎగసి రూ. 18,266 కోట్లను తాకింది.

పూర్తి ఏడాదికి...

మార్చితో ముగిసిన పూర్తి ఏడాదికి రూ. 20,092 కోట్ల నికర లాభం ఆర్జించింది. 2023–24లో లాభం రూ.19,910 కోట్లు. మొత్తం ఆదాయం రూ. 66,657 కోట్ల నుంచి రూ. 73,465 కోట్లకు జంప్ చేసింది. ఇక హోటళ్ల బిజినెస్ తొలి 9 నెలల్లో(ఏప్రిల్–డిసెంబర్ 2024) రికార్డ్ నెలకొల్పుతూ రూ. 573 కోట్ల నిర్వహణ లాభం ఆర్జించినట్లు ఐటీసీ వెల్లడించింది. అనూహ్య పద్దుతోపాటు, పన్నుకు ముందు లాభమిది. హోటళ్ల బిజినెస్‌ను 2025 జనవరిలో విడదీయడం తెలిసిందే.

ఫలితాల నేపథ్యంలో ఐటీసీ షేరు బీఎస్‌ఈలో 1.6 శాతం నష్టంతో రూ. 426 వద్ద ముగిసింది.

నైపుణ్యాలు, ఉద్యోగ పురోగతికే ప్రాధాన్యం

- జెన్ జెడ్, మిలీనియల్స్ అభిప్రాయం
- డెలాయిట్ సర్వేలో వెల్లడి

ముంబై: కంపెనీల కార్యకలాపాల్లో ఆటోమేషన్, జెనరేటివ్ ఏఐ వినియోగం విస్తరిస్తుండడంతో.. జెనరేషనల్ జెడ్, మిలీనియల్స్ తరగతి యువత నైపుణ్యాలు పెంచుకునేందుకు, ఉద్యోగంలో పురోగతికి ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నారు. ఉద్యోగ నిర్ణయాల్లో పురోగతి, అభ్యాసనా అవకాశాలకే తమ ప్రాధాన్యమని డెలాయిట్ సర్వేలో వారు చెప్పారు. జెన్ జెడ్, మిలీనియల్స్‌లో 85 శాతం మంది ప్రతి వారం చివర్లో నైపుణ్యాలు పెంచుకునేందుకు, పనిచేస్తూనే నేర్చుకునేందుకు ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నట్టు డెలాయిట్ ఇండియా చీఫ్ హ్యాపినెస్ ఆఫీసర్ సరస్వతి కస్తూరి రంగన్ తెలిపారు. కాకపోతే వీరికి తగినంత మార్గదర్శకత్వం లభించడం లేదని డెలాయిట్ సర్వే పేర్కొంది. సర్వేలో పాల్గొన్న వారిలో సగం మంది తమ మేనేజర్ల నుంచి మార్గదర్శనం కోరుకుంటుంటే.. అది కొందరికే లభిస్తున్నట్టు తెలిపింది. 505 మంది జెనరేషన్ జెడ్, 304 మిలీనియల్స్ అభిప్రాయాలను ఈ సర్వేలో భాగంగా డెలాయిట్ తెలుసుకుంది. 1981–1996 మధ్య జన్మించిన వారిని మిలీనియల్స్‌గా, 1997–2012 మధ్యకాలంలో జన్మించిన వారిని జెనరేషన్ జెడ్ కింద పరిగణిస్తుంటారు.

పట్టాలు కాదు.. అనుభవానికే పెద్ద పీట

వేగంగా మార్పులకు గురవుతున్న ఉద్యోగ మార్కెట్లో సంప్రదాయ డిగ్రీ అర్హతల కంటే.. అనుభవానికే అగ్ర తాంబూలం లభిస్తున్న విషయాన్ని ఈ సర్వే గుర్తు చేసింది. దీంతో సంప్రదాయ విద్యా వ్యవస్థ నాణ్యతపై సందేహాలు లేవనెత్తింది. 94 శాతం జెన్ జెడ్, 97 శాతం మిలీనియల్స్ సిద్ధాంతాల కంటే అనుభవానికే విలువ ఎక్కువని చెప్పారు. ఉన్నత విద్యపై 52 శాతం జెన్ జెడ్, 45 శాతం మిలీనియన్స్ అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. ఉన్నత విద్య వ్యయాలపై 36 శాతం జెన్ జెడ్, 40 శాతం మిలీనియల్స్ ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఆందోళన, ఒత్తిడి విషయంలో ఉద్యోగం కారణమవుతున్నట్టు 36 శాతానికి పైనే చెప్పారు.

ఉద్యోగుల శ్రేయస్సుపై దృష్టి పెట్టాలి..

''ఉద్యోగుల సంతోషం, శ్రేయస్సు విషయంలో సంస్థలు తమ విధానాలను తిరిగి పరిశీలన చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. భౌతిక, మానసిక, ఆర్థిక శ్రేయస్సు ఒకదానితో ఒకటి ముడిపడి ఉన్నాయి. నాయకత్వం స్థాయిలో వీటిని పరిష్కరించాల్సి ఉంది''అని ఈ సర్వే నివేదిక తెలిపింది.

'సాక్షి ప్లస్' ఈ-పేపర్‌లో..
సరికొత్తగా టాటా ఆల్ట్రోజ్
ఇండస్‌ఇండ్ బ్యాంక్‌లో ఉల్లంఘనలపై సెబీ దృష్టి

ప్రపంచ ప్రతికూలతలు పడేశాయ్

- అమెరికా ఆర్థిక పరిస్థితిపై ఆందోళనలు
- బాండ్లపై పెరిగిన రాబడులు
- ఐటీ, ఆయిల్ షేర్లలో అమ్మకాలు
- అరశాతానికిపైగా పతనమైన సూచీలు

ముంబై: అంతర్జాతీయ మార్కెట్లలోని ప్రతికూల సంకేతాల ప్రభావంతో దేశీయ స్టాక్ సూచీలు గురువారం అరశాతానికిపైగా నష్టపోయాయి. అమెరికా ఆర్థిక పరిస్థితిపై ఆందోళనలు, బాండ్లపై రాబడులు పెరగడంతో ఐటీ, ఆయిల్, ఎఫ్‌ఎంసీజీ షేర్లు అమ్మకాల ఒత్తిడికి లోనయ్యాయి. ఫలితంగా సెన్సెక్స్ 645 పాయింట్లు నష్టపోయి 80,952 వద్ద స్థిరపడింది. నిఫ్టీ 204 పాయింట్లు కోల్పోయి 24,610 వద్ద నిలిచింది. ఒక దశలో సెన్సెక్స్ 1,107 పాయింట్లు క్షీణించి 80,490 వద్ద, నిఫ్టీ 351 పాయింట్లు పతనమై 24,462 వద్ద ఇంట్రాడే కనిష్టాలు తాకాయి.

- బీఎస్‌ఈలో రంగాల వారీగా ఎఫ్‌ఎంసీజీ 1.25%, ఐటీ 1.19%, ఆయిల్‌అండ్‌గ్యాస్ 1.13%, ఐటీ, ఆటో ఇండెక్సులు ఒకశాతం క్షీణించాయి. మిడ్, స్మాల్ క్యాప్ సూచీలు 0.33%, 0.17% నష్టపోయాయి

ప్రపంచ ఈక్విటీ మార్కెట్లు డీలా...

పన్నుల మినహాయింపు ప్రతిపాదిత బడ్జెట్‌తో అమెరికా రుణం మరింత పెరిగిపోతుందనే ఆందోళనలు రేకెత్తాయి. అలాగే యూఎస్ బాండ్లపై రాబడులు 5% మించగా, జపాన్ బాండ్ ఈల్డ్స్ 3.5 శాతానికి చేరుకున్నాయి. దీంతో ప్రపంచ ఈక్విటీ మార్కెట్లు డీలాపడ్డాయి. ఆసియాలో జపాన్ నికాయ్, దక్షిణ కొరియా కోప్సీ, హాంగ్‌కాంగ్ హాంగ్ సెంగ్‌లు 1%, థాయిలాండ్ తైవాన్ వెయిటెడ్, చైనా షాంఘై సూచీలు అరశాతం నష్టపోయాయి. యూరప్ జర్మనీ డాక్స్, ఫ్రాన్స్ సీఏసీ, బ్రిటన్ ఎఫ్‌టీఎస్‌ఈ ఇండెక్సులు ఒకశాతం పతనమయ్యాయి. అమెరికా స్టాక్ సూచీలు స్వల్ప లాభాల్లో ట్రేడవుతున్నాయి.

రూపాయి 36 పైసలు క్రాష్

విదేశీ బ్యాంకులు, దిగుమతిదారుల నుంచి డాలర్లకు డిమాండ్ పెరగడంతో రూపాయి అమ్మకాల ఒత్తిడికి లోనైంది. డాలర్ మారకంలో 36 పైసలు క్షీణించి 85.95 వద్ద స్థిరపడింది. అమెరికా బాండ్లపై రాబడులు పెరగడం ప్రపంచ ఇన్వెస్టర్లను కలవరపెట్టింది. మధ్యప్రాచ్య దేశాల్లో భౌగోళిక ఉద్రిక్తతలు తారస్థాయికి చేరుకోవడంతో క్రూడాయిల్ ధరలు పెరిగాయి. ఈ పరిణామాలూ దేశీయ కరెన్సీపై ప్రభావాన్ని చూపాయి.

సాక్షి స్పోర్ట్స్

జాకబ్ బెథెల్ స్థానంలో టిమ్ సీఫెర్ట్

రాయల్ చాలెంజర్స్ బెంగళూరు (ఆర్‌సీబీ) ఫ్రాంచైజీ... న్యూజిలాండ్ ప్లేయర్ టిమ్ సీఫెర్ట్‌ను జట్టులోకి తీసుకుంది. ఇంగ్లండ్ ప్లేయర్ జాకబ్ బెథెల్ ఆర్‌సీబీని వీడనుండటంతో... 'ప్లే ఆఫ్స్' కోసం ఫ్రాంచైజీ కివీస్ వికెట్ కీపర్‌ను ఎంపిక చేసుకుంది. న్యూజిలాండ్ తరఫున 66 అంతర్జాతీయ టి20 మ్యాచ్‌లాడిన సీఫెర్ట్ ఐపీఎల్‌లో చివరిసారిగా 2022లో బరిలోకి దిగాడు.

ముకేశ్ కుమార్‌కు జరిమానా

ఐపీఎల్‌లో ఢిల్లీ క్యాపిటల్స్ పేసర్ ముకేశ్ కుమార్ మ్యాచ్ ఫీజులో 10 శాతం కోత పడింది. బుధవారం ముంబైతో జరిగిన మ్యాచ్‌లో ముకేశ్ లెవల్–1 తప్పిదానికి పాల్పడిన కారణంగా అతడి ఖాతాలో ఒక డీ మెరిట్ పాయింట్ చేరింది. క్రీడా పరికరాలను విసిరికొట్టడం, ప్రత్యర్థులు, అంపైర్లతో దురుసుగా ప్రవర్తించడం వంటివి లెవల్–1 కిందికి వస్తాయి.

గుజరాత్‌కు లక్నో షాక్

33 పరుగుల తేడాతో సూపర్‌జెయింట్స్ గెలుపు

- సెంచరీతో చెలరేగిన మార్ష్
- పూరన్ మెరుపు అర్ధసెంచరీ

మిచెల్ మార్ష్

అహ్మదాబాద్: ఐపీఎల్‌లో ప్లేఆఫ్స్‌కు చేరిన గుజరాత్ టైటాన్స్ తదుపరి లక్ష్యం టాప్–2లో చేరడం. ఈ ప్రయత్నానికి లక్నో సూపర్‌జెయింట్స్ అడ్డొచ్చింది. గురువారం జరిగిన పోరులో లక్నో 33 పరుగుల తేడాతో గుజరాత్‌పై గెలిచింది. మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగిన లక్నో సూపర్‌జెయింట్స్ నిర్ణీత 20 ఓవర్లలో 2 వికెట్లు మాత్రమే కోల్పోయి 235 పరుగుల భారీ స్కోరు చేసింది. 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' మిచెల్ మార్ష్ (64 బంతుల్లో 117; 10 ఫోర్లు, 8 సిక్స్‌లు) శతక్కొట్టగా, నికోలస్ పూరన్ (27 బంతుల్లో 56 నాటౌట్; 4 ఫోర్లు, 5 సిక్స్‌లు) చెలరేగాడు. అనంతరం గుజరాత్ నిర్ణీత 20 ఓవర్లలో 9 వికెట్లకు 202 పరుగులు చేసి ఓడింది. షారుఖ్ ఖాన్ (29 బంతుల్లో 57; 5 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు), రూథర్‌ఫర్డ్ (22 బంతుల్లో 38; 1 ఫోర్, 3 సిక్స్‌లు) మాత్రమే రాణించారు. క్యాన్సర్ అవగాహన–ప్రచార కార్యక్రమంలో భాగంగా ప్రతీ సీజన్ తరహాలోనే ఈ సారి కూడా ఒక మ్యాచ్‌లో గుజరాత్ టైటాన్స్ లావెండర్ రంగు జెర్సీతో బరిలోకి దిగింది.

పూరన్

ఓపెనింగ్ ధాటితో...

ఓపెనర్లు మార్ష్, మార్క్‌రమ్ జోడీ లక్నోకు శుభారంభం ఇచ్చింది. గుజరాత్ బౌలర్లపై మార్ష్ విరుచుకుపడటంతో 5.3 ఓవర్లో లక్నో స్కోరు ఫిఫ్టీ దాటింది. మరోవైపు నుంచి మార్క్‌రమ్ (24 బంతుల్లో 36; 3 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) కూడా షాట్లతో పరుగుల వేగం పెంచాడు. ఈ క్రమంలో మార్ష్ 33 బంతుల్లో అర్ధసెంచరీ పూర్తి చేసుకున్నాడు. ఓపెనర్ మార్క్‌రమ్‌ను కిషోర్ అవుట్ చేసి 91 పరుగుల తొలి వికెట్ భాగస్వామ్యానికి తెరదించాడు. రషీద్‌ఖాన్‌పై మార్ష్ పిడుగల్లే చెలరేగాడు. అతను వేసిన ఇన్నింగ్స్ 12వ ఓవర్లో వరుసగా 6, 4, 6, 4, 4, 1లతో ఏకంగా 25 పరుగుల్ని రాబట్టాడు.

మార్ష్ సెంచరీ, పూరన్ ఫిఫ్టీ

మార్ష్‌తో పాటు వన్‌డౌన్ బ్యాటర్ పూరన్ కూడా ధాటిగా ఆడటంతో ప్రతీ ఓవర్‌కు 10 పైచిలుకు రన్‌రేట్‌తో పరుగులు వచ్చాయి. మార్ష్ 56 బంతుల్లో సెంచరీ సాధించాడు. కాసేపటికే పూరన్ కూడా 23 బంతుల్లోనే ఫిఫ్టీ పూర్తి చేసుకున్నాడు. వీరిద్దరి వీరవిహారంతో లక్నో 17.4 ఓవర్లలో 200 మార్క్ దాటింది. డెత్ ఓవర్లలో భారీ షాట్లు ఆడేక్రమంలో మార్ష్ అవుట్ కాగా... రెండో వికెట్‌కు 121 పరుగుల భాగస్వామ్యం ముగిసింది. పూరన్‌తో పంత్ (6 బంతుల్లో 16 నాటౌట్; 2 సిక్స్‌లు) అజేయంగా నిలిచాడు.

షారుఖ్ పోరాడినా...

కష్టమైన లక్ష్యాన్ని ఛేదించేందుకు ఆరంభం నుంచే దంచేందుకు దిగిన టాపార్డర్ బ్యాటర్లు అంతే వేగంగా వికెట్లు పారేసుకున్నారు. సాయి సుదర్శన్ (21; 4 ఫోర్లు), శుబ్‌మన్ గిల్ (20 బంతుల్లో 35; 7 ఫోర్లు), బట్లర్ (18 బంతుల్లో 33; 3 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) నిష్క్రమించడంతో లక్నో శిబిరం సంబరం చేసుకుంది. కానీ రూథర్‌ఫర్డ్, షారుఖ్ ఖాన్‌లు ధనాధన్ షోకు శ్రీకారం చుట్టడంతో లక్నో గుండెల్లో గుబులు రేగింది. చెరోవైపు నుంచి రూథర్‌ఫొర్డ్, షారుఖ్‌లు సిక్స్‌లు, ఫోర్లతో విజృంభించారు. అంతే... 16 ఓవర్లు గడిచేసరికి స్కోరు 182/3కి చేరింది. 24 బంతుల్లో 54 పరుగుల సమీకరణం గుజరాత్‌ను ఆశల పల్లకిలో ఉంచింది. రూథర్‌ఫొర్డ్, షారుఖ్ నాలుగో వికెట్‌కు 40 బంతుల్లో 86 పరుగులు జోడించారు. అయితే 17వ ఓవర్లో రూథర్‌ఫర్డ్, తెవాటియా (2), మరుసటి ఓవర్లో అర్షద్ ఖాన్ (1) అవుట్ కావడంతో లక్నో కు ఊరట లభించింది. 22 బంతుల్లో ఫిఫ్టీ పూర్తి చేసుకున్న షారుఖ్ ఖాన్ పోరాటం సరిపోలేదు.

స్కోరు వివరాలు

లక్నో సూపర్‌జెయింట్స్ ఇన్నింగ్స్: మార్క్‌రమ్ (సి) షారుక్ (బి) సాయి కిషోర్ 36; మార్ష్ (సి) రూథర్‌ఫోర్డ్ (బి) అర్షద్ 117; పూరన్ నాటౌట్ 56; రిషభ్ పంత్ నాటౌట్ 16; ఎక్స్‌ట్రాలు 10; **మొత్తం (20 ఓవర్లలో 2 వికెట్లకు) 235. వికెట్ల పతనం:** 1-91, 2-212. **బౌలింగ్:** సిరాజ్ 4-0-37-0, అర్షద్ ఖాన్ 3-0-36-1, రబడ 4-0-45-0, ప్రసిద్‌కృష్ణ 4-0-44-0, సాయి కిషోర్ 3-0-34-1, రషీద్ ఖాన్ 2-0-36-0.

గుజరాత్ టైటాన్స్ ఇన్నింగ్స్: సాయి సుదర్శన్ (సి) మార్క్‌రమ్ (బి) రూర్కే 21; గిల్ (సి) సమద్ (బి) అవేశ్ 35; బట్లర్ (బి) ఆకాశ్ సింగ్ 33; రూథర్‌ఫర్డ్ (సి)సబ్–బిష్ణోయ్ (బి) రూర్కే 38; షారుఖ్ (సి) సబ్–బిష్ణోయ్ (బి) అవేశ్ 57; తెవాటియా (సి) హిమ్మత్ (బి) రూర్కే 2; అర్షద్ (సి) రూర్కే (బి) షాబాజ్ 1; రషీద్ ఖాన్ నాటౌట్ 4; రబడా (బి) బదోని 2; సాయి కిషోర్ (బి) బదోని 1; ఎక్స్‌ట్రాలు 8; **మొత్తం (20 ఓవర్లలో 9 వికెట్లకు) 202. వికెట్ల పతనం:** 1-46, 2-85, 3-96, 4-182, 5-186, 6-193, 7-197, 8-200, 9-202. **బౌలింగ్:** ఆకాశ్ సింగ్ 3.1-0-29-1, ఆకాశ్‌దీప్ 4-0-49-0, రూర్కే 4-0-27-3, అవేశ్‌ఖాన్ 3.5-0-51-2, షాబాజ్ 4-0-41-1, బదోని 1-0-4-2.

ఐపీఎల్-2025 పాయింట్ల పట్టిక

జట్టు	ఆ	గె	ఓ	ఫ.తే	పా	ర.రే
గుజరాత్	13	9	4	0	18	0.602
బెంగళూరు	12	8	3	1	17	0.482
పంజాబ్	12	8	3	1	17	0.389
ముంబై	13	8	5	0	16	1.292
ఢిల్లీ	13	6	6	1	13	-0.019
లక్నో	13	6	7	0	12	-0.337
కోల్‌కతా	13	5	6	2	12	0.193
హైదరాబాద్	12	4	7	1	9	-1.005
రాజస్తాన్	14	4	10	0	8	-0.549
చెన్నై	13	3	10	0	6	-1.030

నోట్: ఆ-ఆడినవి, గె-గెలిచినవి, ఓ-ఓడినవి, ఫ.తే- ఫలితం తేలనివి, పా-పాయింట్లు, ర.రే- రన్‌రేట్

ఐపీఎల్‌లో నేడు

బెంగళూరు × హైదరాబాద్
వేదిక: లక్నో
రాత్రి 7:30 గంటల నుంచి స్టార్ స్పోర్ట్స్, జియో హాట్‌స్టార్‌లో

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ప్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

క్వార్టర్‌ఫైనల్లో శ్రీకాంత్

- ప్రణయ్ అవుట్
- మలేసియా ఓపెన్ బ్యాడ్మింటన్ టోర్నీ

శ్రీకాంత్

కౌలాలంపూర్: తొలి రౌండ్లో మెరుగైన ర్యాంకింగ్ ప్లేయర్లపై రాణించిన భారత షట్లర్లకు ప్రిక్వార్టర్స్‌లో మిశ్రమ ఫలితాలు ఎదురయ్యాయి. మలేసియా ఓపెన్ మాస్టర్స్ వరల్డ్ టూర్ సూపర్–500 బ్యాడ్మింటన్ టోర్నమెంట్‌లో కిడాంబి శ్రీకాంత్ క్వార్టర్ ఫైనల్లోకి ప్రవేశించగా, హెచ్.ఎస్.ప్రణయ్, ఆయుశ్ శెట్టి, సతీశ్ కుమార్ కరుణాకరన్‌లకు పరాజయం ఎదురైంది. మిక్స్‌డ్ డబుల్స్‌లో ధ్రువ్ కపిల-తనీషా క్రాస్టో జోడీ క్వార్టర్స్ చేరగా... మహిళల డబుల్స్‌లో ప్రేరణ అల్వేకర్–మృణ్మయి దేశ్‌పాండేలకు నిరాశ ఎదురైంది. ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లో ప్రేరణ–మృణ్మయి జంట 9-21, 14-21తో సూ యిన్ హుయ్–లిన్ జి యున్ (చైనీస్ తైపీ) జంట చేతిలో పరాజయం చవిచూసింది. మిక్స్‌డ్ డబుల్స్‌లో తనీషా-ధ్రువ్ కపిల జోడీ 21-17, 18-21, 21-15తో ఫ్రాన్స్‌కు చెందినలీ పాలెర్మో–జులియెన్ మైమో జంటపై గెలిచింది.

శ్రీకాంత్ వరుస గేముల్లో...

పురుషుల సింగిల్స్‌లో ఒక్క శ్రీకాంత్ మాత్రమే ముందంజ వేశాడు. గురువారం జరిగిన ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లో ప్రపంచ 65వ ర్యాంక్ ప్లేయర్ శ్రీకాంత్ 23-21, 21-17తో తనకన్నా మెరుగైన 33వ ర్యాంకర్ ఎన్‌హట్ ఎన్గుయెన్ (ఐర్లాండ్)పై వరుస గేముల్లో విజయం సాధించాడు. ఈ రెండు గేములు గెలిచేందుకు శ్రీకాంత్ 59 నిమిషాలు పాటు చెమటోడ్చాడు. శుక్రవారం జరిగే క్వార్టర్ ఫైనల్లో శ్రీకాంత్ ఫ్రాన్స్‌కు చెందిన తొమా పోపావ్‌తో తలపడతాడు. మిగతా పురుషుల సింగిల్ పోటీల్లో సతీశ్ కరుణాకరన్ 14-21, 16-21తో క్రిస్టో పోపావ్ (ఫ్రాన్స్) చేతిలో పరాజయం చవిచూశాడు. ఆశించిన స్థాయి ఆటతీరు కనబరచలేక పోయిన ప్రణయ్ 9-21, 18-21తో వరుస గేముల్లో యుషి తనక (జపాన్) చేతిలో కంగుతినగా... ఆయుశ్ శెట్టి 13-21, 17-21తో తొమ పోపావ్ ధాటికి నిలువలేకపోయాడు.

పతకమే లక్ష్యంగా...

ఆసియా చాంపియన్‌షిప్‌కు జ్యోతి యర్రాజి సిద్ధం

జ్యోతి

న్యూఢిల్లీ: ఆంధ్రప్రదేశ్ అథ్లెట్ జ్యోతి యర్రాజి ఆసియా అథ్లెటిక్స్ చాంపియన్‌షిప్ కోసం ముమ్మరంగా సాధన చేస్తోంది. ఈ నెల 27 నుంచి 31 వరకు దక్షిణ కొరియాలో జరగనున్న ఈ టోర్నీ మహిళల 100 మీటర్ల హర్డిల్స్‌లో జ్యోతి డిఫెండింగ్ చాంపియన్‌గా బరిలోకి దిగనుంది. 2023లో బ్యాంకాక్ వేదికగా జరిగిన ఈ టోర్నీలో తెలుగమ్మాయి స్వర్ణం సాధించింది. 2024 పారిస్ ఒలింపిక్స్‌లో నిరాశజనక ప్రదర్శన తర్వాత గాయాల నుంచి కోలుకున్న 25 ఏళ్ల జ్యోతి పూర్తి స్థాయిలో సత్తా చాటేందుకు తన టెక్నిక్‌లో మార్పులు చేసుకొని పాత పద్ధతిలోనే ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నట్లు వెల్లడించింది. 'పారిస్ విశ్వక్రీడల కోసం 'సెవెన్ స్ట్రయిడ్' టెక్నిక్ ప్రయత్నించాను. కానీ అది నాకు ఉపయోగపడలేదు. దాని వల్ల రెండుసార్లు గాయపడ్డా. అందుకే పాత పద్ధతైన 'ఎయిట్ స్ట్రయిడ్'లోనే పరుగెత్తాలని నిర్ణయించుకున్నా. గాయాల బారిన పడకుండా ఉంటే 13 సెకన్ల లోపే లక్ష్యాన్ని చేరుతాననే నమ్మకముంది' అని జ్యోతి చెప్పింది. హర్డిల్స్ మధ్య అడుగుల వ్యూహాన్ని స్ట్రయిడ్ అంటారు. 100 మీటర్ల హర్డిల్స్‌లో జాతీయ రికార్డు (12.78 సెకన్లు) కలిగిన జ్యోతి... గత ఆసియా చాంపియన్‌షిప్ 200 మీటర్ల పరుగులో రజత పతకం కూడా నెగ్గింది. ఈ క్రీడల్లో పాల్గొనేందుకు 59 మందితో కూడిన భారత అథ్లెట్ల బృందం గురువారం దక్షిణ కొరియాకు బయల్దేరింది.

న్యాయం, ధర్మానిదే అంతిమ విజయం

వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్

"అంతిమంగా న్యాయం, ధర్మం ఏవైపు ఉంటే దేవుడు ఆవైపు ఉంటాడు. న్యాయం, ధర్మం లేనప్పుడు అన్యాయం చేస్తూ, ఇష్టమొచ్చినట్లుగా చంద్రబాబు తనపై నమోదైన కేసును కొట్టివేయించుకోవడానికి... ఇప్పుడు చేస్తున్న లిక్కర్ పాలసీని సమర్థించుకోవడానికి ఏ స్కామూ లేకపోయినా జరిగినట్లుగా చిత్రీకరించి, భేతాళ విక్రమార్క కథ అల్లే ప్రయత్నం చేస్తే... దాంట్లో ధర్మం, న్యాయం లేనప్పుడు దేవుడు ఆశీర్వదించడు. చంద్రబాబు దుర్బుద్ధితో ఎంత చేసినా అది తాత్కాలికమే"

"నేను విజయవాడలోనే ఉన్నాను. వారు రావాలనుకుంటే రావచ్చు.. ఎవరు ఆపుతున్నారు"

"నీ ఇంటి దగ్గరికి బియ్యం వస్తే నువ్వు ఆనందంగా తీసుకుంటావా, లేకపోతే డీలర్ దగ్గరకి పోయి తీసుకోమంటే వారి టైమింగ్ ప్రకారం పోయి తీసుకునేందుకు ఉత్సాహం చూపుతావా. ఇదేం కొత్త కాదు కదా మనకు. డీలర్ల వ్యవస్థపై ఎందుకు వ్యతిరేకత వచ్చింది?"

"ఇంటింటికీ రేషన్ డెలివరీ నిలిపివేయడంతో ఇప్పుడు బియ్యం కోసం రేషన్ షాప్ డీలర్ దగ్గరికి మాత్రమే పోవాలి, ఆ రేషన్ డీలర్ తెలుగుదేశం పార్టీవాడు అయ్యుంటాడు. వైఎస్సార్‌సీపీ అనో ఇంకో పార్టీ అనో పోతే అతడు ఇవ్వడు. సతాయిస్తాడు. తన ఇంటికి రావాలి అంటాడు. సెల్యూట్ కొట్టాలంటాడు. అప్పుడే ఇస్తానంటాడు. ఎందుకొచ్చిన బాధలే అని వెళ్లడం మానేస్తారు. సో బియ్యం ఆటోమేటిగ్గా మిగులుతుంది. వీళ్లు చేసేది మాఫియా"

-వైఎస్ జగన్

- తప్పుడు కేసులకు అదిరేది లేదు... బెదిరేది లేదు
- అప్పట్లో టీడీపీ, కాంగ్రెస్ కుమ్మక్కై నాపై అక్రమ కేసులు పెట్టాయి
- అణగదొక్కాలని చూశాయి... అణచివేతలో నుంచి పుట్టిందే వైఎస్సార్‌సీపీ: వైఎస్ జగన్
- చంద్రబాబు, కాంగ్రెస్ కుట్రలను ఎదుర్కొని... ప్రజల ఆశీర్వాదంతో ఎదిగా
- ఇప్పుడూ ఎన్ని కేసులు పెట్టినా ప్రజల పక్షాన పోరాటం చేసి తీరుతా
- నేను విజయవాడలోనే ఉన్నా.. ఏమైనా చేసుకోవచ్చు.. ప్రశ్నించే స్వరం వినిపించకుండా చేసేందుకు అన్ని వర్గాల ప్రజలను వేధిస్తున్నారు
- లిక్కర్ కేసులో చంద్రబాబు బెయిల్‌పై ఉన్నారు
- ఆ కేసును నీరుగార్చేందుకు అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడుతున్నారు
- బెయిల్ నిబంధనలను ఉల్లంఘించిన చంద్రబాబును తక్షణమే అరెస్టు చేయాలి

సాక్షి, అమరావతి: ''వైఎస్సార్‌సీపీకి... వైఎస్ జగన్‌కు ఈ పోరాటాలు కొత్త కాదు. అప్పట్లో అధికారంలో ఉన్న కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, ప్రతిపక్షంలో ఉన్న టీడీపీ కుమ్మక్కై అక్రమ కేసులు బనాయించి... నన్ను ఇబ్బందిపెట్టి, వేధింపులకు గురిచేస్తేనే వైఎస్సార్‌సీపీ పుట్టింది... పెరిగింది... ప్రజల ఆశీర్వాదంతో జగన్ అనే వ్యక్తి ఎదిగాడు... ఈ పోరాటాలు మాకు కొత్తేం కాదు. తప్పుడు కేసులకు అదిరేది లేదు... బెదిరేది లేదు'' అని వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ స్పష్టం చేశారు. ఎవరు ఎన్ని ఇబ్బందులు పెట్టినా అంతిమంగా న్యాయం, ధర్మం గెలుస్తుందని, ఎన్ని కేసులు పెట్టి అణచివేయాలని చూసినా... చంద్రబాబు ఎన్నికల్లో ఇచ్చిన హామీలు అమలు చేయాలని నిలదీస్తూ... ప్రజా సమస్యలు పరిష్కరించాలని డిమాండ్ చేస్తూ... అక్రమ కేసులపై గళమెత్తుతూ ప్రజల పక్షాన పోరాడుతూనే ఉంటామని తేల్చిచెప్పారు. రాష్ట్రంలో ప్రశ్నించే స్వరం వినిపించకుండా చేసేందుకు అన్ని వర్గాల ప్రజలను వేధిస్తున్నారని మండిపడ్డారు. తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో గురువారం మీడియా ప్రతినిధులు అడిగిన పలు ప్రశ్నలకు వైఎస్ జగన్ సమాధానాలిచ్చారు. మద్యం కేసులో మిమ్మల్ని అరెస్టు చేయడానికి చంద్రబాబు కూటమి ప్రభుత్వం ప్రయత్నాలు చేస్తోందంటున్నారు కదా.. మీరేమంటారు అని అడగ్గా.. తాను విజయవాడలోనే ఉన్నానంటూ స్పందించారు.

మద్యం డోర్ డెలివరీ.. ఇంటింటికీ రేషన్ రద్దు

''అసలు రేషన్ బియ్యం ఇంటింటికీ పంపిస్తేనే కనీసం చంద్రబాబు ప్రభుత్వం చెప్పే ఈ అక్రమాలు ఆగిపోతాయి. రేషన్ బియ్యం పంపిణీలో ఎక్కడ అక్రమాలు జరుగుతాయి? మొదట సార్టెక్స్ బియ్యాన్ని వీళ్ల ఆపేశారు. క్వాలిటీ పెంచి మేం సార్టెక్స్ బియ్యం ఇచ్చాం. దానివల్ల నూకలు తక్కువ వచ్చేవి. మధ్యస్థ, సన్నకార, స్వర్ణ బియ్యాన్ని మాత్రం సేకరణ చేస్తుండేవాళ్లం. దీంతో తినేవాళ్లు ఉత్సాహం చూపేవారు. వీళ్లెవరూ ఇబ్బంది పడకుండా ఇంటి వీధి చివరికి పోయి అక్కడే డెలివరీ చేసేవారు. సాయంత్రం పూట సచివాలయం వద్ద బండి పెట్టుకుని అందుబాటులో ఉండేవారు. ఎవరైనా బియ్యం తీసుకోలేకపోతే... ఈ వెసులుబాటు వల్ల ఇంటికే వచ్చి ఇస్తున్నందున తీసుకునేవారు. డోర్ డెలివరీ అనేది ఒక సర్వీసు. ఆ సర్వీసును తీసేయడం వీళ్ల చేసిన తప్పు. ఆ తప్పును సమర్థించుకుంటూ... ఆ తప్పును అంగీకరించకుండా, దానికి ప్రజలకు క్షమాపణలు చెప్పకుండా... దాని మీద కూడా దుర్బుద్ధితో బురదజల్లే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వీళ్ల సంకుచిత రాజకీయ మనస్తత్వానికి ఇది నిదర్శనం'' అంటూ మరో ప్రశ్నకు సమాధానంగా వైఎస్ జగన్ స్పష్టం చేశారు. ఇంటింటికీ బియ్యం పంపిణీని నిలిపివేసి... మద్యాన్ని డోర్ డెలివరీ చేస్తున్నారంటూ ప్రభుత్వాన్ని ఎద్దేవా చేశారు.

చంద్రబాబు, బినామీల భూముల ధరలు పెంచుకోవడానికే..

''విజయవాడ, గన్నవరం ఎయిర్‌పోర్టుల మధ్య 40 కిలోమీటర్ల దూరం కూడా లేదు. అమరావతి గ్రీన్‌ఫీల్డ్ ఎయిర్‌పోర్టు అన్నది వర్కవుట్ కాదు. రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారాన్ని పెంచి.. చంద్రబాబు, బినామీల భూముల ధరలు పెంచుకుని.. ప్రయోజనం పొందడానికే అమరావతి గ్రీన్‌ఫీల్డ్ ఎయిర్‌పోర్టు అంటూ మాటలు చెబుతున్నారు'' అంటూ మరో ప్రశ్నకు వైఎస్ జగన్ జవాబిచ్చారు. ''కూటమి ప్రభుత్వ ఏడాది పాలనలో చంద్రబాబు సూపర్ సిక్స్, సూపర్ సెవెన్ హామీల అమలు ఊసే లేదు. విద్యార్థులకు ఫీజులు అందడం లేదు. పేదలకు ఆరోగ్యశ్రీ ద్వారా వైద్యం అందడం లేదు. 50 ఏళ్లకే పింఛన్లు ఇవ్వడం లేదు. హామీలు అమలు చేయడం లేదు కాబట్టి క్షేత్రస్థాయిలో వ్యతిరేకత వస్తోంది. దీన్నుంచి ప్రజల దృష్టి మళ్లించేందుకే డైవర్షన్ పాలిటిక్స్‌కు తెరలేపారు. ప్రశ్నించే గొంతును నొక్కేసేందుకు రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగంతో అన్ని వర్గాల ప్రజలను వేధిస్తున్నారు'' అంటూ మరో ప్రశ్నకు సమాధానం ఇచ్చారు.

■ ''మద్యం కుంభకోణం కేసులో చంద్రబాబు బెయిల్‌పై ఉన్నారు. తనపై నమోదైన కేసును నీరుగార్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడుతున్నారు.. బెయిల్ నియమ, నిబంధలన్నీ ఉల్లంఘించిన చంద్రబాబును ఎందుకు అరెస్టు చేయకూడదు?'' అంటూ మరో ప్రశ్నకు వైఎస్ జగన్ స్పందించారు.

ఇంటర్ విద్యలో బదిలీలు

- జూన్ 8 వరకు వెబ్ కౌన్సెలింగ్

సాక్షి, అమరావతి: ఇంటర్ విద్యలో సిబ్బంది బదిలీలకు ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టింది. గురువారం నుంచి వచ్చేనెల 8లోగా ఈ ప్రక్రియ పూర్తి చేయాలని ప్రభుత్వ కార్యదర్శి కోన శశిధర్ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఉద్యోగుల బదిలీ ప్రక్రియ మొత్తం వెబ్ కౌన్సెలింగ్ ద్వారా జరుగుతుందని ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు. కేడర్‌తో సంబంధం లేకుండా ఈనెల 31 నాటికి ఒకే స్టేషన్ (కాలేజీ/ కార్యాలయం /నగరం/ పట్టణం/గ్రామం)లో ఐదు విద్యా సంవత్సరాల సర్వీస్ పూర్తి చేసిన ఉద్యోగులకు తప్పనిసరి బదిలీలు ఉంటాయి. నిర్ణీత తేదీ నాటికి రెండేళ్ల సర్వీసు పూర్తిచేసిన వారు బదిలీకి విన్నవించుకోవచ్చు. అర్హులైనవారు దరఖాస్తులను సంబంధిత ప్రిన్సిపాల్, ఆర్జేడీ ఆమోదంతో బదిలీల పోర్టల్‌లో అప్‌లోడ్ చేయాలని విద్యాశాఖ కార్యదర్శి ఆదేశించారు.

ట్రిపుల్ ఐటీలకు 49,201 దరఖాస్తులు

నూజివీడు: రాష్ట్రంలోని రాజీవ్ గాంధీ వైజ్ఞానిక సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయం (ఆర్జీయూకేటీ) పరిధిలోని నూజివీడు, ఇడుపులపాయ, ఒంగోలు, శ్రీకాకుళం ట్రిపుల్‌ఐటీలలో 2025-26 ప్రవేశాలకు మొత్తం 49,201 దరఖాస్తులు వచ్చాయి. మొత్తం ట్రిపుల్ ఐటీలకు 27,985 మంది బాలికలు, 21,216 మంది బాలురు దరఖాస్తు చేశారు.

కొత్త ఉద్యోగాలు దేవుడెరుగు.. ఉన్నవి ఊస్టింగా?

- రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వేలాది మందిని తొలగించేందుకు బాబు, పవన్ కుట్ర
- మమ్మల్ని తొలగిస్తే ఉద్యమాలే
- రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో ఎండీయూ ఆపరేటర్ల నిరసన

విశాఖలో ధర్నా చేస్తున్న ఎండీయూ ఆపరేటర్లు

తణుకు తహసీల్దార్ కార్యాలయం వద్ద ఎండీయూ ఆపరేటర్ల నిరసన

తిరుపతి మంగళం/తణుకు అర్బన్/బీచ్‌రోడ్డు (విశాఖ): టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వస్తే లక్షల ఉద్యోగాలు ఇస్తామని ఎన్నికల సమయంలో చంద్రబాబు, పవన్‌కళ్యాణ్ ప్రగల్బాలు పలికారని.. అధికారంలోకి వచ్చాక కొత్త ఉద్యోగాలు దేవుడెరుగు ఉన్న ఉద్యోగాలనే తీసేసేందుకు కుట్రలు చేస్తున్నారని మొబైల్ డిస్పెన్సింగ్ యూనిట్ (ఎండీయూ) ఆపరేటర్లు మండిపడ్డారు. ఈ ఎండీయూ వాహనాల ద్వారా కాకుండా రేషన్ షాపుల ద్వారా రేషన్ సరుకులను అందించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించడాన్ని తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తూ రాష్ట్రంలోని పలుచోట్ల ఎండీయూ ఆపరేటర్లు ఉద్యమబాట పట్టారు. తిరుపతిలో అర్ధనగ్న ప్రదర్శన చేయగా.. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా తణుకులో తహసీల్దార్ కార్యాలయం వద్ద నిరసన తెలిపారు. విశాఖలో పెద్దఎత్తున ధర్నా చేశారు. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ... ప్రతి పేదవాడి ముంగిటకు సంక్షేమ పథకాలు అందించాలన్న లక్ష్యంతో గత ప్రభుత్వంలో వైఎస్ జగన్ మోహన్‌రెడ్డి ఎండీయూ విధానాన్ని తీసుకొస్తే ఇప్పుడు చంద్రబాబు ఆపరేటర్లను తొలగించేందుకు కుట్రలు పన్నుతున్నారని మండిపడ్డారు. విశాఖలో ఎండీయూ ఆపరేటర్లు జేసీకి, తణుకులో తహసీల్దార్ డి. అశోక్‌వర్మకు వినతిపత్రం అందించారు.

జీఎంఆర్.. తీసుకో 500 ఎకరాలు

- ఎయిర్‌పోర్టు అవతల రియల్ ఎస్టేట్ అభివృద్ధికి కేటాయింపు
- గత ప్రభుత్వ హయాంలో జీఎంఆర్‌తో చర్చించి వెనక్కి తీసుకున్న వైనం
- తాజాగా మంత్రివర్గ కమిటీ వేసి కోట్ల విలువ చేసే ప్రభుత్వ భూమి అప్పగింత

సాక్షి, అమరావతి: భోగాపురం ఎయిర్‌పోర్టు ఆధారిత పారిశ్రామికాభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకుని గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం వెనక్కి తీసుకున్న రూ.వేల కోట్ల విలువైన 500 ఎకరాలను తిరిగి జీఎంఆర్‌కు అప్పగిస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తాజాగా ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. గతంలో చంద్రబాబు ప్రభుత్వ హయాంలో భోగాపురం ఎయిర్‌పోర్టుకు 2,703.32 ఎకరాలను కేటాయించారు. ఇందులో 793.96 ఎకరాలను ఎయిర్‌పోర్టు నిర్మాణం కోసం కాకుండా వాణిజ్య అవసరాలకు కేటాయించారు. 2019లో అధికారంలోకి వచ్చిన వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రభుత్వం భోగాపురం ఎయిర్‌పోర్టు, విశాఖ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని పారిశ్రామికాభివృద్ధి కోసం 500 ఎకరాలను వెనక్కి తీసుకునే విధంగా ఒప్పించి... ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. ఆ తర్వాత అన్ని అనుమతులతో పనులు ప్రారంభించిన జీఎంఆర్ శరవేగంగా ఎయిర్ పోర్టు నిర్మాణం కొనసాగిస్తోంది. ఆ తర్వాత 2024లో అధికారంలోకి వచ్చిన కూటమి సర్కారు జీఎంఆర్ అడగకుండానే దీనిపై మంత్రివర్గం ఉపసంఘం వేసి ఆగమేఘాల మీద 500 ఎకరాలను జీఎంఆర్‌కు వెనక్కి ఇచ్చేయాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం.. దీనికి మంత్రివర్గం ఆమోదం తెలపడం.. ఆ వెంటనే జీవో విడుదల చేయడం చకచకా జరిగిపోయాయి. ఈ మేరకు రాష్ట్ర పరిశ్రమల శాఖ కార్యదర్శి ఎస్.యువరాజ్ గురువారం విడుదల చేసిన ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు.

మేజర్ రామ్‌గోపాల్‌కు 'కీర్తి చక్ర'

- రాష్ట్రపతి చేతుల మీదుగా అవార్డు అందుకున్న ఆర్మీ మేజర్
- రామ్ స్వగ్రామం శ్రీకాకుళం జిల్లా నగిరిపెంట

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఉగ్రవాదులతో వీరోచితంగా పోరాడి ముష్కరుల్ని మట్టుబెట్టి, ధైర్య సాహసాలను కనబరిచిన ఆర్మీ మేజర్ మళ్ల రామ్ గోపాల్ నాయుడుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆయనను 'కీర్తి చక్ర' అవార్డుతో సత్కరించింది. ఈమేరకు గురువారం ఢిల్లీలోని రాష్ట్రపతి కార్యాలయంలో రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము గ్యాలెంటరీ-2025 అవార్డును మేజర్ మళ్ల రామ్ గోపాల్ నాయుడుకు ప్రదానం చేశారు. రామ్‌గోపాల్ నాయుడిది శ్రీకాకుళం జిల్లా సంతబొమ్మాళి పంచాయతీ నగిరిపెంట గ్రామం. 2023 అక్టోబర్ 26న జమ్మూకశ్మీర్ కుప్వారా జిల్లాలో జరిగిన ఘటనలో మేజర్ రామ్‌గోపాల్ చూపిన ధైర్యసాహసాలకు ఈ పురస్కారం దక్కింది. మేజర్ రామ్‌గోపాల్ తల్లిదండ్రులు అప్పలనాయుడు, హేమామాలినితోపాటు గ్రామస్తులు హర్షం వ్యక్తం చేశారు.

కానిస్టేబుల్ మెయిన్స్ పరీక్ష హాల్‌టికెట్లు విడుదల

సాక్షి, అమరావతి: కానిస్టేబుల్ పోస్టుల భర్తీ కోసం జూన్ 1న నిర్వహించే మెయిన్స్ పరీక్ష కోసం హాల్‌టికెట్లను రాష్ట్ర పోలీసు నియామక మండలి విడుదల చేసింది. మెయిన్స్ పరీక్షకు అర్హత సాధించిన అభ్యర్థుల హాల్ టికెట్లను శుక్రవారం సాయంత్రం 5గంటల నుంచి ఈ నెల 31 వరకు తమ వెబ్‌సైట్ నుంచి డౌన్‌లోడ్ చేసుకోవచ్చని తెలిపింది. తమ ఈమెయిల్ ఐడీ (mail&slprb@gov.in)కి మెయిల్ చేయడంగానీ చేయాలని సూచించింది.

ప్రాథమిక పాఠశాలల విద్యా కేలండర్ విడుదల

2025-26 విద్యా సంవత్సరంలో 233 పనిదినాలు

సాక్షి, అమరావతి: ప్రాథమిక పాఠశాలల పనిదినాలతో కూడిన 2025-26 విద్యా సంవత్సరం కేలండర్‌ను ఎస్సీఈఆర్టీ విడుదల చేసింది. మొత్తం 316 రోజులకుగాను 233 పనిదినాలు, 83 రోజులు సెలవులని ప్రకటించింది. వీటిలో సాధారణ స్కూళ్లకు సెప్టెంబర్ 24 నుంచి అక్టోబర్ 2 వరకు దసరా సెలవులు, జనవరి 10 నుంచి 18 వరకు సంక్రాంతి సెలవులు ఉంటాయి.

బ్రిటిష్ రాజకీయాల్లో తెలుగు తేజం

లండన్ ఆర్‌బీకేసీ డిప్యూటీ మేయర్‌గా ఆరేటి

భీమవరం అర్బన్: పశ్చిమగోదావరి జిల్లా భీమవరం మండలం తుందుర్రు గ్రామానికి చెందిన ఆరేటి ఆర్యన్ ఉదయ్ లండన్‌లోని రాయల్ బరో ఆఫ్ కెన్సింగ్టన్, చెల్సియా (ఆర్‌బీకేసీ)కు డిప్యూటీ మేయర్‌గా ఎంపికయ్యారు. లండన్ కాలమానం ప్రకారం బుధవారం సాయంత్రం 6.30 గంటలకు భారత్‌లో రాత్రి 11 గంటలకు ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. ఆర్యన్ ఉదయ్ ఆరేటి 2018లో సెంట్రల్ లండన్‌లో ఆర్‌బీకేసీలో మొదటి భారతీయ కౌన్సిలర్‌గా ఎన్నికయ్యారు. ఇది భారత్‌లో ఎమ్మెల్యేతో సమాన హోదా ఉన్న పదవి. కాగా ప్రస్తుతం ఆర్యన్ ఉదయ్ బ్రిటీష్ గడ్డపై డిప్యూటీ మేయర్‌గా అత్యుత్తమ గౌరవాన్నందుకున్నారు. రాజకీయంగా విదేశీ గడ్డపై అందులోనూ బ్రిటన్‌లోఈ పదవి పొందడం ఎంతో గర్వంగా ఉందని ఆర్యన్ ఉదయ్ ఆనందం వ్యక్తం చేశారు. ఆర్యన్ ఉదయ్ చదువుకునేందుకు లండన్ వెళ్లి ఉద్యోగంలో స్థిరపడి రాజకీయాల్లో చక్రం తిప్పుతూ తనదైన ముద్ర వేసుకున్నారు. ఆర్యన్ ఉదయ్ తండ్రి ఏవీ సత్యనారాయణ భీమవరంలోని ఓ ప్రముఖ కళాశాలలో ప్రిన్సిపాల్‌గా పనిచేసి రిటైర్డ్ అయ్యారు.

Published and Printed by Dhananjaya Reddy Rakkasi on behalf of Jagati Publications Limited, Published at Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP) and Printed at Jagati Publications Limited, Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP)., EDITOR: Dhananjaya Reddy Rakkasi, (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone No. 0866-2547436 Fax: No. 0866-2547433. RNI Reg No. APTEL/2008/23794.

క్లుప్తంగా...

బాధ్యతలు చేపట్టిన ఆగ్రోస్ చైర్మన్

మంగళగిరి: రాష్ట్ర ఆగ్రో ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (ఆగ్రోస్) చైర్మన్‌గా మాలేపాటి సుబ్బానాయుడు గురువారం గుంటూరు జిల్లా వడ్డేశ్వరంలోని రాష్ట్ర కార్యాలయంలో బాధ్యతలు చేపట్టారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ రైతులు పండించిన పంటలకు మద్దతు ధర కల్పించడమే లక్ష్యంగా పని చేస్తానన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో రాష్ట్ర మంత్రి కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు, నాయకులు పాల్గొన్నారు.

రాష్ట్ర మహిళా సహకార ఆర్థిక సంస్థ చైర్‌పర్సన్ బాధ్యతల స్వీకారం

నెహ్రూనగర్ (గుంటూరు ఈస్ట్): రాష్ట్ర మహిళ సహకార ఆర్థిక సంస్థ చైర్‌పర్సన్‌గా పీతల సుజాత గుంటూరులోని సంస్థ కార్యాలయంలో గురువారం బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ నిస్సహాయస్థితిలో ఉన్న మహిళలకు ఆదరణ కల్పించడంతో పాటు వారిని వ్యాపారవేత్తలుగా తీర్చిదిద్దడానికి కార్యక్రమాలను చేపడతామన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో సహకార సంస్థ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ ఎం. వేణుగోపాల్‌రెడ్డి, సంస్థ ఈడీ పద్మజ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

పెండింగ్ ఆడిట్ పేరాలపై చర్యలు అవశ్యం

పీఏసీ చైర్మన్ రామాంజనేయులు

సాక్షి, అమరావతి: వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల్లోని పెండింగ్ ఆడిట్ పేరాలపై సకాలంలో చర్యలు తీసుకుని పరిష్కరించాలని పీఏసీ కమిటీ చైర్మన్ పి.రామాంజనేయులు అధికారులను ఆదేశించారు. వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల్లో పెండింగ్ ఆడిట్ పేరాలు, పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ సిఫార్సులపై తీసుకున్న చర్యలపై గురువారం అసెంబ్లీ కమిటీ హాల్లో ఆయన సమీక్షా సమావేశం జరిపారు. తాము ఇచ్చిన సిఫారసులపై ఆయా శాఖలు తీసుకున్న యాక్షన్ టేకెన్ రిపోర్టులను ఈ సందర్భంగా కమిటీ సమీక్షించింది. ఈ సమావేశంలో కమిటీ సభ్యులు, అధికారులు పాల్గొన్నారు. ఆడిట్ నివేదికలో పేర్కొన్న అభ్యంతరంపై సంబంధిత శాఖ లేదా అధికారులు ఇంకా స్పందించని లేదా తగిన చర్య తీసుకోని స్థితిని 'పెండింగ్ ఆడిట్ పేరా'గా పరిగణిస్తారు.

వ్యవసాయంలో 15% వృద్ధి రేటు ఎలా సాధ్యం?

ప్రభుత్వానికి ఏపీ రైతు సంఘం ప్రశ్న

సాక్షి, అమరావతి: వ్యవసాయ రంగంలో 2025–26 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 15% అభివృద్ధి లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నట్లు రాష్ట్ర వ్యవసాయశాఖ మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు ప్రకటించడం హాస్యాస్పదంగా ఉందని ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతు సంఘం గురువారం ఓ ప్రకటనలో పేర్కొంది. ప్రభుత్వం వ్యవసాయ రంగానికి చేయూత ఇవ్వకుండా 15% వృద్ధిరేటు ఎలా సాధిస్తుందని సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు వి.కృష్ణయ్య, కార్యదర్శి కె.ప్రభాకరరెడ్డి ప్రశ్నించారు. 2024–25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో అతి వృష్టి, అనావృష్టితో 150 మండలాల్లో పంటలు దెబ్బతిని రైతులు నష్టపోయారన్నారు. రాయలసీమ జిల్లాల్లో పంటలు దెబ్బతిన్న ఏ ఒక్క రైతుకూ ప్రభుత్వం సాయం అందించలేదన్నారు. ప్రకృతి వైపరీత్యాల్లో రైతులకు ఎంతో కొంత ఊరటనిచ్చే పంటల బీమా విధానాన్ని పూర్తిగా మార్చివేయడంతో బీమా పరిహారమూ రైతులకు దక్కలేదన్నారు. నకిలీ, కల్తీ విత్తనాలు, ఎరువుల ధరల సమస్యలను, ప్రకృతి వైపరీత్యాల నుంచి పంటలను కాపాడే అంశాలపై ప్రభుత్వం శ్రద్ధ పెట్టాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. రైతులందరికీ ఉచిత పంటల బీమా అమలు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు.

సూపర్-6 అమలు కోసం జూన్ 2న ధర్నా

సీపీఐ రాష్ట్ర కార్యదర్శి కె.రామకృష్ణ

సాక్షి, అమరావతి: గత ఎన్నికల సందర్భంగా చంద్రబాబు ఇచ్చిన సూపర్-6 హామీలు అమలు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ జూన్ 2న రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా మండల కార్యాలయాల వద్ద సీపీఐ ఆధ్వర్యంలో ధర్నాలు చేయనున్నట్టు సీపీఐ రాష్ట్ర కార్యదర్శి కె.రామకృష్ణ తెలిపారు. విజయవాడలో పార్టీ రాష్ట్ర కార్యదర్శివర్గ సభ్యులు, మాజీ ఎమ్మెల్సీ జల్లి విల్సన్ తదితరులతో కలిసి ఆయన ధర్నా గోడపత్రికను గురువారం ఆవిష్కరించారు. చత్తీస్‌గఢ్‌లో జరిగిన భారీ ఎన్‌కౌంటర్‌పై న్యాయ విచారణ చేపట్టాలని డిమాండ్ చేశారు.

ఎన్‌కౌంటర్ హేయం: సీపీఎం

చత్తీస్‌గఢ్‌లో మావోయిస్టు పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి నంబాల కేశవరావుతో సహా 27 మందిని ఎన్‌కౌంటర్ చేయడాన్ని తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నట్టు సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి.శ్రీనివాసరావు పేర్కొన్నారు. చర్చలకు తాము సిద్ధమేనని మావోయిస్టులు పదేపదే చేసిన విజ్ఞప్తులను కేంద్రం, చత్తీస్‌గఢ్ ప్రభుత్వాలు పెడచెవిన పెట్టి అమానవీయంగా మావోయిస్టులను తుడిచిపెట్టే విధానాన్ని అనుసరించాయని మండిపడ్డారు.

బైక్‌పై టార్పాలిన్ పట్ట తీసుకెళ్తూ..

ఉప్పు రాశిని సిద్ధం చేస్తూ..

కష్టాలవణం

వాతావరణంలో మార్పులతో రెండు రోజులుగా కురుస్తున్న వర్షాలు ప్రకాశం జిల్లా ఉప్పు రైతులను ఇబ్బందులపాలు చేశాయి. కొత్తపట్నం సమీపంలో.. కయ్యల్లో ఉప్పు వర్షానికి కరిగిపోకుండా రాశులు పోసి జాగ్రత్త చేసుకునే క్రమంలో రైతులు హైరానాపడ్డారు. - సాక్షి, ఒంగోలు

వర్షం నీరు నిలవకుండా ఉప్పు రాశి చుట్టూ గాడి తీస్తున్న రైతు

కయ్యల్లో నుంచి ఉప్పు తెచ్చి రాశిగా పోస్తున్న కూలీలు

వర్షానికి ఉప్పు తడవకుండా టార్పాలిన్ పట్ట కప్పుతున్న కూలీలు

బెల్లం రైతుకు బేడీలు

బెల్లం తయారీలో రైతులు

కూటమి ప్రభుత్వం ఉమ్మడి చిత్తూరు జిల్లాలో బెల్లం సాగు చేసే రైతుకు బేడీలు వేస్తోంది. సాక్షాత్తు సీఎం ఇలాకాలో బెల్లం సాగు చేసే రైతులు జైలు ఊచలు లెక్కపెడుతున్నారు. వారు దొంగతనం, హత్యలు చేయలేదు. కానీ అలాంటి వారికి వేసే శిక్షలు ఆరుగాలం శ్రమించే అన్నదాతకు పడేలా చేస్తుండడం విస్మయానికి గురిచేస్తోంది. బెల్లం సాగు చేసే రైతులు బెల్లం అమ్మడం నేరమా? బెల్లం తీసుకొని పోయినవారు సారా కాస్తారా.. కాఫీ చేసుకుంటారా రైతుకు ఎలా తెలుస్తుంది? కానీ సారా కాసే వాళ్లను వదిలేసి.. బెల్లం సాగు చేసే రైతులను జైలుపాలు చేస్తుండడంపై అన్నదాతలు ఆవేదన చెందుతున్నారు.

- నల్లబెల్లం పేరిట అన్నదాతల అరెస్టులు
- సారా తయారీకి బెల్లం విక్రయిస్తున్నారని సంకెళ్లు
- అక్రమంగా రైతుల అరెస్టులు.. నోటీసులు
- అన్నదాతలకు 'కూటమి సర్కారు' ఝలక్
- ట్రేడర్లకే విక్రయించాలంటున్న ఎక్సైజ్ పోలీసులు

చిత్తూరు అర్బన్ : ఉమ్మడి చిత్తూరుజిల్లాలో రైతులు పండించే ప్రధాన పంటల్లో చెరకు ఒకటి. ఇక్కడి నల్లరేగడి భూముల కారణంగా చాలా వరకు బెల్లం నలుపు రంగులో తయారవుతుంది. కొన్ని రకాల రసాయనాలు, ప్రాసెసింగ్ చేస్తే బెల్లం రంగు మారుతుంది. కానీ గిట్టుబాటు ధర దక్కదు. దీంతో చాలా మంది నల్లబెల్లాన్ని తయారు చేసి మండీలు, అవసరం ఉన్న వాళ్లకు, ట్రేడర్లకు అమ్ముతున్నారు. ఇదే ఇప్పుడు రైతుల పాలిట శాపంగా మారింది. నల్లబెల్లం తయారీ, విక్రయాలపై కూటమి ప్రభుత్వం ఆంక్షలు విధించింది. ఆంక్షలు అతిక్రమిస్తున్న అన్నదాతలను నిర్దాక్షిణ్యంగా అరెస్టు చేసి జైలుకు పంపుతోంది. ప్రభుత్వ చర్యలపై రైతులు, రైతు సంఘం నేతలు మండిపడుతున్నారు.

'ఈ చిత్రంలో భార్య, బిడ్డలతో తన చెరకు తోట, ట్రాక్టర్‌తో కలిసి ఉన్న రైతు పేరు పెరుమాల్. గతేడాది ఆయుధపూజ నేపథ్యంలో చెరకు పంట ఓ మోస్తరుగా వస్తుండడంతో ఇలా ఫొటో తీసుకున్నాడు. కానీ ఇప్పుడు పెరుమాల్ చిత్తూరు జిల్లా జైలులో ఊచలు లెక్కిస్తున్నాడు.. కారణం.. పెరుమాల్ రైతు కావడం, తన వద్ద నల్ల బెల్లం కొన్న వ్యక్తులు సారా తయారు చేశారంట.'

కుటుంబ సభ్యులతో చెరకు పంట వద్ద రైతు పెరుమాళ్

గిట్టుబాటు ధర ఎక్కడ ?

ఉమ్మడి చిత్తూరు జిల్లాలో దాదాపు 5 వేల హెక్టార్లలో చెరకు పంట సాగవుతోంది. ఇందులో చిత్తూరు నియోజకవర్గంలోని గుడిపాల, రూరల్, నగరి, నింద్ర, విజయపురం, గంగాధర నెల్లూరు, కార్వేటినగరం, పెనుమూరు, పుంగనూరు, పులిచెర్ల, ఎస్.పురం, వెదురుకుప్పం మండలాల్లో చెరకు పంట ఎక్కువగా పండిస్తున్నారు. వీటిల్లో 4500 హెక్టార్లలో పండే పంటను ఫ్యాక్టరీలకు విక్రయిస్తుండగా మిగిలిన 500 హెక్టార్ల నుంచి బెల్లం తయారీ చేస్తున్నారు. ఒక హెక్టారుకు 70 టన్నుల వరకు బెల్లం తయారు చేస్తున్నారు. ఇందులో దాదాపు 5 వేల టన్నుల వరకు నల్లబెల్లం ఉత్పత్తి అవుతోంది. కిలో నల్లబెల్లాన్ని మార్కెట్‌లో ట్రేడర్లకు విక్రయిస్తే రూ.24–27 మధ్య ధర వస్తుంది. ఇందులోనే రవాణా చార్జీలు, దళారుల కమీషన్లు పోనూ చేతికి రూ.15 దక్కడం గగనంగా మారుతోంది. గత ప్రభుత్వ హయాంలో నల్ల బెల్లానికి గిట్టుబాటు ధర కల్పించిన వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం.. మార్కెఫెడ్ ద్వారా బెల్లాన్ని కొనుగోలు చేయిస్తూ రైతులను ఆదుకుంది. కానీ కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చాక రైతులకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించడంలో ఘోరంగా విఫలమైంది.

చెరకు పాలు మరిగిస్తున్న రైతు

నవోదయంలో చీకట్లు

నాటుసారా తయారీ, విక్రయాలను అరికట్టడానికి కూటమి ప్రభుత్వం నవోదయం 2.0ను తీసుకొచ్చింది. సుదీర్ఘకాలంగా సారా తయారు చేస్తున్న కుటుంబాలను ఆ ఊబి నుంచి బయటపడేసి, వాళ్ల జీవన ప్రమాణాలు మార్చడానికి రుణాలు, ఇతర ప్రత్యామ్నాయ పనులను కల్పించాల్సిన ప్రభుత్వం రైతులపై పడింది. నాటు సారా తయారీకి నల్ల బెల్లం తప్పనిసరిగా వాడతారని, నల్లబెల్లం తయారు చేస్తున్న రైతులపై నిఘా ఉంచాలని, ఎవరెవరికి నల్లబెల్లం విక్రయిస్తున్నారు..? కొనుక్కునే వ్యక్తి ఆధార్ తీసుకున్నారా..? కిలో ఎంతకు అమ్ముతున్నారు..? అయిదు కిలోలకు పైబడి ఎవరికి అమ్ముతున్నారు..? అని వివరాల సేకరిస్తున్నారు. వాస్తవానికి బెల్లం తయారు చేసిన రైతులు దాన్ని మార్కెట్‌కు తరలించాలంటే తన రవాణాకు కిలోకు రూ.3, మార్కెట్‌లో కమిషన్ రూ.3 అదనపు సుంకంగా చెల్లించాలి. తీరా బెల్లాన్ని విక్రయించిన తరువాత తన పెట్టుబడి దక్కని పరిస్థితి. దీంతో కొందరు రైతులు బెల్లాన్ని మార్కెఫెడ్‌లో విక్రయించడంతో పాటు గ్రామాల్లో అమ్ముతుంటారు. రైతుల నుంచి బెల్లాన్ని కొన్నవాళ్లు దాన్ని ఫ్యాక్టరీలకు వాడతారో.. పశువులకు దాణాగా ఉపయోగిస్తారో అన్నదాతలకు తెలియదు. కానీ ఎవరైనా సారా తయారు చేస్తూ పట్టుబడితే, నిందితులు చెప్పిన మాటలను పరిగణలోకి తీసుకుని బెల్లం విక్రయించారనే నెపంతో రైతులను అరెస్టు చేయడం అన్నదాతలను ఆందోళనకు గురిచేస్తోంది.

సారాకు బెల్లం విక్రయిస్తే అరెస్టు తప్పదు

సారా తయారీకి నల్ల బెల్లాన్ని విక్రయిస్తే చట్ట పరంగా ముందుకు వెళతాం. సారా తయారీ వాళ్లకు బెల్లం అమ్మారని తెలిసాకే అరెస్టు చేశాం. నవోదయంలో భాగంగా నాటు సారా తయారీ అరికట్టడానికి ఇప్పటికే జిల్లా వ్యాప్తంగా సదస్సులు నిర్వహించి, బెల్లం వ్యాపారులు, రైతులకు అవగాహన కల్పించాం. ఫ్యాక్టరీలు, పశువుల కోసం నల్లబెల్లం అమ్మితే పర్లేదు. సారా కోసం అమ్మితే మాత్రం అరెస్టు తప్పదు. – శ్రీనివాస్, ఎక్సైజ్ సూపరింటెండెంట్, చిత్తూరు

ప్రభుత్వానికి దమ్ముంటే పంటను కొనుగోలు చేయాలి

వైఎస్.జగన్ సీఎంగా ఉన్నప్పుడు మార్క్‌ఫెడ్ ద్వారా నల్లబెల్లాన్ని కొనుగోలు చేసి రైతులకు అండగా నిలిచాం. సారాను నివారించడానికి పీడీ యాక్టులు పెట్టాం. కానీ టీడీపీ అధికారంలోకి వస్తేనే బెల్లం రైతులపై పడుతారు. గతంలోనూ అంతే, ఇప్పుడూ అదే కొనసాగుతోంది. మా నియోజకవర్గంలో ఎక్కువ మంది రైతులను అరెస్టు చేశారు. చంద్రబాబు అధికారంలోకి వస్తేనే జిల్లాలో బెల్లం రైతులకు ఇబ్బందులు తప్పవు. ఈ ప్రభుత్వానికి దమ్ముంటే నల్లబెల్లానికి గిట్టుబాటు ధర కల్పించి, పంటను కొనుగోలు చేయాలి. – ఎంసీ.విజయానందరెడ్డి, వైఎస్సార్‌సీపీ చిత్తూరు నియోజకవర్గ సమన్వయకర్త

అరెస్టులపై ఉద్యమిస్తాం

ఎక్కడైనా సారా తయారు చేసే వాళ్లను అరెస్టు చేస్తారు. కానీ ఇక్కడ బెల్లం తయారు చేసే రైతులను అరెస్టు చేస్తున్నారు. ఇదెక్కడి న్యాయం.? నాటుసారా పేరిట రైతులను అరెస్టు చేసి జైలుకు తరలిస్తున్నారు. పొలాన్ని నమ్ముకున్న కుటుంబం రోడ్డున పడుతోంది. ఇది ఏమాత్రం ఆమోదయోగ్యం కాదు. ప్రభుత్వం ఇలాంటి చర్యలు ఆపకపోతే ఉద్యమం తప్పదు. – నాగరాజన్, సీపీఐ, చిత్తూరు జిల్లా కార్యదర్శి

మార్కెట్‌కు మన్యం పైనాపిల్

- ఏజెన్సీలో ఆరంభమైన పైనాపిల్ సీజన్
- ఏటా 25 వేల మెట్రిక్ టన్నుల దిగుబడి
- ఒక్కో పైనాపిల్ ధర సరాసరి రూ.15, పట్టణాల్లో రూ.30కి విక్రయం

సీతంపేట: గిరిజన రైతులకు ఆదాయాన్ని తెచ్చిపెట్టే పైనాపిల్ సీజన్ ఆరంభమైంది. ఈ నెల నుంచి ఆగస్టు వరకు సీజన్ కొనసాగుతుంది. పార్వతీపురం మన్యంలో సుమారు 10వేల హెక్టార్లలో పంట విస్తరించి ఉంది. దాదాపు 25వేల మెట్రిక్ టన్నుల దిగుబడి వస్తుందని గిరిజనుల అంచనా. ప్రస్తుతం ఒక్కోపండు రూ.15 ధర పలుకుతోంది. మరికొద్ది రోజుల్లో వారపు సంతలకు పంట ఉత్పత్తులు తరలిస్తామని రైతులు చెబుతున్నారు. గతేడాది సీజన్ ఆరంభంలో రూ.20 ధర పలికినా.. సీజన్ ముగిసే నాటికి రూ.5కు పడిపోయింది. దీంతో గిరిజనులు నష్టపోయారు. అప్పట్లో ఐటీడీఏ చొరవతో గిరిజనుల వద్ద నుంచి రూ.12 నుంచి రూ.15 వరకు కొనుగోలు చేసి బయట మార్కెట్లో విక్రయించారు. ఈ ఏడాది సీజన్ ఆరంభంలో రూ.15కు విక్రయిస్తున్నామని, సీజన్ ఆఖరుకు ఎంత ధర పడిపోతుందోనని రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు.

కొండపోడు వ్యవసాయంలో సాగు...

సీతంపేట ఏజెన్సీలో కొండపోడు వ్యవసాయంలో భాగంగా అంతర పంటగా పైనాపిల్‌ను సాగు చేస్తున్నారు. ఈ ఏడాది సింహాచలం రకం ఎక్కువగా సాగు చేశారు. కేరళ రాష్ట్రానికి చెందిన క్యూ రకం కూడా కొన్నిచోట్ల సాగులో ఉంది. కుమ్మరిగండి, సారంగి, కుశిమి, ముత్యాలు, శంభాం, అక్కన్నగూడ, రాజన్నగూడ, జోగ్గై నాయుడుగూడ, కోడిశ, తొత్తడి, రామానగరం, అంటికొండ, పొల్ల, దోను బాయి, మానాపురం, తదితర గిరిజన గ్రామాల్లో ఇప్పుడు విస్తారంగా పైనాపిల్ పంట పండుతోంది. పంట సాగుకు తక్కువ పెట్టుబడి కావడంతో అధికమంది రైతులు ఆసక్తి చూపుతున్నారు.

కుమ్మరిగండిలో విక్రయానికి సిద్ధంగా ఉంచిన పైనాపిల్

వ్యాపారుల మన్యంబాట..

ఏజెన్సీలో పండే పైనాపిల్ రుచి, నాణ్యతలో మేటి. మార్కెట్‌లో మంచి డిమాండ్ ఉంటుంది. దీంతో ఒడిశాతోపాటు శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం, రాజమండ్రి తదితర ప్రాంతాలకు చెందిన వ్యాపారులు ఇక్కడకు వచ్చి పంటను కొనుగోలుచేస్తారు. కొందరు వ్యాపారులైతే ముందుగానే రైతులతో ఒప్పందాలు కుదుర్చుకుంటారు. ఒక్కో పండుపై కనీసం రూ.10 నుంచి రూ.15 వరకు లాభాలు వస్తాయన్నది వ్యాపారుల మాట. కొన్ని సందర్భాల్లో ఒక్కోపైనాపిల్ పండును రూ.30 వరకు పట్టణాల్లో విక్రయిస్తారు.

గిరిజన సంతలు ఇలా..

పైనాపిల్ వ్యాపారం సంతల్లో కూడా జోరుగా సాగుతుంది. సీతంపేటలో సోమవారం, మర్రిపాడులో బుధవారం, దోనుబాయిలో గురువారం, పొల్ల, కుశిమిలలో శనివారం వారపు సంతలు జరుగుతా యి. ఇక్కడకు వ్యాపారులు వచ్చి పంటను కొనుగో లు చేస్తారు. కొన్నిసార్లు వ్యాపారులు సిండికేట్‌గా మారి నాణ్యతను బూచిగా చూపి పంటను చౌకగా దోచుకుంటారన్నది గిరిజన రైతుల ఆరోపణ.

గత ప్రభుత్వ చర్యలతో గిట్టుబాటు ధర

గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం ఇక్కడ పండిన పైనాపిల్ పంటను శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం, కాకినాడ, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, ఏలూరు, ఎన్టీఆర్ గుంటూరు, పల్నాడు తదితర జిల్లాల్లో 41 రైతు బజార్లకు తరలించేది. రైతు సంఘాల గ్రూపుల ద్వారా విక్రయించేందుకు చర్యలు తీసుకునేది. దళారీ వ్యవస్థ ఉండేది కాదు. పంట సీజన్ ముగిసేవరకు గ్రేడ్‌ను బట్టి ఒక్కో పండు రూ.15కు ఎఫ్‌పీవోలు కొనుగోలు చేసేవారు. దీంతో రైతులకు మంచి ఆదాయం వచ్చేది. ప్రస్తుతం అలాంటి చర్యలేవీ కనిపించడం లేదని, కూటమి ప్రభుత్వం రైతులను పట్టించుకోవడంలేదన్న విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి.

విద్యుత్ ఉత్పత్తి ప్రాజెక్టులకు అనుమతులు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలోని పలు ప్రాంతాల్లో విద్యుత్ ఉత్పత్తి ప్రాజెక్టులను నెలకొల్పడానికి అనుమతినిస్తూ ఇంధన శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి కె.విజయానంద్ గురువారం ఉత్తర్వులిచ్చారు. ప్రాజెక్టుల కేటాయింపు ఇలా..

- ఏలూరు జిల్లా ఆగిరిపల్లి మండలం తోటపల్లి గ్రామంలో రోజుకి 20 టన్నుల ఉత్పత్తి సామర్థ్యం గల కంప్రెస్డ్ బయోగ్యాస్ ప్లాంట్ ఏర్పాటు కోసం మెస్సర్స్ నితిన్ సాయి కన్‌స్ట్రక్షన్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ (హైదరాబాద్) చేసిన అభ్యర్థనకు ఆమోదం.
- మెస్సర్స్ ఎకోరెన్ ఎనర్జీ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ నుంచి 260 మెగావాట్ల విండ్ సోలార్ హైబ్రిడ్ విద్యుత్ సామర్థ్యాన్ని మెస్సర్స్ ఆంప్లస్ ఎనర్జీ సొల్యూషన్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్‌కు చెందిన రెండు గ్రూప్ ఆఫ్ కంపెనీలకు బదిలీ చేయడానికి అనుమతి లభించింది. దీంతో వైఎస్సార్ వైఎస్సార్ జిల్లాలోని గంగదేవిపల్లి, నల్లబల్లెలో ఆంప్లస్ ఎవరెస్ట్ సోలార్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, ఆంప్లస్ ఐఐఎఫ్ఏ సోలార్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ సంస్థలు ప్రాజెక్టులు స్థాపించుకునేందుకు అనుమతి ఇచ్చారు.
- 300.30 మెగావాట్ల విండ్ పవర్ ప్రాజెక్ట్‌ను, మెస్సర్స్ ఎకోరెన్ ఎనర్జీ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ నుంచి మెస్సర్స్ దేశ్‌రాజ్ సోలార్ ఎనర్జీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్‌కు బదిలీ చేసేందుకు ఆమోదం తెలిపారు. అనంతపురం జిల్లాలోని కంబదూర్, సెట్టూరు మండలాల్లోని రాళ్ల అనంతపురం, కురుబరహళ్లి, శ్రీ సత్యసాయి జిల్లాలోని కనగానపల్లి మండలంలో ఈ ప్రాజెక్టును నెలకొల్పనున్నారు.
- అనంతపురం, శ్రీ సత్యసాయి జిల్లాల్లోని వివిధ ప్రదేశాల్లో 2 వేల మెగావాట్ల సౌర విద్యుత్ ప్రాజెక్టును ఏర్పాటు చేసేందుకు మెస్సర్స్ బొండాడ ఇంజినీరింగ్ లిమిటెడ్‌కు అనుమతినిచ్చారు.

శ్రీవారి దర్శనానికి 15 గంటలు

తిరుమల: తిరుమలలో భక్తుల రద్దీ సాధారణంగా ఉంది. క్యూకాంప్లెక్స్‌లో కంపార్ట్‌మెంట్లు నిండాయి. క్యూలైన్ ఏటీజీహెచ్ వద్దకు చేరుకుంది. బుధవారం అర్ధరాత్రి వరకు 80,964 మంది స్వామివారిని దర్శించుకోగా 32,125 మంది భక్తులు తలనీలాలు సమర్పించారు. స్వామివారికి కానుకల రూపంలో హుండీలో రూ.4.24 కోట్లు సమర్పించారు. టైంస్లాట్ టికెట్లు కలిగిన భక్తులకు సకాలంలోనే దర్శనమవుతుండగా, టికెట్లు లేని భక్తులకు 15 గంటల్లో దర్శనం లభిస్తోంది. ప్రత్యేక ప్రవేశ దర్శనం టికెట్లు కలిగిన భక్తులకు 3 గంటల్లో దర్శనం లభిస్తోంది.

మద్దిలో విశేష పూజలు

జంగారెడ్డిగూడెం: హనుమద్ జయంతిని పురస్కరించుకుని ఏలూరు జిల్లా జంగారెడ్డిగూడెం మండలం గుర్వాయిగూడెం మద్ది క్షేత్రంలో గురువారం ఆంజనేయస్వామికి విశేష పూజలు నిర్వహించారు. స్వామివారికి లక్ష తమలపాకులతో ప్రత్యేక పూజ జరిపారు. భక్తులు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొని స్వామిని దర్శించుకున్నారు.

వైభవంగా హనుమాన్ శోభాయాత్ర

చీరాల అర్బన్: హనుమజ్జయంతి సందర్భంగా గురువారం సాయంత్రం చీరాలలో హనుమాన్ భక్తబృందం ఆధ్వర్యంలో హనుమాన్ శోభాయాత్ర ఘనంగా నిర్వహించారు. దేవాలయంలో ప్రత్యేక పూజల అనంతరం బోస్‌నగర్‌లోని వీరాంజనేయ స్వామి దేవస్థానం నుంచి పట్టణంలోని హనుమాన్ నామస్మరణలతో శోభాయాత్ర ముంతావారి సెంటర్, దర్బార్ రోడ్డు మీదగా గడియార స్తంభం వరకు సాగింది.

మార్కెటింగ్ శాఖ కార్యాలయంలో
తుమ్మల ఆకస్మిక తనిఖీ

ఆలస్యంగా వచ్చిన సిబ్బందిపై చర్యలకు ఆదేశం

సాక్షి, హైదరాబాద్: వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి తుమ్మల నాగేశ్వరరావు మార్కెటింగ్ శాఖ అధికారులకు ముచ్చెమటలు పోయించారు. గురువారం ఉదయం ఆయన బీఆర్‌కే భవన్‌లోని మార్కెటింగ్ శాఖ ప్రధాన కార్యాలయానికి చేరుకొని ఆకస్మిక తనిఖీలు చేశారు. ఈ సందర్భంగా, కార్యాలయానికి ఆలస్యంగా వచ్చిన అధికారులపై తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఆలస్యంగా వచ్చిన సిబ్బందికి వెంటనే మెమో జారీ చేసి సంజాయిషీ తీసుకోవాల్సిందిగా మార్కెటింగ్ డైరెక్టర్‌ను ఆదేశించారు. మొత్తం 53 మంది రెగ్యులర్ సిబ్బందిలో 16 మంది ఆలస్యంగా హాజరయ్యారని, 42 మంది ఔట్ సోర్సింగ్ సిబ్బందిలో ఐదుగురు ఆలస్యంగా వచ్చారని మార్కెటింగ్ డైరెక్టర్ తెలిపారు. ఆలస్యంగా వచ్చిన వారికి మెమోలు జారీ చేసి, సంజాయిషీ తీసుకోనున్నట్లు తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా తుమ్మల మాట్లాడుతూ, వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాలకు చెందిన కార్యాలయాల్లో ముఖ గుర్తింపుతో కూడిన బయోమెట్రిక్ ఏర్పాటు చేయాలని ఆదేశించారు. ఇకపై ఆలస్యంగా వచ్చిన అధికారులు, అందుబాటులో లేని అధికారులపై తగు చర్యలు తీసుకోవాలని డైరెక్టర్‌ను ఆదేశించారు. ప్రతిరోజూ సిబ్బంది హాజరు పట్టికను తన కార్యాలయానికి పంపాలని సూచించారు.

కవిత లేఖపై బదులివ్వాలి

బీఆర్‌ఎస్‌కు ప్రభుత్వ విప్ ఆది శ్రీనివాస్ డిమాండ్

సాక్షి, హైదరాబాద్: బీఆర్‌ఎస్‌లో ముసలం తారస్థాయికి చేరుకుందని, కల్వకుంట్ల కవిత రాసిన లేఖతో లుకలుకలు బయటపడ్డాయని ప్రభుత్వ విప్ ఆది శ్రీనివాస్ ధ్వజమెత్తారు. బీజేపీతో బీఆర్‌ఎస్ కలిసి పనిచేస్తుందని ఇప్పటివరకు తాము చెబుతున్న మాటలను కవిత సమర్థించారన్నారు. కవిత లేఖపై బీఆర్‌ఎస్ నాయకత్వం స్పందించి ప్రజలకు సమాధానం చెప్పాలన్నారు. గురువారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. బీజేపీపై పల్లెత్తు మాట మాట్లాడకుండా కేసీఆర్ వ్యవహరించిన తీరును కవిత కడిగి పారేశారని, భవిష్యత్తులో బీఆర్‌ఎస్, బీజేపీ పొత్తు పెట్టుకోబోతున్నాయనే విషయాన్ని స్పష్టంచేశారన్నారు. కేసీఆర్ వైఖరిని ఆయన కూతురే తప్పు పడుతున్నారని, ఇక ప్రజలకు వాళ్లేమి సమాధానం చెబుతారని అన్నారు. తమ సీఎం రేవంత్ రెడ్డి మీద ఒంటి కాలిపై లేస్తున్న కేటీఆర్ ముందు తన చెల్లికి సమాధానం చెప్పాలన్నారు. కవితకు సమాధానం చెప్పకుండా ఇతర పార్టీలను విమర్శించే నైతిక హక్కు కేటీఆర్‌కు లేదని, అలిగిన హరీశ్‌రావు ఇంటికెళ్లి కేటీఆర్ బతిమాలుకున్నారని పేర్కొన్నారు.

కేటీఆర్ ఇష్టానుసారంగా మాట్లాడితే
ప్రజలే బుద్ధి చెబుతారు

ప్రభుత్వ విప్ అడ్లూరి లక్ష్మణ్

సాక్షి, హైదరాబాద్: ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డిని ఏకవచనంతో మాట్లాడితే గొప్పోడినవుతానని బీఆర్‌ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్ అనుకుంటున్నారని, ప్రజలు కర్రుకాల్చి వాతపెట్టినా బుద్ధి తెచ్చుకోకుండా నోటికొచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్నాడని ప్రభుత్వ విప్ అడ్లూరి లక్ష్మణ్ ధ్వజమెత్తారు. గురువారం గాంధీభవన్‌లో ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. సీఎంను ఇష్టానుసారంగా మాట్లాడితే కేటీఆర్‌కు తెలంగాణ ప్రజలే బుద్ధి చెబుతారని అన్నారు. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో కోట్లాది రూపాయల కమీషన్లను దండుకున్నారని, కల్వకుంట్ల కుటుంబం కమీషన్లతో కాళేశ్వరం కాస్తా కూలేశ్వరం అయిందని విమర్శించారు. కాళేశ్వరం కమిషన్ ఇచ్చిన నోటీసులతో కల్వకుంట్ల కుటుంబంలో ఆందోళన నెలకొందని అన్నారు. కేటీఆర్, హరీశ్‌రావు, కవిత, సంతోష్‌రావు తప్ప బీఆర్‌ఎస్‌లో ఎవరూ మాట్లాడటం లేదన్నారు. సీఎం రేవంత్‌రెడ్డిపైన తెలంగాణ ప్రజల్లో ఆదరణ, నమ్మకం పెరుగుతోందని చెప్పారు. పదేళ్లలో బీజేపీని విమర్శిస్తూ ఒక్కమాటైనా కేసీఆర్, కేటీఆర్ మాట్లాడారా అని ప్రశ్నించారు. అన్ని అంశాల్లో బీజేపీ ప్రభుత్వానికి కేసీఆర్ అండగా నిలిచారని, తెలంగాణ ప్రజలు కేటీఆర్, హరీశ్‌రావు లాంటి వారికి బుద్ధి చెబుతారని లక్ష్మణ్ అన్నారు.

కొత్త కోర్సులకే 'దోస్త్'

అప్షన్ల వేళ డిగ్రీలో చేరబోయే విద్యార్థుల హడావిడి

- ఇంజనీరింగ్ కీ విడుదల తర్వాత పెరిగిన వేడి
- సాంకేతిక నేపథ్యం గల డిగ్రీపై మక్కువ
- ఈ-కామర్స్, బీఎఫ్ఎస్ఐ కోర్సులపై ఆరా
- బీబీఏ, బీసీఏ కోర్సులకు పెరుగుతున్న డిమాండ్

సాక్షి, హైదరాబాద్: డిగ్రీలో ఏ కోర్సులో చేరితే బెటర్ అంటూ విద్యార్థులు ఆరా తీస్తున్నారు. ఇటీవల దోస్త్ నోటిఫికేషన్ విడుదల కాగా, ఈ నెల 10వ తేదీ నుంచి విద్యార్థులు ఆప్షన్లు ఇవ్వాల్సి ఉంది. ఈ ప్రక్రియ ఈ నెల 22 వరకూ కొనసాగుతుంది. ఇంజనీరింగ్ ఉమ్మడి ప్రవేశ పరీక్ష ప్రాథమిక కీ కూడా విడుదలైంది. దీని ఆధారంగా ఎన్ని మార్కులు వస్తాయనే అంచనాకు విద్యార్థులు వచ్చారు. ఈ కారణంగా దోస్త్‌కు ముందుగా దరఖాస్తు చేసేందుకు వారు ఆసక్తి చూపుతున్నారు. ఈసారి డిగ్రీలో అనేక కొత్త కోర్సులు ఉంటాయని, సిలబస్‌లోనూ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ చాప్టర్లు తీసుకొస్తుండటంతో కొన్ని రకాల డిగ్రీ కోర్సుల్లో ఈసారి డిమాండ్ ఉండొచ్చని అంచనా వేస్తున్నారు.

ఇంజనీరింగ్ కన్నా మెరుగైనవి

- ఇంజనీరింగ్ కన్నా మెరుగైన కోర్సులు డిగ్రీ స్థాయిలో కూడా ఉన్నాయి. అయితే, ఇవి ఎక్కువగా హైదరాబాద్ పరిసర ప్రాంతాల్లోనే ఉన్నాయి. తక్షణ ఉపాధి లభిస్తుందని, సాఫ్ట్‌వేర్ వైపు కూడా వెళ్లేందుకు మార్గం సుగమం అవుతుందని కొన్ని కోర్సుల గురించి విద్యార్థులు ఎక్కువగా వాకబు చేస్తున్నారు.
- బీకాంలో గతంలో సంప్రదాయ సబ్జెక్టులు ఉండేవి. ఇప్పుడు కొత్తగా బ్యాంకింగ్, ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ అండ్ ఇన్సూరెన్స్ (బీఎఫ్ఎస్ఐ), ఈ-కామర్స్ ఆపరేషన్స్, రిటైల్ ఆపరేషన్స్ వంటి కోర్సులు వచ్చాయి. కరోనా తర్వాత ఈ-కామర్స్ పెరిగింది. ఆడిటింగ్ వ్యవస్థలోనూ డిజిటలైజేషన్‌కే ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నారు. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకొని ఈ-కామర్స్, కంప్యూటర్ అనుసంధానిత కోర్సులను ఎంచుకునేందుకు విద్యార్థులు ఆసక్తి చూపుతున్నారు.
- బీఎస్సీలో మేథ్స్, బీజెడ్‌సీ వంటి కోర్సులే ప్రాధాన్యం సంతరించుకున్న పరిస్థితి మారిపోయింది. కానీ ఇప్పుడు బీఎస్సీలో టూరిజం అండ్ హాస్పిటాలిటీ ఆపరేషన్స్, డిజిటల్ ఇండస్ట్రీయల్ ఆపరేషన్స్, బీఎస్సీ మేథ్స్ డేటాసైన్స్, బీఎస్సీ ఆనర్స్ వంటి కోర్సులు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. దీంతోపాటు బీఎస్సీలోనూ ఏదైనా ఒక ఇతర సబ్జెక్టు చేసుకునే వీలుంది.

దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని బీఎస్సీ మేథ్స్ విద్యార్థులు డేటాసైన్స్ వైపు ఆసక్తి చూపుతున్నారు.

ఆప్షన్‌లో మా కాలేజీకి ప్రాధాన్యం ఇవ్వండి అంటూ..

గత ఏడాది దోస్త్ ఐదు దశలు నిర్వహించినా, ప్రైవేట్ కాలేజీల్లో 38 శాతమే సీట్లు మాత్రమే భర్తీ అయ్యాయి. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకొని విద్యార్థులను ఆకర్షించేందుకు ప్రైవేట్ కాలేజీలు ప్రయత్నిస్తున్నాయి. ప్రతీ విద్యార్థికి ఫోన్లు చేసి, ఏజెంట్ల ద్వారా కలుసుకొని దోస్త్ ఆప్షన్లలో తమ కాలేజీకే ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని కోరుతున్నారు. కొన్ని కాలేజీలు ప్రత్యేక రాయితీలు కూడా ఇస్తామంటున్నాయి. తొలిదశలో చేరిన వారికి రవాణా సౌకర్యం కల్పిస్తామని, బహుమతులు ఇస్తామని చెబుతున్నాయి. గ్రామీణ కాలేజీలు ఊరికో ఏజెంట్‌ను పెట్టుకొని మరీ విద్యార్థులను ఆకర్షిస్తున్నాయి. మీ-సేవ కేంద్రాలను కొన్ని కాలేజీలు మచ్చిక చేసుకుంటున్నాయి. కేంద్రాలకు వచ్చే వారిని తమ కాలేజీల వైపు మళ్లించాలని నజరానాలు ఇస్తున్నాయి.

గత ఏడాది దోస్త్ ద్వారా భర్తీ అయిన సీట్లు ఇలా

యాజమాన్యం	కాలేజీలు	సీట్లు	భర్తీ	శాతం
ప్రభుత్వ	160	80,337	55,361	61.96
ప్రైవేట్	816	3,44,793	1,32,388	38.39
రెసిడెన్షియల్	79	23,573	8,693	36.87

ఆయా కోర్సుల వారీగా ప్రవేశాలు ఇలా...

కోర్సు	ప్రవేశాలు
బీకాం	77,469
బీఎస్సీ లైఫ్‌సైన్స్	36,733
బీఎస్సీ ఫిజికల్ సైన్స్	32,181
బీఏ	28,362
బీబీఏ	15,835
బీసీఏ	5,170
బీబీఎం	100
బీఎస్‌డబ్ల్యూ	25
బ్యాచ్‌లర్ ఆఫ్ ఒకేషనల్	11
డిప్లొమా	556

రాష్ట్ర ఆవిర్భావ వేడుకలను వైభవంగా నిర్వహించాలి

- ప్రతిశాఖ నుంచి ఒక నోడల్ అధికారిని నియమించండి
- ఉన్నతాధికారులతో సమీక్షలో సీఎస్ ఆదేశాలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: జూన్ 2న రాష్ట్ర ఆవిర్భావ దినోత్సవాన్ని వైభవంగా నిర్వహించాలని ఉన్నతాధికారులను ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి రామకృష్ణారావు ఆదేశించారు. వేడుకల ఏర్పాట్లపై గురువారం సచివాలయంలో సీఎస్ ఉన్నతాధికారులతో సమావేశమై సమీక్షించారు. ఆవిర్భావ దినోత్సవ వేడుకలను సికింద్రాబాద్‌లోని పరేడ్ గ్రౌండ్స్‌లో ఘనంగా నిర్వహించనున్నట్లు సీఎస్ తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా పరేడ్ గ్రౌండ్ వద్ద చేపట్టాల్సిన ఏర్పాట్లపై అధికారులకు సీఎస్ దిశానిర్దేశం చేశారు. ఈ వేడుకల ఏర్పాట్లపై ప్రతి శాఖ నుంచి ఒక నోడల్ అధికారిని నియమించి సమన్వయంతో పనిచేయాలని సూచించారు. ప్రముఖులు ప్రయాణించే మార్గాలలో అవసరమైన బందోబస్తు ఏర్పాటు చేయాలని, పరేడ్ గ్రౌండ్స్‌కు వచ్చే వాహనాలకు అసౌకర్యం కలగకుండా పార్కింగ్ ఏర్పాట్లు చేసి ట్రాఫిక్ రూట్ మ్యాప్‌ను సిద్ధం చేయాలని పోలీసు శాఖను ఆదేశించారు. వర్షాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని వాటర్ ప్రూఫ్ షామియానాలు, బారికేడ్లు ఏర్పాటు చేయాలని ఆర్అండ్‌బీ శాఖను ఆదేశించారు. సభా ప్రాంగణం, పరిసర ప్రాంతాల్లో పారిశుద్ధ్య పనుల నిర్వహణతోపాటు తాగునీటి సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయాలని సంబంధిత అధికారులకు సూచించారు. పండుగ వాతావరణాన్ని తలపించేలా కళాకారులతో ప్రదర్శనలు ఏర్పాటు చేయాలని సాంస్కృతిక శాఖను ఆదేశించారు. నిరంతరాయంగా విద్యుత్ సరఫరా చేయాలని దీంతో పాటు జనరేటర్ బ్యాకప్ సైతం ఏర్పాటు చేయాలని విద్యుత్ శాఖకు సూచించారు. రాష్ట్ర ఆవిర్భావ దినోత్సవ వేడుకలను విస్తృతంగా ప్రచారం చేసేందుకు లైవ్ టెలికాస్ట్ ఏర్పాట్లు చేయాలని సమాచార శాఖ కమిషనర్‌ను ఆదేశించారు. అన్ని శాఖల అధికారులు సమన్వయంతో పనిచేసి కార్యక్రమాన్ని ఘనంగా నిర్వహించాలన్నారు. సమీక్షలో డీజీపీ జితేందర్, రోడ్లు, భవనాల శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి వికాస్ రాజ్, హోంశాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి రవి గుప్తా, రెవెన్యూ శాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి నవీన్ మిట్టల్, జీహెచ్‌ఎంసీ కమిషనర్ కర్ణన్, సమాచార పౌర సంబంధాల కమిషనర్ హరీశ్, జలమండలి ఎండీ అశోక్‌రెడ్డి, హైదరాబాద్ పోలీస్ కమిషనర్ సీవీ ఆనంద్, ఇతర పోలీసు ఉన్నతాధికారులు, వివిధ శాఖల అధికారులు పాల్గొన్నారు.

'బొచ్చె' నిండింది

వలలో 36 కేజీల భారీ బొచ్చె చేప

ప్రియదర్శిని జూరాల ప్రాజెక్టు జలాశయంలో గురువారం వలకు పెద్ద చేప చిక్కింది. జోగుళాంబ గద్వాల జిల్లా ధరూర్ మండలం ఉప్పేరు గ్రామానికి చెందిన మత్స్యకారుడు బాబు.. జూరాల బ్యాక్‌వాటర్‌లో చేపల వేటకు వెళ్లాడు. బాబు వలకు 36 కేజీల పెద్ద బొచ్చె చేప చిక్కింది. ఇటీవల కాలంలో ఇంత పెద్ద చేప దొరకడం ఇదే మొదటిసారని తోటి జాలర్లు తెలిపారు.

– ధరూర్ (జోగుళాంబ గద్వాల జిల్లా)

మంత్రి సీతక్కకు ఎన్‌పీఆర్‌డీ సన్మానం

దివ్యాంగుల వివాహ కానుక నిబంధనల సడలింపుపై హర్షం

సాక్షి, హైదరాబాద్: దివ్యాంగుల వివాహ కానుక పథకం నిబంధనలు సడలించి.. దివ్యాంగులందరికీ లబ్ధి చేకూర్చేలా నిర్ణయం తీసుకోవడంపై వికలాంగుల హక్కుల జాతీయ వేదిక(ఎన్‌పీఆర్‌డీ) హర్షం వ్యక్తం చేసింది. ఇందులో భాగంగా గురువారం సచివాలయంలో రాష్ట్ర మహిళాభివృద్ధి, శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రి సీతక్కను ఎన్‌పీఆర్‌డీ ప్రతినిధి బృందం సన్మానించింది. పదేళ్లుగా పెండింగ్‌లో ఉన్న సమస్యను పరిష్కరించినందుకు మంత్రికి కృతజ్ఞతలు తెలిపింది. ఈ సందర్భంగా మంత్రి సీతక్క మాట్లాడుతూ.. దివ్యాంగుల సంక్షేమానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉందన్నారు. ఆర్టీసీ బస్సుల్లో దివ్యాంగులకు ఉచిత ప్రయాణం అంశాన్ని ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందన్నారు. అర్హుల జాబితాలో దివ్యాంగులుంటే, వారి పేరు మీద ఇందిరమ్మ ఇళ్ల మంజూరుకు నిబంధనలు రూపొందిస్తున్నామన్నారు. కార్యక్రమంలో ఎన్‌పీఆర్‌డీ రాష్ట్ర కమిటీ అధ్యక్షుడు దైనంపల్లి మల్లికార్జున్, దివ్యాంగుల హక్కుల కార్యకర్త రాజేందర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అణగారిన వర్గాల ఆత్మగౌరవ
దీపిక భాగ్యరెడ్డి వర్మ

ఎమ్మెల్సీ కవిత

సాక్షి, హైదరాబాద్: దేశం గర్వించదగిన సంఘ సంస్కర్త భాగ్యరెడ్డి వర్మ అని బీఆర్‌ఎస్ ఎమ్మెల్సీ కల్వకుంట్ల కవిత అన్నారు. భాగ్యరెడ్డి వర్మ జయంతి సందర్భంగా నివాళి అర్పిస్తూ, కవిత గురువారం ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. 'తెలంగాణ వైతాళికుడు, అణగారిన వర్గాల ఆత్మ గౌరవ దీపిక. అంబేడ్కర్ కన్నా ముందే పీడిత ప్రజల కోసం గళమెత్తిన సామాజిక ఉద్యమకారుడు. వందేండ్ల క్రితమే దళిత బిడ్డలకోసం హైదరాబాద్‌లో 26 పాఠశాలలు నడిపిన అక్షర సూర్యుడు. ప్లేగు మహమ్మారి కబళించిన సందర్భంలో హైదరాబాద్ నగరంలో గొప్ప సేవలు అందించిన ఆదర్శ సంఘ సేవకుడు. బాల్య వివాహాలు, జోగిని ఇతర సాంఘిక దురాచారాల మీద పోరాడిన పాత్రికేయుడు. మరుగునపడిన ఆ మహనీయుడిని స్వరాష్ట్రంలో బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వం ఘనంగా స్మరించుకుంది. భాగ్యరెడ్డి వర్మ జయంతి, వర్ధంతి కార్యక్రమాలను అధికారికంగా నిర్వహించడమే కాకుండా ఆయన చరిత్రను పాఠ్యాంశంగా చేర్చింది. భాగ్యరెడ్డి వర్మ చూపిన బాటలో నడుస్తూ గురుకుల విద్యా విప్లవంతో.. బడుగు, బలహీనవర్గాల బిడ్డల బతుకుల్లో బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వం వెలుగులు నింపింది' అని కవిత నివాళి అర్పించారు.

గురువారం హైదరాబాద్‌లోని శిల్పకళా వేదికలో జరిగిన మిస్ వరల్డ్ టాలెంట్ గ్రాండ్ ఫినాలేలో అందాల భామల సందడి. నృత్యంలో అలరించిన మిస్ ఇండియా నందినీ గుప్తా

గురువారం హైదరాబాద్‌లోని శిల్పారామం పక్కనే ఉన్న ఇందిరా మహిళాశక్తి బజారును మిస్ వరల్డ్ పోటీదారులు సందర్శించారు. ఈ సందర్భంగా సింగరేణి సేవా స్టాళ్లను పరిశీలించి అక్కడి సిబ్బందితో ఫొటోలు దిగారు

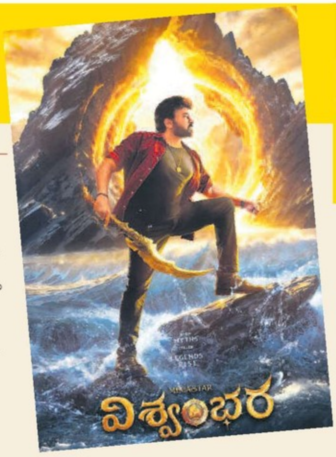

నోటిఫికేషన్లు ఇవ్వండి

సాక్షి, హైదరాబాద్: నోటి దూల కాదు.. నిరుద్యోగులకు నోటిఫికేషన్లు ఇవ్వాలని బీఆర్‌ఎస్ నేత తుంగ బాలు డిమాండ్ చేశారు. అందాల పోటీలు నిర్వహించడం మాని, అన్నదాతల ఆత్మహత్యల నివారణ చర్యలు కావాలని గురువారం ఒక ప్రకటనలో హితవు పలికారు. అడ్డమైన భాషతో, నాలుకకే అసహ్యం వేసే బూతులతో సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి మాట్లాడుతున్నారని విమర్శించారు. రేవంత్‌రెడ్డి తిట్ల దండకం చదువుతున్న ఆలేరు ఎమ్మెల్యే బీర్ల ఐలయ్య భవిష్యత్తు ఎన్నికల్లో ఫెయిల్ అవ్వక తప్పదని హెచ్చరించారు.

తనయుడి కోసం...

చిరంజీవి హీరోగా నటించిన తాజా చిత్రం 'విశ్వంభర'. 'బింబిసార' ఫేమ్ వశిష్ఠ దర్శకత్వం వహించిన ఈ సినిమాలో త్రిషా కృష్ణన్, ఆషికా రంగనాథ్ హీరోయిన్లుగా నటించారు. 'శుభలేఖ' సుధాకర్, కునాల్ కపూర్, ఇషా చావ్లా, రమ్య పసుపులేటి, రావు రమేశ్, రాజీవ్ కనకాల ప్రధాన పాత్రలు పోషించారు. విక్రమ్ రెడ్డి సమర్పణలో యూవీ క్రియేషన్స్‌పై వంశీకృష్ణా రెడ్డి, ప్రమోద్ ఉప్పలపాటి నిర్మించారు. ఈ సినిమాని సంక్రాంతి కానుకగా 2025 జనవరి 10న రిలీజ్ చేయనున్నట్లు మేకర్స్ ప్రకటించిన సంగతి తెలిసిందే. అందుకు తగ్గట్టే షూటింగ్‌ని కూడా శరవేగంగా జరిపారు. చిరంజీవి ఎలాగైనా సంక్రాంతి బరిలో దిగుతారని అటు మెగా ఫ్యాన్స్, ఇటు సినిమా అభిమానులు అనుకున్నారు. కట్ చేస్తే... తనయుడు రామ్‌చరణ్ నటించిన 'గేమ్ చేంజర్' సినిమా కోసం తన 'విశ్వంభర' విడుదలని వాయిదా వేసుకున్నారు చిరంజీవి. రామ్‌చరణ్ హీరోగా శంకర్ దర్శకత్వంలో రూపొందిన చిత్రం 'గేమ్ చేంజర్'. శ్రీ వెంకటేశ్వర క్రియేషన్స్‌పై 'దిల్' రాజు, శిరీష్ నిర్మించిన ఈ మూవీని తెలుగు, తమిళ, హిందీ భాషల్లో జనవరి 10న రిలీజ్ చేశారు. 'గేమ్ చేంజర్' సినిమా కోసం 'దిల్' రాజుగారు అడగడంతో 'విశ్వంభర' సినిమా విడుదల వాయిదా వేశాం' అంటూ నిర్మాతల్లో ఒకరైన విక్రమ్ రెడ్డి గతంలో చెప్పిన సంగతి తెలిసిందే. జనవరి 10న రిలీజ్ వాయిదా పడిన 'విశ్వంభర' కొత్త విడుదల తేదీపై ఇప్పటి వరకూ చిత్రబృందం నుంచి ఎలాంటి అధికారిక ప్రకటన రాలేదు. అయితే మే 9న ఈ సినిమా విడుదలకానుందనే వార్తలు గతంలో వినిపించాయి. కానీ వీఎఫ్ఎక్స్ పనులు జరుగుతుండటంతో ఆ తేదీకి రిలీజ్ కాలేదు. కాగా జూలై 24న 'విశ్వంభర' థియేటర్లలోకి రానున్నట్లు సమాచారం. చిరంజీవి నటించిన 'ఇంద్ర' చిత్రం 2002 జూలై 24న రిలీజై బ్లాక్‌బస్టర్‌గా నిలిచింది. ఈ నేపథ్యంలో సెంటిమెంట్ పరంగానూ ఆ డేట్ కలిసొచ్చే అవకాశం ఉండటంతో చిత్రయూనిట్ జూలై 24న విడుదల చేసేందుకు సన్నాహాలు చేస్తున్నారని ఫిల్మ్‌నగర్ టాక్. ఏది ఏమైనా కొత్త విడుదల తేదీపై చిత్రయూనిట్ అధికారిక ప్రకటన చేసే వరకు వేచి ఉండక తప్పదు.

లేట్‌గా వచ్చినా లేటెస్ట్‌గా...

హీరోకి గాయం... షూటింగ్‌కి బ్రేక్
ఆర్టిస్ట్ డేట్స్ సర్దుబాటు కాలేదు... షూటింగ్ లేట్
సినిమాకి అనుకున్న థియేటర్లు అమరలేదు... రిలీజ్ పోస్ట్‌పోన్
ఒక సినిమా మేలు కోరి ఇంకో సినిమా వెనక్కి తగ్గితే... విడుదల వాయిదా...
కారణం ఏదైనా కొన్ని సినిమాలు అనుకున్న సమయానికి థియేటర్లకు రావు.
వాయిదా పడుతుంటాయి. ఇలాంటప్పుడే లేట్‌గా వచ్చినా లేటెస్ట్‌గా వస్తా
అని రజనీకాంత్ 'బాషా'లో చెప్పిన డైలాగ్ గుర్తొస్తుంటుంది.
అలా లేట్ అయిన సినిమాలన్నీ లేటెస్ట్‌గా వస్తాయని ఊహించవచ్చు.
ఇక... విడుదల వాయిదా పడిన చిత్రాల గురించి తెలుసుకుందాం.

రాజా సాబ్ రాక కోసం అటు ప్రభాస్ అభిమానులు ఇటు సగటు సినిమా ప్రేమికులు వేచి చూస్తున్నారు. 'కల్కి 2898 ఏడీ' వంటి బ్లాక్‌బస్టర్ మూవీ తర్వాత ప్రభాస్ హీరోగా నటిస్తున్న తాజా చిత్రం 'రాజా సాబ్'. మారుతి దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ సినిమాలో నిధీ అగర్వాల్, మాళవికా మోహనన్ హీరోయిన్లుగా నటిస్తున్నారు. పీరియాడికల్ హారర్

రాజా సాబ్ వచ్చేదెప్పుడు?

కామెడీ నేపథ్యంలో రూపొందుతోన్న ఈ చిత్రంలో ప్రభాస్ సరికొత్త లుక్‌లో కనిపించనున్నారు. అది కూడా ఆయన ద్విపాత్రాభినయం చేస్తున్నారని సమాచారం. పీపుల్ మీడియా ఫ్యాక్టరీ పతాకంపై టీజీ విశ్వప్రసాద్ నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రాన్ని తెలుగు, తమిళ, మలయాళ, కన్నడ, హిందీ భాషల్లో ఈ ఏడాది ఏప్రిల్ 10న విడుదల చేయనున్నట్లు యూనిట్ పేర్కొంది. అయితే ఆ తేదీకి రిలీజ్ వాయిదా పడినప్పటికీ కొత్త విడుదల ఎప్పుడు? అన్నది మాత్రం చిత్రబృందం ఇప్పటివరకూ ప్రకటించ లేదు. ఈ సినిమా చిత్రీకరణ తుదిదశకు చేరుకుందని టాక్.

పవన్ కల్యాణ్ హీరోగా నటించిన తాజా చిత్రం 'హరి హర వీరమల్లు: పార్ట్-1 స్వార్డ్ వర్సెస్ స్పిరిట్'. జ్యోతికృష్ణ, క్రిష్ జాగర్లమూడి దర్శకత్వం వహించారు. నిధీ అగర్వాల్ హీరోయిన్‌గా నటించిన ఈ సినిమాలో బాబీ డియోల్, నాజర్, సునీల్, రఘుబాబు, సుబ్బరాజు వంటి వారు ఇతర ముఖ్య పాత్రలు పోషించారు. చారిత్రక యోధుడు వీరమల్లు పాత్రలో పవన్ కల్యాణ్ నటించారు. నిర్మాత ఏఎం రత్నం సమర్పణలో మెగా సూర్య ప్రొడక్షన్స్‌పై

చారిత్రక యోధుడు వీరమల్లు

ఎ.దయాకర్ రావు నిర్మించిన ఈ సినిమా పలుమార్లు వాయిదా పడగా, 2025లోనూ రెండు స్లారు రిలీజ్ వాయిదా పడింది. ఈ ఏడాది మార్చి 28న 'హరిహర వీరమల్లు'ని విడుదల చేయనున్నట్లు ప్రకటించిన యూనిట్.. ఆ తేదీకి వాయిదా వేసి, మే 9న రిలీజ్ చేయనున్నట్లు ప్రకటించారు. అయితే ఆ తేదీకి కూడా విడుదల కాలేదు. నిర్మాణానంతర కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నందున మే 9 నుంచి జూన్ 12కి విడుదలను వాయిదా వేసినట్లు చిత్రయూనిట్ ప్రకటించింది. ఈసారి ఎలాగైనా ఈ తేదీకే రిలీజ్ చేసేందుకు ప్రమోషన్స్‌ని కూడా భారీ స్థాయిలో చేస్తున్నారు. ఈ చిత్రం తెలుగు, హిందీ, తమిళ, కన్నడ, మలయాళ భాషల్లో విడుదల కానుంది.

వెండితెరపై తనదైన శైలిలో మాస్ జాతరని ప్రేక్షకులకు చూపించనున్నారు రవితేజ. అయితే ఆ సమయం ఎప్పుడు? అనే విషయంపై స్పష్టత రావాల్సి ఉంది. రవితేజ నటిస్తున్న 75వ చిత్రం 'మాస్ జాతర'. (మనదే ఇదంతా అనేది ట్యాగ్‌లైన్). భాను భోగవరపు దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. 'ధమాకా' వంటి బ్లాక్ బస్టర్ మూవీ తర్వాత రవితేజ-శ్రీలీల 'మాస్ జాతర'లో రెండోసారి జోడీగా నటిస్తున్నారు. శ్రీకర స్టూడియోస్ సమర్పణలో సితార ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్స్, ఫార్చ్యూన్ ఫోర్ సినిమాస్ పతాకాలపై సూర్యదేవర నాగవంశీ, సాయి సౌజన్య నిర్మిస్తున్నారు. గత ఏడాది దీపావళి సందర్భంగా 'మాస్ జాతర' అనే టైటిల్‌ను ఖరారు చేయడంతో పాటు 2025 మే 9న ఈ సినిమాని విడుదల చేయనున్నట్లు ప్రకటించారు నిర్మాతలు. అయితే ఈ నెల 9న విడుదల కాలేదు. రిలీజ్‌ని వాయిదా వేసిన చిత్రబృందం కొత్త విడుదల తేదీని మాత్రం ప్రకటించ లేదు.

మాస్ ఎంటర్‌టైనర్

దీంతో రవితేజ అభిమానులు నిరుత్సాహంగా ఉన్నారు. మాస్ ఎంటర్‌టైనర్‌గా రూపొందుతున్న ఈ చిత్రంలో రవితేజ పవర్‌ఫుల్ పోలీస్ ఆఫీసర్‌గా కనిపించనున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఈ సినిమా చిత్రీకరణ సమయంలో రవితేజ భుజానికి గాయం కావడంతో షూటింగ్‌కి బ్రేక్ పడింది. ఈ కారణంగా చిత్రీకరణ ఆలస్యం అయింది. అయితే మేజర్ టాకీ పార్ట్ పూర్తయిందని, కేవలం పాటల చిత్రీకరణ బ్యాలెన్స్ ఉన్నట్లు సమాచారం. హీరోయిన్ శ్రీలీల కూడా ఇతర చిత్రాలతో బిజీగా ఉండటంతో డేట్స్ కుదరక పాటల చిత్రీకరణ బ్యాలెన్స్ ఉన్నట్లు టాక్. అయితే జూలైలో 'మాస్ జాతర'ని రిలీజ్ చేయనున్నట్లు ఇటీవల జరిగిన ఓ ప్రెస్‌మీట్‌లో నిర్మాత సూర్యదేవర నాగవంశీ చెప్పారు. ఆయన విడుదల తేదీ ప్రకటించనప్పటికీ జూలై 18న రిలీజ్ కానుందనే టాక్ వినిపిస్తోంది.

విష్ణు మంచు హీరోగా నటించిన పాన్ ఇండియన్ చిత్రం 'కన్నప్ప'. ముఖేష్ కుమార్ సింగ్ దర్శకత్వం వహించిన ఈ చిత్రంలో ప్రీతీ ముకుందన్ హీరోయిన్‌గా నటించారు. మంచు మోహన్‌బాబు, బ్రహ్మానందం, ప్రభాస్, అక్షయ్ కుమార్, మోహన్ లాల్, శరత్‌కుమార్, కాజల్ అగర్వాల్ తదితరులు ఇతర కీలక పాత్రలు పోషించారు.

భక్తి పరవశం

అవా ఎంటర్‌టైన్మెంట్స్, 24 ఫ్రేమ్స్ ఫ్యాక్టరీ బ్యానర్లపై మంచు మోహన్‌బాబు నిర్మించిన ఈ చిత్రాన్ని తెలుగు, హిందీ, తమిళ, కన్నడ, మలయాళ భాషల్లో ఏప్రిల్ 25న విడుదల చేయనున్నట్లు తొలుత ప్రకటించారు మేకర్స్. అయితే వీఎఫ్ఎక్స్ పనుల ఆలస్యం వల్ల రిలీజ్‌ని జూన్ 27కి వాయిదా వేసినట్లు చిత్రయూనిట్ ప్రకటించిన సంగతి తెలిసిందే. కొత్త రిలీజ్ డేట్‌కి సంబంధించిన పోస్టర్‌ని ఉత్తరప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్ చేతుల మీదుగా విడుదల చేయించింది యూనిట్. మహాశివుడికి వీర భక్తుడైన కన్నప్ప కథ నేపథ్యంలో ఈ చిత్రం రూపొందింది. ఈ సినిమా ద్వారా మంచు విష్ణు కుమార్తెలు అరియానా, వివియానా, తనయుడు అవ్రామ్ భక్త వెండితెరపై ఎంట్రీ ఇస్తుండటం విశేషం. ఈ చిత్రం కోసం దేశవ్యాప్తంగానే కాదు.. అమెరికాలోనూ విస్తృతంగా ప్రమోషన్స్ నిర్వహిస్తున్నారు మంచు విష్ణు అండ్ టీమ్.

విజయ్ దేవరకొండ హీరోగా రూపొందుతోన్న పీరియాడికల్ చిత్రం 'కింగ్‌డమ్'. 'జెర్సీ' మూవీ ఫేమ్ గౌతమ్ తిన్ననూరి దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ సినిమాలో భాగ్యశ్రీ బోర్సే హీరోయిన్‌గా నటిస్తున్నారు. శ్రీకర స్టూడియోస్ సమర్పణలో సితార ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్, ఫార్చ్యూన్ ఫోర్ సినిమాస్‌పై సూర్యదేవర నాగవంశీ, సాయి సౌజన్య నిర్మిస్తున్నారు. పీరియాడికల్ నేపథ్యంలో రూపొందుతోన్న ఈ చిత్రంలో ఇప్పటివరకూ కనిపించని వైవిధ్యమైన పాత్రలో విజయ్ దేవరకొండ కనిపించనున్నారు. ఇప్పటికే విడుదల చేసిన లుక్స్, గ్లింప్స్ చూస్తే ఈ విషయం స్పష్టమవుతోంది. ఈ సినిమాను తొలుత ఈ ఏడాది మార్చి 28న రిలీజ్ చేయనున్నట్లు ప్రకటించారు మేకర్స్. అయితే ఆ తేదీకి

పీరియాడికల్ నేపథ్యంలో...

విడుదల కాలేదు. ఆ తర్వాత మే 30న రిలీజ్ చేయనున్నట్లు ప్రకటించినప్పటికీ ఆ డేట్ కూడా జూలై 4కి వాయిదా పడింది. ''కింగ్‌డమ్'ని ముందుగా అనుకున్నట్టు మే 30న రిలీజ్ చేయాలని ఎంతగానో ప్రయత్నించాం. కానీ, మన దేశంలో ఇటీవల ఊహించని సంఘటనలు (ఆపరేషన్ సిందూర్) జరిగాయి. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో ప్రమోషన్స్, వేడుకలు నిర్వహించడం కష్టతరమని భావించి, వాయిదా నిర్ణయం తీసుకున్నాం. సినిమా కాస్త ఆలస్యంగా వచ్చినా అభిమానులు, ప్రేక్షకుల అంచనాలకు ఏమాత్రం తగ్గకుండా ఉంటుంది'' అని చిత్రబృందం పేర్కొన్న సంగతి తెలిసిందే. ఇదిలా ఉంటే.. ఈ చిత్రం రెండు భాగాలుగా ప్రేక్షకుల ముందుకు రానున్నట్లు నిర్మాత నాగవంశీ ప్రకటించారు. రెండో భాగానికి 'కింగ్‌డమ్ స్క్వేర్' లేదా 'కింగ్‌డమ్ 2' ఏ టైటిల్ పెట్టాలి? అన్నది తొలి భాగం ఫలితం తర్వాత నిర్ణయిస్తాం'' అని ఆయన తెలిపారు.

నితిన్ హీరోగా రూపొందిన తాజా చిత్రం 'తమ్ముడు'. శ్రీరామ్ వేణు దర్శకత్వం వహించిన ఈ సినిమాలో వర్ష బొల్లమ్మ, సప్తమి గౌడ కథానాయికలుగా నటించారు. నటి లయ కీలక పాత్ర చేశారు. శ్రీ వెంకటేశ్వర క్రియేషన్స్‌పై 'దిల్' రాజు, శిరీష్ నిర్మించిన ఈ చిత్రాన్ని మహా శివరాత్రి సందర్భంగా ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరి 28న రిలీజ్ చేయనున్నట్లు మేకర్స్ తొలుత ప్రకటించారు. అయితే ఆ తేదీకి వాయిదా పడిన ఈ సినిమాని జూలై 4న రిలీజ్ చేయనున్నట్లు ఇటీవల ప్రకటించింది చిత్రయూనిట్. అక్క- తమ్ముడు అనుబంధాలతో అల్లుకున్న కథతో రూపొందిన ఈ చిత్రంలో

అక్కా తమ్ముడి అనుబంధం

నితిన్ అక్క పాత్రలో లయ కనిపించనున్నారు. ఇందులో క్రీడా నేపథ్య అంశాలు కూడా ఉంటాయని, ఆర్చరీ ఆటగాడిగా నితిన్ సందడి చేయనున్నట్లు తెలుస్తోంది. నితిన్, 'దిల్' రాజు, శిరీష్ కాంబినేషన్‌లో 'దిల్, శ్రీనివాస కళ్యాణం' సినిమాలొచ్చాయి. శ్రీ వెంకటేశ్వర క్రియేషన్స్‌లో శ్రీరామ్ వేణు 'ఎంసీఏ, వకీల్ సాబ్' వంటి చిత్రాలు తీశారు. ఈ ముగ్గురి కాంబినేషన్‌లో వస్తున్న 'తమ్ముడు' సినీ ప్రియుల దృష్టిని ఆకర్షిస్తోంది. ఇక ఇదిలా ఉంటే.. విజయ్ దేవరకొండ 'కింగ్‌డమ్' వాయిదా పడి, చివరికి జూలై 4కి రాబోతోంది. అదే తేదీకి విడుదలకు సిద్ధమైన నితిన్ 'తమ్ముడు' మరోసారి వాయిదా పడుతుందా? లేక విడుదలవుతుందా? అనేది వేచి చూడాల్సిందే.

పై సినిమాలే కాదు.. మరికొన్ని చిత్రాల విడుదల తేదీల్లో మార్పులు జరిగాయి.. మరికొన్ని జరుగుతున్నాయి.

– దేరంగుల జగన్ మోహన్

విశ్వంభర బుక్‌లో ఏముంది?

– కాన్స్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్‌లో విశ్వంభర బుక్ లాంచ్

'విశ్వంభర' బుక్‌లో ఏముంది? అంటే ప్రస్తుతానికి సస్పెన్స్ అంటున్నారు నిర్మాత విక్రమ్ రెడ్డి. చిరంజీవి హీరోగా నటిస్తున్న సోషియో ఫ్యాంటసీ అడ్వెంచరస్ యాక్షన్ మూవీ 'విశ్వంభర'. ఈ చిత్రంలో త్రిషా కృష్ణన్ హీరోయిన్‌గా నటిస్తుండగా, ఆషికా రంగనాథ్, బాలీవుడ్ నటుడు కునాల్ కపూర్ ఇతర లీడ్ రోల్స్‌లో నటిస్తున్నారు. మల్లిడి వశిష్ఠ దర్శకత్వంలో వంశీకృష్ణా రెడ్డి, ప్రమోద్, విక్రమ్ రెడ్డి ఈ సినిమాను నిర్మిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం ఈ సినిమా పోస్ట్ ప్రొడక్షన్ వర్క్స్ జరుగుతున్నాయి. టాప్ హాలీవుడ్ వీఎఫ్ఎక్స్ స్టూడియోల భాగస్వామ్యంతో రూపొందుతున్న ఈ చిత్రానికి సంబంధించి పోస్ట్ ప్రొడక్షన్, వీఎఫ్ఎక్స్ పనులు ఇప్పటికే 90 శాతం పూర్తయ్యాయి. మిగతా పనులు వేగంగా సాగుతున్నాయి. కాగా ప్రస్తుతం ఫ్రాన్స్‌లో జరుగుతున్న 78వ కాన్స్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్‌లో 'విశ్వంభర' సినిమాకు చెందిన బుక్‌ను రిలీజ్ చేశారు ఈ చిత్రనిర్మాత విక్రమ్ రెడ్డి. అలాగే కాన్స్‌లోని భారత పెవిలియన్‌లో 'విశ్వంభర' సినిమా కథ, భారతీయ పురాణాల ప్రాధాన్యత, బుక్ విశేషాలు, వీఎఫ్ఎక్స్ స్టూడియోల సహకారం గురించిన పలు విశేషాలను ఆయన తెలిపారు. కీరవాణిగారు అద్భుతమైన మ్యూజిక్, ఆర్ఆర్ అందించారని, ఛోటా కె. నాయుడు విజువల్స్ అద్భుతంగా ఉంటాయని ఆయన చెప్పుకొచ్చారు.

● విక్రమ్ రెడ్డి

అంతర్జాతీయ స్థాయిలో..

భారతదేశ మాజీ రాష్ట్రపతి, ప్రముఖ శాస్త్రవేత్త ఏపీజే అబ్దుల్ కలాం బయోపిక్ 'కలాం: ది మిస్సైల్ మ్యాన్ ఆఫ్ ఇండియా'ను కాన్స్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్‌లో అనౌన్స్ చేసిన సంగతి తెలిసిందే. ధనుష్ టైటిల్ రోల్‌లో నటించనున్న ఈ బయోపిక్‌కు ఓం రౌత్ దర్శకత్వం వహించనున్నారు. గుల్షన్ కుమార్, తేజ్ నారాయణ్ అగర్వాల్, టీ- సిరీస్ ఫిల్మ్స్ సమర్పణలో అభిషేక్ అగర్వాల్, అనిల్ సుంకర, భూషణ్ కుమార్, క్రిషన్ కుమార్ ఈ సినిమాను నిర్మించనున్నారు. 'కలాం: ది మిస్సైల్ మ్యాన్ ఆఫ్ ఇండియా' సినిమాను ప్రకటించిన తర్వాత, ఈ సినిమాను గురించి కాన్స్‌లోని భారత్ పెవిలియన్‌లో ఈ చిత్ర దర్శకుడు ఓం రౌత్, నిర్మాత అభిషేక్ అగర్వాల్ మాట్లాడారు. ''ఏపీజే అబ్దుల్ కలాంగారి జీవితం ప్రపంచవ్యాప్త యువతకు స్ఫూర్తిదాయకం. ఆయన బయోపిక్‌ను తెరకెక్కించడం బాధ్యతతో కూడిన సవాల్‌లాంటిది'' అని పేర్కొన్నారు ఓం రౌత్. ''ఈ సినిమా నిర్మాణంలో భాగస్వామిగా ఉన్నందుకు గౌరవంగా ఉంది. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఈ సినిమాను రిలీజ్ చేస్తాం'' అని తెలిపారు అభిషేక్ అగర్వాల్.

● ఓం రౌత్, అభిషేక్ అగర్వాల్

సోనమ్.. ఓ హాట్ టాపిక్

భారత ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ బొమ్మ ఉన్న నెక్లెస్‌ను ధరించి, కాన్స్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్‌కు హాజరై చర్చనీయాంశమయ్యారు రాజస్థాన్ నటి-మోడల్ రుచి గుజ్జర్. ఈ విషయాన్ని మరవక ముందే ఇండియన్ ఇన్‌ఫ్లుయెన్సర్ సోనమ్ చబ్రా ధరించిన కాస్ట్యూమ్ కాన్స్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్‌లో చర్చనీయాంశమైంది. సోనమ్ చబ్రా డ్రెస్‌పై భారతదేశంపై జరిగిన ఉగ్రదాడుల (ఇటీవల జరిగిన పహల్గాం, గతంలో జరిగిన ఉరి, పుల్వామా..') పేర్లు ఉన్నాయి. అలాగే ఐశ్వర్యా రాయ్ 22వ సారి కాన్స్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్‌కు హాజరైన సంగతి తెలిసిందే. అయితే ఐశ్వర్యా రాయ్ నుదుట సిందూర్ హైలైట్ అయ్యేలా ఉంది. 'ఆపరేషన్ సిందూర్'ను పరోక్షంగా ప్రస్తావిస్తూ, ఇలా ఐశ్వర్యా రాయ్ సిందూరం ధరించారనే టాక్ సోషల్ మీడియాలో ప్రచారంలోకి వచ్చింది. ఇంకా భారతీయ నటి అదితీరావ్ హైదరీ కాన్స్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ రెడ్ కార్పెట్‌పై నడిచారు.

● అదితీ రావ్ హైదరీ

● సోనమ్ చబ్రా

గ్లిజరిన్ లేకుండా సహజంగా నటించాం

- ఆకాంక్షా సింగ్

''తల్లిదండ్రుల గురించి గొప్పగా చెప్పే చిత్రం 'షష్టిపూర్తి'. ఈ సినిమా చేస్తున్న సమయంలో మా నాన్న గుర్తొచ్చారు. ఆయన్ని నేను చాలా మిస్ అయ్యాను. కుటుంబ సమేతంగా అందరూ కలిసి చూడాల్సిన చిత్రమిది. తల్లిదండ్రులను ప్రేమించండి... వారితో ఎక్కువ సమయాన్ని గడపండి'' అని హీరోయిన్ ఆకాంక్షా సింగ్ తెలిపారు. రాజేంద్రప్రసాద్, అర్చన ప్రధాన పాత్రల్లో, రూపేష్, ఆకాంక్షా సింగ్ జంటగా నటించిన చిత్రం 'షష్టిపూర్తి'. పవన్ ప్రభ దర్శకత్వంలో హీరో రూపేష్ నిర్మించిన ఈ సినిమా ఈ నెల 30న విడుదల కానుంది. ఈ సందర్భంగా ఆకాంక్షా సింగ్ విలేకరులతో మాట్లాడుతూ–''షష్టిపూర్తి'లో జానకి అనే గ్రామీణ అమ్మాయి పాత్ర చేశాను. అచ్చమైన తెలుగమ్మాయిలా లంగా ఓణిలో స్క్రీన్‌పై కనిపించడం నాకిదే తొలిసారి. ఇక 'బెంచ్ లైఫ్' చిత్రంలో రాజేంద్రప్రసాద్‌గారితో నటించాను. ఇప్పుడు 'షష్టిపూర్తి'లో చేశాను. మేమిద్దరం ఎప్పుడు కలిసి నటించినా భావోద్వేగ సన్నివేశాల కోసం గ్లిజరిన్ వాడలేదు. సహజంగానే నటించేస్తాం. కథ, పాత్ర నచ్చితే వెబ్ సిరీస్‌లో అయినా నటిస్తాను. యాక్షన్ చిత్రాలంటే ఎక్కువగా ఇష్టం. ప్రస్తుతం తెలుగులో ఓ యాక్షన్ మూవీ చేస్తున్నాను. తమిళంలో ఒక సినిమా ఒప్పుకున్నాను'' అని తెలిపారు.

సరికొత్తగా టాటా ఆల్ట్రోజ్

ప్రారంభ ధర రూ.6.89 లక్షలు

ముంబై: ప్రముఖ ఆటోమొబైల్ కంపెనీ టాటా మోటార్స్ తన ప్రీమియం హ్యాచ్‌బ్యాక్ ఆల్ట్రోజ్ కారుకు కొత్త అప్‌డేట్‌లు ఇచ్చి, ఆల్ట్రోజ్ ఫేస్‌లిఫ్ట్ పేరుతో మార్కెట్‌లోకి తీసుకొచ్చింది. ప్రారంభం మోడల్ ఎక్స్ షోరూమ్ ధర రూ. 6.89 లక్షలు, టాప్–ఎండ్ వేరియంట్ ధర రూ.11.29 లక్షలుగా ఉంది. ప్రిస్టైన్ వైట్, ప్యూర్ గ్రే, రాయల్ బ్లూ, ఎంబర్ గ్లో, డ్యూన్ గ్లో రంగుల్లో లభిస్తుంది. ఆరు ఎయిర్‌బ్యాగులు, హిల్ హోల్డ్ అసిస్టెంట్, ఫాగ్ ల్యాంప్స్, 360 డిగ్రీల కెమెరా, ఎస్ఓఎస్ కాల్ ఫంక్షన్ వంటి సేఫ్టీ ఫీచర్లున్నాయి. జూన్ 2 నుంచి బుకింగ్‌లు ప్రారంభం కానున్నాయి. ''సరికొత్త ఆల్ట్రోజ్‌తో ప్రీమియం హ్యాచ్‌బ్యాక్ విభాగంలో కొత్త అధ్యయనాన్ని ప్రారంభిస్తున్నాము. ఈ విభాగంలో 25% మార్కెట్ వాటా తిరిగి దక్కించుకుంటాము'' అని టాటా ప్యాసింజర్ ఎలక్ట్రిక్ మొబిలిటీ ఎండీ శైలేష్ చంద్ర తెలిపారు.

ఇండస్‌ఇండ్ బ్యాంక్‌లో ఉల్లంఘనలపై దృష్టి

సెబీ చైర్మన్ తుహిన్ కాంత పాండే

న్యూఢిల్లీ: ఇండస్ ఇండ్ బ్యాంక్‌లో సీనియర్ యాజమాన్యం వైపు నుంచి ఏవైనా తీవ్రమైన ఉల్లంఘనలు చోటుచేసుకుంటే వాటిపై తప్పక దృష్టి సారిస్తామని సెబీ చైర్మన్ తుహిన్‌కాంత పాండే ప్రకటించారు. రూ.3,400 కోట్ల మేర ఖాతాల్లో మోసాలపై ఆరోపణలు రావడం తెలిసిందే. ఇండస్‌ఇండ్ బ్యాంక్‌లో సమస్యలను ఆర్‌బీఐ చూసుకుంటుందని.. సెక్యూరిటీస్ మార్కెట్ నిబంధనల ఉల్లంఘనలను సెబీ పరిశీలిస్తుందని పాండే స్పష్టం చేశారు. అసోచామ్ కార్యక్రమానికి హాజరైన సందర్భంగా మీడియా ప్రతినిధుల ప్రశ్నలకు పాండే పై విధంగా బదులిచ్చారు. మోసంలో కొందరు ఉద్యోగుల పాత్ర ఉందన్న అనుమానాన్ని ఇండస్‌ఇండ్ బ్యాంక్ బోర్డు వ్యక్తం చేస్తూ.. దీనిపై దర్యాప్తు సంస్థలు, నియంత్రణ సంస్థలకు నివేదించాలని యాజమాన్యాన్ని కోరడం గమనార్హం. డెరివేటివ్‌లు, సూక్ష్మ రుణాల పోర్ట్‌ఫోలియోలో మోసాలు వెలుగు చూడడం తెలిసిందే. సీనియర్ ఉద్యోగుల పాత్ర ఉందంటూ అంతర్గత ఆడిట్ తేల్చడంతో ప్రస్తుతం ఫోరెన్సిక్ దర్యాప్తు కొనసాగుతోంది. ఖాతాల మోసాల్లో సీనియర్ యాజమాన్యం పాత్ర ఉండొచ్చంటూ బ్యాంక్ ఇప్పటికే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమాచారం ఇచ్చింది. ఇప్పటి వరకు ఆడిటింగ్, దర్యాప్తులో గుర్తించిన లోపాలను మార్చి త్రైమాసికం ఫలితాల్లో పేర్కొన్నట్టు ఇండస్‌ఇండ్ బ్యాంక్ తెలిపింది. డెరివేటివ్‌లో అక్రమాలకు సంబంధించి రూ.1,960 కోట్లను గుర్తించడంతోపాటు, తప్పుడు లెక్కలకు సంబంధించి రూ.674 కోట్లను రివర్స్ చేయడం గమనార్హం. మార్చి త్రైమాసికానికి బ్యాంక్ రూ.2,329 కోట్ల నష్టాన్ని ప్రకటించింది.

ఎన్‌ఎస్ఈ ఐపీవో సవాళ్లకు చెక్

స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీ దిగ్గజం ఎన్‌ఎస్ఈ పబ్లిక్ ఇష్యూకి అడ్డుగా నిలుస్తున్న సమస్యలు త్వరలో పరిష్కారంకాగలవని క్యాపిటల్ మార్కెట్ల నియంత్రణ సంస్థ సెబీ చైర్మన్ తుహిన్ కాంత పాండే తాజాగా పేర్కొన్నారు. కొన్ని అంశాల కారణంగా నేషనల్ స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీ(ఎన్‌ఎస్ఈ) ఐపీవో ప్రతిపాదన సెబీ వద్ద పెండింగ్‌లో ఉన్న సంగతి తెలిసిందే. కీలక యాజమాన్య వ్యక్తులకు చెల్లించిన పరిహారం, టెక్నాలజీ, క్లియరింగ్ కార్పొరేషన్‌లో మెజారిటీ ఓనర్‌షిప్ తదితరాలకు పరిష్కారం లభించగలదన్న

విశ్వాసాన్ని వ్యక్తం చేశారు. పెండింగ్‌లో ఉన్న అన్ని సమస్యలనూ తొలగించేందుకు ఎన్‌ఎస్ఈ, సెబీ చర్చలు నిర్వహిస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. అసోచామ్ ఏర్పాటు చేసిన ఒక సదస్సులో పాండే ఈ విషయాలు వెల్లడించారు. ఇందుకు గడువును ప్రకటించనప్పటికీ సమస్యలను పరిష్కరించనున్నట్లు తెలియజేశారు. ఎన్‌వోసీ కోసం సెబీకి ఎన్‌ఎస్ఈ తిరిగి దరఖాస్తు చేసిన నేపథ్యంలో పాండే వివరణకు ప్రాధాన్యత ఏర్పడింది.

మార్చి త్రైమాసిక ఫలితాలు

దీపక్ ఫెర్టిలైజర్స్ లాభం రూ.278 కోట్లు

ఆదాయంలోనూ మెరుగైన వృద్ధి

న్యూఢిల్లీ: దీపక్ ఫెర్టిలైజర్స్ అండ్ పెట్రోకెమికల్స్ గత ఆర్థిక సంవత్సరం (2024–25) మార్చితో ముగిసిన త్రైమాసికంలో బలమైన పనితీరు నమోదు చేసింది. కన్సాలిడేటెడ్ లాభం క్రితం ఏడాది ఇదే కాలంతో పోల్చి చూస్తే 21 శాతం పెరిగి రూ.278 కోట్లుగా నమోదైంది. అంతక్రితం ఆర్థిక సంవత్సరం ఇదే క్వార్టర్లో లాభం రూ.230 కోట్లుగా ఉండడం గమనార్హం. ఆదాయం సైతం ఇదే కాలంలో 26 శాతం వృద్ధితో రూ.2,717 కోట్లకు చేరింది. వ్యయాలు సైతం రూ.1,862 కోట్ల నుంచి రూ.2,397 కోట్లకు ఎగిశాయి. ఇక 2024–25 పూర్తి ఆర్థిక సంవత్సరానికి కంపెనీ లాభం రూ.945 కోట్లకు పుంజుకుంది. అంతక్రితం ఆర్థిక సంవత్సరంలో లాభం రూ.467 కోట్లతో పోల్చితే రెట్టింపైంది. గోపాల్‌పూర్‌లో తలపెట్టిన ట్యాన్ ప్రాజెక్ట్ 75 శాతం.. దహేజ్‌లో చేపట్టిన నైట్రిక్ యాసిడ్ ప్రాజెక్ట్ పనులు 48 శాతం పూర్తయినట్టు కంపెనీ వెల్లడించింది. గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.655 కోట్ల మూలధన వ్యయాలు చేసినప్పటికీ.. నికర రుణ భారం రూ.3,426 కోట్ల నుంచి రూ.3,305 కోట్లకు తగ్గింది. సాధారణం కంటే అధిక వర్షాల అంచనాలతో ఖరీఫ్ సీజన్‌లో సాగు సంబంధిత పరిష్కారాలకు బలమైన డిమాండ్‌ను అంచనా వేస్తున్నట్టు కంపెనీ చైర్మన్, ఎండీ మెహతా తెలిపారు.

బీఎస్ఈలో కంపెనీ షేరు ధర ఒక శాతం నష్టంతో 1,359 వద్ద ముగిసింది.

ఎమ్‌క్యూర్ లాభం హైజంప్

క్యూ4లో రూ. 197 కోట్లు

ముంబై: ఔషధ రంగ సంస్థ ఎమ్‌క్యూర్ ఫార్మాస్యూటికల్స్ గతేడాది(2024–25) చివరి త్రైమాసికంలో పటిష్ట ఫలితాలు సాధించింది. జనవరి–మార్చి(క్యూ4)లో కన్సాలిడేటెడ్ నికర లాభం 63 శాతం జంప్‌చేసి రూ. 197 కోట్లకు చేరింది. ఆదాయం పుంజుకోవడం ఇందుకు ప్రధానంగా సహకరించింది. అంతక్రితం ఏడాది(2023–24) ఇదే కాలంలో కేవలం రూ. 121 కోట్లు ఆర్జించింది. మొత్తం ఆదాయం సైతం రూ. 1,771 కోట్ల నుంచి రూ. 2,116 కోట్లకు ఎగసింది. ఇది 20 శాతం వృద్ధికాగా.. దేశీ బిజినెస్ 25 శాతం పురోగమించినట్లు కంపెనీ వెల్లడించింది. ఇందుకు మహిళల ఆరోగ్య పరిరక్షణ, కార్డియో ఫ్రాంచైజీలు దోహదపడినట్లు పేర్కొంది.

ఫలితాల నేపథ్యంలో కంపెనీ షేరు బీఎస్ఈలో 9 శాతం దూసుకెళ్లి రూ. 1,172 వద్ద ముగిసింది.

స్ట్రైడ్స్ ఫార్మా లాభం దూకుడు

- క్యూ4లో రూ. 86 కోట్లు
- షేరుకి రూ. 4 డివిడెండ్

ముంబై: ఔషధ రంగ సంస్థ స్ట్రైడ్స్ ఫార్మా సైన్స్ గతేడాది(2024–25) చివరి త్రైమాసికంలో పటిష్ట ఫలితాలు సాధించింది. జనవరి–మార్చి(క్యూ4)లో నికర లాభం భారీగా ఎగసి రూ. 86 కోట్లకు చేరింది. ఆదాయం పుంజుకోవడం ఇందుకు ప్రధానంగా సహకరించింది. అంతక్రితం ఏడాది(2023–24) ఇదే కాలంలో కేవలం రూ. 10.5 కోట్లు ఆర్జించింది. వాటాదారులకు కంపెనీ బోర్డు షేరుకి రూ. 4 చొప్పున డివిడెండ్ ప్రకటించింది. కాగా.. క్యూ4లో మొత్తం ఆదాయం రూ. 1,030 కోట్ల నుంచి రూ. 1,202 కోట్లకు జంప్ చేసింది. అయితే మొత్తం వ్యయాలు సైతం రూ. 958 కోట్ల నుంచి రూ. 1,072 కోట్లకు పెరిగాయి. గతేడాది అమ్మకాల్లో 12–15 శాతం వృద్ధిని అంచనా వేసినప్పటికీ 17 శాతంపైగా పురోగతి సాధించినట్లు కంపెనీ వ్యవస్థాపకుడు, నాన్‌ఎగ్జిక్యూటివ్ చైన్‌పర్సన్ అరుణ్ కుమార్ పేర్కొన్నారు.

ఫలితాల నేపథ్యంలో కంపెనీ షేరు బీఎస్ఈలో 5 శాతం జంప్‌చేసి రూ. 730 వద్ద ముగిసింది.

ఆయిల్ ఇండియా పనితీరు బలహీనం

- లాభం, ఆదాయంలో క్షీణత
- షేరుకు రూ.1.50 డివిడెండ్

న్యూఢిల్లీ: ప్రభుత్వరంగ ఆయిల్ ఇండియా మార్చి త్రైమాసికంలో బలహీన పనితీరు నమోదు చేసింది. లాభం, ఆదాయాలు క్షీణించాయి. నికర లాభం రూ.1,592 కోట్లుగా నమోదైంది. క్రితం ఏడాది ఇదే కాలంలో లాభం రూ.2,028 కోట్లుగా ఉంది. ఆదాయం సైతం ఇదే కాలంలో రూ.6,590 కోట్ల నుంచి రూ.6,183 కోట్లకు తగ్గింది. 2024–25 ఆర్థిక సంవత్సరానికి కంపెనీ చరిత్రలోనే గరిష్ట స్థాయిలో 6.71 మిలియన్ టన్నుల గ్యాస్, ఆయిల్ ఉత్పత్తిని సాధించినట్టు ఆయిల్ ఇండియా ప్రకటించింది. పూర్తి ఆర్థిక సంవత్సరానికి కంపెనీ లాభం అంతక్రితం ఆర్థిక సంవత్సరంతో పోల్చితే 10 శాతం పెరిగి రూ.6,114 కోట్లకు చేరింది. ఒక్కో షేరుకు రూ.1.50 తుది డివిడెండ్‌ను కంపెనీ బోర్డు ప్రకటించింది.

బీఎస్ఈలో ఆయిల్ ఇండియా షేరు ధర ఒక శాతం లాభంతో రూ.427 వద్ద ముగిసింది.

ఫోర్టిస్ హెల్త్‌కేర్ లాభం రూ.188 కోట్లు

న్యూఢిల్లీ: ఫోర్టిస్ హెల్త్‌కేర్ మార్చి త్రైమాసికానికి రూ.188 కోట్ల కన్సాలిడేటెడ్ లాభాన్ని ప్రకటించింది. క్రితం ఏడాది ఇదే త్రైమాసికంలో లాభం రూ.203 కోట్లతో పోల్చి చూస్తే 7 శాతం తగ్గింది. ఆదాయం ఇదే కాలంలో రూ.1,786 కోట్ల నుంచి రూ.2,007 కోట్లకు వృద్ధి చెందింది. మొత్తం వ్యయాలు రూ.1,532 కోట్ల నుంచి రూ.1,741 కోట్లకు ఎగిశాయి. అసోసియేట్ సంస్థకు సంబంధించి పెట్టుబడుల విలువ క్షీణత రూపంలో రూ.53.57 కోట్ల నష్టం ఎదుర్కోవడం లాభం తగ్గడానికి కారణంగా కంపెనీ తెలిపింది. ప్రతీ షేరుకు రూపాయి చొప్పున తుది డివిడెండ్‌ను కంపెనీ బోర్డు ప్రకటించింది. 2024–25 ఆర్థిక సంవత్సరంలో కంపెనీ లాభం రూ.809 కోట్లకు దూసుకుపోయింది. అంతక్రితం ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఇది రూ.645 కోట్లుగా ఉంది. ఆదాయం రూ.6,893 కోట్ల నుంచి రూ.7,783 కోట్లకు వృద్ధి చెందింది.

బీఎస్ఈలో ఫోర్టిస్ హెల్త్‌కేర్ స్టాక్ ధర ఒక శాతం నష్టపోయి రూ.680 వద్ద ముగిసింది.

అక్మే సోలార్ లాభం డౌన్

క్యూ4లో రూ. 122 కోట్లు

న్యూఢిల్లీ: రెనెవబుల్ ఎనర్జీ కంపెనీ అక్మే సోలార్ హోల్డింగ్స్ గతేడాది(2024–25) చివరి త్రైమాసికంలో ఆసక్తికర ఫలితాలు సాధించింది. జనవరి–మార్చి(క్యూ4)లో కన్సాలిడేటెడ్ నికర లాభం 77 శాతంపైగా క్షీణించి రూ. 122 కోట్లకు పరిమితమైంది. అంతక్రితం ఏడాది(2023–24) ఇదే కాలంలో రూ. 532 కోట్లు ఆర్జించింది. ఈ కాలంలో పంజాబ్, ఉత్తరాఖండ్, కర్ణాటకలలో 369 మెగావాట్ల విక్రయం ద్వారా రూ. 696 కోట్ల అనూహ్య ఆర్జన సాధించడం ఇందుకు సహకరించిన సంగతి తెలిసిందే. కాగా.. మొత్తం ఆదాయం మాత్రం రూ. 318 కోట్ల నుంచి రూ. 539 కోట్లకు జంప్‌చేసింది. అయితే ఫైనాన్స్ వ్యయాలు రూ. 177 కోట్ల నుంచి రూ. 206 కోట్లకు పెరిగాయి. తరుగుదల, అమార్టైజేషన్ పద్దు సైతం రూ. 61 కోట్ల నుంచి రూ. 102 కోట్లకు పెరిగింది. మార్చితో ముగిసిన పూర్తి ఏడాదికి నికర లాభం రూ. 698 కోట్ల నుంచి రూ. 251 కోట్లకు వెనకడుగు వేసింది. నికర రుణ భారం రూ. 7,507 కోట్లుగా నమోదైంది. సొంత అనుబంధ సంస్థ అక్మే సికార్ సోలార్ బికనీర్.. రాజస్తాన్‌లో 112.5 మెగావాట్ల రెండో దశ సోలార్ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించినట్లు కంపెనీ పేర్కొంది. దీంతో మొత్తం సామర్థ్యం 165 మెగావాట్లకు చేరగా.. మరో 300 మెగావాట్లు ప్రారంభంకానున్నట్లు తెలియజేసింది.

ఫలితాల నేపథ్యంలో కంపెనీ షేరు బీఎస్ఈలో 3.5 శాతం క్షీణించి రూ. 238 వద్ద ముగిసింది.

ఎయిర్‌టెల్ యూజర్లకు గూగుల్ వన్ క్లౌడ్ స్టోరేజీ

న్యూఢిల్లీ: కస్టమర్లకు క్లౌడ్ స్టోరేజీ ప్రయోజనాలను అందించే దిశగా టెక్ దిగ్గజం గూగుల్‌తో టెలికం సంస్థ భారతి ఎయిర్‌టెల్ ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. దీని ప్రకారం ఎయిర్‌టెల్ పోస్ట్‌పెయిడ్, వైఫై యూజర్లందరికీ ఆరు నెలల పాటు 100 జీబీ మేర గూగుల్ వన్ క్లౌడ్ స్టోరేజ్ సబ్‌స్క్రిప్షన్ సర్వీసు ఉచితంగా లభిస్తుంది. దీన్ని మరో అయిదుగురితో షేర్ చేసుకోవచ్చు. 6 నెలల ఉచిత వ్యవధి పూర్తయిన తర్వాత నుంచి నెలకు రూ. 125 చొప్పున చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. డివైజ్‌లలో డేటా స్టోరేజ్ పరిమితుల వల్ల మాటిమాటికీ ఫోటోలు, వీడియోలు, డాక్యుమెంట్లను డిలీట్ చేయాల్సిన పరిస్థితి ఉంటున్న నేపథ్యంలో క్లౌడ్ స్టోరేజీ ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని ఎయిర్‌టెల్ తెలిపింది.

కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్–నెక్ / 100కు రూ.లలో)

23-5-2025

విశాఖ	545–00
చిత్తూరు	613–00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	517–00
విజయవాడ	530–00
రిటైల్ ధర (డజను)	72.00
హైదరాబాద్	500–00
వరంగల్	502–00
రిటైల్ ధర	5.60

నిఫ్టీ 50

టాప్ 5 గెయినర్స్ (రూపాయల్లో)

Symbol	LTP	(%)Change
INDUSINDBK	783.5	1.76
JSWSTEEL	1,008.00	0.71
BAJAJ-AUTO	8,744.00	0.65
BHARTIARTL	1,831.00	0.47
HEROMOTOCO	4,272.10	0.19

నిఫ్టీ 50

టాప్ 5 లూజర్స్ (రూపాయల్లో)

Symbol	LTP	(%)Change
ONGC	242.1	-2.65
M&M	3,016.00	-2.42
HINDALCO	649.55	-2.03
WIPRO	246.05	-1.94
TRENT	5,346.00	-1.79

స్టాక్ మార్కెట్ డేటా

	టర్నోవర్ (రూ. కోట్లలో)
బీఎస్ఈ	7,206
ఎన్ఎస్ఈ	1,06,355
ఎన్ఎస్ఈ(డెరివేటివ్స్)	2,12,754
ఎఫ్ఐఐ	- 5,045
డీఐఐ	+ 3,715

ముడిచమురు... (బ్యారెల్)

నైమెక్స్ లైట్ స్వీట్	61.08 (రాత్రి 11.30కు)	$ 61.57 (క్రితం ముగింపు)
బ్రెంట్	64.35 (రాత్రి 11.30కు)	$ 64.97 (క్రితం ముగింపు)

బెంగళూరులో శాప్ సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్

ఆర్లాండో: జర్మన్ ఐటీ దిగ్గజం శాప్ కొత్తగా బెంగళూరులో సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సలెన్స్‌ని(సీవోఈ) ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు వెల్లడించింది. ఈ ఏడాది జులై–ఆగస్టులో సుమారు 15,000 సీటింగ్ సామర్థ్యంతో దీన్ని ప్రారంభించనున్నట్లు తెలిపింది. బెంగళూరులోని దేవనహళ్ళిలో 41 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో ఇది ఏర్పాటు కానుంది. 1998 నుంచి భారత్‌లో కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్న శాప్ ల్యాబ్స్ ఇండియాలో ప్రస్తుతం హైదరాబాద్ సహా అయిదు నగరాల్లో 14,000 మంది సిబ్బంది ఉన్నారు. జర్మనీ వెలుపల కంపెనీకి అతి పెద్ద పరిశోధన, అభివృద్ధి (ఆర్అండ్‌డీ) కేంద్రం ఉన్నది భారత్‌లోనే. తమకు అతి పెద్ద డెవలప్‌మెంట్ సెంటర్స్‌లో భారత్ కూడా ఒకటని శాప్ ఎగ్జిక్యూటివ్ బోర్డు సభ్యుడు ముహమ్మద్ ఆలం తెలిపారు. ఆటోమొబైల్, హెల్త్‌కేర్, రిటైల్ సహా వివిధ వ్యాపార విభాగాలు గణనీయంగా వృద్ధి చెందుతున్నట్లు వివరించారు. భారతీయ కంపెనీలు వేగవంతంగా కృత్రిమ మేధని (ఏఐ) అందిపుచ్చుకుంటున్నట్లు చెప్పారు.

జూన్ నుంచి సెన్సెక్స్‌లోకి ట్రెంట్, బీఈఎల్

నెస్లే ఇండియా, ఇండస్‌ఇండ్ బ్యాంక్ ఔట్

న్యూఢిల్లీ: బీఎస్ఈ సెన్సెక్స్‌లో జూన్ నుంచి టాటా గ్రూప్ సంస్థ ట్రెంట్, ప్రభుత్వ రంగ భారత్ ఎలక్ట్రానిక్స్ (బీఈఎల్) ఎంట్రీ ఇవ్వనున్నాయి. ఎఫ్ఎంసీజీ దిగ్గజం నెస్లే ఇండియా, ఇండస్‌ఇండ్ బ్యాంక్ స్థానంలో వీటిని చేర్చనున్నట్లు బీఎస్ఈ మార్కెట్ ఇంటెలిజెన్స్ విభాగం ఏషియా ఇండెక్స్ ఈ విషయం తెలిపింది. జూన్ 23 నుంచి ఈ మార్పులు అమల్లోకి వస్తాయి. సెన్సెక్స్‌లో 30 షేర్లు ఉంటాయి. మరో వైపు బీఎస్ఈ 100 ఇండెక్స్‌లో డిక్సన్ టెక్నాలజీస్ (ఇండియా), కోఫోర్జ్, ఇండస్ టవర్స్ చేరనుండగా, భారత్ ఫోర్జ్, డాబర్ ఇండియా, సీమెన్స్ నిష్క్రమించనున్నాయి. బీఎస్ఈ సెన్సెక్స్ 50 ఇండెక్స్‌లో బ్రిటానియా ఇండస్ట్రీస్, హీరో మోటోకార్ప్‌ల స్థానంలో ఇండిగో, శ్రీరామ్ ఫైనాన్స్ చేరనున్నాయి.

సైబర్ మోసాల కట్టడికి 'ఫ్రాడ్ రిస్క్ ఇండికేటర్'

రిస్కుల ప్రాతిపదికన మొబైల్ నంబర్ల వర్గీకరణ

న్యూఢిల్లీ: సైబర్ మోసాలను అరికట్టేందుకు టెలికం శాఖ (డాట్) తాజాగా 'ఫైనాన్షియల్ ఫ్రాడ్ రిస్క్ ఇండికేటర్' (ఎఫ్ఆర్ఐ) పేరిట వినూత్న సాధనాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. మోసాలతో ముడిపడి ఉన్న మొబైల్ నంబర్లను రిస్కు స్థాయిని బట్టి ఇది వర్గీకరిస్తుంది. ఆ వివరాలను బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థలు, యూపీఐ సర్వీస్ ప్రొవైడర్లకు డిజిటల్ ఇంటెలిజెన్స్ ప్లాట్‌ఫాం ద్వారా టెలికం శాఖ షేర్ చేస్తుంది. తద్వారా రిస్కీ మొబైల్ నంబర్లతో ఆర్థిక లావాదేవీలను సత్వరం నిలిపివేసేందుకు ఇది ఉపయోగపడుతుందని డాట్ ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. సాధారణమైనవిగా కనిపించినా వాస్తవానికి సైబర్ ఫ్రాడ్ కేసులతో ముడిపడి ఉన్న మొబైల్ నంబర్లను గుర్తించేందుకు దీనితో అత్యధికంగా అవకాశాలు ఉంటున్నట్లు ఫోన్‌పే గణాంకాల్లో వెల్లడైందని డాట్ పేర్కొంది. సైబర్‌క్రైమ్ కోఆర్డినేషన్ సెంటర్, నేషనల్ సైబర్‌క్రైమ్ రిపోర్టింగ్ పోర్టల్, చక్షు ప్లాట్‌ఫాం, బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థల నుంచి లభించే వివరాల ప్రాతిపదికన మొబైల్ నంబర్లను 'మధ్య స్థాయి', 'అధిక', 'అత్యధిక' రిస్కుల కింద ఎఫ్ఆర్ఐ వర్గీకరిస్తుంది.

తెలంగాణలో ర్యాపిడో విస్తరణ

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: రైడ్ సర్వీసుల సంస్థ ర్యాపిడో తెలంగాణలో తమ కార్యకలాపాలను మరింతగా విస్తరించింది. కొత్తగా 11 నగరాల్లో బైక్ ట్యాక్సీ, ఆటో సర్వీసులను ప్రారంభించింది. సిద్దిపేట, మహబూబ్‌నగర్, నిజామాబాద్, రామగుండం, భువనగిరి మొదలైనవి వీటిలో ఉన్నాయి. దేశవ్యాప్తంగా 500 నగరాలకు కార్యకలాపాలను విస్తరించే లక్ష్యానికి ఇది దోహదపడనుందని కంపెనీ సహవ్యవస్థాపకుడు పవన్ గుంటుపల్లి తెలిపారు. ఇప్పటికే 90లక్షల పైచిలుకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించామని, విస్తరణతో మరో లక్ష ఉపాధి అవకాశాలు లభించగలవని పేర్కొన్నారు.

శ్రీరామ్ లైఫ్ పటిష్ట పనితీరు

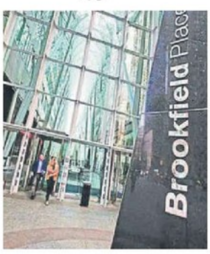
2024–25 ప్రీమియంలో 20 % వృద్ధి

SHRIRAM Life Insurance
YOUR PARTNER FOR PROSPERITY

చెన్నై: శ్రీరామ్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో (2024–25) మంచి పనితీరు నమోదు చేసింది. ప్రీమియం ఆదాయం అంతక్రితం ఆర్థిక సంవత్సరంతో పోల్చి చూసినప్పుడు 20 శాతం పెరిగి రూ.4,216 కోట్లుగా నమోదైంది. 2023–24లో ప్రీమియం ఆదాయం రూ.3,508 కోట్లుగా ఉంది. కంపెనీ నిర్వహణలోని ఆస్తుల విలువ రూ.13,207 కోట్లకు వృద్ధి చెందింది. 2024 మార్చి నాటికి ఉన్న రూ.11,282 కోట్లతో పోల్చి చూస్తే 17 శాతం పెరిగింది. ఇండివిడ్యువల్ న్యూ బిజినెస్ ఏపీఈ 45 శాతం పెరిగి రూ.1,289 కోట్లుగా నమోదైంది. న్యూ బిజినెస్ ప్రీమియం గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో 42 శాతం పెరిగి రూ.507 కోట్లకు చేరుకుంది. అధిక వృద్ధి దశలోకి శ్రీరామ్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ అడుగు పెట్టిందని, దీర్ఘకాలంలో బలమైన వృద్ధికి స్పష్టమైన అవకాశాలు కనిపిస్తున్నాయని సంస్థ ఎండీ, సీఈవో కాస్పరస్ జేహెచ్ క్రోమ్‌హట్ తెలిపారు.

భారత్‌పై బ్రూక్‌ఫీల్డ్ భారీ అంచనాలు

- ఐదేళ్లలో రూ.8.5 లక్షల కోట్ల ఏయూఎం
- మూడు రెట్లు పెంచుకోవాలన్న లక్ష్యం

ముంబై: న్యూయార్క్ కేంద్రంగా పనిచేసే బ్రూక్‌ఫీల్డ్ అస్సెట్ మేనేజ్‌మెంట్ భారత మార్కెట్లో తన స్థానాన్ని మరింత బలోపేతం చేసుకోవాలనుకుంటోంది. తన నిర్వహణలోని ఆస్తులను (ఏయూఎం) వచ్చే మూడేళ్లలో మూడు రెట్లు పెంచుకుని 100 బిలియన్ డాలర్లకు (రూ.8.5 లక్షల కోట్లు సుమారు) చేర్చే లక్ష్యంతో ఉన్నట్టు ప్రకటించింది. అంతర్జాతీయంగా తమ ఏయూఎం వచ్చే ఐదేళ్లలో ట్రిలియన్ డాలర్లకు చేరుకుంటుందని సంస్థ ప్రెసిడెంట్ కానర్ టెస్కే తెలిపారు. ఇదే సమయంలో భారత్ తదితర వర్ధమాన మార్కెట్లలో వృద్ధి మరింత అధికంగా ఉంటుందని అంచనా వేస్తున్నట్టు చెప్పారు. భారత్‌లో ఇన్‌ఫ్రా, రియల్ ఎస్టేట్, పునరుత్పాదక ఇంధన రంగాల్లో బ్రూక్‌ఫీల్డ్ ప్రస్తుతం 30 బిలియన్ డాలర్ల ఆస్తులను నిర్వహిస్తుండడం గమనార్హం. వచ్చే ఐదేళ్లలో నిర్వహణ ఆస్తులను మూడు లేదా నాలుగింతలు చేసుకోగలమన్న అంచనాతో ఉన్నట్టు టెస్కే చెప్పారు. భారత జీడీపీ వృద్ధి 5.5 శాతానికి పడిపోయినా తమ ఆస్తులపై ఎలాంటి ప్రభావం ఉండబోదన్నారు. భారత్ మాదిరి ఆర్థిక వ్యవస్థకు అది మెరుగైన రేటే అవుతున్నారు.

విలీనాలు.. కొనుగోళ్లు..

ప్రధానంగా విలీనాలు, కొనుగోళ్ల రూపంలో భారత్‌లోని తమ నిర్వహణ ఆస్తులు పెంచుకోనున్నట్టు కానర్ టెస్కే తెలిపారు. అదే సమయంలో ప్రస్తుత వ్యాపార వృద్ధిపైనా దృష్టి సారిస్తామని చెప్పారు. భారత్ వేగంగా మౌలిక సదుపాయాల కల్పనపై దృష్టి సారించిందని చెబుతూ.. స్థిరమైన సరఫరా వ్యవస్థల కోసం చూసే కంపెనీలకు గమ్యస్థానం అవుతుందన్నారు. మౌలిక సదుపాయాలపై అధిక వ్యయాలు చేస్తుండడంతో ఈ రంగంలో తమ కార్యకలాపాలను మరింత బలోపేతం చేసుకోగలమని ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు. భారత్‌లో పెట్టుబడులపై రాబడులు తమ అంచనాలకు అనుగుణంగా లేదా అంతకుమించే ఉన్నట్టు టెస్కే తెలిపారు. బ్రూక్‌ఫీల్డ్ నిర్వహణ ఆస్తుల్లో 12 బిలియన్ డాలర్లు ఇన్‌ఫ్రాలో, మరో 12 బిలియన్ డాలర్లు రియల్ ఎస్టేట్‌లో ఉండగా.. పునరుత్పాదక ఇంధన రంగంలో 3 బిలియన్ డాలర్లు, ప్రైవేటు ఈక్విటీలో 3.6 బిలియన్ డాలర్ల మేర నిర్వహిస్తోంది. యూఎస్ అనుసరిస్తున్న టారిఫ్‌ల విధానంతో భారత్‌కు ఎక్కువ ప్రయోజనకరమని టెస్కే అభిప్రాయపడ్డారు.

సాక్షి ప్లస్
శుక్రవారం । 23-5-2025

- ఐపీఎల్‌లో సత్తా చాటిన తమిళనాడు బ్యాటర్
- మూడు ఫార్మాట్‌లలో నిలకడైన రికార్డు
- ఇంగ్లండ్‌తో టెస్టు సిరీస్‌కు టీమిండియాలో అవకాశం!

భారత క్రికెట్‌లో 'సుదర్శన' మంత్రం

దాదాపు రెండున్నరేళ్ల క్రితం ఉప్పల్ స్టేడియం వేదికగా హైదరాబాద్, తమిళనాడు మధ్య రంజీ ట్రోఫీ మ్యాచ్... తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో హైదరాబాద్ తరఫున రెండు, తమిళనాడు తరఫున మూడు సెంచరీలు నమోదయ్యాయి. మ్యాచ్ సాధారణ 'డ్రా' దిశగా సాగుతున్నట్లు అనిపించింది. అయితే రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో హైదరాబాద్ కుప్పకూలింది. దాంతో చివరి రోజు తమిళనాడు విజయలక్ష్యం 11 ఓవర్లలో 144... సాధారణంగా ఇలాంటి స్థితిలో బ్యాటర్లు మైదానంలోకి దిగి లాంఛనంగా కొన్ని బంతులు ఆడి 'షేక్ హ్యాండ్'కు సిద్ధమవుతారు. కానీ తమిళనాడు టి20 శైలిలో గెలుపుపై గురి పెట్టింది. ఒకవైపు సీనియర్ జగదీశన్ చెలరేగుతుండగా మరో ఓపెనర్ తన విధ్వంసకర బ్యాటింగ్‌తో 20 బంతుల్లోనే 5 సిక్సర్లతో 42 పరుగులు బాదాడు. 7 ఓవర్లలో స్కోరు 108/1. అనూహ్యంగా వెలుతురులేమితో మ్యాచ్‌ను అంపైర్లు నిలిపివేయడంతో హైదరాబాద్ బతికిపోయింది. అయితే 21 ఏళ్ల ఆ ఓపెనర్ ఆటపై అన్ని వైపుల నుంచి అసాధారణ ప్రశంసలు వెల్లువెత్తాయి. తొలి ఇన్నింగ్స్‌లోనూ సెంచరీ బాది 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్'గా నిలిచిన ఆ కుర్రాడే సాయి సుదర్శన్. అతనికిదే తొలి ఫస్ట్ క్లాస్ మ్యాచ్ కావడం విశేషం. నాలుగు సీజన్ల పాటు దేశవాళీ క్రికెట్‌లో నిలకడైన ఆటతో 'ఆల్ ఫార్మాట్' ప్లేయర్‌గా గుర్తింపు తెచ్చుకున్న సుదర్శన్ ఇప్పుడు ఇంగ్లండ్‌తో సిరీస్‌కు ఎంపిక చేయనున్న ఆటగాళ్లలో ముందు వరుసలో ఉన్నాడు.

–సాక్షి క్రీడా విభాగం

రంజీ ట్రోఫీలో అరంగేట్రం చేయడానికి ముందే సాయి సుదర్శన్ ఐపీఎల్‌లో ఒక సీజన్ ఆడాడు. 2022లో ఐదు మ్యాచ్‌లలో కలిపి 114 బంతులు ఎదుర్కొని ఒక హాఫ్ సెంచరీ సహా 145 పరుగులు చేసి ఫర్వాలేదనిపించాడు. అయితే ఐపీఎల్‌లో ఒక ఏడాది బాగా ఆడి ఆ తర్వాత ఎంతో మంది కనుమరుగైన ఉదంతాలు ఉన్నాయి కాబట్టి అతని ప్రదర్శనను ఎవరూ అంత సీరియస్‌గా చూడలేదు. కానీ రంజీ ట్రోఫీ తొలి మ్యాచ్‌లోనే అతని ఆటను చూశాక భవిష్యత్తులో చాలా తొందరగా భారత్‌కు ఆడగల సత్తా ఉన్న ప్లేయర్‌గా సుదర్శన్‌కు గుర్తింపు లభించింది. రంజీ ఆరంభానికి చాలా ముందే 'ఈ అబ్బాయిలో ఎంతో ప్రత్యేకత ఉంది. సాధ్యమైనంత తొందరగా ఇతడిని తమిళనాడు జట్టులోకి తీసుకోండి' అంటూ స్పిన్ దిగ్గజం రవిచంద్రన్ అశ్విన్ చేసిన సూచనను సెలక్టర్లు పరిగణనలోకి తీసుకుంటూ 'ఫాస్ట్ ట్రాక్'తో ముందు టి20ల్లోకి, ఆ తర్వాత వన్డేల్లోకి, ఆపై రంజీ టీమ్‌లోకి ఎంపిక చేశారు. తనపై ఉంచిన ఆ నమ్మకాన్ని అతను నిలబెట్టుకున్నాడు. ఒక్కసారి తమిళనాడు జట్టులోకి వచ్చాక తనకు లభించిన ప్రతీ అవకాశాన్ని సుదర్శన్ సమర్థంగా ఉపయోగించుకున్నాడు.

చూడచక్కటి ఆటతో...

సుదర్శన్ బ్యాటింగ్ గురించి ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే 'క్లాస్' తరహా శైలి అతనిది. చక్కటి డ్రైవ్‌లతో అలవోకగా ఫోర్లు రాబట్టడం అతనికి బాగా తెలిసిన విద్య. అవసరమైన సమయంలో గేర్లు మార్చి సిక్సులు కొట్టినా అందులోనూ ఒక కళ ఉంటుంది. అప్పుడప్పుడు పుల్, హుక్ షాట్‌లతో పాటు స్లాగ్ స్వీప్‌లు, స్కూప్ షాట్‌లను కూడా ఐపీఎల్‌లో సుదర్శన్ చూపించాడు. టి20లు అయినా సరే లెక్క లేనితనంతో గుడ్డిగా బ్యాట్ ఊపే తత్వం కాదు. తనకు ఏం కావాలనే దానిపై అతనికి మంచి అవగాహన ఉంది. ఐపీఎల్‌లో నాలుగు సీజన్ల కెరీర్ చూస్తే అతని బ్యాటింగ్‌లో ఎక్కడా తడబాటు కనిపించకపోవడమే కాదు... అనవసరపు చెత్త షాట్లతో అవుటైన సందర్భాలు చాలా అరుదు. ఇదే అతడిని ఇతర దేశవాళీ బ్యాటర్లతో పోలిస్తే భిన్నంగా నిలబెట్టింది. అందుకే ఐపీఎల్‌లో చెలరేగుతున్న సమయంలో అతడిని టెస్టు జట్టులోకి తీసుకోవాలనే డిమాండ్ అన్ని వైపుల నుంచి వినిపించడం సుదర్శన్ బ్యాటింగ్‌పై నమ్మకాన్ని చూపిస్తోంది. సరిగ్గా చెప్పాలంటే టి20 ఫార్మాట్‌లో ఇప్పుడు అందరినీ ఆకట్టుకున్నా... సుదర్శన్ వన్డేలూ బాగా ఆడగలడు కాబట్టే ముందుగా అదే ఫార్మాట్‌లో తొలి అవకాశం దక్కింది. ఇక టెస్టు క్రికెట్‌కు సరిపోగల బ్యాటింగ్ నైపుణ్యం, పట్టుదల, టెక్నిక్ అతనిలో పుష్కలంగా ఉన్నాయి.

అమ్మా నాన్న అండతో...

సాయి సుదర్శన్ ఇప్పటికే భారత సీనియర్ జట్టుకు ప్రాతినిధ్యం వహించాడు. 3 వన్డేలు ఆడితే వరుసగా 55 నాటౌట్, 62, 10 పరుగులు సాధించాడు. బరిలోకి దిగిన ఏకైక టి20లో బ్యాటింగ్ అవకాశం రాలేదు. వేర్వేరు కారణాలతో ఆ తర్వాత అతనికి అవకాశాలు లభించలేదు. సుదర్శన్ టి20 సామర్థ్యమేమిటో ఐపీఎల్ చూపించింది. నిజానికి ఈ ఫార్మాట్‌లో తమిళనాడు ప్రీమియర్ లీగ్‌లో అదరగొట్టడంతోనే అతను ముందుగా వెలుగులోకి వచ్చాడు. అయితే అనూహ్యంగా మెరిసి ఆపై మళ్లీ కనబడకుండా పోయే ఆటగాళ్ల జాబితాలో అతను చేరరాదని సుదర్శన్ తల్లిదండ్రులు భావించారు. అందుకే పక్కా ప్రణాళికతో, సరైన కోచింగ్‌తో అతడికి వారు మార్గనిర్దేశనం చేశారు. క్రీడాకారుల కుటుంబం నుంచి రావడం కూడా అతనికి ఎంతో మేలు చేసింది. అథ్లెట్ అయిన తండ్రి భరద్వాజ్ 'శాఫ్' క్రీడల్లో భారత్‌కు ప్రాతినిధ్యం వహించగా...తల్లి ఉష తమిళనాడు రాష్ట్ర జట్టు తరఫున వాలీబాల్ ఆడింది. పదేళ్ల వయసులో క్రికెట్ మొదలు పెట్టిన సుదర్శన్ ఆ తర్వాత మెల్లగా ఒక్కో మెట్టే ఎక్కుతూ వివిధ వయో విభాగాల్లో రాణిస్తూ ముందంజ వేశాడు. అండర్–19 చాలెంజర్ ట్రోఫీ తర్వాత భారత్ 'ఎ'కు ఆడిన తర్వాత రెగ్యులర్‌గా మారాడు. వరుసగా రెండు ఐపీఎల్‌లలో 500కు పైగా పరుగులు సాధించి తన విలువేమిటో అతను చూపించాడు.

2018 ఇంగ్లండ్ పర్యటనలో చెన్నై సూపర్ కింగ్స్ జూనియర్ జట్టు సభ్యుడిగా సాయి సుదర్శన్ (వృత్తంలో)

టెస్టులకు చేరువలో...

దేశవాళీలో నిలకడైన ప్రదర్శన, ప్రస్తుత ఫామ్, రోహిత్, కోహ్లిల రిటైర్మెంట్‌తో ఖాళీలు... ఇప్పుడు అన్నీ సరిగ్గా సరిపోయే సందర్భం 24 ఏళ్ల సుదర్శన్ కోసం వచ్చింది. దాదాపు 40 పరుగుల ఫస్ట్ క్లాస్ సగటు అసాధారణం కాకపోయినా... 29 మ్యాచ్‌లలో 1957 పరుగుల అనుభవం టెస్టు టీమ్‌లో అవకాశం కల్పించడానికి సరిపోతుంది. ప్రస్తుత టీమ్‌లో రాహుల్ ఓపెనింగ్ స్థానానికి మారితే మిడిలార్డర్ సుదర్శన్‌కు సరైన స్థానం కాగలదు. పైగా రెండు సీజన్ల పాటు ఇంగ్లండ్ కౌంటీ క్రికెట్‌లో 'సర్రే' టీమ్‌కు ప్రాతినిధ్యం వహించడం కూడా అతనికి మరో అదనపు అర్హతగా మారనుంది. భారత్ తరఫున టెస్టు ఆడే అవకాశం కోసం ఎదురు చూస్తున్నట్లు ఇటీవల వెల్లడించిన సుదర్శన్ కోరిక త్వరలోనే తీరవచ్చు. ఇదే జోరును అతను కొనసాగిస్తే స్థానం సుస్థిరం కూడా కావచ్చు.

అండర్-19 సారథిగా ఆయుశ్

- వైభవ్ సూర్యవంశీకి చోటు
- ఇంగ్లండ్ పర్యటనకు జట్టు ప్రకటన

న్యూఢిల్లీ: ఐపీఎల్‌లో అదరగొడుతున్న చెన్నై సూపర్ కింగ్స్ ఓపెనర్ ఆయుశ్ మాత్రే భారత అండర్–19 జట్టు కెప్టెన్‌గా ఎంపికయ్యాడు. రాజస్తాన్ రాయల్స్ తరఫున ఈ సీజన్ ఐపీఎల్‌లో అరంగేట్రం చేసి... 35 బంతుల్లోనే సెంచరీతో సంచలనం రేకెత్తించిన 14 ఏళ్ల వైభవ్ సూర్యవంశీ కూడా జట్టులో చోటు దక్కించుకున్నాడు. వచ్చే నెలలో భారత అండర్–19 జట్టు ఇంగ్లండ్‌లో పర్యటించనుంది. ఇందులో భాగంగా... 5 యూత్ వన్డేల సిరీస్‌తో పాటు 2 నాలుగు రోజుల మ్యాచ్‌లు ఆడనుంది. అంతకుముందు జూన్ 24న ఇంగ్లండ్ అండర్–19 జట్టుతో 50 ఓవర్ల వార్మప్ మ్యాచ్ కూడా ఆడనుంది. ఇప్పటికే యువ భారత జట్టుకు ప్రాతినిధ్యం వహించిన ఆయుశ్, వైభవ్‌పై ఐపీఎల్‌తో మరిన్ని అంచనాలు పెరిగాయి. గతేడాది ఆస్ట్రేలియా అండర్–19 జట్టుపై వైభవ్ సెంచరీతో ఆకట్టుకోగా... 17 ఏళ్ల ఆయుశ్ 9 ఫస్ట్ క్లాస్ మ్యాచ్‌లు, 7 లిస్ట్ 'ఎ' మ్యాచ్‌లాడి 962 పరుగులు చేశాడు. ముంబై వికెట్ కీపర్ బ్యాటర్ అభిజ్ఞాన్ కుందు ఈ జట్టుకు వైస్ కెప్టెన్‌గా వ్యవహరించనున్నాడు. గతేడాది ఆస్ట్రేలియా అండర్–19 జట్టుతో రెండు మ్యాచ్‌ల యూత్ టెస్టు సిరీస్ 16 వికెట్లతో అదరగొట్టిన కేరళ లెగ్‌స్పిన్నర్ మొహమ్మద్ ఇనాన్‌తో పాటు పంజాబ్ ఆఫ్‌స్పిన్నర్ అన్‌మోల్‌జీత్ సింగ్ కూడా జట్టులో చోటు దక్కించుకున్నారు. స్టాండ్‌బై ఆటగాళ్ల జాబితాలో హైదరాబాద్ వికెట్‌కీపర్ రాపోలు అలంకృత్‌కు స్థానం లభించింది.

భారత అండర్–19 జట్టు: ఆయుశ్ మాత్రే (కెప్టెన్), వైభవ్ సూర్యవంశీ, విహాన్ మల్హోత్రా, మౌల్యరాజ్‌సింగ్, రాహుల్ కుమార్, అభిజ్ఞాన్ కుందు, హర్‌వంశ్ సింగ్, అంబరీశ్, కనిష్క్ చౌహాన్, ఖిలాన్ పటేల్, హెనిల్ పటేల్, యుధజిత్ గుహ, ప్రణవ్ రాఘవేంద్ర, మొహమ్మద్ ఇనాన్, ఆదిత్య రాణా, అన్‌మోల్‌జీత్ సింగ్.

స్టాండ్‌బై ప్లేయర్లు: నమన్ పుష్పక్, దీపేశ్, వేదాంత్ త్రివేది, వికల్ప్ తివారీ, రాపోలు అలంకృత్.

యూఏఈ సంచలనం

- బంగ్లాదేశ్‌పై టి20 సిరీస్ కైవసం
- మూడో మ్యాచ్‌లో 7 వికెట్లతో గెలుపు

షార్జా: ఆల్‌రౌండ్ ప్రదర్శనతో అదరగొట్టిన యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరెట్స్ (యూఏఈ) జట్టు చారిత్రక సిరీస్ విజయాన్ని అందుకుంది. బుధవారం జరిగిన చివరి టి20లో యూఏఈ జట్టు 7 వికెట్ల తేడాతో బంగ్లాదేశ్‌ను చిత్తు చేసింది. తద్వారా మూడు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌ను 2–1తో కైవసం చేసుకుంది. బంగ్లాపై యూఏఈకి ఇదే తొలి సిరీస్ విజయం కాగా... ఓవరాల్‌గా ఐసీసీ రెగ్యులర్ మెంబర్ జట్టుపై యూఏఈకిది రెండో టి20 సిరీస్. 2021లో ఐర్లాండ్‌పై తొలి సారి యూఏఈ సిరీస్ గెలిచింది. మొదట బ్యాటింగ్ చేసిన బంగ్లాదేశ్ నిర్ణీత 20 ఓవర్లలో 9 వికెట్ల నష్టానికి 162 పరుగులు చేసింది. తన్జీద్ హసన్ (18 బంతుల్లో 40; 4 ఫోర్లు, 4 సిక్స్‌లు) శుభారంభం అందించగా, వికెట్ కీపర్ జాకీర్ అలీ (41; 1 ఫోర్, 3 సిక్స్‌లు) రాణించాడు. కెప్టెన్ లిటన్ దాస్ (14), పర్వేజ్ (0), తౌహీద్ హృదయ్ (0), మెహెదీ హసన్ (2), షమీమ్ హుసేన్ (9), రిషాద్ హుసేన్ (0) విఫలమయ్యారు. ఆఖర్లో హసన్ మహమూద్ (15 బంతుల్లో 26 నాటౌట్; 3 సిక్స్‌లు) ధాటిగా ఆడటంతో బంగ్లాదేశ్ ఆ మాత్రం స్కోరు చేయగలిగింది. యూఏఈ బౌలర్లలో హైదర్ అలీ 3 వికెట్లు పడగొట్టాడు. అనంతరం లక్ష్య ఛేదనలో యూఏఈ జట్టు 19.1 ఓవర్లలో 3 వికెట్లు కోల్పోయి 166 పరుగులు చేసింది. అలీషాన్ (47 బంతుల్లో 68 నాటౌట్; 5 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు) అజేయ అర్ధ శతకంతో ఆకట్టుకోగా... మొహమ్మద్ జొహైబ్ (29; 3 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) రాణించాడు. ఒత్తిడి పెరిగిపోతున్న దశలో ఆసిఫ్ ఖాన్ (26 బంతుల్లో 41 నాటౌట్; 5 సిక్స్‌లు) అదరగొట్టాడు. బంగ్లా బౌలర్లను ఆటాడుకుంటూ సిక్స్‌లతో రెచ్చిపోవడంతో మరో ఐదు బంతులు మిగిలుండగానే యూఏఈ విజయం సాధించింది. అంతకుముందు తొలి టి20లో బంగ్లాదేశ్ 27 పరుగుల తేడాతో గెలుపొందగా... రెండో టి20లో యూఏఈ జట్టు 2 వికెట్ల తేడాతో నెగ్గింది. అలీషాన్‌కు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్', యూఏఈ కెప్టెన్ మొహమ్మద్ వసీమ్‌కు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద సిరీస్' అవార్డులు దక్కాయి.

రైజా ఢిల్లాన్‌కు రజత పతకం

న్యూఢిల్లీ: జూనియర్ ప్రపంచకప్ షూటింగ్ టోర్నీలో భారత యువ షూటర్ రైజా ఢిల్లాన్ రజత పతకంతో మెరిసింది. జర్మనీ వేదికగా జరుగుతున్న ఈ టోర్నీ మహిళల స్కీట్ ఈవెంట్‌లో ఢిల్లాన్ రెండో స్థానంలో నిలిచింది. 60 షాట్ల ఫైనల్లో రైజా 51 షాట్లను లక్ష్యం పైకి గురిపెట్టింది. బ్రిటన్‌కు చెందిన బాడ్లీ స్కాట్ 53 షాట్లతో పసిడి పతకం గెలుచుకుంది. జర్మనీకి చెందిన అనాబెల్లా హెట్‌మెర్‌కు కాంస్యం దక్కింది. రైజాకు ఇదే తొలి ఐఎస్ఎస్ఎఫ్ వరల్డ్‌కప్ పతకం కాగా... ఓవరాల్‌గా ఈ టోర్నీలో భారత్‌కు ఇది మూడో పతకం. అంతకుముందు క్వాలిఫయింగ్ రౌండ్‌లో నాలుగో స్థానంలో నిలవడం ద్వారా రైజా ఫైనల్‌కు అర్హత సాధించింది. ఇప్పటికే ఒలింపిక్స్‌లో దేశానికి ప్రాతినిధ్యం వహించిన రైజా మాట్లాడుతూ... 'కెరీర్‌లో ఇదే తొలి వరల్డ్‌కప్ పతకం. చాలా ఆనందంగా ఉంది. ఒలింపిక్స్‌కు ముందు నా టెక్నిక్‌లో మార్పులు చేసుకోవడం బాగా తోడ్పడింది. ఇదే నిలకడ కొనసాగించేందుకు ప్రయత్నిస్తా' అని వెల్లడించింది.

ఇంగ్లండ్ 498/3

- క్రాలీ, డకెట్, పోప్ సెంచరీలు
- జింబాబ్వేతో ఏకైక టెస్టు

డకెట్

క్రాలీ

నాటింగ్‌హామ్: సొంత గడ్డపై టీమిండియాతో టెస్టు సిరీస్‌కు ముందు ఇంగ్లండ్ క్రికెట్ జట్టుకు అదిరిపోయే ప్రాక్టీస్ లభించింది. జింబాబ్వేతో ఏకైక టెస్టులో ఇంగ్లండ్ తొలి రోజే కొండంత స్కోరు సాధించింది. టాస్ ఓడి మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగిన ఇంగ్లండ్ గురువారం తొలి రోజు ఆట ముగిసే సమయానికి రికార్డు స్థాయిలో 88 ఓవర్లలో 3 వికెట్ల నష్టానికి 498 పరుగులు చేసింది. ఓపెనర్లు జాక్ క్రాలీ (171 బంతుల్లో 124; 14 ఫోర్లు), బెన్ డకెట్ (134 బంతుల్లో 140; 20 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) భారీ శతకాలతో కదం తొక్కగా... ఒలీ పోప్ (163 బంతుల్లో 169 బ్యాటింగ్; 24 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) డబుల్ సెంచరీ దిశగా సాగుతున్నాడు. జింబాబ్వే బౌలింగ్‌ను ఓ ఆటాడుకున్న ఇంగ్లండ్ బ్యాటర్లు తొలి రోజే భారీ స్కోరు చేశారు. గురువారం బ్యాటింగ్ చేసిన వారిలో మాజీ కెప్టెన్ జో రూట్ (34) ఒక్కడే తక్కువ స్కోరుకు వెనుదిరిగినా... ఈ క్రమంలో అతడు టెస్టుల్లో 13,000 పరుగులు పూర్తి చేసుకున్నాడు. జింబాబ్వే బౌలర్లలో ముజరబాని, సికందర్ రజా, వెస్లీ తలా ఒక వికెట్ పడగొట్టారు. నాలుగు రోజుల ఈ టెస్టు మ్యాచ్‌లో ఇప్పటికే విజయానికి అవసరమైనన్ని పరుగులు చేసిన ఇంగ్లండ్ జట్టు... రెండో రోజు మరెన్ని పరుగులు చేసి డిక్లేర్ చేస్తుందో చూడాలి.

498/3 టెస్టు క్రికెట్‌లో తొలి రోజు నమోదైన రెండో అత్యధిక స్కోరు ఇది. 2022లో పాకిస్తాన్‌పై ఇంగ్లండ్ తొలి రోజు 506/4 పరుగులు చేసింది.

జనవరి 5 నుంచి హాకీ ఇండియా లీగ్

నోయిడా: హాకీ ఇండియా లీగ్ (హెచ్ఐఎల్) 2026 సీజన్ వచ్చే ఏడాది జనవరి 5న ప్రారంభం కానుంది. ఈ మేరకు హాకీ ఇండియా (హెచ్ఐ) కార్యదర్శి భోళానాథ్ సింగ్ వివరాలు వెల్లడించారు. ఏడేళ్ల విరామం తర్వాత గతేడాది తిరిగి నిర్వహించిన హెచ్ఐఎల్‌కు మంచి ఆదరణ లభించగా ఈసారి మహిళల లీగ్‌లో మరో రెండు జట్లను పెంచనున్నట్లు భోళానాథ్ తెలిపారు. 'హెచ్ఐఎల్ వచ్చే సీజన్ తేదీలు ఖరారయ్యాయి. పురుషుల విభాగంలో 8 ఫ్రాంచైజీలు యథావిధిగా పాల్గొంటుండగా... మహిళల విభాగంలో గత సీజన్‌లో పాల్గొన్న నాలుగు జట్లతో పాటు మరో రెండు జట్లు అదనంగా చేరనున్నాయి. వేదిక ఇంకా ఖరారు కాలేదు. విదేశీ ఆటగాళ్ల వెసులుబాటుకు తగ్గట్లే షెడ్యూల్‌ను జనవరి 5 నుంచి ప్రారంభిస్తున్నాం' అని భోళానాథ్ వెల్లడించారు. ఇక గత సీజన్‌కు సంబంధించి కొంత మంది ప్లేయర్లకు డబ్బులు చెల్లించలేదనే వార్తల్లో వాస్తవం లేదని కొట్టిపారేశారు. ఫ్రాంచైజీలన్నీ హెచ్ఐఎల్ నియమావళిని పాటిస్తున్నాయని తెలిపారు. హాకీ ప్లేయర్లు చదువు కొనసాగించేందుకు వీలుగా అమిటీ యూనివర్సిటీతో హాకీ ఇండియా ఎంఓయూ కుదుర్చుకుంది. దీని ద్వారా ప్లేయర్లు ఎక్కడి నుంచి అయినా ఆన్‌లైన్ ద్వారా తమ చదువు కొనసాగించే అవకాశం దక్కింది.

కేంద్ర ప్రభుత్వానిదే తుది నిర్ణయం

మరోవైపు భారత్ వేదికగా ఈ ఏడాది చివర్లో జరగనున్న ఆసియా కప్ హాకీ టోర్నమెంట్‌లో పాకిస్తాన్ పాల్గొనే అంశంలో తుది నిర్ణయం కేంద్ర ప్రభుత్వానిదే అని హాకీ ఇండియా వెల్లడించింది. ప్రభుత్వం సూచనల మేరకే నడుచుకుంటామని వెల్లడించింది.

ప్రొ హాకీ లీగ్‌కు భారత జట్టు ప్రకటన

జూన్ 7 నుంచి యూరప్ అంచె పోటీలు

న్యూఢిల్లీ: వచ్చే నెలలో జరగనున్న ఎఫ్ఐహెచ్ హాకీ ప్రొ లీగ్ యూరప్ అంచె పోటీల కోసం హాకీ ఇండియా (హెచ్ఐ) జట్టును ప్రకటించింది. జూన్ 7 నుంచి యూరప్‌లోని అమ్‌స్టెల్‌వీన్, నెదర్లాండ్స్, అంట్వెర్ప్, బెల్జియంలో భారత పురుషుల హాకీ జట్టు మ్యాచ్‌లు ఆడనుంది. దీని కోసం గురువారం 24 మందితో కూడిన జట్టును ప్రకటించింది. జూన్ 7, 9న నెదర్లాండ్స్‌తో, 11, 12న అర్జెంటీనాతో టీమిండియా తలపడుతుంది. ఆ తర్వాత 14, 15న ఆస్ట్రేలియాతో, 21, 22న బెల్జియంతో మ్యాచ్‌లు ఆడుతుంది. ఈ ఏడాది ఆరంభంలో భువనేశ్వర్ వేదికగా జరిగిన హాకీ ప్రొ లీగ్ అంచె పోటీల్లో 8 మ్యాచ్‌లాడిన భారత్ 5 విజయాలతో 15 పాయింట్లు ఖాతాలో వేసుకుంది. 'అనుభవజ్ఞులు, యువ ఆటగాళ్లతో జట్టు సమతూకంగా ఉంది. ప్లేయర్లంతా బాగా సాధన చేశారు. హాకీ ప్రపంచకప్‌నకు అర్హత సాధించే నేపథ్యంలో... ప్రతి పాయింట్ కీలకం కావడంతో అన్నీ మ్యాచ్‌ల్లో విజయాలు సాధించేందుకు ప్రయత్నిస్తాం. పెనాల్టీ కార్నర్‌లను సద్వినియోగం చేసుకునే అంశంలో మరింత దృష్టిపెట్టాం' అని భారత హెడ్ కోచ్ క్రెయిగ్ ఫాల్టన్ అన్నాడు. పరాజయాలను 'డ్రాలుగా... 'డ్రా'లను విజయాలుగా మలచడమే లక్ష్యంగా ఉన్నామన్నాడు.

భారత పురుషుల హాకీ జట్టు

గోల్‌కీపర్స్: కృషన్ బహదూర్ పాఠక్, సూరజ్,
డిఫెండర్స్: సుమిత్, అమిత్ రొహిదాస్, జుగ్‌రాజ్ సింగ్, నీలమ్ సంజీప్, హర్మన్‌ప్రీత్ సింగ్, జర్మన్‌ప్రీత్ సింగ్, సంజయ్, యశ్‌దీప్ సివాచ్,
మిడ్‌ఫీల్డర్స్: రాజ్ కుమార్ పాల్, నీలకంఠ శర్మ, హార్దిక్ సింగ్, రాజిందర్ సింగ్, మన్‌ప్రీత్ సింగ్, వివేక్ సాగర్ ప్రసాద్, శంషేర్ సింగ్,
ఫార్వర్డ్స్: గుర్జాంత్ సింగ్, అభిషేక్, శైలానంద్ లక్రా, మన్‌దీప్ సింగ్, లలిత్ కుమార్ ఉపాధ్యాయ్, దిల్‌ప్రీత్ సింగ్, సుఖ్‌జీత్ సింగ్.

రాష్ట్రపతి ద్రౌపదీ ముర్ము గురువారం రాష్ట్రపతి భవన్‌లో రక్షణ దళాల సిబ్బందికి శౌర్య పతకాలను అందించారు. కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న ఉపరాష్ట్రపతి జగదీప్ ధన్‌ఖడ్, ప్రధాని మోదీ, రక్షణ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ సింగ్, ఆర్మీ అధికారులతోపాటు పతక గ్రహీతలు

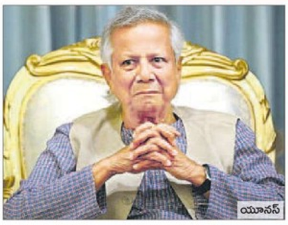
అది బ్లడీ కారిడార్

యూనస్‌కు ఆర్మీ జనరల్ వార్నింగ్ | **దెబ్బకు తాత్కాలిక సారథి యూ-టర్న్** | **బంగ్లాదేశ్‌లో బయటపడుతున్న లుకలుకలు**

ఢాకా: బంగ్లాదేశ్‌లో మహ్మద్ యూనస్ సారథ్యంలోని తాత్కాలిక ప్రభుత్వానికి గట్టి షాక్ తగిలింది. ఇప్పటికే యూనస్ తీరుపై అసంతృప్తితో ఉన్న సైన్యం మయన్మార్ సరిహద్దుల్లో మానవతా కారిడార్ ఏర్పాటు ప్రతిపాదనకు ఆమోదం తెలపడం మండిపడింది. అది 'బ్లడీ కారిడార్'అంటూ ఆర్మీ చీఫ్ జనరల్ వకారుజ్జమాన్ వ్యతిరేకత వ్యక్తం చేయడంతో యూనస్ సర్కారు వెనక్కి తగ్గింది. అలాంటిదేమీ లేదని ప్రకటిస్తూ ఆర్మీతో కాళ్ల బేరానికి వచ్చింది. కారిడార్ వ్యవహారంపై బంగ్లాదేశ్‌లో తీవ్ర వ్యతిరేకత వ్యక్తమవుతోంది. ఇది దేశ సార్వభౌమత్వానికి భంగకరంగా మారడంతోపాటు అమెరికా భౌగోళిక రాజకీయాలకు అనుకూలంగా మారనుందని ఆందోళన వ్యక్తమవుతోంది. అంతేకాదు, యూనస్, ఆయన అనుచరగణం దేశంలో ఎన్నికలు నిర్వహించకుండానే మరింత కాలం అధికారంలో కొనసాగేందుకు అమెరికాకు వత్తాసు పలుకుతున్నారన్న ఆరోపణలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. 'బంగ్లాదేశ్‌లో మిగిలి ఉన్న ఏకైక విశ్వసనీయ, లౌకిక వ్యవస్థ సైన్యం. దేశ నిష్పాక్షిక సంరక్షకత్వ బాధ్యతల్లో ఆర్మీ ఉంది. ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలపై ఇటీవలి కాలంలో అసహనంతో ఉంది. విషయం తెల్సుకున్న యూనస్ ప్రభుత్వం సైన్యంతో ఘర్షణ వాతావరణం తలెత్తకుండా జాగ్రత్తగా పావులు కదుపుతోంది'అని పరిశీలకులు అంటున్నారు.

వకారుజ్జమాన్ ఏమన్నారు?

రఖైన్ కారిడార్‌ను బ్లడీ కారిడార్ అంటూ ఆర్మీ చీఫ్ జనరల్ వకారుజ్జమాన్ తీవ్ర అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారని ఢాకా ట్రిబ్యూన్ పేర్కొంది. 'దేశ సార్వభౌమత్వానికి భంగం కలిగించే ఎటువంటి చర్యలోనూ బంగ్లాదేశ్ ఆర్మీ పాలుపంచుకోదు. ఎవరినీ అలా చేయనివ్వదు'అని ఆర్మీ చీఫ్ బుధవారం యూనస్ సారథ్యంలోని తాత్కాలిక ప్రభుత్వానికి గట్టి వార్నింగిచ్చారు. 'దేశ ప్రయోజనాలకే మా అత్యధిక ప్రాధాన్యం. ఆ తర్వాతే ఏ విషయమైనా. ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకున్నా రాజకీయ ఏకాభిప్రాయం తప్పనిసరి'అంటూ ఆయన కుండబద్దలు కొట్టారు. అంతేకాదు, 'సాధ్యమైనంత త్వరగా దేశంలో ఎన్నికల జరపాలి. మిలటరీ అంశాల్లో జోక్యం మానాలి. రఖైన్ కారిడార్ ప్రాజెక్టు వంటి కీలకమైన అంశాలపై ఆర్మీని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి'అని ఆయన యూనస్‌ను కోరారని ఢాకా ట్రిబ్యూన్ తెలిపింది.

యూనస్

వకారుజ్జమాన్

ఏమిటీ కారిడార్..?

బంగ్లాదేశ్ తూర్పు సరిహద్దుల్లోని చట్టోగ్రామ్ ప్రాంతం నుంచి మయన్మార్‌లో అంతర్యుద్ధం, భూకంపం కారణంగా తీవ్రంగా నలిగిపోతున్న రఖైన్ ప్రాంతంలోని 20 లక్షల మంది పౌరులకు మానవీయ సాయం అందించేందుకు ఉద్దేశించిన మార్గమే రఖైన్ కారిడార్. ఈ నడవా ఏర్పాటు చేయాలంటూ ఐక్యరాజ్యసమితి నుంచి అందిన వినతిపై యూనస్ ప్రభుత్వం అంగీకరించిందంటూ విదేశీ వ్యవహారాల సలహాదారు తౌహిద్ హొస్సైన్ ఇటీవల చేసిన ప్రకటనే ఈ అసంతృప్తి జ్వాలకు ఆజ్యం పోసింది. యూనస్ ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని ఖలేదా జియా సారథ్యంలోని బంగ్లాదేశ్ నేషనలిస్ట్ పార్టీ(బీఎన్‌పీ), కొన్ని వామపక్షాలు సైతం తీవ్రంగా వ్యతిరేకించాయి. ఈ నిర్ణయం ఏకపక్షం, చట్టవ్యతిరేకమంటూ మండిపడ్డాయి. ప్రజల ప్రయోజనాలకు గాలికొదిలేసి విదేశీ ప్రయోజనాల కోసమే ఈ నిర్ణయం తీసుకుందని ఆరోపించాయి. ఎలాంటి నిర్ణయమైనా ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగా ఎన్నికైన ప్రభుత్వం, పార్లమెంట్‌లో చర్చించి తీసుకోవాలని పేర్కొంది. ఏదేమైనా, తాత్కాలిక ప్రభుత్వం కారిడార్ ఏర్పాటుపై ముందుకే వెళ్లాలని నిర్ణయించింది. చైనాకు చెక్ పెట్టే ఎత్తుగడతోనే అమెరికా ప్రభుత్వం చేసిన ఒత్తిడులకు యూనస్ లొంగిపోయారని పరిశీలకులు అంటున్నారు. మానవీయ సాయం పేరుతో బంగ్లాదేశ్‌లో విదేశీ జోక్యం పెరిగిపోతుందని, సైనిక, నిఘా పరమైన అవసరాలకు దీనిని వాడుకునే అవకాశముందని ఢాకా ట్రిబ్యూన్ ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది. ఈ కారిడార్ ఏర్పాటైతే బంగ్లాదేశ్‌తోపాటు మయన్మార్ సార్వభౌమత్వమూ ప్రమాదంలో పడుతుందని తన కథనంలో పేర్కొంది.

తాజా నిర్ణయమేమంటే..

ఆర్మీ చీఫ్ హెచ్చరికలు, ప్రజల నుంచి వెల్లువెత్తుతున్న వ్యతిరేకతల నేపథ్యంలో యూనస్ సన్నిహితుడు, జాతీయ భద్రతా సలహాదారుగా వ్యవహరించే ఖలీలుర్ రహ్మాన్ ఇటీవల ఓ ప్రకటన చేశారు. రఖైన్ కారిడార్ గురించి తమ ప్రభుత్వం ఏ రాజకీయ పార్టీతోనూ చర్చించలేదని, ఇకముందు కూడా చర్చించదని స్పష్టం చేశారు. 'దేశ సరిహద్దులకు సమీపంలోని రఖైన్ ప్రాంత వాసులకు మానవతా సాయం అందించే విషయంలో వీలుంటే సాయం చేయాలని మాత్రమే ఐక్యరాజ్యసమితి కోరింది. ఈ వినతిని పరిగణనలోకి తీసుకుంటామని మాత్రం చెప్పాం'అంటూ మాటమార్చారు. అంతకుముందు, ఏప్రిల్‌లో ఆయన..'రఖైన్ కారిడార్ ఏర్పాటుపై ఐరాస ప్రతిపాదనకు ప్రభుత్వం షరతులతో సూత్రప్రాయంగా ఆమోదం తెలిపిందని ప్రకటించారు. ఆ షరతులేమిటో ఆయన వివరించలేదు.

తాము శక్తికి ప్రతిరూపమని నిరూపించుకున్నారు

ఆపరేషన్ సిందూర్‌లో మహిళా సైనికుల పాత్రపై బీఎస్‌ఎఫ్ డీఐజీ ప్రశంసలు

అఖ్నూర్ (జమ్మూ కశ్మీర్): ఆపరేషన్ సిందూర్‌లో మహిళా దళాల పాత్రను బీఎస్‌ఎఫ్ డీఐజీ వరీందర్ దత్తా కొనియాడారు. మహిళలు తాము శక్తికి ప్రతిరూపమని నిరూపించుకున్నారని ఆయన ప్రశంసించారు. పాక్‌లో ఉగ్రవాద స్థావరాలపై దాడుల సందర్భంగా అఖ్నూర్‌లోని సరిహద్దు భద్రతా దళం (బీఎస్‌ఎఫ్)లోని మహిళా సైనికులు పురుష సైనికులతో భుజం భుజం కలిపి నిలిచారన్నారు. ''మేం అన్నింటికీ సిద్ధంగా ఉన్నాం. శత్రువు మా పోస్టులపై దాడి చేయడం ప్రారంభించిన వెంటనే, మేం కాల్పులు జరిపాం. వారి ఎనిమిది ఫార్వర్డ్ పోస్టులను ధ్వంసం చేశాం. ఒక లాంచింగ్ ప్యాడ్‌తో పాటు వారి వైమానిక నిఘా వ్యవస్థను కూడా ధ్వంసం చేశాం. మా మహిళా కంపెనీ కమాండర్ ఒక శత్రు పోస్టును పూర్తిగా ధ్వంసం చేశారు'అని వరీందర్ దత్తా చెప్పారు. మహిళా సైనికులు అనే పదాన్ని తొలగించాల్సిన అవసరం ఉందని సాంబాలో ఓ బీఎస్‌ఎఫ్ అధికారి అన్నారు. యూనిఫాంలో ఉన్న పురుషుల కంటే మహిళలు తక్కువ కాదని నిరూపించారన్నారు. సరిహద్దు కాల్పులు పెరిగినప్పుడు, మహిళా అధికారులను బెటాలియన్ ప్రధాన కార్యాలయానికి వెళ్లాలనుకుంటే వెళ్లొచ్చని అవకాశం ఇచ్చినా.. వారు సరిహద్దుల్లోనే విధులు కొనసాగించారని వెల్లడించారు. అంతేకాదు.. పాకిస్తాన్ కాల్పుల విరమణ ముసుగులో అంతర్జాతీయ సరిహద్దు వెంబడి.. మే 8న జమ్మూ కశ్మీర్‌లోని సాంబా జిల్లాలో 45–50 మంది ఉగ్రవాదులు చొరబాటుకు దోహదపడేందుకు ప్రయత్నించిందని, బీఎస్‌ఎఫ్ భారీ మోర్టార్ కాల్పులను ఉపయోగించి శత్రు పోస్టులను ధ్వంసం చేసి, చొరబాటు ప్రయత్నాన్ని భగ్నం చేసిందని బీఎస్‌ఎఫ్ అధికారులు తెలిపారు. షెల్లింగ్‌ను సైతం బీఎస్‌ఎఫ్ సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొందని డిప్యూటీ ఇన్‌స్పెక్టర్ జనరల్ ఎస్ఎస్ మాండ్ తెలిపారు.

ఆస్ట్రేలియాలో ఆకస్మిక వరదలు

ముగ్గురు మృతి, 50 వేల మంది తరలింపు

సిడ్నీ: ఆస్ట్రేలియాలో ఆకస్మిక వరదలతో ముగ్గురు మృతి చెందారు. 50వేల మందిని సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించారు. మరో 50,000 మంది ప్రజలు తరలింపుకు సిద్ధంగా ఉండాలని అధికారులు కోరారు. రాబోయే 24 గంటల్లో మరిన్ని వర్షాలు కురిసే అవకాశం ఉందని అధికారులు హెచ్చరించారు. శుక్రవారం నాటికి 200 మి.మీ వరకు వర్షపాతం నమోదయ్యే అవకాశం ఉందని, వరద ముప్పు మరింత తీవ్రమవుతుందని తెలిపారు. ఆస్ట్రేలియాలో అత్యధిక జనాభా కలిగిన రాష్ట్రమైన న్యూ సౌత్ వేల్స్‌లోని హంటర్, మిడ్ నార్త్ కోస్ట్ ప్రాంతాలలోని అనేక గ్రామీణ పట్టణాలను భారీ వరదలు ముంచెత్తాయి. భారీ వర్షంతో మిడ్ నార్త్ కోస్ట్ ప్రాంతం వరద నీటిలో మునిగిపోయింది.

వృద్ధుడి పిత్తాశయంలో 8 వేల రాళ్లు

న్యూఢిల్లీ: ఓ వృద్ధుడి పిత్తాశయంలో ఒకటీ రెండూ కాదు ఏకంగా 8,125 రాళ్లు బయటపడిన అరుదైన ఘటన దేశ రాజధాని ఢిల్లీలో వెలుగు చూసింది. 70 ఏళ్ల వృద్ధుడొకరు కొన్నేళ్లుగా తీవ్రమైన కడుపునొప్పితో బాధపడుతున్నారు. ఆకలి మందగించడం, తరచూ జ్వరం బారినపడటం, ఛాతీ, వెన్నెముక భాగంలో బరువుగా ఉండటం వంటి సమస్యలతో ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. పరిస్థితి తీవ్ర రూపం దాల్చింది. దీంతో, ఈ నెల 12వ తేదీన గురుగ్రామ్‌లోని ఫోర్టిస్ మెమోరియల్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌కు తీసుకువచ్చారు. అల్ట్రా సౌండ్ పరీక్ష చేయగా పిత్తాశయ భాగమంతా రాళ్లతో నిండిపోయి కనిపించింది. దీంతో, వెంటనే లాపరోస్కోపిక్ సర్జరీ చేయాలని నిర్ణయించారు. గంటసేపట్లో శస్త్ర చికిత్స పూర్తయింది. అందులో వచ్చిన 8,125 రాళ్లను లెక్కించేందుకు వైద్య సిబ్బందికి ఏకంగా ఆరు గంటలు పట్టిందని ఆస్పత్రి గురువారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. సాధారణంగా కొలెస్ట్రాల్ అసమతౌల్యం కారణంగా గాల్‌స్టోన్స్ ఏర్పడుతుంటాయి. వీటిని వెంటనే తొలగించాల్సి ఉంటుంది. లేకుంటే ఇవి పెరిగిపోయే ప్రమాదముంది. ఈ కేసులో రోగి శస్త్రచికిత్సకు నిరాకరిస్తూ చాలాకాలంపాటు తాత్సారం చేశారని ఆస్పత్రి తెలిపింది. పరిస్థితి మరీ విషమించాకే తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో ఆయన ఆపరేషన్‌కు అంగీకరించారని పేర్కొంది. ఆపరేషన్ తర్వాత రెండు రోజుల్లో ఆయన్ను డిశ్చార్జి చేశామని వెల్లడించింది. ఇప్పటికీ సర్జరీ చేయకుంటే అక్కడ చీము పేరుకుపోయి గట్టిపడి, పిత్తాశయం గోడలు మందంగా తయారవుతాయని, ఆ భాగంలో క్యాన్సర్‌కు దారి తీసే ప్రమాదం సైతం ఉంటుందని గ్యాస్ట్రో ఇంటెస్టయినల్ ఆంకాలజీ వైద్యుడు అమిత్ జావెద్ చెప్పారు. దేశ రాజధాని ప్రాంతంలో ఇంత పెద్ద సంఖ్యలో పిత్తాశయంలో రాళ్లు బయటపడటం ఇదే మొదటిసారి కావచ్చని ఫోర్టిస్ ఆస్పత్రి తెలిపింది. అసాధారణమైంది కానప్పటికీ ఇది అరుదైన కేసని పేర్కొంది.

పట్టుబడ్డ హైటెక్ కాపీయింగ్

పరీక్ష అరుణాచల్ ప్రదేశ్‌లో.. సమాధానాలు హరియాణా నుంచి

సిమ్లా: మోసగాళ్ల అతి తెలివితేటలు మామూలుగా లేవు. హిమాచల్ ప్రదేశ్‌లో జరిగే ఉద్యోగ ఎంపిక పరీక్షలకు 2,600 కిలోమీటర్ల దూరంలోని హరియాణా నుంచి సమాధానాలందించే ముఠా గుట్టురట్టయింది. పరీక్ష రాసే అభ్యర్థులు గుట్టుచప్పుడు కాకుండా అమర్చుకున్న ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలతో హరియాణాలోని జింద్‌లోని ముఠా జవాబులు అందించినట్లు పోలీసులు గుర్తించారు. ఈ రాకెట్‌ను ఛేదించేందుకు ముమ్మరంగా దర్యాప్తు సాగిస్తున్నారు. ఏం జరిగిందంటే.. అరుణాచల్‌లోని నవోదయ విద్యాలయ సమితిలోని బోధనేతర పోస్టుల భర్తీకి సీబీఎస్ఈ ఈ నెల 18న ఎంపిక పరీక్ష నిర్వహించింది. ఈ పరీక్షకు ఇటానగర్‌లోని వీకేవీ చింపు, కింగ్‌కప్ పబ్లిక్ స్కూల్ కేంద్రాల్లో ఆ రోజు సాయంత్రం ల్యాబ్ అటెండెంట్ పరీక్ష జరిగింది. కింగ్‌కప్ పబ్లిక్ స్కూల్‌లో పరీక్ష రాసే ఓ అభ్యర్థి తీరు అనుమానాస్పదంగా కనిపించడంతో అధికారులు, పోలీసులు సోదాలు చేపట్టారు. తనిఖీల్లో ఆ విద్యార్థి వద్ద ఓ చిన్న ఎలక్ట్రానిక్ పరికరం, అతి చిన్న మైక్రోఫోన్ దొరికాయి. ఈ పరీక్ష కేంద్రంలో సరిగ్గా ఇలాంటి ఉపకరణాలనే ధరించిన మొత్తం 23 మంది విద్యార్థులను పట్టుకున్నారు. వివేకానంద కేంద్ర విద్యాలయంలో మరో విద్యార్థి పట్టుబడ్డాడు. ఇలాంటి సోదాల్లో మిగతా వాళ్లు బయటపడ్డారని అధికారులు తెలిపారు. ఆరా తీయగా ఉదయం పరీక్ష రాసిన వారివద్ద కూడా ఇలాంటి ఉపకరణాలున్నట్లు తేలింది. దీంతో, వారిని కూడా పట్టుకున్నామని ఎస్పీ రోహిత్ రాజ్‌బీర్ సింగ్ తెలిపారు. వీరందరినీ సమీప హోటళ్లు, ఇళ్లలోనే అరెస్ట్ చేశామన్నారు. 'ఎలక్ట్రానిక్ డివైజెస్‌తో మోసపూరితంగా పరీక్ష రాస్తున్న మొత్తం 53 మందిని అదుపులోకి తీసుకుని, 29 డివైజెస్‌ను స్వాధీనం చేసుకున్నాం వీరిలో చాలా మంది నేరాన్ని అంగీకరించారు'అని ఎస్పీ వివరించారు. 'పరీక్ష రాసేందుకు సాయం చేస్తామంటూ ఓ ముఠా తమను నమ్మించిందని వీరు చెప్పారు. నిఘా నుంచి తప్పించుకునేందుకు ఎగ్జామ్ హాల్స్‌లో మారుమూల ప్రాంతాల్లో కూర్చోవాలని సూచనలు ఇచ్చారు. ఈ మేరకు ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలను ఉపయోగించే తీరుపై వీరందరికీ ముఠా శిక్షణ ఇచ్చింది' అని ఎస్పీ తెలిపారు. దీని ప్రకారం అభ్యర్థులు ఎలక్ట్రానిక్ డివైజ్‌ను అండర్‌వేర్‌లో దాచుకున్నారు. అతిచిన్న ఇయర్ ఫోన్‌ను బయటకు కనిపించని రీతిలో చెవి లోపల అమర్చారు. ముందుగా వీరు తమకందించిన క్వశ్చన్ పేపర్ సెట్ పేరు ఏ, బీ, సీ, డీల్లో ఏదో అవతలి వారికి చెప్పాలి. అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం ఇచ్చే వరకు ఎదురు చూడాలి. దగ్గితే సమాధానం అడిగినట్లు అర్థం. అప్పుడు అవతలి వ్యక్తి సమాధానం చెప్తాడు'అని ఎస్పీ రాకెట్ వివరాలను వెల్లడించారు. మొత్తమ్మీద పరీక్ష పత్రం కూడా లీకై ఉంటుందని ఆయన అనుమానం వ్యక్తం చేశారు. డెహ్రాడూన్, సిక్కిం, దిమాపూర్‌ల్లోని పరీక్ష కేంద్రాల్లోనూ ఇలాంటి మతలబే జరిగినట్లు గుర్తించామన్నారు. ముమ్మరంగా దర్యాప్తు జరుగుతోందని వివరించారు. పట్టుబడిన 53 మందిపై భారతీయ న్యాయ సంహిత(బీఎన్ఎస్), ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ చట్టం కింద కేసులు నమోదు చేశారు. వీరికి సాయం అందించిన వారిని, ముఠా సూత్రధారిని కనుక్కునేందుకు హరియాణా పోలీసుల సాయం కోరామని వివరించారు.

53 మంది అభ్యర్థుల అరెస్ట్..

విమాన శకలాలు, ఇంధనం పడి మంటల్లో కాలిన కార్లు

జనావాసంలో కూలిన చిన్న విమానం

మంటల్లో 15 ఇళ్లు, డజనుకు పైగా కార్లు • పలువురు మృతి చెందినట్లు అనుమానం

శాన్ డియాగో: అమెరికాలోని శాన్ డియాగో శివారులోని జనావాసాల మధ్య గురువారం తెల్లవారుజామున చిన్న విమానం ఒకటి కూలింది. ఈ ఘటనలో పలువురు మృత్యువాతపడినట్లు అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. విమాన శకలాలతోపాటు ఇంధనం పారబోసినట్లు పడి మండటంతో 15 ఇళ్లలో మంటలు చెలరేగాయి. మరో డజను వరకు కార్లు కాలిపోయాయని అధికారులు తెలిపారు. జనావాసాలున్న చోట విమాన ప్రమాదం చోటుచేసుకుందన్నారు. తీవ్రంగా గాయపడిన ఒకరిని ఆస్పత్రిలో చేర్చామని, మరో ఇద్దరికి స్వల్పంగానే గాయాలయ్యాయన్నారు. కూలిన ప్రైవేట్ సెస్నా రకం విమానంలో 10 మంది వరకు ప్రయాణించే వీలుందని, ఘటన సమయంలో అందులో ఎందరున్నారనే విషయం తెలియాల్సి ఉందని చెప్పారు. బుధవారం రాత్రి న్యూయార్క్ నగరంలోని టిటెర్‌బొరో ఎయిర్‌పోర్టు నుంచి టేకాఫ్ తీసుకునన ఈ విమానం కన్సాస్ రాష్ట్రం విచిటాలోని కల్నల్ జేమ్స్ జబరా ఎయిర్‌పోర్టులో కాసేపు ఆగింది. అనంతరం టేకాఫ్ తీసుకున్న ఈ విమానం శాన్ డియాగోలోని మాంట్‌గోమెరీ-గిబ్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఎయిర్‌పోర్టులో ల్యాండవ్వాల్సి ఉందని సమాచారం. మరో మూడు మైళ్ల ప్రయాణం ఉందనగా ప్రమాదంలో చిక్కుకుందన్నారు. విమానం పైలట్ నుంచి ఎటువంటి ప్రమాద సంకేతాలు రాలేదని తెలిపారు. అక్కడికి సమీపంలోనే ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద సైనికుల నివాస ప్రాంతముందని చెప్పారు. కాగా, అలాస్కాలోని ఓ కంపెనీకి చెందిన ఈ విమానం 1985లో తయారైంది. సుమారు 4 గంటల సమయంలో దట్టంగా మంచుకురుస్తుండగా విమానం కరెంటు తీగలను తాకడం వల్ల ప్రమాదానికి గురైందా అనే కోణంలో దర్యాప్తు జరుగుతోందని అధికారులు వివరించారు.

ఆరుగురికి కీర్తి చక్ర, 33 మందికి శౌర్య చక్ర

ప్రదానం చేసిన రాష్ట్రపతి ముర్ము

న్యూఢిల్లీ: రాష్ట్రపతి ద్రౌపదీ ముర్ము గురువారం ఆర్మీ, జమ్మూకశ్మీర్ పోలీసు విభాగాలకు చెందిన ఆరుగురికి కీర్తి చక్ర ప్రదానం చేశారు. వీరిలో నలుగురికి మరణానంతరం ప్రకటించారు. విధి నిర్వహణలో వీరు అసమాన ధైర్య సాహసాలు ప్రదర్శించారని రాష్ట్రపతి భవన్ ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. దేశంలోని రెండో అత్యున్నత శౌర్య పురస్కారం కీర్తి చక్ర. మరణానంతరం ఈ గౌరవం అందుకున్న వారిలో ఆర్మీలోని సిఖ్ లైట్ రెజిమెంట్‌కు చెందిన కల్నల్ మన్‌ప్రీత్ సింగ్, రాష్ట్రీయ రైఫిల్స్‌కు చెందిన ఇద్దరు, జమ్మూకశ్మీర్ పోలీసు అధికారి ఒకరు ఉన్నారు. సాయుధ బలగాల సుప్రీం కమాండర్ కూడా అయిన రాష్ట్రపతి ముర్ము మరో 33 మందికి శౌర్య చక్ర ప్రదానం చేశారు. వీరిలో ఏడుగురికి మరణానంతరం అందజేశారు. 56 రాష్ట్రీయ రైఫిల్స్‌లోని మరాఠా లైట్ ఇన్‌ఫాంట్రీకి చెందిన మేజర్ మళ్ల రామ గోపాల్ నాయుడు, 22 రాష్ట్రీయ రైఫిల్స్‌లోని పంజాబ్ రెజిమెంట్‌కు చెందిన మేజర్ మంజిత్ రాష్ట్రపతి భవన్‌లో జరిగిన కార్యక్రమంలో కీర్తి చక్ర స్వీకరించారు. విధి నిర్వహణలో ప్రాణత్యాగం చేసిన రైఫిల్ మ్యాన్ రవి కుమార్, కల్నల్ మన్‌ప్రీత్ సింగ్, నాయక్ దిలావర్ ఖాన్, హుమాయున్ ముజమ్మిల్ భట్‌ల తరఫున కుటుంబసభ్యులకు ఈ అవార్డులను రాష్ట్రపతి ప్రదానం చేశారు.

బెయిల్ పిటిషన్ 27సార్లు వాయిదానా?

అలహాబాద్ హైకోర్టుపై సుప్రీం అసహనం

న్యూఢిల్లీ: సీబీఐ నమోదు చేసిన చీటింగ్ కేసులో నిందితుడు పెట్టుకున్న బెయిల్ పిటిషన్‌పై విచారణను 27సార్లు వాయిదా వేసిన అలహాబాద్ హైకోర్టుపై సుప్రీంకోర్టు అసంతృప్తి వ్యక్తం చేసింది. 'వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛకు సంబంధించిన అంశంపై విచారణను 27 సార్లు వాయిదా ఎలా వేస్తారు?'అంటూ ప్రశ్నించింది. ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ బీఆర్ గవాయ్, జస్టిస్ అగస్టిన్ మసీహ్‌ల ధర్మాసనం లక్ష్య తవార్ అనే వ్యక్తి వేసిన పిటిషన్‌పై గురువారం విచారణ సందర్భంగా పైవ్యాఖ్యలు చేసింది. తవార్‌కు బెయిల్ మంజూరు చేసిన ధర్మాసనం, సీబీఐకి నోటీసు జారీ చేసింది. 'సాధారణంగా కేసు వాయిదాలకు సంబంధించిన వ్యవహారాల్లో జోక్యం చేసుకోం. వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛకు సంబంధించిన అంశంపై 27 పర్యాయాలు వాయిదా వేసి, పెండింగ్‌లో ఉంచడం అసాధారణమైన విషయం. ఈ వ్యవహారాన్ని పరిశీలించాల్సి ఉంది'అని సీజేఐ పేర్కొన్నారు. కాగా, తవార్‌పై వివిధ నేరారోపణలకు సంబంధించిన 33 కేసులున్నందున, మరింత ఆలస్యం కాకుండా విచారణను వేగవంతం చేయాలంటూ మార్చి 20న తవార్ బెయిల్ పిటిషన్ విచారణను వాయిదా సందర్భంగా అలహాబాద్ హైకోర్టు దిగువ న్యాయస్థానానికి ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

శిక్ష తప్పదని ఉగ్రవాదులను హెచ్చరించాం

ఆపరేషన్ సిందూర్‌పై ఉపరాష్ట్రపతి ధన్‌ఖడ్

పణజి: పాకిస్తాన్‌తోపాటు పీవోకేలోని ఉగ్ర స్థావరాలు, మౌలిక వసతుల ధ్వంసమే లక్ష్యంగా కేంద్రం చేపట్టిన ఆపరేషన్ సిందూర్‌పై ఉపరాష్ట్రపతి జగదీప్ ధన్‌ఖడ్ ప్రశంసలు కురిపించారు. ఈ ఆపరేషన్ ద్వారా ఏమూలన దాగున్నా ఉగ్రవాదులను వెంటాడి వేటాడుతామనే సందేశాన్ని ప్రధాని మోదీ పంపించారన్నారు. 'ఇప్పుడున్నది మునుపటి భారత్ కాదు. చాలా భిన్నమైన, ఆత్మవిశ్వాసం, ధైర్యం కలిగిన భారత్. ప్రధాని మోదీ మన పొరుగు దేశాలకు మాత్రమే కాదు, యావత్ ప్రపంచ సమాజానికి సందేశం పంపారు. ఉగ్రవాదాన్ని సహించబోం, అతిక్రమిస్తే ఉగ్రవాదులను శిక్షిస్తాం..అదే ఈ సందేశం'అని ఉపరాష్ట్రపతి పేర్కొన్నారు. 'గ్రవాదులు ఎక్కడున్నా వేటాడి హతమారుస్తాం. ఆపరేషన్ సిందూర్ ఇకపైనా కొనసాగాల్సిన అవసరం ఉంది. మన ప్రధాని ముందుకు చూపునకు మన సెల్యూట్ చేయాలి'అని ఆయన తెలిపారు. ఈ ఆపరేషన్ సాధించిన ఫలితాలను అందరం ఒప్పుకుంటున్నామన్నారు. గురువారం గోవా రాజ్‌భవన్ ప్రాంగణంలో ఆయన భారతీయ వైద్యానికి ఆద్యులైన చరక, సుశ్రుత విగ్రహాలను ఆవిష్కరించారు.

ఎదురుకాల్పుల్లో జవాను వీరమరణం

కిష్త్వార్(జేకే): జమ్మూకశ్మీర్‌లోని కిష్త్వార్ జిల్లాలోని సింగ్‌పోరా ప్రాంతంలో గురువారం ఉదయం జరిగిన ఎదురుకాల్పుల్లో ఒక జవాను అమరుడయ్యాడు. ఆపరేషన్ ఇంకా కొనసాగుతోంది. సింగ్‌పోరాలో ఉగ్రవాదులున్నారన్న సమాచారంతో గురువారం తెల్లవారుజామునుంచే రెండు పారా ఎస్‌ఎఫ్ దళాలు, ఆర్మీకి చెందిన 11రాష్ట్రీయ రైఫిల్స్, 7వ అస్సాం రైఫిల్స్, కిష్త్వార్ ఎస్ఓజీ దళాలు సెర్చ్ ఆపరేషన్ ప్రారంభించాయి. ఉదయం ఏడుగంటల ప్రాంతంలో ఎన్‌కౌంటర్ ప్రారంభమైంది. ఈ ఎదురు కాల్పుల్లో తీవ్రంగా గాయపడ్డ జవాను.. చికిత్స పొందుతూ తుదిశ్వాస విడిచాడు. సైఫుల్లాతో సహా ముగ్గురు నుంచి నలుగురు ఉగ్రవాదుల బృందం చుట్టూ అడవుల్లో భద్రతా దళాలకు చిక్కినట్లు సమాచారం. ముందుజాగ్రత్త చర్యగా అదనపు దళాలను మోహరించారు. ఎన్‌కౌంటర్ సైట్‌కు వెళ్లే అన్ని మార్గాలను మూసివేశారు. జమ్మూ కశ్మీర్‌లోని పుల్వామా జిల్లాలోని త్రాల్ ప్రాంతంలోని నాదిర్ గ్రామంలో వారం రోజుల క్రితం వేర్వేరు ఉగ్రవాద వ్యతిరేక చర్యలలో ముగ్గురు జైషే మహమ్మద్ ఉగ్రవాదులను హతమయ్యారు. ఈ ఎన్‌కౌంటర్‌లో మరణించిన ముగ్గురు ఉగ్రవాదులను ఆసిఫ్ అహ్మద్ షేక్, అమీర్ నజీర్ వాని మరియు యావర్ అహ్మద్ భట్‌గా గుర్తించారు, వీరంతా జమ్మూ కాశ్మీర్‌లోని పుల్వామా జిల్లా నివాసితులు. అంతకుముందు మే 13న షోపియాన్‌లోని జీన్‌పథర్ కెల్లర్ ప్రాంతంలో ముగ్గురు లష్కరే తోయిబా ఉగ్రవాదులు కూడా హతమయ్యారు. వీరిలో ఇద్దరిని షోపియాన్ నివాసులైన షాహిద్ కుట్టాయ్, అద్నాన్ షఫీగా గుర్తించారు.

మావోయిస్టులతో కేంద్రం చర్చలు జరపాలి

సీపీఎం పొలిట్‌బ్యూరో డిమాండ్

న్యూఢిల్లీ: ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో బుధవారం జరిగిన ఎన్‌కౌంటర్‌ను సీపీఎం పొలిట్‌బ్యూరో తీవ్రంగా ఖండించింది. చర్చలకు సిద్ధంగా ఉన్నామని మావోయిస్టులు పదేపదే చెబుతున్నప్పటికీ మరోవైపు ఎన్‌కౌంటర్లు చేయడం దారుణమని కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఆగ్రహం వ్యక్తంచేసింది. మావోయిస్టులతో కేంద్రం చర్చలు జరపాలని పేర్కొంది. ఈ మేరకు సీపీఎం పొలిట్‌బ్యూరో గురువారం ఒ ప్రకటన విడుదల చేసింది. చర్చల ద్వారా సమస్యకు పరిష్కార మార్గం కనిపెట్టే అవకాశం ఉన్నప్పటికీ కేంద్రంతోపాటు ఛత్తీస్‌గఢ్‌లోని బీజేపీ ప్రభుత్వం ఉద్దేశపూర్వకంగా పెడచెవిన పెడుతున్నాయని విమర్శించింది. మావోయిస్టులను పూర్తిగా అంతం చేయడమే కేంద్రం లక్ష్యంగా పెట్టుకుందని, ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధంగా వ్యవహరిస్తోందని ఆగ్రహం వ్యక్తంచేసింది. ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా మావోయిస్టులతో చర్చలకు ముందుకు రావాలని, ఆపరేషన్ కగార్‌ను నిలిపివేయాలని కోరింది. మరోవైపు ఛత్తీస్‌గఢ్ ఎన్‌కౌంటర్‌ను సీపీఐ, సీపీఐ(ఎంఎల్) ఖండించాయి. ఈ ఘటనపై న్యాయ విచారణ జరిపించాలని డిమాండ్ చేశాయి. మావోయిస్టు అగ్రనేత నంబాల కేశవరావును అరెస్టు చేసే అవకాశం ఉన్నప్పటికీ ఎన్‌కౌంటర్‌లో హత్య చేయడం పట్ల సీపీఐ అనుమానాలు వ్యక్తంచేసింది.

అవామీ లీగ్‌పై నిషేధం ఏకపక్షం

యూనస్ ప్రభుత్వంపై హెచ్‌ఆర్‌డబ్ల్యూ ఆగ్రహం

న్యూయార్క్: బంగ్లాదేశ్ పదవీచ్యుత ప్రధానమంత్రి షేక్ హసీనా సారథ్యంలోని అవామీ లీగ్‌పై తాత్కాలిక ప్రభుత్వం నిషేధం విధించడాన్ని న్యూయార్క్ కేంద్రంగా పనిచేసే హ్యూమన్ రైట్స్ వాచ్(హెచ్‌ఆర్‌డబ్ల్యూ) తీవ్రంగా తప్పుబట్టింది. బాధ్యతారాహిత్యంతో ఉద్దేశ పూర్వకంగా తీసుకున్న ఏకపక్ష నిర్ణయమని స్పష్టం చేసింది. హసీనా మద్దతుదారులతోపాటు, అవామీ లీగ్‌పై పార్టీ కార్యకర్తల హ క్కులను కాలరాయడమేనని తూర్పారబట్టింది. ఈ మేరకు బుధవారం తన వెబ్ సైట్‌లో ఒక ప్రకటన వెలువరించింది. అవామీ లీగ్ పార్టీ ఉగ్రవాద వ్యతిరేక చర్య లకు పాల్పడుతోందంటూ సంబంధిత చట్టాన్ని హడావుడిగా మార్చిన యూనస్ ప్రభుత్వం మే 12వ తేదీన ఆ పార్టీని నిషేధిస్తున్నట్లు ప్రకటించడం తెల్సిందే. ఈ మేరకు అవామీ లీగ్ రిజిస్ట్రేషన్‌ను రద్దు చేయడంతోపాటు, ఎన్నికల్లో పోటీ చేయకుండా ఆ పార్టీపై అనర్హత వేటు వేస్తూ ఎన్నికల కమిషన్ ప్రకటన వెలువరించింది. నేర న్యాయ విధానాన్ని సంస్కరించి, తీవ్రమైన నేరాలకు పాల్పడిన వారిని బాధ్యులుగా చేస్తామని చెప్పిన యూనస్ ప్రభుత్వం హసీనాతోపాటు అవామీ లీగ్ మద్దతుదారుల హక్కులను అణచివేసేందుకు ప్రయత్నాలు చేస్తోందని హెచ్‌ఆర్‌డబ్ల్యూ విమర్శించింది. యూనస్ ప్రభుత్వం ఇటీవల చేపట్టిన చర్యలు ప్రాథమిక హక్కులకు భంగకరంగా మారాయని పేర్కొంది.

ప్రాథమిక హక్కుల పరిరక్షణ కర్త సుప్రీంకోర్టు

సివిల్స్, గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

పాలిటీ

వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛలు, హక్కులు

ప్రకరణ-28

విద్యాలయాల్లో మత బోధన నిషేధం

ప్రకరణ 28(1): ప్రభుత్వ ఆర్థిక సహాయంతో నడిచే ప్రైవేట్ విద్యాసంస్థల్లో ప్రత్యేక మత బోధన నిషేధం.

ప్రకరణ 28(2): పై నిబంధనకు కొన్ని మినహాయింపులిచ్చారు. ప్రభుత్వం నిర్వహించే దేవాదాయ, ధర్మాదాయ సంస్థల్లో ప్రత్యేక మత బోధన చేయవచ్చు.

ప్రకరణ 28(3): ప్రభుత్వ గుర్తింపు ఉన్న, ప్రభుత్వ ఆర్థిక సహాయం పొందే విద్యాసంస్థల్లో ఒక వ్యక్తి ఐచ్ఛికంగా మత ప్రార్థనలు/బోధనల్లో పాల్గొనవచ్చు. అయితే పాల్గొనమని ఒత్తిడి చేయరాదు. ఆ వ్యక్తి మైనర్ అయితే తల్లిదండ్రులు లేదా సంరక్షకుడి అనుమతి తీసుకోవాలి.

ప్రకరణలు-29, 30

విద్యా, సాంస్కృతిక పరమైన హక్కులు

ప్రకరణ 29(1): భారతదేశంలో నివసిస్తున్న ప్రజలకు ప్రత్యేక భాష, లిపి, సంస్కృతి ఉంటే.. వాటిని పరిరక్షించుకుని, పెంపొందించుకునే స్వేచ్ఛ వారికి ఉంటుంది.

ప్రకరణ 29(2): ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తోన్న లేదా ప్రభుత్వ ఆర్థిక సహాయం పొందుతున్న సంస్థల్లో ప్రవేశానికి మతం, జాతి, కులం, భాషా ప్రాతిపదికన వివక్ష చూపరాదు.

ప్రకరణ 30(1): మైనారిటీ వర్గాలవారు, ప్రత్యేక విద్యాసంస్థలను ఏర్పాటు చేసుకొని, నిర్వహించుకోవచ్చు.

ప్రకరణ 30(1)(ఎ): మైనారిటీలు నిర్వహిస్తున్న విద్యాసంస్థలు, వాటి ఆస్తులను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుంటే, వారికి ప్రత్యేక నష్టపరిహారం చెల్లించాలి. 1978లో 44వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా ఈ క్లాజును చేర్చారు.

ప్రకరణ 30(2): ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయం అందించే సమయంలో విద్యాసంస్థల పట్ల వివక్ష చూపరాదు. అల్ప సంఖ్యాక వర్గాల వారు నడిపే సంస్థలు, అధిక సంఖ్యాక వర్గాల వారు నడిపే సంస్థలను సమ దృష్టితో చూడాలి.

వివరణ:

- ఆర్టికల్ 29, 30లలో 'మైనారిటీ' పదాన్ని ప్రస్తావించారు. కానీ ఈ పదాన్ని రాజ్యాంగంలో ఎక్కడా నిర్వచించలేదు.
- మైనారిటీల వర్గీకరణకు రాష్ట్రాన్ని ప్రాతిపదికగా తీసుకోవాలని సుప్రీంకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది. దేశంలో రెండు రకాల మైనారిటీ వర్గాలున్నాయి. అవి మతపరమైన, భాషాపరమైన మైనారిటీ వర్గాలు.
- హిందువులు మినహా మిగతా వారంతా మతపరమైన మైనారిటీలే. భాషాపరమైన మైనారిటీలు రాష్ట్రాల వారీగా మారుతుంటారు. ఉదాహరణకు.. తెలంగాణలో కన్నడిగులు, గుజరాతీలు, మరాఠీలు భాషాపరంగా మైనారిటీలు.

సుప్రీంకోర్టు తీర్పులు

కేరళ విద్య పాఠ్యాంశాల సవరణ బిల్లు (1958) కేసు: కేరళ ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విప్లవ, కమ్యూనిస్టు భావాలున్న పాఠ్యాంశాలను చేర్చారు. దీంతో ఈ బిల్లును సుప్రీంకోర్టు సలహా పరిధికి నివేదించారు. పాఠ్యాంశాల్లో తీవ్రవాద భావజాలాన్ని చేర్చడం చెల్లదని సుప్రీంకోర్టు తెలిపింది.

డి.ఎ.వి. కాలేజ్ v/s స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్ (1971) కేసు: విశ్వవిద్యాలయాలు, వాటి అనుబంధ కళాశాలల్లో పంజాబీ మాత్రమే బోధన భాషగా ఉండాలని నిర్ణయించారు. అయితే ఇది చెల్లుబాటు కాదని సుప్రీంకోర్టు తీర్పుచెప్పింది.

అల్‌సెయింట్స్ v/s గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ (1980) కేసు: మైనారిటీ విద్యాసంస్థల నిర్వహణలో ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకోరాదని ఈ కేసులో సుప్రీంకోర్టు తీర్పు చెప్పింది.

టి.ఎం.ఎ.పాయ్ v/s స్టేట్ ఆఫ్ కర్ణాటక (2003) కేసు: మైనారిటీ విద్యా సంస్థల విషయంలో ప్రభుత్వం ఏ సందర్భంలో జోక్యం చేసుకోవచ్చో, జోక్యం చేసుకోరాదో వివరణ ఇస్తూ కొన్ని మార్గదర్శకాలు జారీ చేసింది. అవి..

- మైనారిటీ స్థాయిని నిర్ణయించడానికి రాష్ట్రాన్ని మాత్రమే యూనిట్‌గా తీసుకోవాలి.
- మైనారిటీ అనే పదంలో భాషాపరమైన, మతపరమైన మైనారిటీలు ఉండవచ్చు.
- బోధన, బోధనేతర సిబ్బంది నియామకాలు, వారిపై పాలనా నియంత్రణ సంబంధిత హక్కులు మేనేజ్‌మేంట్‌కే ఉంటాయి. ప్రభుత్వ ధనసహాయం పొందని మైనారిటీ విద్యాసంస్థల ఫీజులను నియంత్రించే అధికారం ప్రభుత్వానికి లేదు. అయితే క్యాపిటేషన్ ఫీజులను ప్రభుత్వం నియంత్రించవచ్చు.

మత స్వేచ్ఛ - సుప్రీంకోర్టు తీర్పులు

బిజో ఇమాన్యువల్ v/s స్టేట్ ఆఫ్ కేరళ (1986) కేసు:
జాతీయ గీతాన్ని ఆలపించడం తమ మత విశ్వాసాలకు విరుద్ధమని నిరూపించగలిగితే.. జాతీయ గీతం పాడాలని ఏ వ్యక్తిని ఒత్తిడి చేయరాదని సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. కేరళ పాఠశాలల్లో జాతీయ గీతం ఆలపించడం తప్పనిసరి చేస్తూ ఆదేశాలు జారీ చేశారు. దీన్ని ప్రశ్నిస్తూ సుప్రీంకోర్టులో ఈ కేసు దాఖలైంది.

సెయింట్ జేవియర్స్ కాలేజ్ v/s స్టేట్ ఆఫ్ గుజరాత్ (1974) కేసు:
'లౌకికతత్వం' పదానికి ఈ కేసులో సుప్రీంకోర్టు వివరణ ఇచ్చింది. మతానికి, దేవుడికి అతీతంగా వ్యవహరించడమే లౌకికతత్వం. దేవుడి పట్ల ప్రత్యేక ద్వేషం,వ్యతిరేకత చూపకూడదు. దేవుణ్ని నమ్మేవారిని, నమ్మని వారిని ప్రభుత్వం ఒకే విధంగా చూడాలి.

ప్రకరణ - 31

ఆస్తిహక్కు

పార్లమెంటు ఆస్తి హక్కుకు సంబంధించి అనేక సవరణలు, చట్టాలు చేసింది. 1951లో మొదటి రాజ్యాంగ సవరణ, 1964లో 17వ రాజ్యాంగ సవరణ, 1971లో 24వ రాజ్యాంగ సవరణ చేశారు. 1978లో 44వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా ఆస్తి హక్కును ప్రాథమిక హక్కుల జాబితా నుంచి తొలగించారు. దాన్ని 12వ భాగంలో ప్రకరణ 300-ఎలో రాజ్యాంగ పరమైన హక్కుగా (Constitutional Rights) చేర్చారు. 1979 జూన్ 20 నుంచి ఇది అమల్లోకి వచ్చింది. అలాగే ఆస్తి హక్కుకు సంబంధించి నూతన నిబంధనలను కూడా చేర్చారు.

ప్రకరణ 31(ఎ): ప్రభుత్వం ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకున్నప్పుడు వర్తించే కొన్ని మినహాయింపులను ఈ ప్రకరణలో పేర్కొన్నారు. భూ సంస్కరణల అమలు కోసం చట్టాలు చేసినప్పుడు.. అవి 14, 19 ప్రకరణలకు వ్యతిరేకమనే కారణంతో న్యాయస్థానాల్లో ప్రశ్నించరాదు.

ప్రకరణ 31(బి): కొన్ని చట్టాల వర్తింపునకు మినహాయింపులు. వీటిని 9వ షెడ్యూల్డ్‌లో ప్రస్తావించారు. ప్రాథమిక హక్కులకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నాయన్న కారణంతో ఇలాంటి చట్టాలను న్యాయస్థానాల్లో ప్రశ్నించరాదు.9వ షెడ్యూల్డ్‌లో పేర్కొన్న అంశాలు సాధారణంగా న్యాయ సమీక్షకు గురికావు. కానీ'రాజ్యాంగ మౌలిక నిర్మాణంలో న్యాయ సమీక్ష అంతర్భాగం. దాన్ని పరిమితం చేసే అధికారం పార్లమెంటుకు లేదు' అని కేశవానంద భారతి కేసు(1973)లో సుప్రీంకోర్టు తీర్పు చెప్పింది.

2007లో ఐ.ఆర్. కొహెల్హో v/s తమిళనాడు కేసులో 'న్యాయ సమీక్ష రాజ్యాంగ మౌలిక నిర్మాణంలోకి వస్తుంది. కాబట్టి 1973 తర్వాత 9వ షెడ్యూల్డ్‌లో చేర్చిన అంశాలు న్యాయ సమీక్షకు గురవుతాయి' అని సుప్రీంకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది.

ప్రకరణ 31(సి): ఆదేశిక సూత్రాల అమలు కోసం ప్రాథమిక హక్కులపై, ముఖ్యంగా ఆస్తి హక్కుపై కొన్ని పరిమితులు విధించవచ్చు. ఈ పరిమితులు రాజ్యాంగ విరుద్ధమంటూ న్యాయస్థానాల్లో ప్రశ్నించడానికి వీల్లేదు.

ఆదేశిక సూత్రాల్లోని ప్రకరణ 39లో ఉన్న క్లాజు బి, సిలో సామ్యవాద తరహా సమాజ స్థాపన గురించి పేర్కొన్నారు. ఈ విషయమై రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా పార్లమెంటు కొన్ని పరిమితులు విధిస్తే, అవి ప్రాథమిక హక్కులకు వ్యతిరేకమని న్యాయస్థానంలో ప్రశ్నించలేం.

వివరణ:

ప్రకరణ 31(ఎ), 31(బి), 31(సి)లు ఆస్తి హక్కుపై పరిమితికి సంబంధించినవి. ఇవి ఎలాంటి ప్రాథమిక హక్కులను ప్రసాదించవు. 44వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా ఆస్తి హక్కు ప్రకరణ 31ను తొలగించారు. కానీ వీటిని మాత్రం కొనసాగించారు.

ప్రకరణ - 32

రాజ్యాంగ పరిహార హక్కు (Right to Constitutional Remedies)

ప్రాథమిక హక్కుల్లో ఇది అత్యంత ముఖ్యమైంది. మూడో భాగంలో పొందుపరచిన ప్రాథమిక హక్కులకు భంగం కలిగినా/ఆ హక్కులను పరిమితం చేసినా/అమలు చేయకపోయినా, బాధితులు నేరుగా సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించి తగిన రాజ్యాంగ పరిహారాలను పొందవచ్చు. మొదటి ఆరు ప్రాథమిక హక్కుల అమలు ఈ నిబంధన పైనే ఆధారపడి ఉంటుంది. హక్కులను గుర్తించడంతోపాటు, వాటి అమలుకు హామీ ఉన్నప్పుడే వాటికి విలువ ఉంటుంది. అమలు కాని హక్కులు వ్యర్థం.

ప్రాథమిక హక్కుల పరిరక్షణకు నిబంధన 32(4) హామీ ఇస్తోంది. అందుకే అంబేద్కర్ రాజ్యాంగ పరిహార హక్కును రాజ్యాంగ ఆత్మగా, హృదయంగా వర్ణించారు.

ప్రకరణ 32(1): ఒక వ్యక్తి ప్రాథమిక హక్కులకు భంగం కలిగినప్పుడు లేదా అవి అమలు కానప్పుడు ఆ వ్యక్తి నేరుగా సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించి తగిన పరిహారం పొందవచ్చు.

ప్రకరణ 32(2): హక్కులను కాపాడటానికి ప్రత్యేక ఆదేశాలైన హెబియస్ కార్పస్, మాండమస్, ప్రొహిబిషన్, కో-వారెంటో, సెర్షియరీ లాంటి రిట్లను సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసేందుకు ఈ భాగం వీలు కల్పిస్తుంది.

ప్రకరణ 32(3): సుప్రీంకోర్టు అధికారాలకు విఘాతం కలగకుండా, ఇతర న్యాయస్థానాల(స్థానిక కోర్టులు, జిల్లా కోర్టులు)కు కూడా రిట్లు జారీచేసే అధికారాన్ని పార్లమెంటు చట్టం ద్వారా కల్పించవచ్చు.

ప్రకరణ 32(4): రాజ్యాంగంలో ఇతరత్రా అనుమతించిన విధంగా తప్ప ఈ ప్రకరణ ద్వారా గుర్తించిన హక్కులు రద్దు కావు.

వివరణ:

రాజ్యాంగ మౌలిక నిర్మాణంలో రాజ్యాంగ పరిహార హక్కు అంతర్భాగమని 1981లో ఫర్టిలైజర్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా కేసులో సుప్రీంకోర్టు తీర్పు చెప్పింది.

రిట్లు-పరిధి-పరిమితులు

ప్రాథమిక హక్కుల పరిరక్షణకు జారీచేసే ప్రత్యేక ఆదేశాలను న్యాయశాస్త్ర పరిభాషలో రిట్లు (Writs) అంటారు. రిట్లు జారీ చేసే పద్ధతిని బ్రిటన్ రాజ్యాంగం నుంచి గ్రహించారు. నిబంధన 32 ప్రకారం సుప్రీంకోర్టుకు, నిబంధన 226 ప్రకారం రాష్ట్ర హైకోర్టులకు రిట్లు జారీ చేసే అధికారాన్ని కల్పించారు. పార్లమెంటు ప్రత్యేక చట్టం ద్వారా ఈ అధికారాన్ని జిల్లా న్యాయస్థానాలకు కల్పించవచ్చు. ఇప్పటి దాకా పార్లమెంటు అలాంటి చట్టాలను రూపొందించలేదు. కాబట్టి సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టులకు మాత్రమే రిట్లు జారీ చేసే అధికారం ఉంది. రిట్ల జారీ విషయంలో సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టు మధ్య వ్యత్యాసాలు ఉన్నాయి.

హైకోర్టులు జారీ చేసే రిట్ అత్యవసర పరిస్థితుల్లో రద్దవుతుంది. ప్రకరణ 226 విషయ పరిధి తక్కువ. కానీ సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసే రిట్ అత్యవసర పరిస్థితుల్లో రద్దు కాదు. ప్రకరణ 32 విషయ పరిధి విస్తృతమైంది.

ప్రాథమిక హక్కుల పరిరక్షణలో సుప్రీం కోర్టుకు ప్రత్యేకమైన, ప్రాథమిక విచారణ పరిధి ఉంటుంది (Primary and Original). అందుకే సుప్రీంకోర్టును **ప్రాథమిక హక్కుల పరిరక్షణ కర్త** అంటారు.

ప్రాథమిక హక్కుల పరిరక్షణలో సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టులకు ఉమ్మడి పరిధి ఉంటుంది. అంటే పౌరులు ప్రాథమిక హక్కుల పరిరక్షణకు ప్రకరణ 32 ప్రకారం నేరుగా సుప్రీంకోర్టును లేదా ప్రకరణ 226 ప్రకారం హైకోర్టును ఆశ్రయించవచ్చు.

సాధారణంగా హైకోర్టు ద్వారా తగిన రక్షణ, ఉపశమనం లభిస్తుందని పౌరులు భావిస్తే, మొదట హైకోర్టును ఆశ్రయించాలని కనుభాయ్ బ్రహ్మభట్ v/s గుజరాత్ (1972) కేసులో సుప్రీంకోర్టు తీర్పు చెప్పింది.

వివిధ రిట్లు-అర్థం-పరిధి-ప్రాముఖ్యత

హెబియస్ కార్పస్ (Hebeas Corpus)

ఈ పదం లాటిన్ భాష నుంచి వచ్చింది. హెబియస్ అంటే 'Have', కార్పస్ అంటే 'Body' అని అర్థం. ఒక వ్యక్తిని భౌతికంగా కోర్టు ముందు హాజరుపర్చడమని దీనికి అర్థం.ఇది పురాతన రిట్. నిబంధన 19-22 వరకు పొందుపరచిన వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛలకు భంగం కలిగినప్పుడు ఈ రిట్ జారీ చేస్తారు. అరెస్టయిన వ్యక్తిని 24 గంటల్లోగా సమీప న్యాయస్థానంలో హాజరుపరచాలి. లేని పక్షంలో ఈ రిట్ దాఖలు చేస్తే వెంటనే ఆ వ్యక్తిని న్యాయస్థానం ముందు హాజరుపరచాలని కోర్టు ఆదేశిస్తుంది.

వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛల పరిరక్షణతోపాటు చట్ట బద్ధత లేకుండా ఏ వ్యక్తిని నిర్బంధించకుండా, శిక్షించకుండా కాపాడటం ఈ రిట్ ప్రధాన ఉద్దేశం. ఈ రిట్‌ను ప్రభుత్వ సంస్థలకు, ప్రైవేట్ వ్యక్తులకు కూడా జారీ చేయవచ్చు.

మూడో వ్యక్తికి కూడా ఇందులో జోక్యం చేసుకునే హక్కు (లోకస్ స్టాండై) ఉంటుంది. బాధితుల తరఫున సామాజిక స్పృహ ఉన్న సంస్థ/వ్యక్తి ఈ రిట్ దాఖలు చేయవచ్చు. అందుకే దీన్ని ఉదారమైన రిట్ అని, వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛల పరిరక్షణ సాధనమని అంటారు.

మినహాయింపులు:

పార్లమెంటు స్వాధికారాలకు భంగం కలిగించిన కారణంతో వ్యక్తిని నిర్బంధించినప్పుడు, కోర్టు ద్వారా నేరారోపణ నిరూపితమై జైలు శిక్ష అనుభవిస్తున్నప్పుడు ఇది వర్తించదు.

మాండమస్ (Mandamus)

భాషాపరంగా మాండమస్ అంటే ఆదేశం అని అర్థం. సుప్రీం కోర్టు లేదా హైకోర్టు జారీచేసే అత్యున్నత ఆదేశంగా దీన్ని చెప్పవచ్చు. ప్రభుత్వాధికారి/సంస్థ తమ చట్టబద్ధమైన విధులను నిర్వర్తించనప్పుడు వాటిని నిర్వర్తించమని న్యాయస్థానం ఇచ్చే ఆదేశం.

ప్రభుత్వాధికారులు, సంస్థలు తమ విధులను చట్టబద్ధంగా నిర్వర్తించనప్పుడు ప్రజల హక్కులకు భంగం వాటిల్లుతుంది. అలాంటి సందర్భాల్లో వారు సక్రమంగా విధులు నిర్వర్తించడానికి ఈ రిట్ జారీ చేస్తారు. పబ్లిక్ సంస్థలు, క్వాజి పబ్లిక్ (Quasi-Public), జ్యుడీషియల్ సంస్థలు, క్వాజి జ్యుడీషియల్ సంస్థలకు వ్యతిరేకంగా ఈ రిట్ జారీ చేయవచ్చు.

మినహాయింపులు:

రాష్ట్రపతి, గవర్నర్లకు ఈ రిట్ వర్తించదు. వీరు తమ అధికారాలు, విధులను నిర్వర్తించనప్పుడు వాటిని నిర్వర్తించమని ఏ కోర్టు ఆదేశించలేదు.

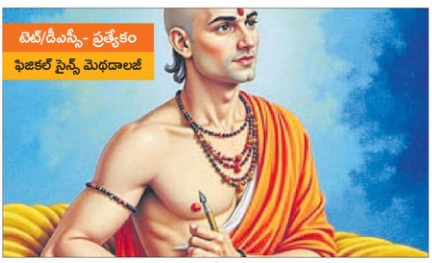
ప్రైవేట్ వ్యక్తులు, ప్రైవేటు సంస్థలకు వ్యతిరేకంగా ఈ రిట్ జారీచేయడానికి వీల్లేదు.

మాండమస్ రిట్‌ను అంతిమ ప్రత్యామ్నాయంగా మాత్రమే జారీచేస్తారు. అంటే పరిపాలనాపరమైన ప్రత్యామ్నాయాల ద్వారా పౌరులు న్యాయాన్ని పొందలేనప్పుడు ఈ రిట్ ద్వారా ఉపశమనం పొందవచ్చు. ఈ రిట్ జారీ అనేది కోర్టు విచక్షణపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

అధికారులు తప్పనిసరిగా నిర్వర్తించాల్సిన విధులకే ఇది వర్తిస్తుంది. విచక్షణా (Discretion) పూర్వకమైన విధులకు వర్తించదు.

సిద్ధాంత శిరోమణి గ్రంథాన్ని రాసింది?

1. సైన్స్ ఏ భాషా పదం?
ఎ) ఇంగ్లిష్ బి) లాటిన్
సి) ఫ్రెంచ్ డి) గ్రీకు
2. పాదరసం ద్రవ రూపంలో ఉన్న లోహం. ఇది ఒక..?
ఎ) భావన బి) సాధారణీకరణం
సి) యదార్థం డి) ప్రాకల్పన
3. పరమాణువులు సంయోగం చెంది అణువులు ఏర్పడతాయి. ఇది ఒక..?
ఎ) యదార్థం బి) భావన
సి) పరికల్పన డి) సత్యం
4. పరస్పర సంబంధం కలిగి.. సత్యాల సంబంధాన్ని నియమబద్ధం చేసేది..?
ఎ) యదార్థం బి) భావన
సి) పరికల్పన డి) సాధారణీకరణం
5. ఎత్తైన పర్వతాలపై నీరు తక్కువ ఉష్ణోగ్రత వద్ద మరగవచ్చు. ఇది ఒక..?
ఎ) నల్ ప్రాకల్పన బి) ప్రశ్నా ప్రాకల్పన
సి) ప్రాసక్తి ప్రాకల్పన
డి) ప్రకటనాత్మక ప్రాకల్పన
6. ఆమోదించిన సిద్ధాంతం ఒక..?
ఎ) నియమం బి) సూత్రం
సి) యదార్థం డి) పరికల్పన
7. కింది వాటిలో విజ్ఞాన శాస్త్రంలో ద్రవ్యాత్మక నిర్మాణం కానిది?
ఎ) యదార్థం బి) భావన
సి) శాస్త్రజ్ఞులు పరిస్థితులను వివరించడం
డి) సిద్ధాంతం
8. విజ్ఞాన శాస్త్రాన్ని ఆక్స్‌ఫర్డ్ డిక్షనరీ ఎలా నిర్వచించింది?
ఎ) భౌతిక ప్రపంచాన్ని, ప్రకృతి నియమాలను పరిశీలించడం
బి) అనుభవాత్మక పరిశీలనలు - అన్వేషణ
సి) విజ్ఞానశాస్త్రం అంటే మాపకం
డి) వ్యవస్థీకృతమైన సాధారణ జ్ఞానం
9. విజ్ఞానశాస్త్రం అంటే ఒక మాపకం.. అని చెప్పింది?
ఎ) కార్ల్ పియర్‌సన్ బి) అర్హీనియస్
సి) జేమ్స్ బికోనెంట్ డి) ఆక్స్‌ఫర్డ్ డిక్షనరీ
10. విషయాత్మక విశ్వంలో సామ్యం ఉందని విజ్ఞాన శాస్త్రం భావించడం ఒక..?
ఎ) యదార్థం బి) భావన
సి) పరికల్పన డి) మూల భావన
11. ఒక విద్యార్థి నాలుగు ఆమ్లాలను రుచి చూసిన అనంతరం.. అవి పుల్లగా ఉంటాయని చెప్పాడు. ఇది ఒక..?
ఎ) యదార్థం బి) సాధారణీకరణం
సి) భావన డి) పరికల్పన
12. శాస్త్రీయ ఫలితాలను సమర్థవంతంగా వివరించేవి..?
ఎ) యదార్థం బి) భావనలు
సి) ప్రాగుక్తీకరణలు డి) సిద్ధాంతాలు
13. శాస్త్రజ్ఞులకి ఉండే ప్రత్యేక లక్షణాలను ఎలా పిలుస్తారు?
ఎ) శాస్త్రీయ పద్ధతి బి) శాస్త్రీయ వైఖరి
సి) పై రెండూ డి) ఏదీకాదు
14. ఒక విద్యార్థి ఏ నిర్ణయాన్ని అంత్య నిర్ణయంగా అంగీకరించకపోవడం.. ఒక ?
ఎ) శాస్త్రీయ పద్ధతి బి) శాస్త్రీయ వైఖరి
సి) శాస్త్ర లక్షణం డి) పైవన్నీ
15. కాంతి ఏడు రంగుల మిశ్రమం. ఇది ఏ రకమైన ప్రాకల్పన?
ఎ) శూన్య ప్రాకల్పన బి) ప్రశ్నా ప్రాకల్పన
సి) ప్రాగుక్త ప్రాకల్పన
డి) ప్రకటనాత్మక ప్రాకల్పన
16. విజ్ఞానశాస్త్ర అభ్యాసకుడు సత్యశీలుడు.. ఎందుకంటే శాస్త్ర స్వభావం ఒక?
ఎ) క్రమశిక్షణ బి) సౌందర్యాన్వేషణ
సి) ధనార్జన డి) సత్యాన్వేషణ
17. సార్వత్రికంగా రుజువు చేసే ప్రవచనం.. ఒక?
ఎ) ప్రాకల్పన బి) నియమం
సి) ప్రయోగం డి) సాధారణీకరణం
18. జ్ఞాన సముపార్జనకు దోహదం చేసేది?
ఎ) తర్కం బి) స్పందన
సి) కంఠస్థం డి) అధికారత్వం
19. సాధారణీకరించిన ఊహ లేదా ఆలోచనే ఒక..?
ఎ) యదార్థం బి) సిద్ధాంతం
సి) సూత్రం డి) భావన
20. శాస్త్ర ప్రక్రియ నిర్మాణంలో ఇమడని కృత్యం?
ఎ) ప్రశ్నించడం బి) పరిశీలించడం
సి) నమ్మడం డి) ఊహించడం
21. జ్యోతిష్య శాస్త్రాన్ని అభివృద్ధి చేసింది?
ఎ) ఈజిప్షియన్లు బి) బాబిలోనియన్లు
సి) మెసపటోనియన్లు డి) పైవేవీ కాదు
22. 365 రోజుల క్యాలెండర్‌ను తయారు చేసింది?
ఎ) ఈజిప్షియన్లు బి) బాబిలోనియన్లు
సి) హోమోసేపియన్లు డి) ఇండియన్స్
23. నవీన విజ్ఞాన శాస్త్ర పితామహుడు?
ఎ) గెలీలియో బి) న్యూటన్
సి) నీల్స్ బోర్ డి) ఐన్‌స్టీన్
24. విశ్లేషణాత్మక త్రాసును అభివృద్ధి చేసింది?
ఎ) అరిస్టాటిల్ బి) గెలీలియో
సి) లెవోయిజర్ డి) న్యూటన్
25. 'ప్రిన్సిపియా ఆఫ్ మేథమెటికా' పుస్తకాన్ని రాసింది?
ఎ) ఐన్‌స్టీన్ బి) గెలీలియో
సి) న్యూటన్ డి) ఫారడే
26. ఖగోళ శాస్త్రానికి పునాది వేసిన గ్రంథం?
ఎ) గణితం బి) విజ్ఞానశాస్త్రం
సి) ఆర్యభట్టీయం డి) లీలావతి గణితం
27. రెటీనా, హెర్నియా, సిజేరియన్‌ల గురించి తెలిపే గ్రంథం?
ఎ) చరక సంహిత బి) రుగ్వేదం
సి) సుశ్రుత సంహిత డి) అన్నీ
28. రసరత్నాకర గ్రంథాన్ని రాసింది?
ఎ) ఐన్‌స్టీన్ బి) నాగార్జునుడు
సి) న్యూటన్ డి) నీల్స్ బోర్
29. భారతదేశంలో నూతన విద్యా విధాన పితామహుడు?
ఎ) ఛార్లెస్ గ్రాంట్ బి) గెలీలియో
సి) కొఠారి డి) న్యూటన్
30. సెకండరీ విద్యా కమిషన్ అధ్యక్షుడు?
ఎ) సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ బి) మొదలియార్
సి) కొఠారి డి) ఛార్లెస్ గ్రాంట్
31. ఎన్‌సీఈఆర్‌టీని ప్రారంభించిన సంవత్సరం?
ఎ) 1961 బి) 1962
సి) 1963 డి) 1964
32. జీవశాస్త్ర పితామహుడు?
ఎ) న్యూటన్ బి) డార్విన్
సి) అరిస్టాటిల్ డి) గెలీలియో
33. కణాల బ్రౌనియన్ చలనం గురించి తెలిపింది?
ఎ) చార్లెస్ హెచ్‌టిన్స్ బి) ఐన్‌స్టీన్
సి) న్యూటన్ డి) గెలీలియో
34. 'π' విలువను కనుగొన్న శాస్త్రవేత్త?
ఎ) ఐన్‌స్టీన్ బి) గెలీలియో
సి) ఆర్యభట్ట డి) న్యూటన్
35. సిద్ధాంత శిరోమణి గ్రంథాన్ని రాసింది?
ఎ) ఆర్యభట్ట బి) భాస్కరాచార్యుడు
సి) లీలావతి డి) మహావీర
36. 1954లో భారతరత్న బిరుదు పొందిన శాస్త్రవేత్త?
ఎ) న్యూటన్
బి) సుబ్రహ్మణ్యం చంద్రశేఖర్
సి) సి.వి.రామన్ డి) ఐన్‌స్టీన్
37. నాడీ గమనాన్ని తెలిపే పరికరం?
ఎ) ఆడో మీటర్ బి) స్ఫిగ్నో మీటర్
సి) పల్స్ మీటర్ డి) పైవేవీ కావు
38. 'ఆన్ ది నేచర్ ఆఫ్ కామెంట్స్' పుస్తక రచయిత?
ఎ) న్యూటన్ బి) గెలీలియో
సి) ఫారడే డి) హైగెన్స్
39. 'అనాటమీ అండ్ ఫిజియాలజీ' అనే గ్రంథాన్ని రాసింది?
ఎ) గెలీలియో బి) న్యూటన్
సి) లెవోయిజర్ డి) హైగెన్స్
40. 'ఆటమ్స్ ఫర్ పీస్' అవార్డ్ పొందిన శాస్త్రవేత్త?
ఎ) నీల్స్ బోర్ బి) హైగెన్స్
సి) న్యూటన్ డి) రూథర్ ఫర్డ్
41. విద్యుత్ ప్రవాహం వల్ల జరిగే రసాయనిక మార్పులను అధ్యయనం చేసేది?
ఎ) ఎలక్ట్రాలసిస్ బి) హైడ్రాలసిస్
సి) ఎలక్ట్రో కెమిస్ట్రీ డి) పైవన్నీ
42. అన్‌సర్టైనిటీ ప్రిన్సిపల్‌ను తెలియజేసింది?
ఎ) హైసెన్ బర్గ్ బి) హైగెన్స్
సి) న్యూటన్ డి) ఫారడే
43. ప్రయోగాత్మక విజ్ఞాన శాస్త్రానికి ఆద్యుడు?
ఎ) గెలీలియో బి) విలియం హార్వే
సి) న్యూటన్ డి) రోజర్ బేకన్
44. జ్ఞానం మరింత జ్ఞాన సముపార్జన కోసం.. అనే భావాన్ని అభివృద్ధి పర్చిన విలువ ఏది?
ఎ) ఉపయోగిత విలువ
బి) వృత్తి విలువ సి) బౌద్ధిక విలువ
డి) క్రమశిక్షణ విలువ
45. విజ్ఞానశాస్త్రం విద్యార్థుల్లో అవగాహన, బుద్ధి వికాసం, బుద్ధి కుశలత, సత్యాన్వేషణ కలిగిస్తే.. అది ఏ విలువ?
ఎ) బౌద్ధిక విలువ బి) వృత్తి విలువ
సి) నైతిక విలువ డి) క్రమశిక్షణ విలువ
46. విజ్ఞాన శాస్త్రాన్ని అధ్యయనం చేస్తే.. విద్యార్థి శాస్త్ర స్వభావాన్ని కలిగి ఉండడం ఒక?
ఎ) నైతిక విలువ బి) వృత్తి విలువ
సి) శాస్త్రీయ వైఖరి- అభివృద్ధి విలువ
డి) సాంస్కృతిక విలువ
47. సత్యాన్వేషణలో శాస్త్రీయ పద్ధతిని ఉపయోగించడం వల్ల విద్యార్థిలో పెంపొందే విలువ?
ఎ) బౌద్ధిక విలువ బి) నైతిక విలువ
సి) క్రమశిక్షణ విలువ
డి) సౌందర్యాత్మక విలువ
48. భావనలు సత్యం లేదా అసత్యం అని నిరూపించలేని పక్షంలో అవి ఎలా మిగిలిపోతాయి?
ఎ) నియమాలుగా బి) సూత్రాలుగా
సి) సాధారణీకరణాలుగా
డి) సిద్ధాంతాలుగా
49. సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని నూతన తరాలకు అందించటం, సాంస్కృతిక అభివృద్ధికి విజ్ఞాన శాస్త్రం సహాయం చేయటం ఒక..?
ఎ) నైతిక విలువ
బి) సౌందర్యాత్మక విలువ
సి) సాంస్కృతిక విలువ
డి) క్రమశిక్షణ విలువ
50. ప్రస్తుతం మనం ఉపయోగిస్తున్న సెల్‌ఫోన్.. విజ్ఞానశాస్త్రం ఏ విలువ అవుతుంది?
ఎ) వృత్తి విలువ
బి) సాంస్కృతిక విలువ
సి)ఉపయోగిత విలువ
డి) క్రమశిక్షణ విలువ
51. ఒక ఉపాధ్యాయుడు ప్రతిరోజు ఒక విద్యార్థికి బొమ్మలు గీయమని చెబుతున్నాడు. దీని ద్వారా నెరవేరే ఉద్దేశం?
ఎ) జ్ఞాన సముపార్జన
బి) నైపుణ్య, సామర్థ్యాల అభివృద్ధి
సి) శాస్త్రీయ పద్ధతిలో శిక్షణ
డి) శాస్త్రీయ వైఖరుల అభివృద్ధి
52. ఒక ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థుల్లో అనుకూలమైన అలవాట్లు పెంపొందించడంలో నెరవేరే సామర్థ్యం?
ఎ) స్వీయ నిశ్చయం చేయగలగడం
బి) నైపుణ్యాల అభివృద్ధి
సి) శాస్త్రీయ వైఖరుల అభివృద్ధి
డి) భావి జీవితానికి భూమిక
53. విద్యుదయస్కాంత సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించిన శాస్త్రవేత్త?
ఎ) న్యూటన్ బి) మాక్స్‌వెల్
సి) మాక్స్ ప్లాంక్ డి) హైగెన్స్
54. సౌర గడియారాన్ని తొలుత తయారు చేసినవారు?
ఎ) మెసపటోనియన్లు
బి) బాబిలోనియన్లు
సి) ఈజిప్షియన్లు డి) గ్రీకులు
55. అణుశాస్త్ర పితామహుడు?
ఎ) డాల్టన్ బి) న్యూటన్
సి) నీల్స్ బోర్ డి) హైగెన్స్
56. జాన్ డాల్టన్ రాసిన పుస్తకాలు..?
ఎ) న్యూ సిస్టమ్ ఆఫ్ కెమికల్ ఫిలాసఫీ
బి) కలర్ బ్లైండ్‌నెస్
సి) పరమాణు సిద్ధాంతం డి) పైవన్నీ
57. ఫారడే సిద్ధాంతాన్ని గణిత రూపంలో మార్చిన శాస్త్రవేత్త?
ఎ) మాక్స్‌వెల్ బి) మాక్స్ ప్లాంక్
సి) ఫ్లెమింగ్ డి) ఐన్‌స్టీన్
58. 'ది లాస్ ఆఫ్ మోషన్' గ్రంథ రచయిత?
ఎ) న్యూటన్ బి) గెలీలియో
సి) ఫారడే డి) కోపర్నికస్

సమాధానాలు

1) ఎ	2) సి	3) బి	4) డి	5) సి
6) ఎ	7) సి	8) సి	9) డి	10) డి
11) బి	12) డి	13) బి	14) బి	15) డి
16) డి	17) బి	18) సి	19) డి	20) సి
21) బి	22) ఎ	23) ఎ	24) సి	25) సి
26) సి	27) సి	28) బి	29) ఎ	30) బి
31) ఎ	32) సి	33) సి	34) బి	35) బి
36) సి	37) సి	38) బి	39) సి	40) ఎ
41) సి	42) ఎ	43) డి	44) సి	45) ఎ
46) సి	47) సి	48) డి	49) సి	50) సి
51) బి	52) ఎ	53) బి	54) సి	55) ఎ
56) డి	57) ఎ	58) బి		

దక్షిణ భారతదేశంలో అతిపెద్ద నది ఏది?

భారతదేశ ప్రధాన నదీ వ్యవస్థ

భారతదేశంలో నదీ వ్యవస్థను ప్రధానంగా రెండు రకాలుగా విభజించవచ్చు. అవి:

1) జీవ నదీ వ్యవస్థ
2) వర్షాధార నదీ వ్యవస్థ

ఈ రెండు నదీ వ్యవస్థల వల్ల భారతదేశానికి వ్యవసాయపరంగా, పారిశ్రామికంగా, రవాణా పరంగా చాలా ప్రయోజనాలున్నాయి.

జీవ నదీ వ్యవస్థ

వీటినే హిమాలయన్ నదులు అని కూడా అంటారు. సంవత్సరం పొడవునా నీటి ప్రవాహం ఉన్న నదులను 'జీవనదులు' అంటారు. వర్షాకాలంలోని వర్షపు నీరు, ఇతర కాలాల్లో పర్వత శిఖరాల్లోని మంచు కరగడం వల్ల ఈ నదులు ఎల్లప్పుడూ ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. హిమాలయ నదులైన గంగా, సింధూ, బ్రహ్మపుత్ర, వీటి ఉపనదులు జీవ నదులుగా ఉన్నాయి.

- **సింధూనది:** ఇది 'టిబెట్' హిమాలయాల్లోని 'మానస సరోవరం' పశ్చిమ వైపున 5180 మీ. ఎత్తయిన కైలాస శిఖరాల్లో జన్మిస్తోంది. టిబెట్, భారత్, పాకిస్థాన్‌లో ప్రవహిస్తోంది. దీని మొత్తం పొడవు 2880 కి.మీ. భారతదేశంలో 709 కి.మీ. దూరం ప్రయాణిస్తుంది. ఈ నది భారతదేశంలో జమ్మూ-కాశ్మీర్ రాష్ట్రంలో ప్రవేశిస్తుంది. ఈ రాష్ట్రం నుంచి పాకిస్థాన్‌లోకి ప్రవేశించి, ఆ దేశంలో ఉత్తర, దక్షిణాలుగా ప్రవహిస్తోంది. చివరకు పాకిస్థాన్‌లోని 'కరాచి' వద్ద అరేబియా సముద్రంలో కలుస్తోంది. జమ్మూ-కాశ్మీర్‌లో ప్రధానంగా లడక్, బలిస్థాన్ ప్రాంతాల ద్వారా ప్రవహిస్తోంది. దీని ఉపనదులు సట్లెజ్, జీలం, చినాబ్, బియాస్, రావి. వీటిలో అతి పెద్ద ఉపనది సట్లెజ్.
- **గంగా:** ఇది భారతదేశంలో ప్రవహిస్తున్న నదుల్లో అత్యంత పొడవైంది. ఉత్తరాఖండ్ హిమాలయాల్లో గంగోత్రి హిమానీనదం వద్ద జన్మిస్తున్న అలకనంద, భగీరథ అనే రెండు పాయలు కొంత దూరం ప్రవహించి 'దేవ ప్రయాగ' వద్ద కలిసి 'గంగానది' ఏర్పడుతోంది. దీని మొత్తం పొడవు 2525 కి.మీ. దీని పరీవాహక ప్రాంతం సుమారు 8,61,404 చ.కి.మీ. విస్తరించి ఉంది.

ఈ నది భారతదేశంలో ఉత్తరాఖండ్, ఉత్తరప్రదేశ్, బీహార్, పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రాల ద్వారా ప్రవహిస్తూ బంగ్లాదేశ్‌లోకి ప్రవేశించి బంగాళాఖాతంలో కలుస్తోంది. దీన్ని బంగ్లాదేశ్‌లో 'పద్మా నది' అని, బ్రహ్మపుత్రా నదితో కలిసిన తర్వాత 'మేఘన' అని పిలుస్తున్నారు. పశ్చిమ బెంగాల్‌లో నిర్మించిన ఫరక్కా బ్యారేజీ ద్వారా దీని నీటిని హుగ్లీనదికి మళ్లిస్తున్నారు. దీని ప్రధాన ఉప నదులు- యమున, కోసీ, రామ్‌గంగా, గోమతి, బాగ్రా, గండక్, మహానందా, సోన్. దక్షిణ దిశ నుంచి వచ్చి గంగానదిలో కలిసే ఏకైక ఉపనది సోన్. మిగితావన్నీ హిమాలయాల నుంచి వచ్చి గంగానదిలో కలుస్తున్నాయి.

- **యమునా:** ఇది గంగానది ఉపనదులన్నింటిలో పెద్దది. ఇది 'యమునోత్రి' హిమానీనదం వద్ద పుట్టి 'అలహాబాద్' దగ్గర గంగానదితో కలుస్తుంది. చంబల్, బెట్వా, కెన్ దీని ఉపనదులు.
- **బ్రహ్మపుత్ర:** ఇది టిబెట్ హిమాలయాల్లోని 'మానస సరోవరం' తూర్పు వైపున జన్మిస్తోంది. టిబెట్, భారత్, బంగ్లాదేశ్ ద్వారా 2900 కి.మీ. దూరం ప్రయాణించి బంగాళాఖాతంలో కలుస్తోంది.

ఈ నది భారత్‌లో అరుణాచల్ ప్రదేశ్‌లో ప్రవేశించిన వెంటనే 'షియాంగ్' అనే నదితో కలిసి కొంత దూరం ప్రయాణించి 'దిహంగ్' అనే ప్రదేశం వద్ద దిహంగ్, లోహిత నదులతో కలుస్తోంది. అసోంలో 'తీస్తా' ఉపనది కలువుకొని బంగ్లాదేశ్‌లో ప్రవేశిస్తోంది. చివరగా గంగానదితో కలిసి బంగాళాఖాతంలో కలుస్తోంది. ఈ నదిని వివిధ ప్రాంతాల్లో వివిధ పేర్లతో పిలుస్తున్నారు. టిబెట్‌లో – సాంగ్‌పో లేదా త్యాంగ్‌పో అని పిలుస్తున్నారు. 'స్వచ్ఛమైన' అని దీని అర్థం. అరుణాచల్ ప్రదేశ్‌లో 'దిహంగ్' అని, బంగ్లాదేశ్‌లో 'జమునా' అని పిలుస్తున్నారు.

మగవారి పేరుతో పిలుస్తున్న భారతదేశ ఏకైక నది బ్రహ్మపుత్ర. దీని ఉపనదులు తీస్టా, షియాంగ్, దిహంగ్, లోహిత. గంగా, బ్రహ్మపుత్ర నదులు సముద్రంలో కలిసేచోట ప్రపంచంలో కెల్లా అతి పెద్దదైన 'సుందర్‌బన్ డెల్టా'ను ఏర్పరుస్తున్నాయి.

వర్షాధార నదీ వ్యవస్థ

వర్షాకాలం మాత్రమే నీటి ప్రవాహం కలిగి ఉండటం వల్ల వీటిని 'వర్షాధారిత నదులు' అంటారు. వీటినే 'ద్వీపకల్ప నదులు' అని కూడా అంటారు. వీటిని రెండు రకాలుగా విభజించవచ్చు.

- **పశ్చిమం వైపునకు ప్రవహిస్తున్న నదులు:** సబర్మతి, నర్మదా, తపతి, మహి మొదలైనవి.
- **నర్మదానది:** ఇది పశ్చిమం దిశగా ప్రవహిస్తున్న నదుల్లో అతి పొడవైంది. ఇది మధ్యప్రదేశ్‌లోని 'అమర్‌కంటక్' ప్రాంతంలో పుట్టి వింధ్య, సాత్పుర పర్వత శ్రేణుల మధ్య 1312 కి.మీ. ప్రవహించి అరేబియా సముద్రంలో కలుస్తోంది. భారతదేశంలో 'పగులు లోయ'లో ప్రవహిస్తున్న అతి పొడవైన నది నర్మద.దీని ప్రధాన ఉపనదులు షార్, బర్హానర్, బుంజర్, షక్కర్, కోలర్, బుర్నా, హీరాన్. ఈ నది ప్రవాహ మార్గంలో రెండు ప్రధాన జలపాతాలున్నాయి. అవి: కపిలధారా, ధూన్‌ధర్. దీని పరీవాహ ప్రాంతం అత్యధికంగా మధ్యప్రదేశ్‌లో (87 శాతం), మిగిలింది మహారాష్ట్ర, గుజరాత్‌లో ఉంది.
- **తపతి:** ఇది పశ్చిమం దిశగా ప్రవహిస్తున్న వాటిలో రెండో అతిపెద్ద నది. ఇది మధ్యప్రదేశ్‌లోని 'బిటువల్' జిల్లాలోని 'ముల్తాయి' వద్ద పుట్టి 724 కి.మీ. పొడవున సాత్పురా – అజంతా పర్వత శ్రేణుల మధ్య ప్రవహించి అరేబియా సముద్రంలో కలుస్తోంది. పూర్ణానది, గిర్నా, బోరి, కీప్ర, సిప్రా, సుకీ, అమరావతి దీని ఉపనదులు.

తూర్పు వైపునకు ప్రవహిస్తున్న నదులు: వీటిలో ముఖ్యమైనవి గోదావరి, కృష్ణా, మహానది, కావేరి, పెన్నా. ద్వీపకల్ప పీఠభూమి తూర్పు వైపునకు వాలి ఉండటంతో దీనిలోని నదులు అధికభాగం తూర్పుదిశగా ప్రవహించి బంగాళాఖాతంలో కలుస్తున్నాయి.

- **గోదావరి:** భారతదేశంలో గంగానది తర్వాత రెండో అతిపెద్ద నది గోదావరి. ఇది దక్షిణ భారతదేశంలో అతిపెద్ద నది. దీన్ని 'దక్షిణ గంగా', 'దక్షిణ గంగోత్రి', 'వృద్ధ గంగా' అని కూడా అంటారు. ఈ నది మహారాష్ట్రలోని పశ్చిమ కనుమల్లో 'నాసిక్ త్రయంబకం' వద్ద జన్మిస్తోంది.

మహారాష్ట్ర, తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల ద్వారా సుమారు 1465 కి.మీ. ప్రవహించి బంగాళాఖాతంలో కలుస్తోంది. మంజీరా, మానేరు, ప్రాణహిత, ఇంద్రావతి, శబరి, సీలేరు, వార్ధా మొదలైనవి దీని ఉపనదులు. ఇది నిర్మల్ జిల్లాలోని 'బాసర' వద్ద తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రవేశిస్తుంది.

- **కృష్ణానది:** ఇది మహారాష్ట్రలో పశ్చిమ కనుమల్లోని 'మహాబలేశ్వరం' వద్ద పుట్టి మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాల్లో ప్రవహిస్తోంది. 1440 కి.మీ. ప్రవహించి బంగాళాఖాతంలో కలుస్తోంది.

ఇది దక్షిణ భారతదేశంలో రెండో అతిపెద్దనది. ఈ నది నారాయణపేట జిల్లాలోని మక్తల్ మండలం 'తంగడి' వద్ద తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రవేశించి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని హంసలదీవి వద్ద బంగాళాఖాతంలో కలుస్తోంది. తుంగభద్ర, కోయన, పాలేరు, దిండి, మూసీ, భీమా, మున్నేరు, ఘటప్రభ మొదలైనవి దీని ఉపనదులు.

- **కావేరి:** ఇది కర్ణాటకలోని 'కూర్గ్' జిల్లాలో 'బ్రహ్మగిరి' కొండల్లో జన్మించి కర్ణాటక, తమిళనాడు రాష్ట్రాల ద్వారా సుమారు 805 కి.మీ. పొడవున ప్రవహిస్తోంది. తమిళనాడులోని కావేరి పట్టణం ప్రాంతంలో బంగాళాఖాతంలో కలుస్తోంది. హేమావతి, లోకపావని, షింషా, ఆర్కావతి, లక్ష్మణ తీర్థ, భవాని మొదలైనవి దీని ఉపనదులు. ఇది తమిళనాడులో అతి ప్రధానమైన నది.
- **పెన్నా:** ఇది కర్ణాటకలోని మైసూరు వద్ద 'నంది దుర్గ' కొండల్లో పుట్టి అనంతపురం జిల్లా హిందూపురం వద్ద ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రవేశిస్తోంది. నెల్లూరు జిల్లాలోని 'ఊటుకూరు' వద్ద బంగాళాఖాతంలో కలుస్తోంది. జయమంగళి, చిత్రావతి, కుందేరు, పాపాఘ్ని, చెయ్యేరు, సగిలేరు దీని ఉపనదులు.
- **మహానది:** ఇది మధ్యప్రదేశ్‌లో పుట్టి ఒడిశా ద్వారా ప్రవహించి బంగాళాఖాతంలో కలుస్తోంది. దీని పొడవు 857 కి.మీ. దీని ఉపనదులు– మండ్, షియోనాథ్, లేవ్, ఇబ్, హస్‌డియో.

గతంలో అడిగిన ప్రశ్నలు

1. కిందివాటిలో అత్యంత పొడవైన నది ఏది?
 1) గంగా 2) నర్మదా
 3) కృష్ణా 4) గోదావరి
2. భారతదేశంలోకి బ్రహ్మపుత్ర నది మొదట ఎక్కడ ప్రవేశిస్తుంది?
 1) అరుణాచల్ ప్రదేశ్ 2) త్రిపుర
 3) అస్సాం 4) మేఘాలయ
3. దక్షిణ గంగా అని ఏ నదికి పేరు?
 1) కృష్ణా 2) గోదావరి
 3) తుంగభద్ర 4) పెన్నా
4. ఏ నదీ సమూహం టిబెట్‌లో ప్రారంభ మూలాన్ని కలిగి ఉంది?
 1) బ్రహ్మపుత్ర, గంగా, సట్లెజ్
 2) గంగా, సట్లెజ్, యమున
 3) చినాబ్, రావి, సట్లెజ్
 4) బ్రహ్మపుత్ర, ఇండస్, సట్లెజ్
5. సాత్పురా, వింధ్య శ్రేణుల మధ్య ప్రవహించే నది ఏది?
 1) నర్మద 2) గండక్
 3) తపతి 4) గోదావరి
6. బంగ్లాదేశ్‌లో గంగానదిని ఏమని పిలుస్తారు?
 1) సుభ్ర 2) భగీరథి
 3) రూప్ నారాయణ్ 4) పద్మ

సమాధానాలు

1) 1; 2) 1; 3) 2; 4) 4;
5) 1; 6) 4.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. కొంకణ్ తీరం ఏ రాష్ట్రంలో విస్తరించి ఉంది?
 1) కర్ణాటక 2) తమిళనాడు
 3) కేరళ 4) మహారాష్ట్ర
2. అత్యధిక సంఖ్యలో సరస్సులు, లాగూన్‌లను కలిగి ఉన్న తీర ప్రాంతం ఏది?
 1) కేరళ తీరం 2) తమిళనాడు తీరం
 3) ఒడిశా తీరం 4) గుజరాత్ తీరం
3. అష్టముడి సరస్సు ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?
 1) తమిళనాడు 2) కేరళ
 3) పశ్చిమ బెంగాల్ 4) మణిపూర్
4. శ్రీహరికోటలోని 'సతీష్‌ధావన్' రాకెట్ ప్రయోగ కేంద్రం ఏ సరస్సులో విస్తరించి ఉంది?
 1) చిలుకా సరస్సు 2) కొల్లేరు సరస్సు
 3) పులికాట్ సరస్సు
 4) వెంబనాడ్ సరస్సు
5. పగులులోయ ద్వారా ప్రవహిస్తున్న నది?
 1) గంగా 2) నర్మదా
 3) బ్రహ్మపుత్ర 4) గోదావరి
6. టిబెట్‌లో 'త్యాంగ్‌పో' అని ఏ నదిని పిలుస్తారు?
 1) సింధూ 2) బ్రహ్మపుత్ర
 3) గంగా 4) గండక్
7. గంగానది ఉపనదుల్లో ఉత్తరానికి ప్రవహించేది?
 1) కోసి 2) ఘాగ్ర
 3) సోన్ 4) గండక్
8. కిందివాటిలో పశ్చిమానికి ప్రవహించే నది?
 1) గోదావరి 2) చంబల్
 3) మహానది 4) నర్మదా
9. ఒడిశా రాష్ట్రంలో డెల్టాను ఏర్పరిచే నది?
 1) సువర్ణరేఖ 2) మహానది
 3) కావేరి 4) నర్మదా
10. బెంగాల్ దుఃఖదాయని అని ఏ నదిని పిలుస్తారు?
 1) కోసి 2) హుబ్లీ
 3) దామోదర్ నది 4) గంగానది
11. బీహార్ దుఃఖదాయని అని ఏ నదిని పిలుస్తారు?
 1) దామోదర్ 2) కోసి
 3) బ్రహ్మపుత్ర 4) వైతరణి
12. కృష్ణా – గోదావరి నదుల మధ్య విస్తరించిన సరస్సు ఏది?
 1) పులికాట్ 2) కొల్లేరు
 3) చిలుకా 4) అష్టముడి
13. గంగానది ఉపనదుల్లో కెల్లా అతిపెద్దది?
 1) చంబల్ 2) ఘాగ్ర
 3) కోసి 4) యమునా
14. కపిలధార జలపాతం ఏ నదిపై ఉంది?
 1) యమునా 2) నర్మదా
 3) గోదావరి 4) కావేరి
15. అలకనంద, భాగీరథిలు ఎక్కడ కలుస్తాయి?
 1) రుద్ర ప్రయాగ్ 2) దేవ ప్రయాగ్
 3) రిషికేష్ 4) ప్రయాగ్
16. నర్మదా నది ఎక్కువ భాగం ఏ రాష్ట్రం ద్వారా ప్రవహిస్తుంది?
 1) రాజస్థాన్ 2) గుజరాత్
 3) మధ్యప్రదేశ్ 4) మహారాష్ట్ర

సమాధానాలు

1) 4; 2) 1; 3) 2; 4) 3;
5) 2; 6) 2; 7) 3; 8) 4;
9) 2; 10) 3; 11) 2; 12) 2;
13) 4; 14) 2; 15) 2; 16) 3.

The scheme has fallen out due to..

Directions (Q. 1-10): *In the following passage there are blanks, each of which has been numbered. These numbers are printed below the passage and against each, five words/ phrases are suggested, one of which fits the blank appropriately. Find out the appropriate word/ phrase in each case and mark your answer.*

Though most of us know him _____ (1) for his inventions, Thomas Alva Edison was first and _____ (2) a telegraph operator. Born humbly in Ohio, U.S.in 1847, he was the seventh _____ (3) last child of Samuel Ogden Edison. At the _____ (4) age of nineteen he moved to Kentucky, where he worked in night shifts. He was _____ (5) with a lead-acid battery when he spilled Sulfuric acid onto the floor it ran between the floorboards and onto his boss's desk below. The next morning Edison was ____ (6). He was ___ (7) about reading and experimenting. One of his mentors during those early years was a fellow telegrapher and inventor named Franklin Leonard Pope, who allowed the ____(8) youth to live and work in the basement of his home. The invention that first gained him notice was the phonograph in 1877. This ___ (9) was so unexpected by the public at large as to appear almost _____ (10).

1. (1) except (2) best (3) hardly (4) greatly (5) sometimes
2. (1) previous (2) only (3) foremost (4) above (5) lastly
3. (1) between (2) before (3) with (4) and (5) of
4. (1) elder (2) early (3) delicate (4) old (5) tough
5. (1) set (2) establish (3) working (4) shared (5) purchase
6. (1) fired (2) send (3) showed (4) followed (5) take
7. (1) fame (2) character (3) passionate (4) defeat (5) poor
8. (1) poverty (2) worry (3) problem (4) conflict (5) impoverished
9. (1) accomplishment (2) well (3) fine (4) leading (5) excellent
10. (1) partly (2) wisely (3) rarely (4) magical (5) almost

Directions (Q. 11-20): *Read the following passage carefully and answer the questions given below it. Certain words have been printed in **bold** to help you locate them while answering some of the questions.*

The joy of discovery is a very real **incentive** to research, despite the rareness of its realization. It is on error to suppose that the scientist is unemotional, or could succeed if he were. The error has arisen through a misconception. The absolute necessity that a scientist's findings shall not be changed from **objective** truth in response to emotional urges of any kind does not result in his becoming a particularly unemotional person: whether a discoverer or anyone else is pleased with a discovery has no effect on its validity. 'I have been working like a madman at Drosera' wrote Darwin to Sir J.D. Hooker in reference to his study of insectivorous plants and a few days later, to the geologist, Lyell 'at the present moment I care more about Drosera that the origin of all the species in the world---- I am **frightened** and **astounded** at my results'. Kropotkin once wrote, 'There are not many joys in human life equal to the **joy** of the sudden birth of a generalization ---He who has once in this life experienced this joy of scientific creation will never forget it.'

11. The author of the passage counters the misconception that a scientist is unemotional by pointing out that
 1) the objectivity of a scientist cannot make emotional compromises
 2) even such a great scientist as Darwin cared so much for Drosera
 3) he has capacity to react to emotional appeals made by others
 4) he considers scientific discovery equal to the joy of creation
 5) he has no capacity to react to emotional appeals made by others
12. In this passage the author tells us that scientific research leads one to
 1) rare discoveries
 2) success, sometimes
 3) sure success
 4) finding the objective truth
 5) funding rarity
13. Darwin's letter to Lyell reveals to us that he
 1) attached greater importance to his discovery of insectivorous pants than to his discovery of the origin of the species
 2) used to get deeply involved in whatever research, big or small, he had on hand at a given point of time
 3) was rather uncertain about his success in his research on insectivorous plants
 4) was worried that insectivorous plants would destroy all species of insects
 5) was sure of success
14. The findings of scientific researchers
 1) are universally welcome
 2) result in robbing the researcher of all emotions
 3) are objective in nature
 4) have universal validity
 5) no relation to present
15. Kropotkin says about the unforgettable experience
 1) joy of scientific creation
 2) remember the experience
 3) sorrows of human life
 4) generalized observations
 5) astounding facts

Directions (Q. 16-18): *Choose the word which is MOST SIMILAR in meaning to the word printed in **bold** as used in the passage.*

16. **ASTOUNDED**
 1) amazed 2) scared
 3) rescued 4) worked
 5) furnished
17. **JOY**
 1) ecstasy 2) wander
 3) murmur 4) jump 5) leap
18. **INCENTIVE**
 1) enticement 2) enjoyment
 3) overwhelm 4) spurious
 5) engulf

Directions (Q. 19-20): *Choose the word which is MOST OPPOSITE in meaning to the word printed in **bold** as used in the passage.*

19. **OBJECTIVE**
 1) purpose 2) subjective
 3) change 4) bonus
 5) increment
20. **FRIGHTENED**
 1) ghastly 2) beastly
 3) horrified 4) courageous
 5) happy

Directions (Q. 21-25): *Each question below has two blanks, each blank indicating that something has been omitted. Choose the set of words from the five options for each blank that best fits the meaning of the sentence as a whole.*

21. Scientists fear that many birds ----heading towards a unisex existence that would ----- to extinction.
 1) is… make 2) are.. making
 3) is… moving 4) are…lead
 5) were…leading
22. Using ------ from government survey, he found ------ support for his line of reasoning.
 1) data… strong 2) date…much
 3) doubt…many
 4) dates…very 5) date…meek
23. Science consists of ------, Art consists of ------.
 1) naming…pleading
 2) knowing…doing
 3) doing… pleasing
 4) creation…erosion
 5) evolution…inspection
24. Technology is important but what is of great ---------- is the capturing of tacit knowledge.
 1) important 2) import
 3) improvement 4) importance
 5) importantly
25. The ----- of the hour is to evolve measures to tackle the issue.
 1) time 2) moment 3) need
 4) pride 5) speed

Directions (Q. 26-30): *Read each sentence to find out whether there is any grammatical mistake/ error in it. The error, if any, will be in one part of the sentence. Mark the number of that part with error as your answer. If there is 'No error', mark (5) as your answer.*

26. There is a misconception (1)/that freedom means(2)/to be doing (3)/your own thing.(4)/No error (5)
27. Shakespeare was (1)/ better than any poet(2)/of his days (3)/ according to critics. (4)/ No error (5)
28. I ordered for a cup of tea (1)/ but the bearer (2)/brought it only (3)/ at the end of the tea-session. (4)/ No error (5)
29. Lack of honesty(1)/ is sometimes labeled as(2)/tact public relations (3)/or politics. (4)/ No error (5)
30. in the aftermath of the September 11th (1)/ the American president's speech was (2)/ broadcasted and televised (3)/ all over the world. (4)/ No error (5)

Directions (Q. 31-35): *Which of the phrases (1), (2), (3) and (4) given below each sentence should replace the phrase printed in bold in the sentence to make it grammatically correct? If the sentence is correct as it is given and no correction is required, mark (5) as the answer.*

31. The minister **hit out** at his critics and categorically denied his involvement in the scam.
 1) hit up 2) hit back
 3) hit upon 4) hit around
 5) no correction
32. He can **strike out** a friendship even with complete strangers.
 1) strike up 2) strike at
 3) strike on 4) strike back
 5) no correction
33. I prefer listening to soft music to help me **wind over** after a stressful day.
 1) wind up 2) wind down
 3) wind off 4) wind of
 5) no correction
34. The scheme has **fallen out** due to paucity of funds.
 1) fallen through 2) fallen over
 3) fallen apart 4) fallen back
 5) no correction
35. Over the years several extremists **laid up** their arms and joined the mainstream.
 1) laid out 2) laid upon
 3) laid by 4) laid down
 5) no correction

KEY

1) 2; 2) 3; 3) 4; 4) 3; 5) 3; 6) 1; 7) 3; 8) 5; 9) 1; 10) 4; 11) 1; 12) 4; 13) 1; 14) 3; 15) 1; 16) 1; 17) 1; 18) 1; 19) 2; 20) 4; 21) 4; 22) 1; 23) 2; 24) 4; 25) 3; 26) 3; 27) 2; 28) 1; 29) 2; 30) 3; 31) 2; 32) 1; 33) 2; 34) 1; 35) 4.